

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΑ'

Δευτέρα 23 Ιουνίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14521
2. Ανακοινώνεται ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον ν.3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», όπως ισχύουν, την από 20-6-2025, ποινική δικογραφία που αφορά στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη., σελ. 14487
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14473, 14482, 14485, 14486, 14511, 14514, 14521

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:
 - i. με θέμα: «Ανατροπή στην ενίσχυση του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων. Οι Τράπεζες "άδειασαν" την Κυβέρνηση», σελ. 14473
 - ii. με θέμα: «Θα ανακατευθύνει η κυβέρνηση πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην αμυντική βιομηχανία και τους εξοπλισμούς;», σελ. 14477
 - β) Προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Η στάση της Ελληνικής Κυβέρνησης έναντι των παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου από το Ισραήλ», σελ. 14475
 - γ) Προς την Υπουργό Πολιτισμού με θέμα: «Η συστηματική αμαύρωση των ιστορικών μνημείων της Ελλάδας», σελ. 14480
 - δ) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:
 - i. με θέμα: «Αδειοδότηση βιομηχανικών αιολικών σταθμών στα Κύθηρα εντός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και χωρίς ολοκλήρωση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης», σελ. 14482
 - ii. με θέμα: «Δώστε δεύτερη ευκαιρία για το αγροτικό ρεύμα», σελ. 14483
 - iii. με θέμα: «Προτίθεται η κυβέρνηση να αναθεωρήσει το χρονοδιάγραμμα απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων, ειδικά της Πτολεμαΐδας V, όπως επισημαίνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, η διεθνής πραγματικότητα και η ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας;», σελ. 14484
 - iv. με θέμα: «Η Κυβέρνηση δεν διασφαλίζει αλλά συνεχίζει να υπονομεύει την προοπτική βιώσιμης ανάπτυξης στον κόλπο της Δομβραΐνας», σελ. 14487
 - v. με θέμα: «Αδήριτη ανάγκη άμεσης νομοθετικής ρύθμισης για την επανένταξη των αγροτών στο πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», ανεξάρτητα από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους», σελ. 14488
 - ε) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
 - i. με θέμα: «Προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του Ελαιοκομικού Μητρώου», σελ. 14490
 - ii. με θέμα: «Αδικαιολόγητη εξαίρεση των συκοπαραγωγών της Λακωνίας από το Μέτρο 23», σελ. 14492
 - iii. με θέμα: «Αδικος και αναίτιος αποκλεισμός από το Μέτρο 23 των καπνοπαραγωγών της Ροδόπης. Υπαγωγή τους σε χρηματοδοτικά εργαλεία για αποζημιώσεις μετά από πιστοποίηση ζημιών από θεομηνίες, έκτακτα γεγονότα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες της Π.Ε. Ροδόπης κατά την περίοδο από 1-8-2024 έως 31-12-2024», σελ. 14494
 - iv. με θέμα: «Απουσία ενημέρωσης, αδυναμία αντιμετώπισης των κρουσμάτων ευλογιάς και καθυστέρηση της προκήρυξης του νέου μέτρου 5.2. αφανίζουν την ελληνική κτηνο-

τροφία», σελ. 14501

στ) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών:

- i. με θέμα: «Να παρθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφαλή λειτουργία του Ειδικού Γυμνασίου και Λυκείου Αθηνών και να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού», σελ. 14496
- ii. με θέμα: «Κενό γράμμα οι προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου για την ευζωία των ζώων συντροφιάς», σελ. 14498
- ζ) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:
 - i. με θέμα: «Επικίνδυνη επιβάρυνση του οδικού δικτύου της Αμαλιάδας από την έλλειψη περιμετρικού δρόμου σύνδεσης της πόλης με τον οδικό άξονα Πάτρα - Πύργος», σελ. 14503
 - ii. με θέμα: «Θολός ορίζοντας για το αεροδρόμιο Καστελλίου. Εκτός χρονοδιαγράμματος η υλοποίησή του», σελ. 14505
 - iii. με θέμα: «Σοβαρές ελλείψεις ασφαλείας στο νέο οδικό άξονα Καλλονής-Σιγρίου», σελ. 14507
 - iv. με θέμα: «Καθυστερήσεις και στασιμότητα στην υλοποίηση του έργου «Οδική σύνδεση Βόνιτσας-Λευκάδας», σελ. 14509
- η) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης:
 - i. με θέμα: «Πλήρης αποτυχία της Κυβέρνησης η Εταιρεία Ακινήτων ΕΦΚΑ», σελ. 14511
 - ii. με θέμα: «Να αρθεί η ανισότητα εις βάρος των ελεγκτών στα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης (Π.Ε.Κ.Α.)», σελ. 14512
 - θ) Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού:
 - i. με θέμα: «Για τις αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων», σελ. 14515
 - ii. με θέμα: «Για το επίδομα βιβλιοθήκης των μελών ΔΕΠ», σελ. 14517
 - iii. με θέμα: «Οι συνθήκες λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», σελ. 14518

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου: Οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 20-6-2025 σχέδιο νόμου: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος», σελ. 14506
2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Κύρωση της Τροποποιημένης Συμφωνίας Κοινοπραξίας ELIXIR για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής Βιολογικών Δεδομένων στον τομέα της βιοεπιστήμης (ELIXIR)», σελ. 14509

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β., σελ. 14506 – 14521
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο., σελ. 14473 – 14489
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι., σελ. 14489 - 14506

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β., σελ. 14511, 14514, 14521
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο., σελ. 14473, 14482, 14485, 14486
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α., σελ. 14473

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΚΡΙΤΑ Έ., σελ. 14498, 14499
ΑΧΜΕΤ Ι., σελ. 14494, 14495
ΒΕΤΤΑ Κ., σελ. 14484, 14485, 14486
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ Π., σελ. 14492, 14493
ΔΙΓΕΝΗ Α., σελ. 14496, 14497
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ά., σελ. 14511, 14512, 14513, 14514
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ., σελ. 14509, 14510
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α., σελ. 14482
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α., σελ. 14475, 14476, 14477
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ., σελ. 14503, 14504
ΚΕΛΛΑΣ Χ., σελ. 14501, 14502, 14503
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β., σελ. 14501, 14502, 14503
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ., σελ. 14507, 14508
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 14512, 14513
ΚΤΕΝΑ Α., σελ. 14515, 14516, 14517, 14518
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., σελ. 14518, 14519, 14520, 14521
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ., σελ. 14473, 14474, 14505, 14506, 14507
ΜΕΝΔΩΝΗ Σ., σελ. 14480, 14481, 14482
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ., σελ. 14487, 14488, 14489
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ., σελ. 14490, 14491
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ν., σελ. 14480, 14481
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Ν., σελ. 14478, 14479
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Ν., σελ. 14515, 14516, 14517, 14518, 14519, 14520, 14521
ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ Α., σελ. 14474, 14475
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β., σελ. 14496, 14497, 14498, 14499
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ., σελ. 14490, 14491, 14492, 14493, 14494
ΤΑΧΙΑΟΣ Ν., σελ. 14504, 14505, 14506, 14507, 14508, 14509, 14510
ΤΣΑΦΟΣ Ν., σελ. 14482, 14483, 14484, 14485, 14486, 14487, 14488, 14489
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ., σελ. 14483, 14484
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α., σελ. 14477, 14478
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α., σελ. 14476, 14477, 14478
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π., σελ. 14511, 14512

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΑ'

Δευτέρα 23 Ιουνίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 23 Ιουνίου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.13' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα ότι στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τη Δευτέρα 23 Ιουνίου 2025 οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι: Οι με αριθμό 1056/10-6-2025, 1077/16-6-2025, 1064/13-6-2025, 1082/16-6-2025, 1078/16-6-2025, 1070/16-6-2025, 1075/16-6-2025, 1084/16-6-2025, 1052/10-6-2025, 1063/13-6-2025, 1071/16-6-2025, 1080/16-6-2025, 1060/11-6-2025, 1065/13-6-2025, 1073/16-6-2025, 4668/11-4-2025, 4805/17-4-2025, 1050/10-6-2025, 5305/13-5-2025, 1057/10-6-2025, 1067/16-6-2025, 1076/16-6-2025, 1079/16-6-2025.

Δεν θα απαντηθούν λόγω αναρμοδιότητας οι εξής επίκαιρες ερωτήσεις: Οι με αριθμό 1055/10-6-2025, 1083/16-6-2025, 1049/6-6-2025.

Και ξεκινάμε με την επίκαιρη ερώτηση...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, τον λόγο επί της διαδικασίας. Θέλω να κάνω ένα σχόλιο σχετικά με την επίκαιρη ερώτησή μου, που δεν θα συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Μόλις τώρα ανακοινώσατε ότι η ερώτησή μου, η υπ' αριθμόν 1083/16-6-2025 δεν θα συζητηθεί ξανά λόγω αναρμοδιότητας.

Αυτή η ερώτηση, θέλω να επισημάνω, έχει τίτλο: «Η συνεχιζόμενη συσκότιση των διασυνδέσεων της «Ομάδας Αλήθειας» με το κυβερνών κόμμα και με ιδιωτικές εταιρείες που φέρεται να εισπράττουν δημόσιο χρήμα». Αυτή, κυρία Πρόεδρε, είναι η έκτη φορά που Υπουργός της Κυβέρνησης δηλώνει αναρμοδιός να την απαντήσει. Πρόκειται για μία γελοιοότητα.

Ρωτούμε τους Υπουργούς να απαντήσουν πάνω σε θέματα τα οποία σχολιάζουν και στον Τύπο και στη διάρκεια των ομιλιών τους στη Βουλή. Πολλοί απ' αυτούς παρευρέθηκαν στην 13^η επέτειο δημιουργίας της «Ομάδας Αλήθειας» την περασμένη εβδομάδα. Κι όταν τους ρωτάμε να έρθουν εδώ να μας απαντήσουν αν η «Ομάδα Αλήθειας» συνδέεται με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και έχει τριγωνικές συναλλαγές με επιχειρήσεις που παίρνουν προμήθειες από το Δημόσιο, δηλώνουν αναρμοδιό.

Καταγγέλλουμε αυτήν την πρακτική ως μια πρακτική που υποβαθμίζει τον ρόλο της Βουλής με απαράδεκτο τρόπο και περιμένουμε επιτέλους κάποιος Υπουργός να βρει το θάρρος και να έρθει να απαντήσει στις ερωτήσεις της Πλεύσης Ελευθερίας για την «Ομάδα Αλήθειας». Υπάρχουν και ευθύνες που πρέπει να αναληφθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ξεκινάμε, λοιπόν, με τη ένατη με αριθμό 1064/13-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία

κ. Χαράλαμπος (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Ανατροπή στην ενίσχυση του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων. Οι τράπεζες "άδειασαν" την Κυβέρνηση».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αθανάσιος Πετραλιάς.

Κυρία Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πετραλιά, νομίζω ότι επανερχόμαστε για ένα ζήτημα το οποίο είναι κομβικής σημασίας. Άλλωστε, και εσείς έχετε νομοθετήσει από το 2020 με τον γνωστό ν.4378/2020 σε ένα κομβικό θέμα που απασχολεί την ελληνική κοινωνία και δεν είναι άλλο από το υψηλότατο, δυσβάστακτο πλέον, κόστος διατήρησης μίσθωσης μιας κατοικίας για τους Έλληνες πολίτες.

Εσείς, λοιπόν, και μάλιστα ο Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης από το Βήμα της Ολομέλειας μόλις το προηγούμενο φθινόπωρο κατά τη συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2025 είχε δεσμευτεί. Και μάλιστα θα αναφέρω και μοι a μοι, φράση προς φράση, τη φράση του κυρίου Πρωθυπουργού. Τι έλεγε, λοιπόν, ο κ. Μητσοτάκης; Έλεγε ότι οι συστημικές τράπεζες θα διαθέσουν 100 εκατομμύρια ευρώ για την ανακατασκευή σχολείων και 100 εκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων.

Και προς μεγάλη μας έκπληξη παρατηρήσαμε και εντοπίσαμε στην ανακοίνωση του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Διαρθρωτικού Σχεδίου για το 2025-2028 την εξής φράση, όπως αναφέρεται ρητά: «Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες της Ελλάδας θα συμμετάσχουν στον νέο οργανισμό», προσέξτε, «με δανειακή συνεισφορά συνολικού ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ».

Εδώ, λοιπόν, τι έχουμε; Έχουμε μία αδιανόητη κατά την άποψή μας κυβίστηση. Δεσμεύεται ο Πρωθυπουργός της χώρας ότι θα εισφέρουν οι τράπεζες από ίδια κεφάλαιά τους για την προσπείθεια ενίσχυσης του φορέα και λίγους μήνες μετά μαθαίνουμε ότι η εισφορά μετατρέπεται σε δάνειο. Και όπως αντιλαμβάνεστε,

αυτό προκαλεί -αν μη τι άλλο- θυμηδία και σίγουρα δεν περιποιεί τιμή για την αξιοπιστία του ίδιου του Πρωθυπουργού. Θα μου πείτε: «Είναι άλλη μία φορά». Αλλά για ένα τέτοιο κομβικό ζήτημα δεν περιμέναμε τέτοια εξαπάτηση και μια παραπλάνηση -αν μη τι άλλο- των πολιτών. Εκτός και αν συμβαίνει κάτι διαφορετικό και θα σας ακούσω με προσοχή στην απάντησή σας.

Επιτρέψτε μου εν κατακλείδι να καταθέσω δύο ερωτήματα διακριτά:

Τι πραγματικά ήταν αυτό, κύριε Πετραλιά, που μεσολάβησε και οι τράπεζες αναίρεσαν την εισηγμένη συμφωνία με εθελοντική ενίσχυση του φορέα μετατρέποντας την εισφορά, όπως προείπα, σε δανειακή χρηματοδότηση και αφήνοντας έκθετη στα μάτια της ελληνικής κοινής γνώμης τόσο την Κυβέρνηση αλλά και πολλώ δε μάλλον τον ίδιο τον Πρωθυπουργό;

Και, δεύτερον, τότε θα διερευνηθεί και θα διενεργηθεί η τελευταία φάση του διαγωνισμού και τότε θα ξεκινήσει η λειτουργία αυτού του πραγματικά στοιχειωμένου φορέα, δεδομένου ότι έχει νομοθετηθεί από το 2020 και ακόμα παραμένει «πουκάμισο αδειανό»;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Πετραλιάς.

Κύριε Πετραλιά, έχετε τον λόγο.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Μαμουλάκη, σας ευχαριστώ κατ' αρχάς για την ερώτησή σας και που μας δίνετε την ευκαιρία να εκθέσω ορισμένα σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία σύστασης του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας δεν είναι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξη τους είναι καταλυτικής σημασίας για την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες θεσπίζοντας μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, όπως αναφέρατε, έχει θεσπιστεί ο ν.4738/2020, με τον οποίο λαμβάνονται ειδικές πρόνοιες κρατικής στήριξης και μέριμνας για την πρώτη κατοικία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων τόσο στο στάδιο ρύθμισης οφειλών με τον εξωδικαστικό μηχανισμό όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών, τη λεγόμενη δηλαδή δεύτερη ευκαιρία. Ειδικώς, στο στάδιο της δεύτερης ευκαιρίας, δηλαδή της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή των οφειλών μέσω της διαδικασίας πτώχευσης, με σκοπό να λάβει τη δεύτερη ευκαιρία. Σε αυτήν την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η πρώτη κατοικία του ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από τον ιδιωτικής φύσεως φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων.

Έρχομαι τώρα στη διαγωνιστική διαδικασία για τη σύσταση του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης. Η διαδικασία αυτή είναι σε εξέλιξη και βρισκόμαστε στο στάδιο δημοσίευσης του τεύχους των δεσμευτικών προσφορών, προκειμένου να καταθέσουν φάκελο υποψηφιοτήτων οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η σύσταση του φορέα αποτελεί εκ προοιμίου ένα εγχείρημα αρκετά απαιτητικό, το οποίο στοχεύει στη λύση ενός κοινωνικού προβλήματος στο οποίο απαιτείται η συμβολή και του ιδιωτικού τομέα. Με την εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας στο δεύτερο τρίμηνο του 2022 διαπιστώθηκαν πρακτικά ζητήματα, τα οποία έρχονταν επιλύσεως, προκειμένου να επιτευχθεί ένας δείκτης απόδοσης ικανός, για να καταστεί ελκυστική η κατάθεση υποψηφιοτήτων από τους

ιδιώτες κατά τη διαγωνιστική διαδικασία. Για τον λόγο αυτό, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τον ν.5072/2023 άρθρο 89 έγιναν νομοθετικές βελτιώσεις στον προαναφερόμενο νόμο του 2020, ενώ εκδόθηκαν και οι απαραίτητες υπουργικές αποφάσεις 123224, 126872 και τελευταία 123242 στις 10-9-2024. Με βάση τα στοιχεία της αρμόδιας Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους η διαγωνιστική διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα εντός του τρέχοντος έτους -φαίνεται, εντός των επόμενων δύο ή τριών μηνών- ενώ ο φορέας θα αποτελέσει ενεργό πυλώνα της κοινωνικής προστασίας των ευάλωτων νοικοκυριών.

Σε ό,τι αφορά τώρα στη συμβολή των τραπεζών, δεν υπάρχει αναίρεση κάποιας δέσμευσης, όπως αναφέρετε στην ερώτησή σας. Αυτό που υπάρχει είναι η συμμετοχή των τεσσάρων συστημικών τραπεζών στον νέο φορέα με ίδια κεφάλαια ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ. Και εδώ θέλω να εξηγήσω ότι αυτή η συνεισφορά μπορεί να πάρει είτε τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου -γιατί, προσέξτε, ο φορέας είναι ιδιωτικός- είτε μέρος αυτού με τη μορφή δανεισμού.

Και να εξηγήσω τι ακριβώς συμβαίνει, για να καταλάβουμε ακριβώς το στάτους του φορέα. Ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, λοιπόν, έχει χαρακτήρα ιδιωτικού φορέα. Πιο συγκεκριμένα, η σύσταση του φορέα αποτελεί έργο -γι' αυτό έχουμε διαγωνιστική διαδικασία- που θα αναληφθεί από ιδιώτη ανάδοχο, ο οποίος θα προκύψει από την εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία και μάλιστα θα πρέπει να είναι μια ad hoc οντότητα, δηλαδή θα πρέπει να συσταθεί ειδικά για τον σκοπό αυτόν.

Η σχετική συμβολή, λοιπόν, του τραπεζικού τομέα προβλέπεται ότι μπορεί να γίνει είτε με τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο του αναδόχου που θα αναλάβει τον φορέα είτε με την παροχή δανείου προς τον ανάδοχο είτε με συνδυασμό αυτών των δύο. Για να καταλάβουμε, λοιπόν, δεν εμπλέκεται το κράτος καθ' οιονδήποτε τρόπο στον καθορισμό του ζητήματος συμβολής μεταξύ του τραπεζικού τομέα και του ιδιώτη αναδόχου, του ιδιωτικού Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Αυτό αποτελεί συνεργασία ανάμεσα στις τέσσερις συστημικές τράπεζες και τον φορέα και αποτελεί δική τους συμφωνία κατά πόσο τα 100 εκατομμύρια που θα διατεθούν σε κάθε περίπτωση θα είναι ολόκληρο μετοχικό κεφάλαιο ή ένα μέρος δανεισμός ή μόνο δανεισμός.

Ποιο είναι το κριτήριο που θα καθορίσει ποιο ποσοστό θα είναι ίδια κεφάλαια; Ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης. Γιατί, όπως ξέρουμε, γι' αυτό είχε πρόβλημα η διαγωνιστική διαδικασία, γιατί δεν μπορούσε να βρεθεί ιδιώτης ανάδοχος που να δεχτεί με αυτόν τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης της επένδυσης να αναλάβει.

Άρα τώρα μπορεί να προχωρήσει ο διαγωνισμός ακριβώς επειδή διατίθενται αυτά τα 100 εκατομμύρια. Το ποσοστό που θα είναι μετοχικό κεφάλαιο και δανεισμός είναι απόφαση ακριβώς της συμφωνίας μεταξύ τραπεζών και του ιδιωτικού φορέα για τη σύσταση του φορέα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Πετραλιά, θα κάνω δύο σχόλια.

Πρώτο σχόλιο. Νομοθετήσατε το 2020 για ένα ζήτημα, όπου εσείς οι ίδιοι έχετε παραδεχθεί -και είναι κοινός τόπος- ότι αποτελεί ένα από κομβικότερα και σημαντικότερα ζητήματα της ελληνικής κοινωνίας, που είναι το υψηλότερο κόστος διατήρησης μιας κατοικίας και πολλώ δε μάλλον της μίσθωσης αυτής. Νομοθετήσατε το 2020 και μας λέτε εδώ σε αυτήν εδώ την Αίθουσα πέντε ολόκληρα χρόνια μετά ότι προτίθεστε να ολοκληρώσετε το διαγωνιστικό σκέλος για τη δημιουργία αυτού του φορέα; Προσέξτε, αυτό πέρα από αβελτηρία και κωλυσιεργία δείχνει ξεκάθαρα και μη ειλικρινή πρόθεση. Διότι επιτομή του λόγου μας ειδικά εδώ μέσα είναι οι πράξεις μας και όταν έχουν απαιτηθεί πέντε ολόκληρα χρόνια, για να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία, νομίζω ότι αυτό προκαλεί θυμηδία, αν μη τι άλλο και σί-

γούρα δεν υπάρχει ειλικρινής πρόθεση να τρέξει. Σε άλλα ζητήματα σπεύδετε τάχιστα να τρέξετε και να καλύψετε ή να συγκαλύψετε ζητήματα. Εδώ, σ' αυτό το κομβικό θέμα που το παραδέχεται το σύνολο της Εθνικής Αντιπροσωπείας; Τότε μάλλον κατά τη συζήτηση για τη σύσταση του φορέα είχαν εκτεθεί πολλές-πολλές εκφάνσεις γύρω από το ζήτημα αυτό και είναι σημαντική η σύστασή του.

Τώρα μου λέτε τι; Πάμε στο δεύτερο σχόλιο. Ότι είναι ένα ΝΠΙΔ ουσιαστικά. Μα, εδώ -επαναλαμβάνω- ο Πρωθυπουργός είπε για εισφορά των τεσσάρων συστημικών τραπεζών. «Εισφορά» στην ελληνική σημαίνει ότι διατίθενται χωρίς αντάλλαγμα. Ειδάλλως, θα αναφέρεται το αντάλλαγμα αυτό, είτε είναι μετοχική είτε όχι. Διότι, αν δώσουν 100 εκατομμύρια, για να μπουν μέσα στο μετοχικό σχήμα, δεν είναι εισφορά, δεν είναι διάθεση, δεν είναι προσφορά προς το κοινωνικό καλό των τραπεζών. Το αντίθετο. Άρα θέλουν να μπουν και στο κομμάτι του επιθετικού real estate, όπως το εκλαμβάνουν οι τράπεζες. Αυτό μας λέτε σήμερα και μας απαντάτε εδώ και όχι ένα κοινωνικό αντιστάθμισμα αυτών των τεσσάρων συστημικών τραπεζών που ξέρετε πολύ καλά τα συσσωρευμένα υπερκέρδη που έχουν για τρία, τέσσερα συναπτά χρόνια πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως.

Αυτές οι τέσσερις συστημικές τράπεζες εδώ, σε αυτήν την Αίθουσα και σε επιτροπές πάνω, παρακαλούσαν γονυπετείς προ δεκαετίας να διασωθούν και διεσώθησαν εις τριπλούν, κύριε Πετραλιά, με τον κόπο και τις θυσίες του ελληνικού λαού, με τις τρεις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και ενισχύσεις του ελληνικού δημοσίου προς αυτές. Και τώρα που πραγματικά έχει γονατίσει ο κόσμος και έχει ανάγκη από μια σοβαρή ενίσχυση κι έναν φορέα στελεχωμένο με πόρους απαραίτητους «ποιούν τη νήσσαν» ή λένε ότι δεν θα είναι εισφορά αλλά θα είναι δανεισμός.

Συγγνώμη, ποιος κυβερνά τελικά τον τόπο σε οικονομικό επίπεδο; Οι τράπεζες ή η Κυβέρνηση και ο κ. Μητσστάκης;

Πολύ φοβούμαι, από τη στάση και από τις αλληπάλληλες κυβιστήσεις πάντοτε υπέρ των τραπεζών, μάλλον συμβαίνει το πρώτο.

Και καταλήγω, λέγοντας το εξής: Ξεκαθαρίσετε, λοιπόν, το πλαίσιο. Γιατί μου είπατε ότι υπάρχουν δύο ή ακόμη και τρεις δυνατότητες αναφορικά με το πώς θα κινηθούν οι τράπεζες γύρω από αυτό. Περιμένω τη δευτερολογία σας.

Καταλαβαίνω, λοιπόν, ότι έχει παραδεχθεί ότι δεν υπάρχει καμία εισφορά και καμία διάθεση δωρεάς αυτών των 100 εκατομμυρίων προς τον συγκεκριμένο φορέα απόκτησης και επανамίσθωσης των ακινήτων. Άρα τι μέλλει γενέσθαι; Ποιος είναι ο ακριβής οδικός χάρτης και χρονικός οδικός χάρτης μέσα στο 2025 για το ζήτημα αυτό; Γιατί, προφανώς, καταλαβαίνουμε τι γίνεται και η εξάρτηση που έχετε από τις τέσσερις αυτές συστημικές τράπεζες είναι βαρύτατη. Είναι πολύ ισχυρή η εξάρτησή σας. Και είναι και λογικό, άλλωστε, ένα κόμμα που χρωστάει σχεδόν μισό δισεκατομμύριο ευρώ, όπως είναι το κόμμα σας η Νέα Δημοκρατία, στις τράπεζες, είναι εξαιρετικά δύσκολο να μπορέσει να αντισταθεί και να υψώσει αναστήμα. Και αυτό είναι εξόχως προβληματικό για το πολιτικό μας σύστημα, αλλά ιδιαίτερα για το δικό σας κόμμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Πετραλιά.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αν δείτε τις ανακοινώσεις, ακριβώς, μιλάμε για τη διάθεση των 100 εκατομμυρίων και να εξηγήσω το σχέδιο και ακριβώς πώς θα γίνει αυτό. Υπήρξε -σωστά είπατε- ο αρχικός νόμος. Τι συνέβη; Υπήρξε καθυστέρηση όντως στην εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας. Γιατί; Γιατί ο δείκτης εσωτερικής απόδοσης του IRR που λέμε -Internal Rate of Return- ήταν πάρα πολύ χαμηλός και δεν εμφανιζόταν ελκυστικός στους επενδυτές και υπήρχε ο κίνδυνος -και αυτό γνωρίζαμε- δεν υπήρχε ενδιαφέρον για κατάθεση προσφορών για το στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας για να συσταθεί ο φορέας.

Τι συνέβη, λοιπόν; Έτσι, πέραν των απαραίτητων τροποποι-

ήσεων που έγιναν στο νομοθετικό κανονιστικό πλαίσιο, το εμπόδιο στην προώθηση της διαγωνιστικής διαδικασίας του φορέα ξεπεράστηκε ακριβώς χάρη στη συμβολή των τραπεζών -των τεσσάρων συστημικών- με 100 εκατομμύρια. Αν δεν υπήρχαν αυτά τα 100 εκατομμύρια, δεν θα βελτιωνόταν το IRR και δεν θα μπορούσε να συσταθεί ο φορέας.

Τώρα, ξαναλέω, αν θα είναι μετοχικό κεφάλαιο ή μέρος αυτού δανεισμός, εξαρτάται ακριβώς από τη συμφωνία των τραπεζών με τον ιδιωτικό φορέα -ξαναλέω ιδιωτικό φορέα- ώστε να επιτευχθεί το IRR, που αυτός είναι σκοπός, να επιτευχθεί και να γίνει επένδυση και να συσταθεί ο φορέας. Επομένως ασχέτως αν η συμβολή θα έχει τη μορφή συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ή δανεισμού -δεν μπορεί να γίνει, ιδιωτική εταιρεία είναι, δωρεά από ιδιωτική εταιρεία σε ιδιωτική. Από την αρχή ήταν είτε συμβολή στο μετοχικό κεφάλαιο είτε δανεισμός.

Αυτή είναι δεδομένη, λοιπόν, η συμβολή με τα 100 εκατομμύρια και εξασφαλίζει ακριβώς την επίτευξη του εγχειρήματος, που αυτό θέλουμε. Αυτό είναι όλο το στοίχημα.

Τώρα, όσον αφορά τα βήματα για να γνωρίζουμε ακριβώς. Πέρα από τον εξωδικαστικό μηχανισμό, που τα έχουμε πει πολλές φορές και το ρεκόρ του Μαΐου τώρα με τον διπλασιασμό των ορίων και πώς έχει εξελιχθεί, που είχαμε δέκα χιλιάδες οχτακόσιες εβδομήντα αιτήσεις τον προηγούμενο μήνα και έχουμε συνολικά τριάντα έξι χιλιάδες πεντακόσιες εβδομήντα δυο ρυθμίσεις. Η πολιτεία έχει θεσπίσει, μέχρι τη σύσταση του φορέα, το ενδιάμεσο πρόγραμμα συνεισφοράς του Δημοσίου.

Το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει από το 2022, από τις 15-9-2022 στην Ειδική Πλατφόρμα της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Συνολικού Χρέους με τον ν.5072/2023 δόθηκε παράταση δεκαπέντε μηνών στην προθεσμία υποβολής και με τον πρόσφατο ν.5193/2025, έχει προβλεφθεί νέα παράταση έως 31 Οκτωβρίου 2025. Άρα ποιος είναι ο σχεδιασμός; Παρατείνεται το ενδιάμεσο πρόγραμμα, ώστε μέχρι τότε να έχει συσταθεί ο φορέας, να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διαδικασίες και να μπορούν να προχωρήσουν ακριβώς όλες οι διαδικασίες για την πλήρη προετοιμασία της πρώτης κατοικίας από τον φορέα, με τους όρους που προβλέπονται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Προχωρούμε στην έβδομη με αριθμό 1082/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Αλέξανδρου Καζαμιά προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Η στάση της Ελληνικής Κυβέρνησης έναντι των παραβιάσεων του Διεθνούς Δικαίου από το Ισραήλ».

Κύριε Καζαμιά, έχετε τα δύο λεπτά για την ερώτησή σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, αμέσως μετά την επίθεση του Ισραήλ κατά των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν στις 13 Ιουνίου, ο κ. Γεραπετρίτης, ο Υπουργός Εξωτερικών, δήλωσε σε συνέντευξή του ότι το Ιράν είναι «παράγοντας αποσταθεροποίησης» στην περιοχή, ενώ η Κυβέρνηση δεν προέβη σε καμία καταδικαστική δήλωση ενάντια στην επίθεση του Ισραήλ στο Ιράν στις 13 Ιουνίου και στις μετέπειτα επιθέσεις.

Όπως γνωρίζετε, η ισραηλινή επίθεση παραβιάζει κατάφωρα το Διεθνές Δίκαιο και αυτή δεν είναι η πρώτη φορά. Και τον Απρίλιο του 2024 το Ισραήλ βομβάρδισε την ιρανική πρεσβεία στη Δαμασκό, πάλι κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου. Την ίδια στιγμή η Κυβέρνηση προβαίνει σε ανεπίτρεπτες ανακρίβειες, όπως για παράδειγμα ο ισχυρισμός ότι τηρεί «στάση αρχών» στη σύρραξη αυτή στη Μέση Ανατολή, ενώ στην πραγματικότητα ανέχεται τις παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου από το Ισραήλ. Επιπλέον, ο κ. Γεραπετρίτης αναφέρθηκε στο «πυρηνικό οπλοστάσιο» του Ιράν, ενώ ως γνωστόν το Ιράν, σύμφωνα με όλα τα στοιχεία που έχουμε, δεν διαθέτει πυρηνικά όπλα. Άρα για τι «οπλοστάσιο» μίλησε;

Επιπλέον, ο κ. Γεραπετρίτης στις ίδιες δηλώσεις, για να υποστηρίξει ότι η Ελλάδα τηρεί στάση αρχών, είπε ότι η Κυβέρνηση ψήφισε όλα τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για τη Γάζα, ενώ εδώ στη Βουλή μας είχε πει ότι ψήφισε όλα πλην ενός. Και όταν τον διόρθωσα είπε: «Α, ναι όλα με εξαίρεση δύο ψηφίσματα του ΟΗΕ».

Άρα υπάρχει μια διάθεση, συνολικά, να διαδίδονται ανακρίβειες, ενώ ταυτόχρονα βέβαια η Κυβέρνηση δεν κάνει απολύτως τίποτα για να καταδικάσει τη γενοκτονία του Νετανιάχου στη Γάζα και βεβαίως η Κυβέρνηση θεωρεί τον Νετανιάχου φίλο της, τη στιγμή που αυτός καταζητείται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Αναφορικά με το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης, όπως γνωρίζετε, η υπηρεσία του ΟΗΕ που έχει ευθύνη για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, δηλαδή η Διεθνής Ατομική Υπηρεσία Ενέργειας, μέσω του Προέδρου της, καταδίκασε τους βομβαρδισμούς στο Ιράν και τους καταδίκασε τόσο διότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να τους αιτιολογούν όσο και για το γεγονός, το οποίο δεν λαμβάνει υπ' όψιν καθόλου η Κυβέρνηση, ότι ο βομβαρδισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων, ακόμη και ειρηνικού πυρηνικού προγράμματος, κινδυνεύει να δημιουργήσει πυρηνική καταστροφή στην περιοχή και γι' αυτό απαγορεύεται.

Και θέλω να σας ρωτήσω συγκεκριμένα, εσείς γιατί δεν καταδικάζετε αυτές τις πράξεις και με βάση ποιες αρχές του Διεθνούς Δικαίου η Ελληνική Κυβέρνηση παίρνει τη στάση αυτή που πήρε και ανέχεται τις τυχοδιωκτικές επιθέσεις του Νετανιάχου στο Ιράν; Και, δεύτερον, αληθεύουν οι πληροφορίες που λένε ότι το πρωθυπουργικό αεροσκάφος του κ. Νετανιάχου προσγειώθηκε στην Αθήνα αμέσως μετά την έναρξη των επιθέσεων κατά των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν; Και αν, ναι, ποιοι ισραηλινοί πολιτικοί και αξιωματούχοι επέβαιναν σε αυτό;

Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Αναστάσιος Χατζηβασιλείου.

Έχετε τον λόγο, κύριε Χατζηβασιλείου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, γνωρίζετε πολύ καλά ότι η Ελλάδα σταθερά εφαρμόζει και ασκεί με συνέπεια μια εξωτερική πολιτική αρχών και θέσεων. Στο πλαίσιο, λοιπόν, της αιτίας της χώρας μας ως μη μονίμου μέλος Συμβουλίου Ασφαλείας ακολουθούμε πιστά το τρίπτυχο: διάλογος, διπλωματία και δημοκρατία και υπερασπιζόμαστε το Διεθνές Δίκαιο και την τήρησή του με κάθε ευκαιρία και με κάθε ειλικρίνεια έναντι οποιουδήποτε.

Γνωρίζετε, λοιπόν, ότι από την πρώτη στιγμή της ανακοίνωσης των ισραηλινών επιθέσεων και των ιρανικών αντιποίνων η Αθήνα έκανε λόγο για ανάγκη αυτοσυγκράτησης των δύο μερών, την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την αναζήτηση διπλωματικής λύσης για να αποφευχθεί μια περιφερειακή διάχυση αυτής της νέας κρίσεως. Και η χώρα έχει εκφράσει διαχρονικά την έντονη ανησυχία της για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, τονίζοντας πάντοτε παράλληλα ότι δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη ασφάλεια με τη χρήση στρατιωτικών μέσων. Εκτός κι αν εσείς στην Πλεύση Ελευθερίας είστε ήσυχoi με το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα. Καταλαβαίνω ότι θεωρείτε ότι δεν υπάρχει από το Ιράν κάποιος πυρηνικός κίνδυνος. Το είπατε πριν από λίγο και εσείς ο ίδιος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν είπα αυτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Εμείς, παρ' όλα αυτά, τονίσαμε σε όλα τα επίπεδα ότι δεν θα πρέπει η ισραηλινόιρανική διένεξη να αποστρέψει την προσοχή μας από τα όσα τραγικά συμβαίνουν στη Γάζα. Σας θυμίζω ότι το πράξαμε και στον ΟΗΕ, όπου ο κ. Γεραπετρίτης μαζί με ογδόντα άλλες χώρες έκανε μία κοινή δήλωση για όλες τις εμπόλεμες ζώνες, συμπεριλαμβανομένης και της Γάζας πριν μερικές εβδομάδες. Και αυτές οι θέσεις, κύριε Καζαμία, επαναβεβαιωθήκαν και στο χθεσινό έκτακτο ΚΥΣΕΑ υπό τον κ. Μητσοτάκη, τον Πρωθυπουργό, θέσεις τις οποίες επαναλαμβάνουμε πάντοτε. Το κάνουμε και στην έκτακτη Σύνοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Συμβούλιο Ασφαλείας που θα έχουμε έκτακτη συνεδρίαση και στο σημερινό Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων που είναι και ο Υπουργός Εξωτερικών, αλλά και στη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης την προσεχή πέμπτη στις Βρυξέλλες.

Θα σας πω, λοιπόν, ότι προτεραιότητα της Αθήνας παραμένει η ασφάλεια των Ελλήνων πολιτών που διαβιούν στη διακεκα-

μένη περιοχή.

Και παράλληλα η Κυβέρνηση έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ενημέρωσης της ελληνικής ναυτιλιακής κοινότητας συστήνοντας πάντοτε την παραμονή των ελληνικών πλοίων σε ασφαλείς λιμένες της περιοχής.

Όσο για το θέμα το οποίο θίξατε με το ισραηλινό αεροσκάφος, να σας πω ότι η μεταφορά του κρατικού αεροσκάφους του Ισραήλ έγινε για λόγους ασφαλείας μετά την έναρξη της κλιμάκωσης μεταξύ Ισραήλ και Ιράν και σε αυτό επέβαινε ο Πρέσβης του Ισραήλ, διότι δεν είχε άλλον τρόπο για να επιστρέψει στην Ελλάδα ώστε να επανέλθει άμεσα στα καθήκοντά του. Ουδείς άλλος Ισραηλινός αξιωματούχος επέβαινε στην εν λόγω πτήση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Σας ευχαριστώ.

Κύριε Υφυπουργέ, σας ρώτησα γιατί δεν καταδικάζετε τις παράνομες επιθέσεις του Ισραήλ, κατά το Διεθνές Δίκαιο, ενάντια στο Ιράν και δεν απαντήσατε. Είπατε ότι υποστηρίζετε μια γενική αποκλιμάκωση της κρίσης και τίποτε άλλο. Είναι κατά του Διεθνούς Δικαίου αυτές οι επιθέσεις. Γιατί δεν τις καταδικάζετε;

Αν δεν τις καταδικάζετε, μην έρθετε μετά να μας πείτε ότι υποστηρίζετε το Διεθνές Δίκαιο. Αν δεν τις καταδικάζετε και κάνετε πως δεν γνωρίζετε ότι είναι παράνομο και πάρα πολύ επικίνδυνο να βομβαρδίζονται πυρηνικές εγκαταστάσεις, είτε υπάρχει ειρηνικό είτε δεν υπάρχει ειρηνικό πυρηνικό πρόγραμμα. Μην έρχεστε μετά να λέτε ότι σας ενδιαφέρει η ασφάλεια! Είναι ανεύθυνη αυτή η στάση που ακολουθείτε.

Όσον αφορά το αν ανησυχούμε εμείς για το αν έχει το Ιράν πυρηνικό πρόγραμμα ή όχι, θέλω να σας ρωτήσω ξανά γιατί δεν απαντάτε και υπεκφεύγετε: Με βάση ποια στοιχεία εσείς πιστεύετε ότι το Ιράν κατασκευάζει πυρηνικά όπλα; Γιατί ο Πρόεδρος της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας, ο κ. Γκρόσι, πριν από τέσσερις μέρες δήλωσε -και διαβάζω κατά λέξη- «Δεν βρήκαμε στο Ιράν στοιχεία που να δείχνουν ότι υπάρχει συστηματικό σχέδιο να κατασκευαστεί πυρηνικό όπλο.». Αυτός είναι ο εντεταλμένος υπεύθυνος για την επιθεώρηση του προγράμματος του Ιράν. Τον αγνοείτε; Παριστάνετε ότι εσείς έχετε στοιχεία τα οποία δεν έχει εκείνος; Και αν ναι, βγάλτε τα.

Όμως, όταν δεν έχετε στοιχεία, θα πρέπει να μην κατηγορείτε την Πλεύση Ελευθερίας με αυτές τις απαράδεκτες φράσεις που χρησιμοποιήσατε ότι εμείς δεν ανησυχούμε. Βεβαίως, ανησυχούμε και ανησυχούμε πολύ! Δεν ανησυχούμε μόνο για την κατάσταση στη Μέση Ανατολή και στο Ιράν. Ανησυχούμε και για τη δική σας πολιτική.

Ο Πρόεδρος Μακρόν, κύριε Υφυπουργέ, είπε -και αυτό φαίνεται σας να μη σας απασχολεί- το εξής: «Οι ισραηλινές επιθέσεις στοχεύουν όλο και περισσότερους στόχους που δεν συνδέονται με το πυρηνικό και βαλλιστικό πρόγραμμα του Ιράν.». Το έχετε ακούσει αυτό; Δεν σας απασχολεί; Συνεχίζει να είστε στενός σύμμαχος του Νετανιάχου, παρά το γεγονός ότι βομβαρδίζει απροκάλυπτα, σύμφωνα με στοιχεία που φέρει στη δημοσιότητα ο Γάλλος Πρόεδρος;

Και, τέλος, πρέπει να σας πω ότι η επίκληση της διπλωματίας και του κατευνασμού από μέρους της Κυβέρνησης είναι υποκριτική. Υπογεώως υποστηρίζετε το Ισραήλ με κάθε τρόπο και την Κυβέρνηση Νετανιάχου. Αρνείστε να καταδικάσετε τη γενοκτονία στη Γάζα. Εναγκαλίζεται ο Πρωθυπουργός με έναν καταζητούμενο από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και βεβαίως αυτήν τη στιγμή η Κυβέρνηση αρνείται και να καταδικάσει την αμερικανική επέμβαση, η οποία οξύνει ακόμη περισσότερο την κρίση.

Η πολιτική αυτή, την οποία η Κυβέρνηση ανέχεται, θα ωθήσει το Ιράν προς το να αποκτήσει πυρηνικά όπλα. Και θα το ωθήσει, διότι όταν έχει ειρηνικό πυρηνικό πρόγραμμα που επιθεωρείται συστηματικά για είκοσι χρόνια, όταν υπάρχει μια συμφωνία από το 2015 που αυτός που την παραβίασε ήταν ο Πρόεδρος Τραμπ το 2018 -και το γνωρίζετε-, όταν γίνονται αυτά και πάλι βομβαρδίζεται το Ιράν, τι κίνητρο έχει μια χώρα σαν το Ιράν να ακολουθήσει ένα ειρηνικό πυρηνικό πρόγραμμα; Την ωθείτε με αυτήν την πολιτική προς την κατεύθυνση απόκτησης πυρηνικών όπλων κι αυτό είναι επικίνδυνο όχι μόνο για τη Μέση Ανατολή αλλά και

για τη χώρα μας.

Και βεβαίως στις συνεδριάσεις του ΚΥΣΕΑ, στις οποίες αναφερθήκατε, τέθηκε -και πολύ σωστά- η βαθιά ανησυχία του Πρωθυπουργού για το πώς μπορεί να επεκταθεί αυτή η κρίση και στη χώρα μας. Όμως, αυτό που δεν είπε ο Πρωθυπουργός είναι ότι η ανησυχία του οφείλεται και στις εσφαλμένες δικές του επιλογές και τις επιλογές της Κυβέρνησής του.

Πρέπει να αλλάξετε πολιτική πάνω σε αυτό το θέμα, να υποστηρίξετε πραγματικά τη διπλωματία και να καταδικάσετε οτιδήποτε παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο ιδίως από την πλευρά του Ισραήλ, που είναι ο πρώτος αποσταθεροποιητικός παράγοντας στην περιοχή.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τα επόμενα τρία λεπτά, κύριε Χατζηβασιλείου, για τη δευτερολογία σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, αναφορικά με τη νέα κρίση Ισραήλ-Ιράν και τις επιθέσεις του πυρηνικού βαλλιστικού προγράμματος της Τεχεράνης οφείλετε να λάβετε υπ' όψιν σας ότι όλα αυτά δεν έγιναν σε μια συνθήκη κανονικότητας. Σας θυμίζω ότι είχαμε τρομοκρατικές επιθέσεις από τη Χαμάς τον Οκτώβριο του '23. Σας θυμίζω τι ακολούθησε από τη Χεζμπολάχ και από τους Χούθι.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Για το Ιράν σας ρώτησα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Άρα, λοιπόν, η αίσθηση ασφαλείας των πολιτών στο Ισραήλ έχει κλονιστεί σοβαρά.

Θεωρείτε βέβαια ότι εσείς έχετε το μονοπώλιο της πίστης στην ειρήνη. Δεν είναι έτσι, κύριε συνάδελφε. Κι εμείς θέλουμε την ειρήνη, αλλά καταλαβαίνετε ότι πρέπει να είμαστε ρεαλιστές και να βοηθήσουμε τα μέρη ούτως ώστε να συνεννοηθούν.

Ξεχνάτε, επίσης, μία αρνητική αξιολόγηση από την ΔΟΑΕ, όσον αφορά την συνεργασία του Ιράν με τον εν λόγω Οργανισμό, για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της Τεχεράνης με τη συμφωνία για το κοινό ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, όπως ορίζει η απόφαση 2231/2015 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Διαβάστε την παρακαλώ, κύριε Καζαμία. Θα δείτε εκεί πολύ χρήσιμα στοιχεία.

Το θέμα, λοιπόν, της διατήρησης του παγκόσμιου καθεστώτος για τη μη διασπορά πυρηνικών είναι υπαρκτικής σημασίας όχι μόνο για το Ισραήλ, κύριε Καζαμία, αλλά για όλη την περιοχή της Μέσης Ανατολής. Και εμείς, λοιπόν, στην Κυβέρνηση είμαστε έντονα προβληματισμένοι και επαναλαμβάνουμε τη σταθερή μας θέση ότι μόνο μέσω διπλωματίας και διαλόγου είναι εφικτή η ασφάλεια, η σταθερότητα και η ειρήνη. Και στο πλαίσιο αυτό σταθερά η Κυβέρνηση καλεί όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να γυρίσουν γρήγορα στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Και ο Πρωθυπουργός, στη συνομιλία του με τον κ. Νετανιάχου, επεσήμανε ξεκάθαρα την ανάγκη άμεσης αποκλιμάκωσης και τότε, κύριε Καζαμία, ότι η περιοχή δεν αντέχει άλλες εστίες ανάφλεξης. Και ο ίδιος ο κ. Γεραπετρίτης έχει μιλήσει για το θέμα αυτό με μια σειρά από Άραβες ομολόγους του από Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ, Ομάν, Ιορδανία. Δεν τα έχετε ακούσει αυτά; Σίγουρα τα ξέρετε, κύριε Καζαμία, γιατί παρακολουθείτε τις ειδήσεις -είμαι βέβαιος.

Η Ελλάδα, λοιπόν, διατηρεί τη θέση της ότι το Ιράν δεν θα πρέπει να αποκτήσει πυρηνικό οπλοστάσιο. Και την ίδια στιγμή διατηρούμε ανοιχτούς τους διαύλους με την Τεχεράνη αναγνωρίζοντας ότι έχουμε μία μακράιων ιστορική σχέση με τον ιρανικό λαό. Με το δε Ισραήλ, έχουμε μια στρατηγική εταιρική σχέση -δεν το έχουμε κρύψει άλλωστε- και στο πλαίσιο αυτό, κύριε Καζαμία, είμαστε σε θέση να μεταφέρουμε ειλικρινή μηνύματα πάντοτε για ειρηνική και βιώσιμη επίλυση όλων των ζητημάτων στην περιοχή, προφανώς και του παλαιστινιακού ζητήματος, για το οποίο έχουμε σταθερή θέση. Θέλουμε λύση δύο κρατών στα όρια του 1967. Και επαναλαμβάνω ότι το κρατικό αεροσκάφος του Ισραήλ ήρθε εδώ υπό πολύ ειδικές, έκτακτες συνθήκες.

Κύριε Καζαμία -και κλείνω, κυρία Πρόεδρε- η περιοχή της Μέσης Ανατολής χαρακτηρίζεται από λεπτές και εύθραυστες γεωπολιτικές ισορροπίες, αλλά και με προβλήματα, η επίλυση των

οποίων είναι ζήτημα αμιγώς πολιτικό. Τα προβλήματα αυτά δεν λύνονται με ανακοινώσεις ούτε με αντεγκλήσεις. Λύνονται με ψυχραιμία που θα υποβοηθήσει το διάλογο, τη συζήτηση και τη διπλωματία. Αυτό πράττει η χώρα μας και αυτό θα πράττει με υπευθυνότητα ως ένας έντιμος συνομιλητής στην περιοχή. Και η Κυβέρνηση, κύριε συνάδελφε, είναι σε σταθερή ετοιμότητα να αντιμετωπίσει κάθε πιθανή επίπτωση της τρέχουσας συγκυρίας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ακολουθεί η έκτη με αριθμό 1077/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς και Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Αλέξανδρου Χαρίτση προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Θα ανακατευθύνει η κυβέρνηση πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην αμυντική βιομηχανία και τους εξοπλισμούς?».

Κύριε Χαρίτση, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, δεν μπορώ παρά να ξεκινήσω -μιας και είναι η πρώτη μου παρέμβαση στη Βουλή μετά τα τρομακτικά και εφιαλτικά που ζήσαμε χθες- με ένα σχόλιο: Εδώ έχουμε περάσει την πόρτα του φρενοκομείου. Έχουμε καταλάβει πού βρισκόμαστε; Έχουμε καταλάβει πού οδεύει αυτήν τη στιγμή ο πλανήτης; Έχουμε καταλάβει ότι εδώ πέρα που βρισκόμαστε κατά μέτωπο πλέον -αυτό που φάνταζε ως σενάριο επιστημονικής φαντασίας- αντιμετωπίζουμε τον όλεθρο;

Και το λέω αυτό, γιατί δυστυχώς άκουσα και πριν από λίγο τον αρμόδιο Υφυπουργό, απαντώντας σε ερώτηση του συναδέλφου του κ. Καζαμία, ουσιαστικά να αναπαράγει όλη την επιχειρηματολογία -ο θεός να την κάνει!- και τη λογική του Αμερικανού Προέδρου Τραμπ και βεβαίως και όλη την επιχειρηματολογία -πάλι για Χαμάς και Χεζμπολάχ ακούσαμε!- του καταζητούμενου από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο Νετανιάχου.

Είναι δυνατόν η Ελληνική Κυβέρνηση να επιμένει σε αυτήν τη γραμμή η οποία είναι γραμμή που καταπατά κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου; Είναι γραμμή η οποία επενδύει στην ανασφάλεια και στον πόλεμο αντί για την ασφάλεια και την ειρήνη στην περιοχή μας. Είναι γραμμή η οποία έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τα ίδια τα εθνικά μας συμφέροντα, που είναι ακριβώς η σταθερότητα, είναι η ασφάλεια, είναι η ειρήνη στην περιοχή μας. Και να ρίχνει λάδι στη φωτιά; Και να κρύβεται πίσω από τον Τραμπ και τον Νετανιάχου;

Δυστυχώς, αυτό κάνει και όλη η Ευρώπη. Δυστυχώς, αυτό κάνει η συντριπτική πλειονότητα -για να είμαι πιο δίκαιος- των ευρωπαϊκών ηγεσιών οι οποίες είναι παντελώς αναντίστοιχες με τον ιστορικό ρόλο τον οποίο έχουν. Κρύβονται πίσω από τον Αμερικανό Πρόεδρο, κρύβονται πίσω από τον Νετανιάχου και ρίχνουν λάδι στη φωτιά της σύγκρουσης, μία σύγκρουση η οποία απειλεί την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή μας. Μην ξεχνάμε ότι είμαστε η χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρίσκεται εγγύτερα, μαζί με την Κύπρο, βεβαίως, από οποιαδήποτε άλλη στις εστίες του πολέμου.

Και θέλω να έρθω και στο ζήτημα της επίκαιρης ερώτησής μου και θέλω να το συνδέσω. Όταν, βεβαίως, είχα καταθέσει την επίκαιρη αυτή ερώτηση, δεν είχαμε αυτές τις εφιαλτικές εξελίξεις. Βλέπαμε, όμως, πού όδευε η Ευρώπη, η Ευρώπη η οποία αρνήθηκε να καταδικάσει τη γενοκτονική πολιτική του Ισραήλ στη Γάζα και η Ευρώπη της οποίας ποιο είναι το νέο στρατηγικό της σχέδιο για την ανάπτυξη της ηπείρου, της «Γηραιάς Ηπείρου», η οποία γηράσκει, αλλά δεν διδάσκεται, φαίνεται; Το σχέδιο αυτό είναι η στροφή στους εξοπλισμούς και στην πολεμική βιομηχανία.

Και επειδή αρνείται η Ευρώπη -για να έρθω στο ζήτημα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας- να προχωρήσει σε παράταση του Προγράμματος το οποίο θα λήξει στο τέλος του 2026, η κλεψύδρα δηλαδή έχει γυρίσει ανάποδα, έχουμε βάλει αντίστροφη μέτρηση για την ολοκλήρωση αυτού του προγράμματος σε ενάμιση χρόνο από σήμερα -προσέξτε, για την εκταμίευση όλων των κονδυλίων μιλάμε- εγώ θέλω, λοιπόν, να ρωτήσω τον αρμόδιο Υπουργό και την Κυβέρνηση μέσω αυτού ποιο είναι

το στρατηγικό σχέδιο της Κυβέρνησης, τι θα κάνει έτσι ώστε η χώρα να μη χάσει πόρους, τι θα κάνει έτσι ώστε να υλοποιηθούν αναγκαίες παρεμβάσεις οι οποίες έχουν να κάνουν με την πρόσβαση μετάβαση, έχουν να κάνουν με την ψηφιακή μετάβαση, έχουν να κάνουν με την πολιτική προστασία.

Και ρωτάω ευθέως στην ερώτησή μου αν όντως προτίθεται να ανακατευθύνει πόρους η Κυβέρνηση, είτε υπό τις προσταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Αμερικανών είτε για να μη χάσει κονδύλια, προς την πολεμική βιομηχανία.

Είναι πάρα πολύ κρίσιμο αυτό το οποίο συμβαίνει, είναι πάρα πολύ κρίσιμες οι στιγμές και αν το Ταμείο Ανάκαμψης ήταν σημαντικό για ολόκληρη, βεβαίως, την Ευρώπη και ήταν ένα θετικό διάλειμμα, όπως αποδείχτηκε, στην πορεία της Ευρώπης προς την πλήρη απαξίωση, αν αυτό ήταν μία φορά σημαντικό για όλη την Ευρώπη, για τη χώρα μας είναι δέκα. Γιατί η χώρα μας έχει ανάγκη από πολύ σημαντικές παρεμβάσεις σε έργα υποδομής, έχει ανάγκη από δημόσια έργα τα οποία χρειαζόμαστε, όπως για παράδειγμα τα αντιπλημμυρικά τα οποία απεντάχθηκαν το τελευταίο διάστημα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχει ανάγκη από παρεμβάσεις στα ζητήματα της πράσινης ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών, έχει ανάγκη από παρεμβάσεις για την ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης, έχει ανάγκη από παρεμβάσεις για τη στήριξη των εργαζομένων, οι οποίοι βλέπουν την αγοραστική τους δύναμη να μειώνεται συνεχώς.

Και αντ' αυτού, αυτό το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι η Κυβέρνηση επενδύει, δυστυχώς, όπως και οι περισσότερες ευρωπαϊκές ηγεσίες -φωτεινή εξαίρεση, εδώ να το πω, ο Πρωθυπουργός της Ισπανίας Πέδρο Σάντσεθ που επεδίωξε και έλαβε εξαίρεση για το 5% των αμυντικών δαπανών που ήθελε ο Τραμπ για όλη την Ευρώπη- και πάλι στην πολεμική βιομηχανία.

Ήδη η χώρα μας είναι μια χώρα η οποία πληρώνει υπέρογκα ποσά σε εξοπλισμούς και απειλείται με υπονόμευση της αναπτυξιακής της πορείας, αλλά και της δημοσιονομικής σταθερότητας, αλλά και της δυνατότητας οι επόμενες γενιές να μπορούν να επενδύσουν στο κοινωνικό κράτος, στην εργασία, στη στήριξη της εργασίας και στην ισόρροπη ανάπτυξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Μπορείτε, παρακαλώ, να ολοκληρώσετε, κύριε Χαρίτση;

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Είναι, λοιπόν, πολύ κρίσιμο, κύριε Υπουργέ, να μας δώσετε απαντήσεις σε σχέση με το στρατηγικό σχέδιο που έχει η Κυβέρνησή σας ως προς την πορεία ολοκλήρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και για το αν αυτό περιλαμβάνει τη στροφή στην πολεμική βιομηχανία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Παπαθανάση, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Στην επίκαιρη ερώτηση ο αξιότιμος κύριος Πρόεδρος κατ' αρχάς αναφέρεται στην ανακατεύθυνση πόρων στην αμυντική βιομηχανία, αλλά στα ερωτήματα τα οποία θέτει μιλά καθαρά για την υλοποίηση των οροσήμων στο πρώτο του ερώτημα και στο δεύτερο αναφέρεται στο τι περιλαμβάνει η τροποποίηση την οποία έχουμε καταθέσει και βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση.

Τώρα θα ήθελα να θυμίσω στον κύριο Πρόεδρο ότι οι αμυντικές δαπάνες το 2025 έχουν ανέλθει σε 1,7 δισεκατομμύριο ευρώ, ενώ επί της εποχής όπου ήταν μέλος της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ οι αμυντικές δαπάνες ήταν 500 εκατομμύρια ευρώ και του χρόνου οι αμυντικές δαπάνες θα ανέλθουν σε 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ, έχοντας μια σαφή διαφορά και στην πρόθεση να θωρακίσουμε αμυντικά τη χώρα.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό να δούμε αν φέτος η Νέα Αριστερά θα ψηφίσει αυτές τις αμυντικές δαπάνες, έτσι ώστε να μπορούμε να διατυπώνουμε και τα ερωτήματα που έχουν σχέση με τη θωράκιση της άμυνας της χώρας.

Επειδή η επίκαιρη ερώτησή του, όπως σας είπα, έχει δύο σκέλη, δεν μπορώ παρά να παραθέσω στοιχεία τα οποία εύκολα μπορεί να βρει καθένας -και επαναλαμβάνω δεν είναι κάτι που το λέμε εμείς- μέσα από τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επι-

τροπής, έτσι ώστε να μπορούμε να δούμε την εικόνα για το πού βρίσκεται η χώρα μας σε σχέση με άλλες χώρες. Γιατί ξέρετε, έχει μεγάλη αξία, ζούμε στην Ευρώπη, ζούμε σε μία οικογένεια, δεν ζούμε σε μία τρίτη, σε έναν άλλο πλανήτη και η υλοποίηση και η εκτέλεση του Ταμείου Ανάκαμψης σχετίζεται με την επιτυχία της υποβολής, της εκταμίευσης των αιτημάτων που κάνουμε και βεβαίως, των χρημάτων που λαμβάνει η χώρα.

Συνολικά η χώρα θα λάβει 36 δισεκατομμύρια ευρώ, 18,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο δανειακό σκέλος και 17,8 δισεκατομμύρια ευρώ στο σκέλος των επιδοτήσεων.

Έτσι, λοιπόν, από επίσημα στοιχεία η Ελλάδα παραμένει πρώτη στους πόρους των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης ως ποσοστό του ΑΕΠ. Θα καταθέσω τα στοιχεία αυτά στη Βουλή.

Ως προς τις εκταμιεύσεις η Ελλάδα παραμένει πρώτη με 9,7% ως ποσοστό του ΑΕΠ, πάντα σχετιζόμενο με το 2023 -αυτά είναι τα στοιχεία τα οποία έχουν ανακοινωθεί- αλλά οι εκταμιεύσεις έχουν λάβει υπ' όψιν και την τελευταία εκταμίευση, όπου συνολικά έχουμε λάβει 18,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Επίσης, συνολικά η Ελλάδα έχει λάβει ως προς το ποσοστό του ποσού που πρόκειται να λάβει το 59,4%, αυτό την κατατάσσει έκτη στην ευρωπαϊκή κατάταξη. Ως προς το ποσοστό εκπληρωμένων οροσήμων των σχεδίων του Ταμείου Ανάπτυξης, μεταξύ των είκοσι επτά χωρών η Ελλάδα κατατάσσεται και πάλι πέμπτη με 43% ολοκληρωμένα αιτήματα πληρωμής. Και ως προς τα αιτήματα και πάλι η Ελλάδα κατατάσσεται τέταρτη με πέντε αιτήματα πληρωμής σε σχέση με τις είκοσι επτά χώρες.

Τώρα, επειδή βρισκόμαστε αυτήν τη στιγμή στη φάση ολοκλήρωσης της διαπραγμάτευσης του Ταμείου Ανάκαμψης ως προς την αναθεώρηση, είναι μία διαδικασία η οποία αυτήν τη στιγμή τρέχει με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, με όλα τα κράτη-μέλη. Είμαστε σχεδόν στην ολοκλήρωση. Εφ' όσον ολοκληρωθεί και συμφωνηθεί -κάτι το οποίο πρόκειται να γίνει έως το τέλος Ιουνίου, ίσως και τις πρώτες ημέρες του Ιουλίου- εμείς προτιθέμεθα να υποβάλουμε το έκτο αίτημα πληρωμής ύψους 3,9 δισεκατομμυρίων ευρώ. Προσέξτε, με το αίτημα αυτό η Ελλάδα από το 60% που έχει λάβει από τους πόρους θα ανέλθει στο 71% και τον Νοέμβριο θα αιτηθούμε άλλα 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, που εάν ολοκληρωθεί και το έβδομο αίτημα που θα γίνει εντός του έτους, ακριβώς όπως τα είχαμε σχεδιάσει, θα ανέλθουμε συνολικά στο 80% της εκταμίευσης των πόρων.

Άρα, ο στόχος μας είναι, εφ' όσον τηρούμε όλα αυτά τα οποία έχουμε προδιαγράψει, στο τέλος του έτους να έχουμε αιτηθεί συνολικά και να έχουμε λάβει το 80% των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Όπως γνωρίζετε, η αναθεώρηση είναι προγραμματισμένη και θα ολοκληρωθεί. Να τονίσω εδώ ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει να επανέλθει για όλα τα κράτη-μέλη με μια αναθεώρηση που θα εκκινήσει περί τον Οκτώβριο. Έχουμε δουλέψει πάνω σε πέντε βασικούς άξονες στην πράσινη μετάβαση. Στη δευτερολογία μου θα σας καταθέσω και ορισμένα από τα στοιχεία της αναθεώρησης. Θα αναφερθώ σε όλα, και θα καταθέσω κάποια από αυτά. Έχουμε δουλέψει πάνω στον ψηφιακό μετασχηματισμό, στην απασχόληση, στις δεξιότητες και την κοινωνική συνοχή, στις ιδιωτικές επενδύσεις και στον οικονομικό μετασχηματισμό, αλλά επίσης και στο σχέδιο «RePowerEU» για την ενεργειακή α-tάρκεια.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος (Νίκος) Παπαθανάσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Χαρίτση, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ομολογώ, κυρία Πρόεδρε, ότι δεν εκπλήσσομαι από την απάντηση του Υπουργού, και το λέω αυτό με την εξής έννοια: Μίλησε ο Υπουργός και πάλι για χρήματα που έχει λάβει η χώρα. Μίλησε ο Υπουργός για αιτήματα πληρωμής. Μίλησε ουσιαστικά δηλαδή για λογιστικές απορροφήσεις. Δεν μας είπε, όμως, για πραγματικές απορροφήσεις. Δεν μας είπε ποιο είναι το πραγματικό απο-

τύπων στην ελληνική οικονομία όλων αυτών των παρεμβάσεων αυτής της ιστορικής ευκαιρίας που ήταν και είναι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη χώρα μας, ειδικά για τη χώρα μας, μετά τις πολύ μεγάλες επενδυτικές ανάγκες που έχει εξερχόμενη από μια δεκαετή κρίση.

Για να γίνω πιο συγκεκριμένος θα πω το εξής: Πόσες είναι οι αιτήσεις και πόσες εγκρίθηκαν και πόσες χρηματοδοτήσεις έχουν δοθεί σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Το ρωτάω επειδή μιλάμε για τη στήριξη της περιφέρειας ραχοκοκαλιάς της ελληνικής οικονομίας. Πάμε στο δεύτερο ζήτημα. Είπατε για ψηφιακή μετάβαση. Μάλιστα, ψηφιακή μετάβαση! Τι λέει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεση του 2025, φετινή δηλαδή; Λέει: «Παρότι η Ελλάδα...» -ήταν προϋπόθεση του Ταμείου αυτό πανευρωπαϊκά- «...σε ψηφιακές δράσεις, τα έργα δεν κατευθύνθηκαν στρατηγικά προς τις πραγματικές αδυναμίες της χώρας. Οι μεγάλες ψηφιακές στερήσεις δεν αποτελούν επίκεντρο των περισσότερων χρηματοδοτούμενων δράσεων».

Πάμε στις επενδύσεις. Για να δούμε το αποτύπωμα, πάμε να δούμε τι έχει γίνει με τις επενδύσεις. Σημειώθηκε πτώση των επενδύσεων το πρώτο τρίμηνο του 2025, σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του έτους 2024, κατά 3,2%. Αυτό είναι το αποτέλεσμα, λοιπόν, της αναπτυξιακής ώθησης που υποτίθεται ότι θα έδινε το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στη χώρα μας.

Και βεβαίως, κύριε Υπουργέ, αρνηθήκατε να μου απαντήσετε -ελπίζω να το κάνετε στη δευτερολογία σας, γιατί δεν θέλω να σας αδικώ- στο δεύτερο και πολύ κρίσιμο ερώτημα που περιλαμβάνεται στην ερώτησή μου. Τι σας ρωτάω; Σας ρωτάω πού θα ανακατευθυνθούν οι πόροι που τυχόν δεν θα προλάβουν να απορροφηθούν εμπρόθεσμα; Πού θα ανακατευθυνθούν αυτοί οι πόροι; Πού θα πάνε αυτά τα κονδύλια; Θα πάνε τελικά στην αμυντική βιομηχανία; Θα πάνε τελικά σε εξοπλισμούς τους οποίους θα αγοράσει η χώρα μας πανάκριβα από άλλες χώρες; Σε εξοπλισμούς, μάλλον, θα πάνε γιατί και η αμυντική βιομηχανία που συζητάμε πολλές φορές είναι ένας ευφημισμός. Εκεί θα πάνε. Για αυτό συζητάμε. Περί αυτού συζητάμε.

Και για να μην καταχραστώ και τον χρόνο, να απαντήσω και στο ερώτημά σας. Όχι, κύριε Υπουργέ, εμείς δεν θα υπερψηφίσουμε, όπως μας εγκατέστησε, δαπάνες οι οποίες πάνε στην αμερικανική και στη γαλλική πολεμική βιομηχανία και οι οποίες αφορούν εξοπλισμούς. Δεν θα υπερψηφίσουμε δαπάνες οι οποίες υπονομεύουν τη δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας μας για τα επόμενα χρόνια.

Υπερψηφίζουμε μόνο εκείνες τις δαπάνες οι οποίες αφορούν πραγματικά την αμυντική θωράκιση της χώρας μας. Εδώ, όμως, δεν έχουμε να κάνουμε με αυτό. Εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα δεκαετές πρόγραμμα το οποίο εκπόνησε ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης μόνος του -και ασκεί εξοπλιστική διπλωματία μέσω αυτού- το οποίο βάζει ακόμα περισσότερο τη χώρα μας μέσα στο σπινάλ της πολεμικής βιομηχανίας, μέσα στο σπινάλ ενός αέναου ανταγωνισμού ο οποίος μας φέρνει ακόμα περισσότερο στο επίκεντρο του κινδύνου, ειδικά σε αυτές τις εξαιρετικές κρίσιμες ιστορικές στιγμές τις οποίες ζει η ανθρωπότητα.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τουλάχιστον σήμερα έχουμε και μια είδηση από τον Πρόεδρο της Νέας Αριστεράς, ότι μέσα σε αυτό το γεωπολιτικό περιβάλλον, μέσα σε αυτήν την αστάθεια που συμβαίνει κοντά στην περιοχή μας, η Νέα Αριστερά δεν θα υπερψηφίσει πάλι τις αμυντικές δαπάνες της χώρας. Μάλιστα! Καταπληκτικά!

Κύριε Πρόεδρε, θα διατρέξω πολύ γρήγορα τις προσθήκες στην αναθεώρηση, έτσι ώστε να μπορέσω να σας παραθέσω και σημαντικά έργα. Τι προσθέτουμε; Στον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΟΣΕ προσθέτουμε έργα για την ασφάλεια σιδηροδρομικών τούνελ. Στην οδική ασφάλεια προσθέτουμε έργα εξυπνων διαβάσεων σε σχολεία και έξυπνα δίκτυα led. Θα μας πείτε αν αυτά έχουν ένα αποτύπωμα στην οικονομία, καθώς τα ακούτε. Στον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγείας προσθέτουμε υποέργα για

την αναβάθμιση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και της ΗΔΙΚΑ. Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας προσθέτουμε αυτά, στο πιλοτικό πρόγραμμα για τη διοικητική και οργανωτική της αναδιάρθρωση.

Στην ψηφιοποίηση του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου προσθέτουμε έργο για την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στο Υπουργείο Μετανάστευσης. Στην εξυπηρέτηση πολιτών προσθέτουμε νέο σύστημα επικοινωνίας για την εξυπηρέτηση των αυξημένων αναγκών επικοινωνίας με τους πολίτες. Προσθέτουμε νέο έργο στις εξυπνες περιβαλλοντικές υποδομές, νέο έργο με τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών για τον εντοπισμό και την αποτροπή της παράνομης δόμησης. Αυτές ήταν οι προσθήκες.

Πάμε στις αναβαθμίσεις δρόμων. Επέκταση, κύριε Πρόεδρε, με την προσθήκη εκατόν εβδομήντα πέντε λεωφορείων -στα ήδη υφιστάμενα διακόσια πενήντα- ηλεκτρικών λεωφορείων που αφορούν την καθημερινότητα του πολίτη, φτάνοντας συνολικά στα τετρακόσια είκοσι πέντε. Στον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης γίνεται αύξηση διαδραστικών συστημάτων μάθησης, των πινάκων δηλαδή, κατά 2.900 συνολικά. Ήταν 36.000 η υφιστάμενη δράση, και προστίθενται άλλοι 2.900 πίνακες.

Πάμε στην αναβάθμιση υπολογιστικού νέφους, όπου επεκτείνεται η υποδομή «Cloud» για το «Gov.gr». Στις περιβαλλοντικές υποδομές επέκτεινε το έργο του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη.

Στη δράση για τη στρατηγική αριστεία στα πανεπιστήμια ενισχύεται ο προϋπολογισμός κατά 70 εκατομμύρια για τα κοινά μεταπτυχιακά προγράμματα με διακεκριμένα ξένα πανεπιστήμια. Άλλωστε η μεταρρυθμιστική αυτή αλλαγή, μετά και την έγκριση του ΣΤΕ, νομίζω ότι αλλάζει τελείως τον χάρτη στην πατρίδα μας, και στρίζουμε έτσι τα δημόσια πανεπιστήμια.

Ένα σημαντικό έργο το οποίο τρέχει αυτή τη στιγμή, είναι το «Σπίτι μου II», και έχουμε ανακατευθύνση πόρων σε αυτό. Μπαίνει και αυτό μέσα, και οκτώ χιλιάδες συμπολίτες μας έχουν υπαχθεί, 950 εκατομμύρια. Συνολικά το 48% του προγράμματος βρίσκεται σε εξέλιξη. Επειδή αναφερθήκατε σε θέματα, όπως για τα αντιπλημμυρικά, σας εξηγήσαμε και έχουμε καταθέσει ότι τα αντιπλημμυρικά που απεντάχθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης έχουν ήδη ενταχθεί στο ΕΣΠΑ και καλύπτονται.

Κύριε Πρόεδρε, έχει μεγάλη σημασία να ακούσετε αυτές τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που τρέχουν. Δεν ξέρω με ποιον τρόπο εσείς μπορείτε να αποτυπώσετε το τι σημαίνουν για την καθημερινότητα των πολιτών. Εγώ θα σας τα καταθέσω και μπορείτε εσείς να τα μελετήσετε.

Για τα λεωφορεία που μόλις σας είπα, να μελετήσετε τα προγράμματα επιχορήγησης ενεργειακής απόδοσης για νοικοκυριά, για επιχειρήσεις και για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για σχολεία και για παιδικούς σταθμούς. Να τα μελετήσετε. Να μελετήσετε το Εθνικό Πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου «Προλαβάνω», με 370 εκατομμύρια, για μαστογραφία, για «τεστ Παπ», για εξέταση παχέος εντέρου, για καρδιαγγειακές παθήσεις, για «Dentist Pass» για παιδιά έξι ως δώδεκα ετών. Να τα αξιολογήσετε.

Πάμε στις δράσεις για την υγεία: τριάντα επτά χιλιάδες απογευματινά χειρουργεία, έργα εκσυγχρονισμού και ανακαινίσεως σε ογκόνοτα νοσοκομεία και εκατόν πενήντα έξι κέντρα υγείας. Τα μισά κέντρα υγείας της πατρίδας μας ανακαινίζονται.

Πάμε τώρα στις ψηφιακές δράσεις για το σχολείο: Δωρεάν ψηφιακό φροντιστήριο, κύριε Πρόεδρε, για τους μαθητές της τρίτης λυκείου, με τριάντα έξι χιλιάδες πίνακες συν δύο χιλιάδες εννιακόσια τα νέα συστήματα. Και ψηφιακό σχολείο με βιντεοσκοπημένα μαθήματα για τους μαθητές όλων των τάξεων. Και μια δράση που αφορά τα δημόσια πανεπιστήμια, είναι τα μεταπτυχιακά προγράμματα με ξένα πανεπιστήμια στην Ελλάδα.

Πάμε στο Βόρειο Τμήμα του Ε65, στα Τρίκαλα, «Εγνατία Οδός» 70 χιλιόμετρα, με 480 εκατομμύρια ευρώ, να αναφέρω τις εξήντα επτά στρατηγικές αστικές αναπλάσεις της χώρας σε δήμους, όπως ο αστικός περίπατος στην αθηναϊκή Ριβιέρα και η ανάπλαση του Βοτανικού.

Να σας αναφέρω την ψηφιοποίηση των αρχείων του κράτους, με 650 εκατομμύρια ευρώ: 1,4 δισεκατομμύρια σελίδες αρχείων του συστήματος δικαιοσύνης, υγείας, υποθηκοφυλακείων και

Κτηματολογίου.

Να αναφέρω και τα εκατόν πενήντα επτά έργα οδικής ασφάλειας, με 522 εκατομμύρια ευρώ, σε δώδεκα περιφέρειες και εκατόν πενήντα δήμους της χώρας.

Ολοκληρώνουν, κυρία Πρόεδρε.

Περισσότερα από ογδόντα έργα ύδρευσης, με 151 εκατομμύρια, για την αντιπαροχή και την εξοικονόμηση νερού -που ξέρετε πόσο κρίσιμο είναι- σε δήμους της χώρας, έτσι ώστε να μπορούσαμε να θεραπεύσουμε παθογένειες ετών.

Να αναφέρω και το Πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ» για την πολιτική προστασία, με 408 εκατομμύρια ευρώ -πάνω από 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ για το πρόγραμμα αυτό, και είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα πολιτικής προστασίας που έχει ποτέ τρέξει η ελληνική πολιτεία- για προπληρωμένες κάρτες, για επιδόματα ΔΥΠΑ και ΟΠΕΚΑ, και πολλά άλλα.

Ξέρετε, το Ταμείο Ανάκαμψης και όλη αυτή η συζήτηση σχετικά με τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, πέραν της στήριξης που έχει δοθεί στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, δεν είναι μόνο με τα δάνεια, καθώς σας έχω πει ότι το ΕΣΠΑ αφορά μόνο τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Όλα αυτά, τα οποία ακούσατε, δεν αφορούν τις μεγάλες επιχειρήσεις. Αφορούν τους πολλούς, αφορούν τους συμπολίτες μας, τα νέα παιδιά και κυρίως βελτιώνουν την καθημερινότητα της κοινωνίας. Αυτή είναι η προσπάθειά μας.

Και απαντώ στην πρώτη φράση που διατυπώσατε: Όχι! Η Ελλάδα θα παραμείνει στις πρώτες θέσεις και η Ελλάδα δεν θα απωλέσει ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης. Σας διαβεβαιώνω ότι θα παραμείνουμε πιστοί σε αυτά τα οποία έχουμε πει και δεν θα χάσουμε ούτε 1 ευρώ.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος (Νίκος) Παπαθανάσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενη ερώτηση η ένατη με αριθμό 1056/10-6-25 πρώτου κύκλου του ανεξάρτητου Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Νικόλαου Παπαδόπουλου προς την Υπουργό Πολιτισμού με θέμα: «Η συστηματική αμαύρωση των ιστορικών μνημείων της Ελλάδας».

Κύριε Παπαδόπουλε, έχετε δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Σήμερα, θα μιλήσουμε για την αμαύρωση των ιστορικών μνημείων της Ελλάδας.

Κυρία Υπουργέ, οι διοργανωτές του διαφημιστικού show της Adidas στην Αθήνα γνώριζαν ότι δημιουργούσαν μια ψευδαίσθηση ότι το αθλητικό παπούτσι γίγας, που στέκει πάνω από τον Παρθενώνα και φαίνεται σαν να τον ποδοπατά, γνώριζαν, ότι η εικόνα αναπαράγεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Βλέπετε, η εικόνα είναι πιο ισχυρή από την πραγματικότητα. Το Υπουργείο ανακοίνωσε ότι δεν γνώριζε ποιος έδωσε άδεια.

Έναν μήνα πριν, στην λυόμενη εξέδρα της Coca Cola έξω από το Καλλιμάρμαρο Στάδιο καλύπτει την πρόσοψη του Καλλιμάρμαρου. Χρειάστηκε η ανάδειξη του θέματος αυτού από την εφημερίδα «Δημοκρατία», για να ασχοληθείτε με το θέμα. Και εκεί αναφέρθηκε ότι δεν γνώριζατε.

Στις 16 Μαρτίου 2025 αποκολλήθηκαν δύο τμήματα από την τοιχογραφία με τα δελφίνια στον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού. Το Υπουργείο Πολιτισμού επικαλέστηκε ως αιτία της κατάρρευσης τους ισχυρούς ανέμους που έπνεαν τη μέρα εκείνη στην Κρήτη. Αλήθεια, τόσες χιλιετίες δεν έπληξαν ξανά το νησί σφοδροί άνεμοι; Μόνο επί των ημερών αυτής της Κυβέρνησης πλήττον άνεμοι σφοδροί τη χώρα; Η συγκεκριμένη τοιχογραφία, βέβαια, δεν ήταν ιδιαίτερα εκτεθειμένη στις καιρικές συνθήκες. Αν υπήρχε επαρκής συντήρηση δεν θα έπεφτε.

Δύο εβδομάδες πριν, νέος εξευτελισμός. Χορεύτριες pole dancing από την Αγγλία χόρευαν στο περιστύλιο των Παλαιών Ανακτόρων που δεσπόζουν στο ιστορικό κέντρο της Παλιάς Πόλης στην Κέρκυρα. Εκεί στεγάζεται Μουσείο που υπάγεται στο Υπουργείο Πολιτισμού. Εκ των υστέρων, μετά τη δημοσιότητα που έλαβε το θέμα, κυρία Υπουργέ, υποβλήθηκε μήνυση για παράβαση αρχαιολογικού χώρου αλλά οι φωτογραφίες και

τα βίντεο είχαν κάνει τη δουλειά τους στο διαδίκτυο.

Τέλος στην Εθνική Πινακοθήκη. Εκεί στην αμαρτωλή Εθνική Πινακοθήκη σταμάτησαν, βέβαια, οι ταινίες πορνό που δείχνατε στον τρίτο όροφο με μουσική υπόκρουση τον Εθνικό Ύμνο και το «Βασιλεύ ουράνιε, Παράκλητε». Εντούτοις, συνεχίζετε να εκθέτετε τα βλάσφημα αντιχριστιανικά έργα από τη διορισμένη απευθείας από εσάς Διευθύντρια της Πινακοθήκης, που μετά την αποκαθάρωση των επίμαχων ψευτο-εικονισμάτων -γιατί εικόνες τα λέει ο καλλιτέχνης που τα έφτιαξε και σαν εικόνες τα δεχτήκατε και εσείς στην πινακοθήκη σας, αυτά τα τερατουργήματα-, παρά τις αντιδράσεις σύσσωμου του ελληνικού λαού του ορθόδοξου ελληνικού λαού, της Ιεραρχίας του Αγίου Όρους, γράψατε στα παλιά σας τα παπούτσια τις αντιδράσεις και τα βάλατε ξανά.

Ερωτάστε, λοιπόν: Είναι συμβατό με την πολιτιστική αξία των εμβληματικών ιστορικών μνημείων της Ελλάδας να διοργανώνονται διαφημιστικές καμπάνιες πολυεθνικών εταιρειών, που να προκαλούν αποϊεροποίηση και την εμπορευματοποίηση τους; Πώς θα διασφαλιστεί ότι δεν θα επαναληφθούν ξανά τέτοια περιστατικά, κυρία Υπουργέ, που αμαυρώνουν τα ιστορικά μας μνημεία;

Δεύτερον -και πιο σημαντικό-, δεδομένου, ότι το Υπουργείο Πολιτισμού δηλώνει συνήθως άγνοια για τέτοιες εκδηλώσεις, ρωτώ, είναι άγνοια; Είναι ανεπάρκεια; Είναι αδιαφορία των αρμοδίων προσώπων που στελεχώνουν το Υπουργείο ή μήπως πρόκειται για κάτι πολύ χειρότερο, δηλαδή, για συνειδητή μετάλλαξη του Υπουργείου Πολιτισμού σε υπουργείο αποδόμησης του ελληνικού και ορθόδοξου πολιτισμού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υπουργός Πολιτισμού κ. Μενδώνη.

Έχετε τον λόγο, κυρία Υπουργέ.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, χαίρομαι με την ερώτησή σας, γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να επαναλάβω για πολλοστή φορά πώς εργαλειοποιείτε τα μνημεία και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας -σταθερά την εργαλειοποιείτε-, την οποία υποτίθεται ότι σέβεστε και δήθεν προστατεύετε, προσβλέποντας προφανώς σε δικά σας μικροκομματικά οφέλη.

Στην ερώτησή σας κάνετε λόγο -τα είπατε και τώρα- για πέντε συνολικά περιστατικά, κατηγορώντας το Υπουργείο Πολιτισμού για άγνοια, ανεπάρκεια, αδιαφορία και το χειρίστο όλων, για συνειδητή αποδόμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας. Κατηγορείτε το Υπουργείο Πολιτισμού κρίνοντας επί της ουσίας εξ' ιδίων, γιατί όλα αυτά τα χαρακτηριστικά αφορούν εσάς και μόνον εσάς. Ας δούμε, λοιπόν, έναν-έναν τους ισχυρισμούς σας.

Πρώτον, αναφέρεστε στο περιστατικό της διαφήμισης της συγκεκριμένης εταιρείας αθλητικών ειδών με τη χρήση drones. Κατ' αρχάς, η ανακοίνωση που εξέδωσε το Υπουργείο Πολιτισμού αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση συγκεκριμένης φωτογραφίας, ανέφερε τα πάντα. Αυτό θα το διαπιστώνατε με μια απλή ανάγνωση, αλλά φυσικά δεν το κάνατε ως οφείλατε να το κάνατε. Βεβαίως, οι υπηρεσίες μας δεν γνώριζαν τη χρήση των drones, γιατί κάποιοι άλλοι δεν εφάρμοσαν τον νόμο. Οι υπηρεσίες δεν κάνουν τον ντετέκτιβ. Οι υπηρεσίες απαντούν σε αιτήματα. Οι υπηρεσίες ανταποκρίνονται σε φακέλους που κατατίθενται.

Το Υπουργείο Πολιτισμού ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο και όλα αυτά που αναφέρονται στην ανακοίνωση κατέθεσε εντός της ημέρας μήνυση κατά παντός υπευθύνου για παραβίαση της αρχαιολογικής νομοθεσίας. Το ζήτημα έχει πάρει τον δρόμο της ελληνικής δικαιοσύνης και θα αποφανθεί.

Αυτό το οποίο δεν λέτε στην ερώτησή σας τεχνικώς είναι ότι καμία χρήση drones δεν έγινε πάνω από την Ακρόπολη. Η φωτογραφία που επικαλείστε το ξέρετε πολύ καλά ότι είναι παραπλανητική και έχει ληφθεί από μακριά και υπό συγκεκριμένη οπτική γωνία. Η χρήση των drones έπρεπε να αδειοδοτηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού για λόγους προστασίας ενός άλλου πολύ σημαντικού νεότερου μνημείου, του Ζαπτείου, το οποίο ούτε καν αναφέρετε στην ερώτησή σας, ενώ δηλώνετε ότι αγνοίσατε την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Δεν το αναφέρετε και το Ζάππειο. Το θεωρείτε δευτερεύον.

Δεύτερον, κάνετε λόγο για την απόφαση παραχώρησης του χώρου έμπροσθεν του Καλλιμάρμαρου σε εμπορική εταιρεία και

τη μετέπειτα ανάκλησή της. Για την κατασκευή έμπροσθεν του Καλλιμάρμαρου κατετέθη αίτημα στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, οι οποίες έφεραν το θέμα στο αρμόδιο συμβούλιο και γνωμοδότησε θετικά υπό όρους. Έτσι κινείται η διοίκηση, κύριε Βουλευτά. Ένας από τους όρους αυτούς ήταν η κατάθεση κατασκευαστικών σχεδίων εκ μέρους της εταιρείας, τα οποία ουδέποτε κατατέθηκαν.

Στην αυτοψία που διενήργησα -με αφορμή δημοσίευμα εφημερίδας- διαπίστωσα ότι πρόκειται για ένα εξάμβλωμα, οπότε και ζήτησα την άμεση διακοπή των εργασιών και επανεξέταση από το αρμόδιο συμβούλιο, για να ελεγχθεί η τήρηση των όρων της απόφασης. Το συμβούλιο, αφού εξέτασε όλα τα δεδομένα, γνωμοδότησε υπέρ της ανάκλησης της προηγούμενης γνωμοδότησης, καθώς η κατασκευή δεν αντιστοιχούσε στη μορφή που κατατέθηκε το αίτημα. Δεν είναι τα πράγματα να τα βάζουμε σε ένα τσουβάλι και να πετάμε δεξιά και αριστερά λέξεις, κύριε Βουλευτά. Η διοίκηση δεν δουλεύει με αυτόν τον τρόπο.

Το τρίτο περιστατικό το οποίο αναφέρετε αφορά στην πτώση μέρους του αντιγράφου και όχι του πρωτοτύπου -και αυτό το αποκρύπτετε από την ερώτησή σας- της τοιχογραφίας των δελφινιών στο Μέγαρο της Βασιλίσσας στον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού. Η αιτία της πτώσης οφείλεται στις σφοδρές ριπές νότιων ανέμων 9 μποφόρ με χαρακτηριστικά ανεμοστρόβιλα που έπληξαν τον χώρο. Αυτή είναι η αιτία. Οι συντηρητές είχαν ελέγξει όταν έπρεπε να ελέγξουν το μνημείο. Το αντίγραφο, αποκατεστημένο προφανώς, θα επανέλθει στη θέση του.

Πάμε, όμως, να δούμε, οι ισχυρισμοί σας για ανεπαρκή συντήρηση της Κνωσού είναι κάτι άλλο παρά συκοφαντίες; Είναι μόνο συκοφαντίες και θα σας πω γιατί. Τα βασιλικά διαμερίσματα είναι κλειστά στο κοινό από τη δεκαετία του 1980. Τι κάναμε εμείς; Αποκαταστήσαμε το Μέγαρο του Βασιλέως με χρηματοδότηση 1 εκατομμυρίου. Το έργο ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο επί δικής μας διακυβέρνησης και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2023. Το 2019, κύριε Βουλευτά -τα έχω ξαναπεί αυτά και δημόσια πολλές φορές και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο-, όταν αναλάβαμε την ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού δεν υπήρχε καμία ώριμη μελέτη για την Κνωσό. Ακολουθήθηκε ένας αγώνας δρόμου, συντονισμένες προσπάθειες και σήμερα έχουμε εξασφαλίσει έργα ώριμα και τους πόρους που χρειάζονται, περίπου 12 εκατομμύρια. Με σύστημα, μέθοδο και πόρους προστατεύεται, κύριε Βουλευτά, η πολιτιστική κληρονομιά, όχι με βανδαλισμούς και ύβρεις.

Τέταρτο περιστατικό, αυτό που έλαβε χώρα στον δημόσιο χώρο στην πλατεία έμπροσθεν του Ανακτόρου, στην πλατεία έμπροσθεν του Ανακτόρου, των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου στην Κέρκυρα. Τονίζω ότι το επεισόδιο αυτό, το επαναλαμβάνω, ήταν έξω από τον χώρο των Ανακτόρων, στην ανοικτή πλατεία και συγκεκριμένα στο τμήμα του Ανακτόρου, στο οποίο στεγάζεται η Δημοτική Πινακοθήκη. Για τις πράξεις αυτές, που προφανώς δεν τις ήξερε ούτε η Δημοτική Πινακοθήκη ούτε το παρακείμενο μουσείο, υπεβλήθησαν μηνύσεις και ακολουθήθηκε η διαδικασία αυτόφωρου και τιμωρία φυλάκισης και χρηματικής ποινής.

Τέλος, αναφέρεστε και επιμένετε στις εκθέσεις της Εθνικής Πινακοθήκης. Το έχω δηλώσει επανειλημμένα και το επαναλαμβάνω, ότι σε μία δικαιοκρατούμενη και δημοκρατική κοινωνία όλοι μπορούμε να έχουμε την προσωπική μας αισθητική και τα προσωπικά μας κριτήρια για την πρόσληψη της τέχνης και των έργων τέχνης. Αυτό, όμως, δεν μας επιτρέπει ούτε καταστροφές ούτε βανδαλισμούς ούτε λογοκρισία, λόγο και έργο. Κάθε μορφή λογοκρισίας στην τέχνη είναι ανεπίτρεπτη και μη ανεκτή και ευτυχώς η δημοκρατία μας το κατοχυρώνει αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Παπαδόπουλε, έχετε τα επόμενα τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Λοιπόν, η τέχνη είναι ελεύθερη, αλλά δεν είναι ανεξέλεγκτη να υβρίζει και να καθυβρίζει τα ιερά και τα όσια. Και σε ό,τι αφορά τον Παρθενώνα, οι εικόνες μένουν. Οι Κινέζοι λένε «μία εικόνα, χίλιες λέξεις». Θέλω να μου πείτε, όμως, με ποια κριτήρια διορίσατε τη διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης, την κ. Τσιάρα, που πρωτοστατεί σε συνέδρια θεοσοφισμού; Αληθεύει ότι εσείς απευθείας τη διαλέξατε; Αλη-

θεύει ότι είναι η ανιψιά του πρώην Υπουργού, Κώστα Τσιάρα; Προάγει την τέχνη με τόσο πάθος του γκανζουφισμού. Με ποια κριτήρια επίσης διορίσατε εσείς τον νομικό σύμβουλο της Εθνικής Πινακοθήκης; Με ποια κριτήρια διαλέξατε εσείς το διοικητικό συμβούλιο; Ο δε σύμβουλος μεθόδευε τη σύλληψή μου και παράνομα με κρατούσε εκεί και μετά έκανε, άκουσον-άκουσον, μια αγωγή μαμούθ των 500 χιλιάδων ευρώ, 1 εκατομμύριο μαζί με τον άλλον τον φίλο εκεί πέρα, ενώ τα έργα ήταν ασφαλισμένα, τα έργα του μεγάλου καλλιτέχνη που υποθάλπετε 120 ευρώ. Όλη η συλλογή. Δεν ντρεπόμαστε λίγο; Αλήθεια, πόσο στοίχισε αυτή η αγωγή στον ελληνικό λαό; Πόσο στοίχισε με τις παρανοϊκές αξιώσεις; Θα μπορούσε αυτό να εκληφθεί, κυρία Υπουργέ, και σαν άμεση απειλή στο πρόσωπό μου και όχι μόνο στο πρόσωπό μου, αλλά και σε όλων των συνεδητοποιημένων ορθοδόξων που θίγονται με αυτά τα πράγματα. Με ποια κριτήρια διορίσατε το διοικητικό συμβούλιο και την επιτροπή ελέγχου, ποια έργα θα προβάλλονται στην Εθνική Πινακοθήκη; Ποιο συμβούλιο αποφάσισε να προβάλλονται αισχρές πορνοταίνιες, με μουσική υπόκρουση τον Εθνικό Ύμνο και να προσβάλλεται το έθνος μας ή το «Βασιλεύ ουράνιε» και να προσβάλλεται η πίστη μας; Τι πολιτισμός είναι αυτός; Πείτε μου ποιες είναι οι αμοιβές αυτών που διορίσατε για να διευθύνεται έτσι η πατρίδα μας. Πόσο κοστίζουν στους Έλληνες οι επιλογές των προσώπων σας, κυρία Υπουργέ;

Έχετε αντιληφθεί ποιον πολιτισμό και ποιον λαό καλείστε να υπηρετήσετε; Ισόβια Υπουργό σάς έκαναν εδώ και έχουμε αυτά τα αίτια. Δεν προλαβαίνουμε να μαζεύουμε αίτια. Τα εικονίσματα της Παναγίας, του Αγίου Γεωργίου, του προστάτη του στρατού μας, κακοποιούνται βάνουσα. Και δεν έχουμε πια να κάνουμε με ελευθερία στην τέχνη, όπως λέτε, αλλά με μια βεβήλωση και ασυδοσία της Ορθοδοξίας. Ως εικονίσματα παρουσιάζονται στην έκθεση. Έτσι τα λέτε, εικονίσματα. Είναι όντως εικόνες, αλλά είναι εικόνες που θα μπορούσαν να μπουν σε έναν εωσφορικό ναό και ουδέποτε σε Εθνική Πινακοθήκη.

Το σήμα επίσης του Athens Pride βεβηλώνει τον Παρθενώνα, βεβήλωσε εδώ και το Κοινοβούλιο. Τι Κοινοβούλιο; Το Κοινοβούλιο το έχετε κάνει να έχετε σαν υπέρτατο ιδανικό την ομοφυλοφιλία. Φτάνει πια! Φτάνει πια με αυτά τα θέματα! Όλος ο κόσμος απομακρύνεται από αυτά τα πράγματα. Ένας αντιπεριφερειάρχης στην Ήπειρο έστησε ιστό ελληνικής σημαίας στο βουλευτήριο στο ένδοξο Σούλι. Και ποια ήταν η κατάληξη; Η τοπική εφορία των αρχαιοτήτων να του κάνει μήνυση.

Σε όλη την επικράτεια της χώρας δεν βλέπουμε να προβάλλεται κάτι το ελληνικό. Το άγαλμα του Μεγάλου Κωνσταντίνου υπάρχει στην Αγγλία, γιατί είναι Κοσμοκράτωρ Έλληνας που ήταν Πατήρ της Ρωμοσύνης. Εδώ, τίποτα. Αν ήταν κανένα τζαμί θα το αναστηλώνατε. Άλλωστε, όταν ο Ερντογάν έκανε τζαμί την Αγία Σοφία και ένα σωρό άλλες εκκλησίες, τη Μονή της χώρας, εσείς αντί να σταματήσετε τα τζαμιά και να κλείσετε μερικά από αυτά σαν αντίποινα, πήγατε και χρηματοδοτήσατε με 2,5 εκατομμύρια μόνο έμαθα τα τζαμιά της Καστοριάς. Αυτά είναι ντροπή. Αγιογραφημένες εκκλησίες στη Δυτική Μακεδονία ερειπώνονται, αλλά εσείς αναστυλώνετε τζαμιά.

Συγχαρητήρια, κυρία Υπουργέ. Λυπάμαι πολύ, αλλά θα παραμείνετε στη μνήμη του ελληνικού λαού, γιατί φαίνεται ότι δεν είναι πολλά τα ψωμιά αυτής της Κυβέρνησης, ως μνημείο αμαύρωσης, κακοποίησης και εξευτελισμού της πίστης μας και του πολιτισμού μας. Πραγματικά λυπάμαι πολύ γι' αυτό που αντίκρισα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο στη μικρή μου εδώ θητεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστώ.

Θα απαντήσει με τη δευτερολογία της η Υπουργός Πολιτισμού.

Ελάτε, κυρία Μενδώνη, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Προφανώς κύριε Βουλευτά, δεν θα μπω στον παραλληλισμό να σας απαντήσω με το ίδιο παραλήρημα, γιατί αν κάποιος θα έπρεπε να ντρέπεται αυτό σίγουρα δεν είναι το Υπουργείο Πολιτισμού και εγώ προσωπικά. Θα έπρεπε να ντρέπεστε εσείς, γιατί αποκρύβετε στοιχεία.

Κατ' αρχάς, μιλάτε για τον ιστό στο Σούλι; Αυτό είναι το θέμα; Δεν λέτε όμως πώς στήθηκε ο ιστός. Δεν λέτε ποιοι παραβίασαν

τον αρχαιολογικό νόμο και πολύ σωστά έκανε η υπηρεσία και αντέδρασε. Διότι για να στηθεί ο ιστός των 15 μέτρων, κύριε Βουλευτά, δημιουργήθηκε ένα τεράστιο βάθος από τιμμένο, το οποίο εγκαταστάθηκε επί ερειπίων προστατευόμενων κτιρίων. Διότι, ο ιστός 15 μέτρα δεν μπορεί στο Σούλι να διατηρηθεί χωρίς αντηρίδες. Αυτά δεν σας ενόχλησαν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Δεν γίνεται διάλογος, κύριε Παπαδόπουλε.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού): Αφήστε, λοιπόν, τα ψέματα, κύριε Βουλευτά.

Προχωρούμε. Αν κάποιος έπρεπε να ντρέπεται, επαναλαμβάνω, είστε εσείς διότι δεν θέλετε την τήρηση του νόμου. Ο νόμος τι λέει; Ότι η Ελλάδα προστατεύει τα μνημεία όλων των εποχών, όλων των περιόδων στο έδαφός της, γιατί έχουν γίνει από δικούς της ανθρώπους. Είτε είναι χριστιανικές εκκλησίες είτε είναι οθωμανικά κτίρια κατασκευάστηκαν από Έλληνες τεχνίτες. Είναι του ελληνικού λαού. Αλλά αυτό σας ενοχλεί. Σας ενοχλεί, διότι είστε υποκριτές. Γι' αυτό σας ενοχλεί.

Όσο για την κ. Τσιάρα και το διοικητικό συμβούλιο της Εθνικής Πινακοθήκης εμείς δεν παρανομούμε σαν και εσάς, κύριε Βουλευτά. Εμείς ακολουθούμε τις διαδικασίες που ορίζουν οι νόμοι, τους οποίους ψηφίζει η Βουλή των Ελλήνων για τον διορισμό των καλλιτεχνικών διευθυντών και των διοικητικών συμβουλίων. Εμείς δεν παρανομούμε. Εσείς παρανομείτε. Εμείς σεβόμαστε τα μνημεία. Τα σεβόμαστε απολύτως και γι' αυτό αυτήν τη στιγμή στο Υπουργείο Πολιτισμού γίνεται το μεγαλύτερο έργο πολιτιστικών υποδομών. Έχουμε περισσότερα από 850 έργα, με προϋπολογισμό περισσότερο από 1,3 δισεκατομμύρια. Ποια εποχή γίνονται αυτό το έργο στο Υπουργείο Πολιτισμού; Μπήκατε στον κόπο εσείς να καταλάβετε, ο οποίος κάθεστε και μου λέτε να κάνουμε αντίποινα, τι σημαίνουν τα αντίποινα για τα μνημεία; Έχετε κάνει τον κόπο; Έχετε καμία συναίσθηση αυτού που λέτε; Γίνεστε και προκλητικός! Γίνεστε απόλυτα προκλητικός!

Εμείς τηρούμε απολύτως το θεσμικό πλαίσιο. Αυτό το οποίο σας ενοχλεί είναι ακριβώς το έργο που γίνεται, γιατί δεν εξυπηρετεί τις δικές σας ιδεοληψίες.

Σε κάθε περίπτωση, κύριε Βουλευτά, ο καθένας κρίνεται από τα έργα του. Και εσείς έχετε ήδη καταγραφεί στην ιστορία ως αυτός ο οποίος βανδάλισε την Εθνική Πινακοθήκη της χώρας του. Αυτό δεν έχει συμβεί ποτέ, πουθενά, σε κανέναν λαό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα συζητηθεί η έκτη με αριθμό 1073/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιοπούλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Αδειοδότηση βιομηχανικών αιολικών σταθμών στα Κύθηρα εντός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και χωρίς ολοκλήρωση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης».

Κύριε Ηλιοπούλε, έχετε τον λόγο για το ερώτημά σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχει ανακύψει ένα σημαντικό ζήτημα με την υποβολή της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή-Vectra Αιολικά Πάρκα Ελλάδος, για την κατασκευή τριών αιολικών σταθμών συνολικής ισχύος 135MW στα Κύθηρα. Το έργο χωροθετείται εν πολλοίς σε περιοχή Natura η οποία διαθέτει εξαιρετικά υψηλή περιβαλλοντική αξία, ιδίως για την ορνιθοπανίδα της Ανατολικής Μεσογείου.

Σύμφωνα με την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 7^α, η οποία βρίσκεται υπό διαβούλευση από το 2023, η εγκατάσταση βιομηχανικών αιολικών σταθμών στα Κύθηρα απαγορεύεται ρητά ως ασύμβατη με το καθεστώς προστασίας και τις φυσικές μεταναστευτικές διαδρομές της ορνιθοπανίδας. Η περιοχή έχει αναγνωριστεί από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και διεθνείς φορείς, όπως η BirdLife International, ως μεταναστευτική στενωπός με υψηλή συγκέντρωση σπάνιων προστατευόμενων ειδών, ενώ μεγάλο μέρος του νησιού βρίσκεται στις σημαντικές περιοχές για τα πουλιά όπου μελέτες αποτρέπουν τη χωροθέτηση τέτοιων έργων.

Παράλληλα, έχει υπάρξει αρνητική γνωμοδότηση του

Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ (σχετική απόφαση του ΣτΕ, 556/2025 για έργα Α1 κατηγορίας) για αντίστοιχο έργο στον Κάβο Μαλέα, ενώ υπάρχουν και προσφυγές που εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας Ρυθμιστικής Αρχής και από τον Δήμο Κυθήρων και από εκατοντάδες κατοίκους.

Και τέλος, έχουμε και την καταδίκη της Ελλάδας από το 2019, που αφορά την παράλειψη θέσπισης επαρκούς κανονιστικού πλαισίου προστασίας για τις περιοχές Natura 2000. Η καθυστέρηση, όμως, στην έγκριση της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης 7^α δημιουργεί ένα ρυθμιστικό κενό, το οποίο επιτρέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων σε περιοχές που η ίδια η μελέτη κρίνει ασύμβατες. Η προώθηση τέτοιας κλίμακας επένδυσης σε προστατευόμενο χώρο, χωρίς θεσμική θωράκιση και παρά τις αντιρρήσεις επιστημονικών και διοικητικών φορέων, εγείρει ερωτήματα για τη συμβατότητά της με την ισόρροπη ανάπτυξη και την ανάγκη θωρόρησης της φύσης και των οικοσυστημάτων ως πολύτιμων φυσικών πόρων. Η καθαρή ενέργεια οφείλει να συνυπάρχει με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, εντασσόμενη σε ένα δημόσιο σχέδιο ενεργειακής πολιτικής, που θα εξετάζει όλες τις παραμέτρους εκμετάλλευσης στην εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα αρχικά και δυνητικά αποθέματα και τις κοινωνικές επιπτώσεις.

Με βάση τα παραπάνω θέλουμε να σας ρωτήσουμε εάν προτίθεται το Υπουργείο να αναστείλει τη διαδικασία αδειοδότησης του συγκεκριμένου έργου στα Κύθηρα ως την επίσημη έγκριση της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης 7^α και την έκδοση των σχετικών προεδρικών διαταγμάτων 3013 για την περιοχή Natura και ποια άμεσα μέτρα θα λάβει η πολιτική ηγεσία για να διασφαλίσει ότι αντίστοιχα έργα -δηλαδή έργα Α1 κατηγορίας, όπως το συγκεκριμένο- δεν θα εγκρίνονται κατά παράβαση των αρνητικών γνωμοδοτήσεων του ΟΦΥΠΕΚΑ και εις βάρος ευαίσθητων φυσικών περιοχών και ειδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαος Τσάφος.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση, κύριε Βουλευτά, αλλά να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα.

Εδώ μιλάμε για μια αδειοδοτική διαδικασία και μία αξιολόγηση ειδικά από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Μιλήσατε για γνωμοδότηση που έχει κάνει ο ΟΦΥΠΕΚΑ σε παρόμοια έργα, σε άλλες καταστάσεις. Η δική μας η πρόθεση είναι να περιμένουμε τη διαδικασία να ολοκληρωθεί και στο συγκεκριμένο έργο να δούμε ποιες είναι οι πραγματικές επιπτώσεις αυτού του έργου. Το γεγονός ότι είναι σε μια περιοχή Natura δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε δραστηριότητα σε ΑΠΕ.

Υπάρχει, όμως, μια αυξημένη ευαισθητοποίηση για τις επιπτώσεις των έργων. Η πρόθεσή μας είναι να περιμένουμε να τελειώσει η διαδικασία της αξιολόγησης και να δούμε τότε τι θα βγει απ' αυτήν την αξιολόγηση, πριν μπορούμε να συζητήσουμε περισσότερο για τα μέτρα, τα οποία τυχόν θα χρειαστούν εκείνη τη στιγμή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Ηλιοπούλε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, πρώτα απ' όλα δεν μιλάμε απλά για περιοχή Natura. Μιλάμε και για ζώνη προστασίας της φύσης. Ξέρετε, λοιπόν, πολύ καλά ότι ακόμα και με τον ν.4685/2020 τέτοιες δραστηριότητες απαγορεύονται μέσα σε αυτήν την περιοχή.

Δεύτερον, ή εσείς ή ο Γενικός Γραμματέας σας λέει ψέματα. Βρείτε τα στο Υπουργείο ποιος είναι ο ψεύτης. Το λέω αυτό, γιατί ο κ. Βαρελίδης είχε πει ότι αντίστοιχη ειδική περιβαλλοντική μελέτη -για την οποία εσείς δεν είπατε τίποτα, είπατε απλά ότι περιμένετε τον ΟΦΥΠΕΚΑ- θα υπογραφεί μέχρι τον Μάρτιο του 2025. Δεν υπογράφηκε. Και σε τελευταίους του δηλώσεις είπε ότι θα έχει υπογραφεί μέχρι τον Σεπτέμβριο. Και έρχεστε τώρα εσείς και δεν λέτε κουβέντα για την ειδική περιβαλλοντική μελέτη και λέτε ότι περιμένετε τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Απαντάτε εδώ ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης ή ως εκπρόσωπος της ΤΕΡΝΑ; Ή τα έχετε συγχωρέσει και τα δύο; Έχει

συγχωνευθεί η Κυβέρνηση με την ΤΕΡΝΑ; Να στείλω μήπως ερώτηση στο γραφείο Τύπου της ΤΕΡΝΑ, για να μάθω τι θα κάνει τελικά το Υπουργείο; Δεν θα πείτε κουβέντα για την ειδική περιβαλλοντική μελέτη, η οποία είναι σε διαβούλευση από το 2023; Πόσον καιρό πρέπει να διαρκέσει η διαβούλευση, όπου - όπως έχει δηλώσει μέλος του Δ.Σ. της εταιρείας που ανέλαβε τη μελέτη- όλες οι αλλαγές έχουν ενσωματωθεί στο κείμενο και έχει παραδοθεί το κείμενο από τον Απρίλιο.

Άρα, το Υπουργείο έχει ενσωματωμένες όλες τις αλλαγές της περιβαλλοντικής μελέτης από τον Απρίλιο, δεν λέτε κουβέντα για την ειδική περιβαλλοντική μελέτη και λέτε απλά ότι περιμένετε τον ΟΦΥΠΕΚΑ, όπου σε αντίστοιχη περίπτωση έπρεπε να πάμε μέχρι το ΣτΕ, για να δεχτεί τελικά η Κυβέρνηση αντίστοιχη γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Άρα, δεν απαντάτε σήμερα. Τι κάνετε; Έχουμε μία ειδική περιβαλλοντική μελέτη, την οποία την ανέθεσε το Υπουργείο, η οποία λέει ότι στη συγκεκριμένη περιοχή δεν πρέπει να γίνουν οι τριάντα ανεμογεννήτριες της ΤΕΡΝΑ και της VECTOR, γιατί είναι μία από τις τρεις πιο κρίσιμες περιοχές για την ορνιθολογική πανίδα της χώρας. Είναι μία από τις τρεις, αλλά ούτε αυτό δεν σας νοιάζει. Και ενώ η ειδική περιβαλλοντική μελέτη λέει ότι δεν πρέπει να γίνει εκεί, δεν την υπογράφετε και δίνετε χρόνο στην ΤΕΡΝΑ να προχωράει.

Δεν σας νοιάζει τι λένε οι επιστήμονες στο ζήτημα του περιβάλλοντος, αλλά δεν σέβεστε καν τις τυπικές υποχρεώσεις που έχει η δημόσια διοίκηση. Πόσο καιρό θα κρατάτε στο συρτάρι σας αυτήν τη μελέτη; Έχει παραδοθεί η χώρα στην ΤΕΡΝΑ τελείως; Το κλείσαμε; Να αλλάξουμε και σημαία.

Τουλάχιστον πείτε μια κουβέντα για το αν ο Γενικός σας Γραμματέας είπε ψέματα, όταν είπε ότι μέχρι το Σεπτέμβριο θα έχει υπογραφεί η ειδική περιβαλλοντική μελέτη, που δεν θα επιτρέπει αυτό το έργο. Και πείτε και μια κουβέντα για το πώς τοποθετείστε εσείς πάνω στην ειδική περιβαλλοντική μελέτη, την οποία το Υπουργείο σας ζήτησε και την οποία, πλέον, την έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Για τη μελέτη, όπως έχει τοποθετηθεί ο κύριος Γενικός -το αναφέρετε και εσείς- είναι υπό αξιολόγηση, δεν μπορώ να σας πω αυτήν τη στιγμή πού θα καταλήξει αυτή η αξιολόγηση, αλλά έχει τοποθετηθεί ο Γενικός.

Εγώ αυτό που σας είπα είναι ότι μιλάμε για τη διαδικασία, η οποία έχει διάφορα επίπεδα αξιολόγησης, είναι και η μελέτη, αλλά είναι και η γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ, την οποία προφανώς θα λάβουμε υπ' όψιν μας στα επόμενα βήματα για αυτό το έργο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ακολουθεί η πρώτη με αριθμό 1060/11-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Δώστε δεύτερη ευκαιρία για το αγροτικό ρεύμα».

Ορίστε, κύριε Χαρακόπουλε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, ελπίζω η παρουσία σας σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία να δρομολογήσει θετικές εξελίξεις και λύσεις στο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες, ιδιαίτερα του Θεσσαλικού Κάμπου, αλλά φρονώ και ίσως και όλης της χώρας με το αγροτικό ρεύμα.

Ήδη, από τις 29 Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους είχα καταθέσει ερώτηση, επισημαίνοντας την ανάγκη να υπάρξουν βελτιώσεις στη γενναία ρύθμιση, που είχε φέρει η Κυβέρνησή μας όσον αφορά το αγροτικό ρεύμα. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν υπήρξαν αυτές και γι' αυτό φτάσαμε στο θέρος και έχουμε πολλούς αγρότες στο Θεσσαλικό Κάμπο, οι οποίοι βρίσκονται πραγματικά σε απόγνωση, γιατί τους κόβετε το ρεύμα, διακόπτονται οι συνδέσεις των γεωτρήσεων τους με το ρεύμα και αδυνατούν έτσι να αρδεύουν τα κτήματά τους.

Κύριε Υφυπουργέ, αναμφίβολα το κόστος της ενέργειας λόγω διεθνών αναταράξεων έχει εκτιναχθεί παγκοσμίως και αγγίζει ιδι-

αίτερα τον φτωχότερο ευρωπαϊκό Νότο, μεταξύ των πληττόμενων είναι και οι Ευρωπαίοι αγρότες, ιδιαιτέρως στην Ελλάδα και στη Θεσσαλία, όπου το υδατικό πρόβλημα είναι πολύ έντονο, κυρία Πρόεδρε, λόγω και του υδατικού ελλείμματος που έχουμε, του γεγονότος ότι ο Αχελώος δεκαετίες τώρα εκτρέπεται στη Θεσσαλία, αλλά δεν έχει φτάσει ποτέ μέχρι τώρα το νερό και αναγκάζομαστε και με την πτώση του υδροφόρου ορίζοντα να αντλούμε από πάρα πολύ μεγάλα βάθη, επιβαρύνοντας έτσι το κόστος παραγωγής.

Η Κυβέρνησή μας, λοιπόν, προχώρησε σε ένα γενναίο πρόγραμμα, το λεγόμενο «ΓΑΙΑ» και με μία ρύθμιση 120 δόσεων των οφειλών που είχαν οι αγρότες προς τη ΔΕΗ ή τους παρόχους ενέργειας με μία προνομιακή δεσμευμένη τιμή στα 9,3 λεπτά ανά κιλοβατώρα. Η ρύθμιση αυτή έγινε ευμενώς δεκτή από τον αγροτικό κόσμο. Αυτή η δεσμευμένη τιμή είναι για τα δύο χρόνια και για τα υπόλοιπα οκτώ χρόνια έχει ένα άλλο μείγμα πολιτικής.

Ωστόσο, για αντικειμενικούς λόγους, κυρία Πρόεδρε, -προέρχεστε και εσείς από την περιφέρεια- ξέρετε ότι σε πολλά μικρά χωριά πολλές φορές δεν φτάνει εγκαίρως η αλληλογραφία. Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες έχουν υποστεί μια αναδιάρθρωση, τα δεδομένα έχουν αλλάξει. Επιπλέον, δεν υπήρχε σε αυτή τη ρύθμιση πρόνοια για αλλαγή δικαιούχων για κληρονομικούς λόγους ή κάποια ρύθμιση για νέους αγρότες.

Γι' αυτό, λοιπόν, ζητούμε, κύριε Υφυπουργέ, να υπάρχει μια δεύτερη ευκαιρία για όσους δεν πρόλαβαν να υπαχθούν για αντικειμενικούς λόγους στη ρύθμιση ή για όσους δεν μπόρεσαν λόγω των συνθηκών του «Daniel» και της αδυναμίας, δηλαδή, να ανταποκριθούν και να είναι συνεπείς στη ρύθμιση των εκατόν είκοσι δόσεων.

Επιπλέον, να υπάρξει η δυνατότητα τα νέα συμβόλαια σε αγροτικές περιοχές να έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στο τιμολόγιο «ΓΑΙΑ», ώστε να απολαμβάνουν τις χαμηλότερες σταθερές τιμές.

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο για τα επόμενα τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την ερώτηση. Από τη μία είναι ευχάριστο να μιλάμε για κόσμο που θέλει να μπει σε ένα επιτυχημένο πρόγραμμα. Κάναμε μια πολύ σημαντική ρύθμιση εκείνη την εποχή όπου το αγροτικό ρεύμα ήταν ένα τεράστιο πρόβλημα για τους αγρότες μας και αυτό σε ένα μεγάλο βαθμό έχει πετύχει τον σκοπό του. Νομίζω ότι αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να αναγνωρίζουμε.

Όπως είπατε και εσείς, στην πράξη έχουμε δει μια σειρά από προβλήματα. Το ένα είναι, όπως είπατε, ότι υπήρχαν αρκετοί αγρότες, ένα μεγάλο ποσοστό, οι οποίοι δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγράμματος όσον αφορά τις παλιές οφειλές και, άρα, έχασαν τις οφειλές και, άρα, απεντάχθηκαν από το πρόγραμμα.

Έχουμε, επίσης, και μια σειρά από άλλα ερωτήματα, στα οποία αναφερθήκατε και εσείς, στη μεταβίβαση στην αλλαγή των δικαιούχων. Αναφερθήκατε, επίσης, και στην πιθανότητα νέοι αγρότες να μπουν στο «ΓΑΙΑ».

Εμείς αυτό που θα σας πούμε από την πλευρά του Υπουργείου είναι ότι υπάρχει πάρα πολύ καλή θέληση να βρούμε λύσεις για τους αγρότες. Θεωρούμε ότι κάποια ερωτήματα είναι λίγο πιο εύκολα και κάποια είναι πιο δύσκολα. Για παράδειγμα, το να μπουν νέοι αγρότες στο «ΓΑΙΑ» είναι κάτι που προφανώς θα ήταν πάρα πολύ θετικό. Από την άλλη το «ΓΑΙΑ» έχει ένα πολύ συγκεκριμένο πλαίσιο. Ήταν καταναλώσεις συνδεδεμένες με συγκεκριμένα έργα παραγωγής. Ήταν ένα πρόγραμμα που βγήκε εκείνη τη στιγμή με τα οικονομικά δεδομένα εκείνης της στιγμής και μπόρεσαν οι προμηθευτές σε ένα μεγάλο βαθμό, η ΔΕΗ, να το προσφέρει. Άρα, νομίζω πρέπει να δούμε ότι ίσως να μην μπορέσει να μπει στο συγκεκριμένο «ΓΑΙΑ», αλλά να βρούμε τρόπους που να δώσουμε κάτι παρόμοιο στους αγρότες μας στο μέλλον. Είναι κάτι που εξετάζουμε συνεχώς στο Υπουργείο πώς να δώσουμε αυτή τη λύση. Έχουμε και άλλα αιτήματα που έχουν έρθει από τους αγρότες μας για παράταση του ευνοϊκού τιμολογίου και άλλα πολλά.

Είναι μια συνεχής αξιολόγηση που κάνουμε στο Υπουργείο.

Θεωρούμε ότι ειδικά για την απένταξη των αγροτών που έχασαν τις δόσεις υπάρχει μια θέληση να βρούμε μια λύση. Δεν έχω σήμερα κάτι να σας ανακοινώσω, αλλά είναι κάτι που βλέπουμε αρκετά θετικά. Καταλαβαίνουμε ότι κάναμε κάτι που ήταν αρκετά καινοτόμο. Υπήρχε λίγος χρόνος για να προσαρμοστεί ο κόσμος και θέλουμε να δούμε αν μπορούμε να δώσουμε μια νέα ευκαιρία ειδικά για τους ανθρώπους οι οποίοι έχασαν κάποιες δόσεις να επανενταχθούν στο πρόγραμμα. Είναι κάτι που βλέπουμε αρκετά θετικά.

Πρέπει να ορίσουμε και να περιορίσουμε και να καταλάβουμε ακριβώς σε ποιο πλαίσιο θα μπορέσουμε να το κάνουμε αυτό. Όμως, θέλω να ξέρετε ότι στα συνολικά αιτήματα των αγροτών υπάρχει μια ηγεσία στο ΥΠΕΝ, η οποία είναι πάρα πολύ θετική να βρούμε λύσεις και για το συγκεκριμένο θέμα και για το θέμα της μεταβίβασης και για το θέμα των νέων αγροτών. Απλά το καθένα από αυτά χρειάζεται μια πιο συγκεκριμένη ανάλυση για να βρούμε τη βέλτιστη λύση.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Χαρακόπουλε, έχετε τον λόγο στη δευτερολογία σας.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, σας ευχαριστώ για την πρώτη απάντηση στην ερώτησή μου που καλλιεργεί προσδοκίες ότι θα υπάρχουν πραγματικά θετικές εξελίξεις το επόμενο διάστημα. Απλά, θα ζητούσα όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, γιατί βρισκόμαστε ήδη εν μέσω θέρους και υπάρχουν πολλοί παραγωγοί οι οποίοι αδυνατούν να αρδεύσουν τα κτήματά τους, τα χωράφια τους.

Επειδή παρήλθε αρκετός χρόνος από την πρώτη φορά που κατέθεσα την ερώτησή μου και είναι η πρώτη ουσιαστικά φορά που έχουμε διά ζώσης μια απάντηση από πλευράς Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ήδη έχουν δημιουργηθεί τετελεσμένα και επανήλθα με νεότερη ερώτηση στις 22 Μαΐου, διότι πλέον σε όσους δεν μπόρεσαν να υπαχθούν στην πρώτη ρύθμιση του «ΓΑΙΑ» ή σε όσους απεντάχθηκαν γιατί δεν μπόρεσαν να είναι τόσο συνεπείς λόγω του «Daniel» και των συνεπειών στην οικονομική ευρωστία της Θεσσαλίας τους ζητείται να προκαταβάλουν το 60% των οφειλών τους, προκειμένου να μπορέσουν να υπαχθούν στη ρύθμιση του «ΓΑΙΑ».

Καταλαβαίνετε ότι αυτό υπό τις δεδομένες οικονομικές συνθήκες είναι κάτι πολύ δύσκολο, πολύ επαχθές για την πλειονότητα, τουλάχιστον, των Θεσσαλών αγροτών, φαντάζομαι και των υπόλοιπων αγροτών της χώρας.

Θα παρακαλούσα, λοιπόν, να το δείτε πιο επισταμένα και ευνοϊκά και αυτό το ζήτημα.

Επίσης, θα παρακαλούσα να εξετάσετε τη δυνατότητα εφάπαξ πληρωμής του αγροτικού ρεύματος από τους αγρότες μας. Τώρα το να πληρώνουν μηνιαίως είναι μια διαδικασία όχι λειτουργική γι' αυτούς υπό την έννοια ότι εσοδεύουν εισόδημα μια φορά τον χρόνο όταν πουλίζουν την παραγωγή τους, τη σοδειά τους ή όταν λαμβάνουν τις κοινωνικές ενισχύσεις. Θα ήταν, λοιπόν, πιο λειτουργικό για αυτούς και θα τους διευκόλυνε πραγματικά να μπορούν να πληρώνουν εφάπαξ τις οφειλές τους στη ΔΕΗ.

Και το τρίτο που θα ήθελα να πω, κυρία Πρόεδρε, είναι το εξής: Η Κυβέρνηση, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, πράγματι προχώρησε σε μια γενναία ρύθμιση δίνοντας τη δυνατότητα στους αγρότες μας με αυτό το εμπροσθοβαρές πρόγραμμα για δύο χρόνια να έχουν σταθερή χαμηλή τιμή στα 9,3 λεπτά ανά κιλοβατώρα και για τα υπόλοιπα οκτώ χρόνια, ευελπιστώντας ότι οι τιμές θα υποχωρήσουν σε πιο λογικά επίπεδα. Θα είχαμε ένα μειγμα τιμολογιακό τέτοιο που το 1/3 της κατανάλωσης θα ήταν με τη σταθερή τιμή των 9,3 λεπτών ανά κιλοβατώρα και τα υπόλοιπα 2/3 με την τρέχουσα τιμή που δίνουν οι πάροχοι και θα μπορούσε κάθε αγρότης να επιλέξει ανταγωνιστικά ποιο πάροχο επιθυμεί. Αυτό έγινε, όπως είπα, εμπροσθοβαρώς το πρόγραμμα με την προσδοκία ότι θα ηρεμήσουν τα πράγματα στις διεθνείς αγορές.

Αυτό, όμως, κύριε Υφυπουργέ, εκ των πραγμάτων βλέπετε ότι δεν συμβαίνει και για να μην καταστεί η εσχάτη πλάνη χείρων της πρώτης, εγώ θα έλεγα να δείτε τη δυνατότητα επέκτασης για ένα τουλάχιστον ακόμη χρόνο της σταθερής τιμής, της δεσμευμένης τιμής, στα 9,3 λεπτά ανά κιλοβατώρα, διότι μετά την Ουκρανία

βλέπουμε ότι ανοίγει μια νέα πολεμική σύρραξη στη Μέση Ανατολή. Κανείς δεν ξέρει τι διαστάσεις θα πάρει, αλλά ήδη όλοι προδικάζουν ότι θα έχουμε αύξηση στο κόστος της ενέργειας.

Θα παρακαλούσα, λοιπόν, να εντάξετε στον προβληματισμό σας και αυτή τη διάσταση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ.

Κυρία Πρόεδρε, κύριε Βουλευτά, θα ξεκινήσω από το τέλος. Όπως μπορείτε να φανταστείτε, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθούμε πάρα πολύ στενά τις εξελίξεις και στη Μέση Ανατολή και είμαστε σε συνεχή επαγρύπνηση να δούμε τι επιπτώσεις θα έχουν αυτές στις τιμές ενέργειας στη χώρα μας.

Να πω ότι προς το παρόν, τουλάχιστον, δεν έχουμε δει μια σημαντική επίπτωση. Το φυσικό αέριο στην Ευρώπη είναι λίγο αυξημένο. Αν δείτε τις τιμές του ρεύματος αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα τις πρώτες είκοσι μία-είκοσι δύο ημέρες του Ιουνίου είναι παρόμοιες με τις τιμές του Μαΐου και λίγο πιο χαμηλές από τις τιμές του Απριλίου και χαμηλότερες από τις τιμές του Μαρτίου.

Άρα, αυτό δεν σημαίνει τίποτα για το μέλλον, αλλά τουλάχιστον ευελπιστούμε ότι οι επιπτώσεις από την κρίση που βλέπουμε στη Μέση Ανατολή δεν θα είναι μεγάλες, αλλά φυσικά αυτά τα δεδομένα, όπως γνωρίζετε, αλλάζουν πάρα πολύ γρήγορα.

Σημειώνω τα συγκεκριμένα θέματα που βάλατε, τους όρους με τους οποίους κάποιος μπορεί να επανενταχθεί στο «ΓΑΙΑ», καθώς και αυτό το αίτημα για τις εφάπαξ πληρωμές είναι κάτι που έχουμε ακούσει από διάφορους φορείς, είναι κάτι που εξετάζουμε. Σας είπα ότι υπάρχουν τέσσερα-πέντε-έξι διαφορετικά αιτήματα, τα οποία βρίσκονται σε συνεχή επεξεργασία για να δούμε τι από αυτά μπορούμε να κάνουμε, τι από αυτά έχουν δυσκολίες και παρενέργειες.

Αυτή είναι ακριβώς και η λίστα που έχω εγώ. Οπότε ελπίζω να είμαστε σε συνεχή επικοινωνία να βρούμε τη λύση που θα είναι χρηστική για όλους τους αγρότες μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ακολουθεί η με αριθμό 1065/13-6-2025 δέκατη τέταρτη επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία» κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Προτίθεται η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει το χρονοδιάγραμμα απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων, ειδικά της Πτολεμαΐδας V, όπως επισημαίνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, η διεθνής πραγματικότητα και η ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας;».

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η ερώτηση, που συζητάμε σήμερα, αφορά από τη μία το παρόν και το μέλλον της περιοχής μου, ολόκληρης της περιοχής της δυτικής Μακεδονίας, και από την άλλη τις οικονομικές και ενεργειακές παραμέτρους συνολικά για τη χώρα. Θίγονται δηλαδή δύο ζητήματα, από τη μία η απολιγνιτοποίηση και το χρονοδιάγραμμα αυτής που επηρεάζουν σίγουρα τη δυτική Μακεδονία και από την άλλη την ενεργειακή ασφάλεια ολόκληρης της χώρας. Είναι εθνικό ζήτημα, δεν είναι μόνο τοπικό.

Κανείς δεν αμφισβητεί ότι η απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα είναι επιβεβλημένη παγκόσμια. Δεν το αμφισβητεί κανείς αυτό. Όμως η μετάβαση θα πρέπει να γίνεται με σχέδιο, προγραμματισμό και να μην αφήνει κανέναν πίσω, να μη δημιουργεί δηλαδή καινούργιες εξαρτήσεις και ανισότητες σε μία κοινωνία, όπως γίνεται τώρα στη δυτική Μακεδονία που είναι και βίαιη και άδικη η μετάβαση.

Πρόσφατα, όπως αναφέρει ο τίτλος της ερώτησης, η διοικούσα επιτροπή του ΤΕΕ που είναι ένας αρμόδιος φορέας, ενέκρινε ομόφωνα ψήφισμα -θα το καταθέσω σε λίγο- σχετικά με την παράταση λειτουργίας των λιγνιτικών μονάδων της περιοχής και κάνει μάλιστα ιδιαίτερη αναφορά στην Πτολεμαΐδα V, γιατί σύμφωνα με κυβερνητικές εξαγγελίες θα κλείσει το 2026. Και το

στηρίζει αυτό σε κάποια δεδομένα που θα ήθελα να σας τα απαριθμήσω.

Το πρώτο είναι, ότι η εξάρτηση της χώρας μας από το ορυκτό φυσικό αέριο συνεχώς αυξάνεται και έχει τάση για ακόμη μεγαλύτερη αύξηση. Είναι δηλαδή 81,4%, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 57,5% και έχει μειούμενη τάση στην Ευρώπη. Άρα, κατατάσσεται η χώρα μας στη χειρότερη θέση. Είναι δεύτερη μετά τη Μάλτα.

Επίσης το δεύτερο είναι, η απαξίωση μιας επένδυσης 1,5 δισεκατομμυρίου που την πλήρωσε ο ελληνικός λαός. Ξεκίνησε να λειτουργεί πριν ένα χρόνο, ενώ στην Ευρώπη βλέπουμε ότι αντίστοιχες μονάδες θα λειτουργούν μέχρι το 2050.

Τρίτον, η μονάδα είναι καθαρή. Είναι αντιρροπτικής τεχνολογίας τελευταίας γενιάς και έχει προστιμή τιμή κιλοβατώρας από 8 έως 11 λεπτά.

Γι' αυτούς, λοιπόν, τους τεχνοοικονομικούς λόγους κρίνεται απαραίτητη για την ενεργειακή επάρκεια της χώρας πρώτα απ' όλα και για τη δυτική Μακεδονία σαφώς, η συνέχιση της λειτουργίας της.

Να πω το τέταρτο. Η δυτική Μακεδονία διαθέτει 505 εκατομμύρια τόνους λιγνίτη απόθεμα. Αυτό τι σημαίνει; Είναι σαν να λέμε για 500 εκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου. Είναι ένας πλούτος δηλαδή 40 δισεκατομμυρίων, ιδιαίτερα κρίσιμος αυτήν τη στιγμή, που έχουμε αυτές τις γεωπολιτικές συνθήκες και εξελίξεις.

Επίσης, κομβικό είναι το γεγονός για την περιοχή, γιατί εξασφαλίζονται τρεις χιλιάδες θέσεις. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν τρεις χιλιάδες θέσεις εργασίας, οι οποίες θα χαθούν. Και μιλάμε για μια περιοχή που έχει ανεργία ρεκόρ. Τέλος, να πω ότι διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της τηλεθέρμανσης, η αποκατάσταση των εδαφών και, βέβαια, ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός.

Όλα τα παραπάνω, κύριε Τσάφο, επιτάσσουν την αναθεώρηση αυτού του σχεδιασμού που κάνατε και τη διατήρηση ενός αξιόπιστου μείγματος, που όπως λέει και το ΤΕΕ και εμείς ως κόμμα, πρέπει να είναι στο 10% του μείγματος ο λιγνίτης.

Και να σας πω, κλείνοντας κυρία Πρόεδρε, ότι σε προηγούμενη επίκαιρη ερώτηση μας είπατε ότι οι επενδύσεις της ΔΕΗ αφήνουν ένα θετικό αποτύπωμα –έτσι το είπατε– για την περιοχή. Μήπως εννοούσατε τη δημιουργία υπερτοπικού κέντρου καύσης απορριμμάτων στην αυλή της Πτολεμαΐδας V, όπου θα καίγονται σύμμεκτα απορρίμματα από τις γύρω περιοχές και ίσως και από τα Βαλκάνια;

Εδώ έχω -και θα το καταθέσω σε λίγο- το ομόφωνο ψήφισμα του Δημοτικού Συμβουλίου της Πτολεμαΐδας, της Εορδαίας, που είναι αντίθετο σε αυτήν την εξέλιξη. Άραγε, θα ακούσετε ποτέ την τοπική κοινωνία; Θα την ακούσετε ή μόνο θα διασφαλίσετε τα συμφέροντα του φυσικού αερίου και των καρτέλ της ενέργειας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ, ολοκληρώστε, κυρία Βέττα.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Τελειώνω.

Θέλουμε να μας πείτε -όπως σας ζήτησα- ποιες είναι οι τυχόν οικονομικές μελέτες που λάβατε υπ' όψη για την επίσπευση της απολιγνιτοποίησης και δεύτερον να μας αναφέρετε αν θα αναθεωρήσετε το χρονοδιάγραμμα απένταξης της Πτολεμαΐδας V, ώστε να διατηρήσετε τον λιγνίτη ως ελάχιστο ποσοστό ασφαλείας και καύσης, σαν καύσιμο βάσης, στο 10%.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο κ. Νικόλαος Τσάφος.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Βουλευτά, σας ευχαριστώ για την ερώτηση, γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να μιλήσω για ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα. Και θα μου επιτρέψετε να κάνω ένα βήμα πίσω, να μιλήσω λίγο για τον λιγνίτη στη χώρα. Γιατί ακούγονται πάρα πολλά και στην ερώτησή σας είπατε και πάρα πολλά πράγματα τα οποία θεωρώ ότι δεν είναι ακριβή.

Άμα δείτε τον λιγνίτη στη χώρα το αποκορύφωμά του ήταν το

2005. Εκείνη τη χρονιά παρήγαμε την περισσότερη ενέργεια από λιγνίτη στη χώρα. Ήταν περίπου 35 TWh, το οποίο τότε ήταν γύρω στο 60% της κατανάλωσης της χώρας. Μέχρι το 2012, είχαμε μια ήπια μείωση περίπου 12% και από το 2012 και έπειτα υπάρχει μια τεράστια ραγδαία πτώση.

Μάλιστα επί της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ -έβλεπα τα δεδομένα σήμερα το πρωί- υπήρχε μια πτώση περίπου 55% ηλεκτροπαραγωγή από λιγνίτη. Η διαφορά είναι ότι εκείνες τις χρονιές τον λιγνίτη τον αντικατέστησαν οι εισαγωγές, ενώ τώρα τον λιγνίτη τον αντικαθιστούν οι ΑΠΕ. Και η αλήθεια είναι ότι δεν αυτό που βλέπουμε στην Ελλάδα συμβαίνει παντού στον κόσμο.

Άμα δούμε τις χώρες που ανήκουν στον ΟΟΣΑ, η παραγωγή από λιγνίτη έχει πέσει περίπου 50% σε σχέση με το 2007. Σε έντεκα χώρες έχει εξαλειφθεί πλήρως, όπως σε Πορτογαλία, Βέλγιο, Αυστρία, Ηνωμένο Βασίλειο. Σε άλλες χώρες έχουμε τεράστιες μειώσεις 70%, 80%, 90%. Ακόμα και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, που δεν έχουν αυτό το επιπλέον κόστος από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, η μείωση είναι περίπου στα 2/3. Και στην Αυστραλία επίσης, που είναι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχει μια μείωση λίγο πάνω από 30%.

Άρα η απολιγνιτοποίηση είναι ένα διεθνές φαινόμενο τουλάχιστον στον δυτικό κόσμο, στις χώρες του ΟΟΣΑ. Στις χώρες εκτός ΟΟΣΑ, Κίνα, Ινδία, Νοτιοανατολική Ευρώπη είναι μια διαφορετική ιστορία. Και είναι και ακριβώς αυτό που βλέπουμε και στη χώρα μας.

Αν αυτή τη στιγμή δείτε, έχουμε μια καθημερινή δημοπρασία της επόμενης μέρας, όπου βλέπουμε ποιες μονάδες θα μπουν να παράγουν ρεύμα την επόμενη μέρα. Σε αυτή τη διαδικασία η Πτολεμαΐδα V όπως και οι άλλες μονάδες έχουν το δικαίωμα και συμμετέχουν. Και η πραγματικότητα είναι ότι δεν μπαίνουν. Το κόστος τους είναι τόσο ψηλό που δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τις άλλες πηγές ενέργειας της χώρας, είτε αυτές είναι ΑΠΕ είτε αυτές είναι το φυσικό αέριο.

Η Πτολεμαΐδα V -δεν θυμάμαι το ακριβές νούμερο- χρησιμοποιείται περίπου στο 20% πάνω κάτω. Συγγνώμη, δεν έχω το ακριβές νούμερο. Και ένας βασικός λόγος είναι ότι δεν έχει μεγάλη ευελιξία. Έχει πάρα πολύ υψηλά τεχνικά ελάχιστα. Άρα δεν μπορεί να κάνει αυτό που κάνουν οι μονάδες του φυσικού αερίου, που είναι να ανάβουν και να σβήνουν και να προσαρμόζουν την παραγωγή τους ευέλικτα, ανάλογα με τις ανάγκες του συστήματος.

Άρα, η απολιγνιτοποίηση και ειδικά το μέλλον της Πτολεμαΐδας V είναι κάτι που θα το ορίσει και το έχει ήδη ορίσει η αγορά. Και μάλιστα αυτό που έχουμε δει είναι ότι ενώ ως Κυβέρνηση είχαμε έναν στόχο για την Πτολεμαΐδα V που ήταν για το 2028, οι οικονομικές πραγματικότητες έχουν οδηγήσει τη ΔΕΗ να μιλά για ακόμα μια πιο γρήγορη απόσυρση της μονάδας. Ο λόγος είναι απλά γιατί δεν είναι οικονομικά βιώσιμη.

Άρα, δεν είναι ότι με το να κλείσουμε την Πτολεμαΐδα V απαξιωνουμε έναν πόρο ο οποίος θα μπορούσε να μας φέρει φθηνότερο ρεύμα. Η Πτολεμαΐδα V παράγει ενέργεια ανάλογα με την ικανότητά της να ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες μονάδες της χώρας. Και σήμερα αυτή η μονάδα δεν είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική και θα γίνει ακόμα λιγότερο ανταγωνιστική όσο μπαίνουν και νέες μονάδες και όσο αυξάνεται και η παραγωγή από τις ΑΠΕ στη χώρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Βέττα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Κύριε Υπουργέ, πραγματικά με εκπλήσσετε για το ότι δεν δίνετε απάντηση. Μας κάνατε μια αναφορά, μας πήγατε στο 2005. Δεν είναι το θέμα να γυρίσουμε στο 2005, αλλά είναι να έχουμε μία ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας πάνω από όλα. Αυτήν τη στιγμή αυτό επιτάσσουν οι διεθνείς εξελίξεις. Δεν μας δώσατε, λοιπόν, μελέτες για την απολιγνιτοποίηση. Σαφώς δεν μας δώσατε και αυτό περιμέναμε, διότι δεν υπάρχουν τέτοιες μελέτες. Δεν υπάρχουν μελέτες που να έχετε προχωρήσει σε αυτήν τη βίαιη απολιγνιτοποίηση ούτε αφήσατε ένα ανοικτό παράθυρο -θα έλεγα- για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας.

Να δούμε λίγο αναλυτικά όσα μας επιτρέπει ο λίγος χρόνος.

Ένα μόνιμο επιχείρημα είναι αυτό που είπατε, ότι δηλαδή δεν είναι οικονομικά βιώσιμη, όταν το 2022 είχαμε 700% αύξηση του φυσικού αερίου, 700%! Μας λέτε ότι οι λιγνιτικές μονάδες δεν είναι οικονομικές. Να σας πω αναλυτικά: Η Πτολεμαΐδα 5 παρέχει 616 MW στο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Όλο το εικοσιτετράωρο μπορεί να δουλέψει, για περίπου δηλαδή επτάμισι χιλιάδες ώρες ανά έτος σαν μονάδα βάσης, όπως γίνεται στη Γερμανία, στην Πολωνία και σε άλλες χώρες -που δεν θέλετε εσείς να τις δείτε- εξασφαλίζοντας χαμηλή και σταθερή τιμή, σταθερή πάνω από όλα.

Υπάρχουν μελέτες κατατεθειμένες που το μεταβλητό κόστος της Πτολεμαΐδας V είναι 89,5 ως 111 ευρώ η μεγαβατώρα, ενώ το μεταβλητό κόστος αερίου είναι 105,5 έως 113,5 ευρώ η μεγαβατώρα, αν δεν το ξέρετε. Αντίστοιχα υπάρχουν μελέτες από καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου που λένε ότι η συνεισφορά της Μονάδας 5 θα διασφαλίσει και θα οδηγήσει σε μείωση 25% έως 30% στη μέση τιμή κλεισίματος της αγοράς ρεύματος.

Θα σας πω για σήμερα, καθώς κοιτούσα τις τιμές του φυσικού αερίου, ενώ περιμένουμε μεγαλύτερη αύξηση λόγω των γεωπολιτικών συνθηκών -αυτή είναι η τάση, το είπατε και πριν σε προηγούμενη ερώτηση, σε προηγούμενο συνάδελφο εννοώ- είναι 113,7 η μεγαβατώρα με 73 ευρώ ο τόνος στα CO2 και το κόστος του λιγνίτη μαζί με το CO2 είναι 103,8 ευρώ η μεγαβατώρα.

Δηλαδή, η Πτολεμαΐδα V αυτή τη στιγμή, κύριε Τσάφο, θα μπορούσε να δουλέψει με 10 ευρώ λιγότερο τη μεγαβατώρα, 10 ευρώ! Άραγε, ο εισαγγελέας ακούει αυτήν τη στιγμή; Διότι αυτήν τη στιγμή η Πτολεμαΐδα V είναι κλειστή.

Να πω, επίσης, ότι δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να καταλάβει ότι πρέπει να συνεχίσει αυτή η μονάδα με 10% στο μείγμα. Εμείς δεν ζητάμε να πάτε στο 2005, αλλά 10% έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ενεργειακή επάρκεια της χώρας και οι σταθερές τιμές όπως κάνουν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Τι κάνετε εσείς; Εξαρτάτε τη χώρα περισσότερο από το φυσικό αέριο αυτή τη στιγμή περισσότερο, κάθε φορά και περισσότερο. Θα ξοδέψετε, σύμφωνα με το πλάνο της ΔΕΗ, 300 εκατομμύρια για να την κάνετε φυσικού αερίου τη Μονάδα 5, την Πτολεμαΐδα V, δηλαδή ένα ορυκτό καύσιμο. Διότι και το φυσικό αέριο είναι ορυκτό καύσιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα παρακαλούσα να συντομεύετε, κυρία συνάδελφε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Αδιαφορείτε για την πρόσθετη κιλοβατώρα και το σταθερό κόστος που κυμαίνεται από 8,9 έως 11 λεπτά, ανάλογα με τις τιμές των δικαιωμάτων, που αυτά τα δικαιώματα επιστρέφουν στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, χωρίς τις έντονες διακυμάνσεις του φυσικού αερίου που μας κόστισαν τελευταία 7 δισεκατομμύρια. Ας το ακούσει ο κόσμος, 7 δισεκατομμύρια μας κόστισαν αυτές οι διακυμάνσεις στο φυσικό αέριο!

Και όπως γνωρίζουν οι χρήστες -αυτό που σας είπα προηγουμένως- αυξήθηκε 700% το φυσικό αέριο.

Αδιαφορείτε για την αποκατάσταση των εδαφών, για την τηλεθέρμανση. Η τηλεθέρμανση, αν λειτουργούσαν οι Μονάδες Μελίτης, Αγίου Δημητρίου, ειδικά η πέμπτη, θα μπορούσαν να υποστηρίξουν το ενεργειακό ισοζύγιο ως εφεδρείες μαζί με την Πτολεμαΐδα V και να καλύπτουν την τηλεθέρμανση της Κοζάνης και της Πτολεμαΐδας με πολύ χαμηλό κόστος.

Αδιαφορείτε για τις θέσεις του ΑΔΜΗΕ. Ο ΑΔΜΗΕ είχε πει γι' αυτές τις θέσεις για τη διασφάλιση ενεργειακής επάρκειας της χώρας και οι βιομηχανικές μονάδες της χώρας το ζητάνε αυτό.

Και το βασικότερο, αδιαφορείτε, κύριε Τσάφο, για το κοινωνικό και οικονομικό όφελος από τη συγκράτηση του πληθυσμού και τη μείωση της ανεργίας στην περιοχή μου. Να σας πληροφορήσω ότι το ΤΕΑΥ είπε για έναν πολλαπλασιαστή ότι κάθε μία θέση εκεί δημιουργεί άλλες τρεις επιπλέον.

Συνεπώς, η ομαλή ενεργειακή μετάβαση απαιτεί ένα αξιόπιστο ενεργειακό μείγμα που περιλαμβάνει και ένα ποσοστό ασφάλειας της τάξης του 10%, όπως λέει και το ΤΕΕ. Κάθε λογικό επιχείρημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ωραία, έχουμε πάει στα πέντε λεπτά.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Είναι οι απόψεις των αρμόδιων φορέων, αυτά λένε τα θεσμικά όργανα. Τώρα έχει συνταχθεί από την ΠΕΔΕ ένα σημείωμα για τον κύριο Πρωθυπουργό εν όψει της συνάντησης που λείει ακριβώς αυτό, ότι πρέπει να παραταθεί η λειτουργία της Μονάδας 5.

Όλα αυτά συντείνουν στο να αναθεωρήσετε την πολιτική σας. Υπάρχει χρόνος έστω και τώρα να πάρετε πίσω μερικά πράγματα. Οι δεσμεύσεις που έχετε -τελειώνω με αυτό, κυρία Πρόεδρε- στα συμφέροντα του φυσικού αερίου πρέπει να παραμεριστούν για το συλλογικό όφελος, για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και για τη δυτική Μακεδονία, κύριε Τσάφο. Και αυτό είναι εθνικό χρέος.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Καλλιόπη Βέττα καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο για τα επόμενα τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Βουλευτά, θα επαναλάβω -νομίζω- λίγο τη θέση μου, γιατί μας ζητάτε μελέτες. Μάλιστα, όσον αφορά την αναφορά σας στις άλλες χώρες, σας είπα ότι υπάρχουν άλλες χώρες που έχουν πάει στο μηδέν. Σε όλες τις χώρες ο λιγνίτης, ο άνθρακας, για να είμαστε ακριβείς, φεύγει από το μείγμα. Στην Ελλάδα αυτό έχει ήδη συμβεί, 91% έχει πέσει η ηλεκτροπαραγωγή από λιγνίτη σε σχέση με το 2005.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Και το 2026 μηδέν θα πάει!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτό συνέβη από όλες τις κυβερνήσεις.

Από το 2005, ο λιγνίτης μειώνεται στη χώρα και αυτό έχει συμβεί με όλες τις κυβερνήσεις που έχουν περάσει, ειδικά από το 2012, και ο λόγος είναι γιατί ο λιγνίτης δεν είναι ανταγωνιστικός.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Σας είπα πριν αναλυτικά τα οικονομικά. Τι έχετε να πείτε για αυτό; Μη μας μιλάτε για το 2005!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, τα οικονομικά. Δεν ξέρω για ποια μέρα λέτε ότι είχαμε 111, εγώ που κοίταξα έχουμε 92 έχουμε σήμερα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Σήμερα, είναι οι τιμές σήμερα!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σήμερα έχουμε 92. Όμως, άμα δείτε την τιμή, δεν είναι 111. Ας πάρουμε το 111. Δεν είναι 111, νομίζω ότι είναι σήμερα 92, αλλά ας πούμε 111. Δεν είναι ένα 111 όλες τις ώρες της ημέρας, είναι ένα 111, το οποίο μπορεί να ξεκινάει από 111, να πηγαίνει στο 20, στο 30 και μετά να πηγαίνει στο 200.

Άρα, για να τρέχαμε την Πτολεμαΐδα V είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο θα έπρεπε να χάνουμε λεφτά το μεσημέρι και να σβήνουμε ΑΠΕ εκείνη τη στιγμή, προκειμένου να τρέξει η Πτολεμαΐδα V είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, γιατί εκείνη τη στιγμή ο μόνος τρόπος για να χωρέσει, από τη στιγμή που δεν μπορεί να ανταγωνιστεί, είναι να σβήνουμε ΑΠΕ, να έχουμε δηλαδή περικοπή των ΑΠΕ για να τρέχει ο λιγνίτης. Μόνο έτσι μπορεί να λειτουργήσει η Πτολεμαΐδα V έτσι όπως την περιγράφετε. Αυτό δεν το κάνουμε στη χώρα.

Αυτό που κάνουμε είναι ότι βλέπουμε ποιος μπορεί να παρέχει όχι μόνο τη φθηνότερη ενέργεια, αλλά και φθηνότερη ενέργεια την ώρα που τη χρειαζόμαστε. Η Πτολεμαΐδα V δεν έχει την ευελιξία που έχουν τα άλλα εργοστάσια.

Μιλήσατε πάρα πολύ για το φυσικό αέριο. Ξέρετε, το 2015 - 2019, όταν έπεφτε πάλι ο λιγνίτης 55%, αντικαταστήσαμε τον λιγνίτη με τις εισαγωγές ενέργειας. Αυτό κάναμε, σβήσαμε τον λιγνίτη και ανεβάσαμε τις εισαγωγές. Στη δικιά μας Κυβέρνηση έχουμε μειώσει τον λιγνίτη και έχουμε ανεβάσει τις ΑΠΕ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Το ρεύμα μειώθηκε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Η εθνική αυτονομία την οποία ζητάτε δεν θα έρθει με τον λιγνίτη, θα έρθει με τις ΑΠΕ. Είμαστε ήδη παγκόσμιος πρωτοπόρος στις ΑΠΕ, στις ΑΠΕ θα συνεχίσουμε να επενδύουμε, οι ΑΠΕ θα μας φέρουν το χαμηλότερο ρεύμα. Ο λιγνίτης στην Ελλάδα, όπως και στα περισσότερα μέρη του κόσμου, δυσκολεύεται να ανταγωνιστεί και τις ΑΠΕ, ακόμα και το φυσικό αέριο, γιατί δεν

έχει την ευελιξία την οποία χρειάζεται το σύστημα. Και αυτές είναι οι οικονομικές πραγματικότητες οι οποίες ορίζουν το μέλλον του λιγνίτη.

Να κάνω και ένα τελευταίο σχόλιο για την τηλεθέρμανση, γιατί είναι κάτι το οποίο όχι απλά έχει απασχολήσει πάρα πολύ το Υπουργείο, = αλλά έχουμε πάρει και πολύ συγκεκριμένα μέτρα για να βεβαιωθεί ότι οι άνθρωποι οι οποίοι εξαρτώνται από τον λιγνίτη για την τηλεθέρμανση θα έχουν λύσεις και θα μπορέσουν να έχουν θερμική ενέργεια σε ανταγωνιστικό κόστος. Έχουμε κάνει πάρα πολλά για την τηλεθέρμανση, έχουμε ακόμα κάποια πράγματα να κάνουμε για να κλείσουμε όλο το πακέτο των λύσεων. Είναι κάτι που μας απασχολεί, αλλά δεν είναι η λύση να κρατήσουμε το μη ανταγωνιστικό καύσιμο στο μείγμα μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Πριν προχωρήσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον ν.3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», όπως ισχύουν, την από 20-6-2025 ποινική δικογραφία που αφορά στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Θα συζητηθεί τώρα η τέταρτη με αριθμό 4805/17-4-2025 ερώτηση του κύκλου αναφορών-ερωτήσεων του Βουλευτή Βοιωτίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Η Κυβέρνηση δεν διασφαλίζει αλλά συνεχίζει να υπονομεύει την προοπτική βιώσιμης ανάπτυξης στον κόλπο της Δομβραΐνας».

Ορίστε, κύριε Μουλκιώτη, έχετε δύο λεπτά για να θέσετε το ερώτημά σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η ερώτηση είχε κατατεθεί τον Απρίλη και δεν απαντήθηκε, γι' αυτό ερχόμαστε σήμερα με τη διαδικασία των επίκαιρων ερωτήσεων. Αναφερόμαστε στην άδεια που χορηγήθηκε από το Υπουργείο σας στην εταιρεία ΡΕΑ Ενεργειακή Μονοπρόσωπη ΙΚΕ, εγκατεστημένη και μέγιστης ισχύος παραγωγής 1 MW -είναι δύο μονάδες- έκαστη μονάδα στη θέση Δομβραΐνα, στον κόλπο Δομβραΐνας, πρώην Δήμου Θίσβης και τώρα Δήμου Θηβαίων. Περιλαμβάνει πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, οικίσκο στέγασης, καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών και διάφορα άλλα έργα. Και αυτό, βέβαια, το έργο θέλετε να εγκατασταθεί σε έκταση δέκα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων σε υδάτινη επιφάνεια στον κόλπο της Δομβραΐνας. Δεδομένου ότι αυτός ο συγκεκριμένος κόλπος είναι τριάντα χιλιάδες τετραγωνικά, το 1/3, δηλαδή, το 33% θα το καταλάβει αυτή η εγκατάσταση.

Να σημειωθεί ότι -και το ξέρετε πιστεύω πάρα, πάρα πολύ καλά- το σύνολο της περιοχής του τέως Δήμου Θίσβης, εκεί σε αυτήν την περιοχή που μιλάμε, αποτελεί μια έντονα επιβαρυνμένη περιβαλλοντικά περιοχή. Είναι, πέραν τούτων, προστατευμένη περιοχή ενταγμένη στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο «Natura 2000» και, βεβαίως, οφείλει να διέπεται και από τις προβλέψεις της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης.

Ο κόλπος της Δομβραΐνας, όμως, όπως είναι σήμερα, κύριε Υπουργέ, έχει μια δεδομένη επιβάρυνση λόγω του λιμανιού στο Βαθύ της ΒΙ.ΠΕ. Θίσβης, έχει προοπτική ανάπτυξης και νέων μονάδων ιχθυοκαλλιεργειών, νέα αιολικά πάρκα, νέους σταθμούς φωτοβολταϊκών μονάδων και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και δεν θα υπάρχει πλέον καμία περίπτωση βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής. Αλλά, δεδομένο είναι ότι θα υπονομεύεται η ποιότητα της ζωής και των κατοίκων αυτής της περιοχής και των γύρω περιοχών και βεβαίως των οικισμών της Αλυκής, του Αγίου Νικολάου, του Αγίου Ιωάννη και του Βαθέος.

Το Υπουργείο και ο κύριος Υπουργός, στην προηγούμενη πολιτική ευθύνη, είχε πει ότι η Βοιωτία αποτελεί ιδιαίτερα επιβαρυνόμενη περιοχή σε έργα ΑΠΕ που υπερβαίνουν κατά πολύ το μέσον όρο της αναλογούμενης πανελλαδικά παραγωγής, έχοντας ουσιαστικά εξαντλήσει τα περιθώρια κορεσμού. Αυτό το είχε πει ο κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης. Οι κάτοικοι, λοιπόν, και οι φορείς και ο δήμος έχουν ανησυχήσει και έχουν γίνει οι ανάλογες προσφυγές και διαδικασίες άλλες. Και βεβαίως υπάρχουν Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν έχετε προχωρήσει στην ολοκλήρωση του ειδικού χωροταξικού σχεδίου για τις ΑΠΕ που είναι μια αναγκαία συνθήκη. Δεν έχετε απαντήσει σε ερωτήσεις συγκεκριμένες, προκειμένου να υπάρχει μια ενημέρωση στους πολίτες και ερωτάστε συγκεκριμένα, κύριε Υπουργέ, αυτά τα δύο ερωτήματα: Για ποιον λόγο το Υπουργείο σας προβαίνει σε χορήγηση αδειών σε ήδη επιβαρυνόμενη περιοχή σε έργα ΑΠΕ που υπερβαίνουν κατά πολύ τον μέσον όρο και της αναλογούμενης πανελλαδικά παραγωγής και έχουν εξαντληθεί πλήρως τα όποια περιθώρια κορεσμού;

Δεύτερον, πώς μετά και την έκδοση των συγκεκριμένων αποφάσεων, ελλείψει επικαιροποιημένου Χωροταξικού Σχεδιασμού για ΑΠΕ, διασφαλίζεται -η Κυβέρνηση διασφαλίζει- η ανάπτυξη των περιοχών της Δομβραΐνας, η τουριστική ανάπτυξη, η ποιότητα ζωής των κατοίκων και συγκεκριμένα της Αλυκής, του Αγίου Νικολάου, του Αγίου Ιωάννη και του Βαθέος με την κατάληψη του 1/3 της έκθεσης της θάλασσας;

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα απαντήσει ο Υπουργός.

Έχετε τον λόγο, κύριε Τσάφο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, σας ευχαριστώ για την ερώτηση.

Κατ' αρχήν να ξεκινήσω από το τέλος, που ήταν συγκεκριμένες οι ερωτήσεις που κάνατε και είπατε πώς δίνουμε άδειες σε μια περιοχή όπου υπερβαίνουν οι εγκαταστάσεις τον μέσο όρο της χώρας. Φαντάζομαι δεν εννοείτε αυτό, γιατί το να υπερβαίνουν τον μέσο όρο της χώρας, είναι η μισή χώρα υπερβαίνει τον μέσο όρο της χώρας. Καταλαβαίνω ότι εννοείτε μια περιοχή που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και μια συγκεκριμένη επιβάρυνση. Αλλά ήθελα να το ξεκαθαρίσω αυτό.

Επίσης, μιλάτε για το Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο. Πράγματι, είναι κάτι το οποίο ακόμα εξετάζουμε, αλλά όπως αντιλαμβάνεστε δεν μπορούμε να σταματήσουμε την αδειοδοτική διαδικασία της χώρας μέχρι να έχουμε ένα νέο χωροταξικό. Υπάρχει ένα χωροταξικό, δουλεύουμε ένα νέο χωροταξικό, αλλά προφανώς θα συνεχίσουμε να δουλεύουμε στο πλαίσιο του νόμου σήμερα.

Οι συγκεκριμένες μονάδες που αναφέρατε έχουν έναν πιλοτικό χαρακτήρα, το οποίο σημαίνει ότι είναι μια νέα τεχνολογία που θέλουμε να δούμε κατά πόσο μπορεί να δουλέψει στη χώρα μας. Είναι μια τεχνολογία που έχουμε δει να υλοποιείται σε διάφορες χώρες του κόσμου με διάφορα οφέλη, ειδικά σε λίμνες και είναι μια τεχνολογία που έχει ένα ενδιαφέρον και αυτός είναι και ο λόγος που έχουμε έναν πιλοτικό χαρακτήρα για να δούμε πώς δουλεύουν αυτές οι μονάδες, τι επιπτώσεις έχουν και κατά πόσο μια τέτοια τεχνολογία θα μπορούσε να είναι αξιοποιήσιμη στη χώρα μας.

Όπως αντιλαμβάνεστε η ανάπτυξη των ΑΠΕ στη χώρα είναι μια συνεχής προσπάθεια να ζυγίσουμε το ενεργειακό μέλλον της χώρας, το οποίο βασίζεται στον ήλιο και στον άνεμο, έναντι του εύλογου ερωτήματος, του πού μπαίνουν αυτές οι μονάδες, με τι επιπτώσεις, πώς μπορούμε να περιορίσουμε αυτές τις επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία, πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι επενδύσεις λειτουργούν με την τοπική κοινωνία -έχουμε φυσικά και τα ανταποδοτικά σε αυτήν την εικόνα. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι αυτή είναι μια συνεχής προσπάθεια, το γεγονός ότι πρέπει να ζυγίζουμε αυτά τα δύο πράγματα και αυτό θα κάνουμε και στην παρούσα κατάσταση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μουλκιώτη, έχετε τα επόμενα τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αυτό το οποίο είπα προηγουμένως, το είπα γιατί το είχε αναφέρει ο κ. Σκυλακάκης εδώ σε αυτήν την Αίθουσα, πάλι απαντώντας σε επίκαιρη ερώτηση. Είχε πει συγκεκριμένα -και θα το καταθέσω και στα Πρακτικά- «η Βοιωτία ούτως ή άλλως έχει έναν υψηλό βαθμό συμμετοχής από πλευράς ενεργών μονάδων ΑΠΕ. Συνεπώς, από πλευράς μεριδίου είναι ένα υψηλό μερίδιο σε σχέση με τον εθνικό μέσον όρο και αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν στον τρόπο που θα αναπτυχθούν τυχόν πρόσθετες μονάδες στο μέλλον». Αυτή ήταν η απάντηση

του Υπουργείου.

Ερχόμαστε, λοιπόν, σήμερα και σας λέμε ότι στη συγκεκριμένη περιοχή δεν υπάρχει άλλο τίποτα, έχει καλυφθεί πλήρως από ΑΠΕ. Όταν λέμε πλήρως, εννοούμε πλήρως. Τώρα είναι η εποχή που θερίζουν σιτάρι. Στην περιοχή εκεί στη Βοιωτία αντί να θερίζουν σιτάρι, κύριε Υπουργέ, θα θερίζουν φωτοβολταϊκά πάρκα. Σας το λέω για να γνωρίζετε ποια είναι η κατάσταση. Δεν ξέρω τι πληροφορήση έχετε. Αλλά η κατάσταση στη Βοιωτία είναι ως εδώ και μη παρέκει.

Απορούμε και γι' αυτόν το λόγο ρωτάμε. Ακούμε τώρα «πιλοτικό». Δηλαδή, δεν έχει μείνει βουνό. Δεν υπάρχει ίχνος ελεύθερης γης στον ορεινό όγκο. Και δεν είναι υπερβολή αυτό που σας λέω. Δηλαδή, με μια τυπική επίσκεψη θα σοκαριστείτε με την κατάσταση που θα δείτε καθ' οδόν. Σε τέτοιο σημείο είναι. Και γι' αυτόν τον λόγο ο κ. Σκυλακάκης, ο οποίος αναγνώρισε το ζήτημα, είτε «ναι, υπάρχει δίκιο» και είτε και διάφορα άλλα πράγματα, είτε ότι πρέπει να το βλέπουμε αναλογικά και πρέπει να δούμε και οι άλλοι προγραμματισμοί πώς θα γίνουν, με δεδομένες τέτοιες καταστάσεις.

Αυτή, λοιπόν, η περιοχή στον κόλπο Δομβραΐνας, είναι ένας κόλπος όπου καλύπτεται το 1/3. Δηλαδή, τι άλλο θέλει να γίνει στο πιλοτικό σύστημα; Δεν ξέρω με ποια λογική το λέτε και γιατί εντάσσετε και επιλέγετε τη συγκεκριμένη περιοχή της Βοιωτίας. Ούτε αυτό είναι τυχαίο που σας το λέω. Είναι στοχευμένη η Βοιωτία, από πλευράς Κυβέρνησης, σε σχέση με την εγκατάσταση ΑΠΕ πάσης φύσεως; Και πώς γίνεται αυτό;

Να αντιληφθείτε ότι οι αγρότες αδυνατούν να ενταχθούν σε ΑΠΕ. Δεν μπορούν να μπουν σε ΑΠΕ γιατί είναι κουμπωμένοι το δίκτυο. Γιατί; Γιατί το παίρνουν μεγάλοι όμιλοι το δίκτυο και δεν μπορεί να μπει ο αγρότης. Δεν μπορεί να μπω εγώ να κάνω τη δουλειά μου για να παράγω φθηνά και να έχω αυτήν τη δυνατότητα, διότι όμιλοι τεράστιοι έχουν καταλάβει τεράστιες εκτάσεις. Φύγαμε, λοιπόν, από την ξηρά και πάμε και σε θάλασσα. Και σε αυτήν την περιοχή που λέμε, λοιπόν, ακούστε κύριε Υπουργέ, είναι η βιομηχανική περιοχή Θιάβης. Υπάρχουν ήδη εγκαταστάσεις με φωτοβολταϊκά. Είναι ήδη τα βουνά καλυμμένα και έμενε η θάλασσα. Τελείωσε και η θάλασσα. Είναι οικισμοί και είναι και κάτοικοι εκεί. Και τι θα κάνουν; Πώς θα υπάρξει ανάπτυξη, δηλαδή, λογικής φύσεως; Την τουριστική ανάπτυξη την αποκλείετε με αυτόν τον τρόπο. Και γι' αυτό ρωτάμε και λέμε αυτά τα συγκεκριμένα θέματα.

Θέλουμε να μας πείτε πώς βλέπετε, κύριε Υπουργέ, την ανάπτυξη με αυτά τα δεδομένα τα οποία σας λέω. Τα ξέρετε καλύτερα από μένα. Πώς διασφαλίζεται, λοιπόν, ένας τρόπος ανάπτυξης στην περιοχή της Δομβραΐνας, με αυτό το οποίο γίνεται; Και δεν ξέρουμε και τι άλλο μπορεί να γίνει, ενδεχομένως, γιατί ο χάρτης ήταν όλος κόκκινος. Ο χάρτης του σχεδίου του πιλοτικού ήταν όλος κόκκινος. Αντισταθμίστε γιατί σας το λέω.

Και εν πάση περιπτώσει, σε σχέση με αυτά που είπα και ο κ. Σκυλακάκης ως Υπουργός -που λέει ότι «έχει υψηλό μερίδιο σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο»- τι άλλο θέλουμε για να πούμε «στοι, ας βγει και κάτι άλλο». Και εν πάση περιπτώσει -για να κλείσω- γιατί η προτίμηση είναι μόνο σε μεγάλους ομίλους και αποκλείονται και οι αγρότες αλλά και ο Έλληνας πολίτης; Εγώ αν θέλω φτιάξω ένα φωτοβολταϊκό στη στέγη μου, δεν μπορώ, γιατί είναι κουμπωμένο το σύστημα. Τι άλλο θέλετε να σας πω για να πείτε ότι πρέπει να πάρετε μια συγκεκριμένη απόφαση, κύριε Υπουργέ;

Παρακαλώ πολύ στα δύο ερωτήματα, αν υπάρχει κάτι πιο συγκεκριμένο σαν απάντηση, θα ήταν πάρα πολύ σοβαρό για εμάς. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασιλή): Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, να ξεκινήσω λίγο από τον κορεσμό και αυτό που αποκαλείται «μπουκωμένο δίκτυο». Η αλήθεια είναι ότι στην Ελλάδα έχουμε μία τεράστια αύξηση στην εγκατεστημένη ισχύ των ΑΠΕ. Έχουμε υπερδιπλασιάσει από το 2019 την εγκατεστημένη ισχύ στη χώρα. Έχουμε φτάσει στα 15-16GW, με αποτέλεσμα να καλύπτουμε περίπου το 50% της παραγωγής της χώρας από ΑΠΕ. Όπως ξέρετε επίσης, υπάρχει ένα τεράστιο επενδυτικό

ενδιαφέρον για νέες ΑΠΕ.

Θέλω να τονίσω, όμως, ότι, άμα δείτε πού είναι αυτές οι ΑΠΕ και σε ποιον ανήκουν είναι περίπου ισόποσα επιμερισμένες μεταξύ του ΑΔΜΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ, δηλαδή μεγάλα έργα στον ΑΔΜΗΕ και μικρά έργα στο ΔΕΔΔΗΕ. Αν θυμάμαι καλά, 8,4 έχει ο ΔΕΔΔΗΕ, τα οποία είναι μικρά έργα. Είναι έργα αγροτών, είναι αυτοκατανάλωσης, είναι εξ' ορισμού μικρά έργα. Άρα, όταν λέμε ποιος κάνει ΑΠΕ στην Ελλάδα, αυτή η εικόνα που περιγράφετε και ακούω συχνά στον δημόσιο διάλογο, ότι τις ΑΠΕ τις έχουν οι μεγάλοι, δεν ισχύει, αν δείτε τα πραγματικά δεδομένα της χώρας.

Όσον αφορά το «μπουκωμα» στο σύστημα, υπάρχει όντως ένα θέμα ότι η προσφορά, το επενδυτικό ενδιαφέρον είναι πάρα πολύ μεγάλο σε σχέση με την κατανάλωση της χώρας, όχι με την ικανότητα του δικτύου -αν και αυτό θα είναι πρόβλημα στο μέλλον- αλλά με την ικανότητα της χώρας να καταναλώσει αυτήν την ενέργεια. Έχουμε πάρα πολλή παραγωγή κάποιες ώρες σε σχέση με την κατανάλωση που έχει η χώρα στην ενέργεια και αυτός είναι ο βασικός παράγοντας που περιορίζει την ικανότητα νέων έργων να συνδεθούν με το σύστημα.

Παρ' όλα αυτά, για να έρθω στο συγκεκριμένο θέμα, υπάρχει όντως μία πραγματικότητα, ότι σε μερικά σημεία της χώρας υπάρχει είτε εξαιρετικό αιολικό δυναμικό είτε εξαιρετικό ηλιακό δυναμικό ή υπάρχουν άλλες συνθήκες πρόσβασης στο δίκτυο ή άλλοι παράγοντες που υπάρχει ένα αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον. Αυτές είναι περιοχές στις οποίες δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή, να δούμε πώς μπορούμε να οδηγήσουμε το επενδυτικό ενδιαφέρον αυτό με τις ανάγκες της ευρύτερης περιοχής. Είναι μια εξίσωση δύσκολη, μια εξίσωση που χρειάζεται συνέχεια να την επανεξετάσουμε, γιατί δεν υπάρχουν εύκολες απαντήσεις σε αυτήν την εξίσωση και είναι κάτι που θα συνεχίσουμε να κάνουμε, όπως και στη συγκεκριμένη περιοχή.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασιλή): Θα συζητηθεί η έκτη με αριθμό 4668/11-4-2025 ερώτηση εκ του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Βοιωτίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Αδήριτη ανάγκη άμεσης νομοθετικής ρύθμισης για την επανένταξη των αγροτών στο πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», ανεξάρτητα από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους».

Κύριε Μουλκιώτη, έχετε πάλι τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πάλι αναπάντητη από πάρα πολύ καιρό αυτή η ερώτηση. Απορώ γιατί το Υπουργείο σας δεν απαντάει και ερχόμαστε με επίκαιρες ερωτήσεις.

Βεβαίως αφήσατε το ερώτημα για τη Βοιωτία, γιατί έχει στοχευθεί τόσο πολύ η Βοιωτία στις ΑΠΕ και γενικά σε αυτές τις πηγές ενέργειας. Δεν μου απαντήσατε.

Τώρα για το θέμα το συγκεκριμένο. Ήμουν και προηγούμενος στην Αίθουσα και άκουσα και τον συνάδελφό μου που έθεσε πάλι το θέμα «ΓΑΙΑ» και άκουσα κι εσάς. Είναι γεγονός ότι υπήρξε ένα πρόγραμμα πάρα πολύ σαφές και συγκεκριμένο. Όμως, οι συνθήκες με τους αγρότες δεν είναι πάντα στέρεες, δεν είναι πάντα σταθερές. Υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα. Εντάχθηκε η πλειοψηφία των αγροτών, πράγματι, στο «ΓΑΙΑ» και ήταν ένα καλό. Δεν θα εντάσσονταν, αν δεν είχαν τις αγροτικές κινητοποιήσεις. Αυτό ανάγκασε και τον κ. Μητσotάκη, τους δέχθηκε και έγινε αυτό το πρόγραμμα όπως έγινε με διάφορες συνθήκες. Πράγματι, υπήρξε και η πρώτη διετία, υπήρχε το όλο θέμα. Σε κάποιο σημείο ήταν ευνοϊκό για τους αγρότες.

Όμως, τι συνέβη; Υπήρχε ζήτημα τεράστιο με τη δυνατότητα καταβολών, όχι μόνο του «ΓΑΙΑ», αλλά και καταβολών σύμφωνα με την τρέχουσα διαδικασία που υπήρχε. Αυτό δεν μπορούσε να καλυφθεί. Πέρυσι ήταν μια πολύ δύσκολη χρονιά για τους αγρότες, πάρα πολύ δύσκολη χρονιά. Η κλιματική αλλαγή και όλα τα συναφή δημιούργησαν προβλήματα.

Να γίνει κατανοητό, κύριε Υπουργέ, γιατί σας το λέω. Ήδη προχθές στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με το μέτρο 23 εντάχθηκαν αγρότες οι οποίοι είχαν υποστεί τεράστιες ζημιές από τα προβλήματα τα οποία υπήρχαν στη μειωμένη παραγωγή

για τη στήριξη της ρευστότητάς τους, αυτοί που είχαν πληγεί. Πέρυσι δηλαδή, το 2024 οι αγρότες είχαν πληγεί. Το αναγνωρίζει και η Κυβέρνηση τώρα και μάλιστα με το μέτρο 23 κάνει και μια σχετική συνδρομή. Έτσι λέει.

Έρχεται, λοιπόν, το σύστημα αυτό, ο πάροχος και κόβει το ρεύμα! Και το κόβει τότε; Και όχι μόνο κόβει, τους διώχνει, τους πετάει εκτός, τους λέει «δεν σας θέλω» ή μάλλον «απορρίπτει» -δεν ξέρω πώς το λέει- «και πρέπει να ξανακάνετε αίτηση, να, να, να...». Και τους βάζει σε μία τεράστια διεκδυστική και ταλαιπωρία. Πότε, κύριε Υπουργέ; Όταν οι αγρότες θέλουν να αρχίσουν να ποτίζουν, για να παράγουν, για να δώσουν και να πληρώσουν. Και τι τους είπε; Είναι αυτό που ακούστηκε από συνάδελφό μου, προκαταβολή του 60%. Ξέρετε τι σημαίνει 60% προκαταβολή μιας συσσωρευμένης οφειλής που υπάρχει, με δεδομένο ότι ο αγρότης θέλει να αγοράσει εφόδια, να προετοιμάσει το χωράφι, να έχει κάνει έξοδα, προκειμένου να κινήσει τη διαδικασία όλη, μηχανήματα και διάφορα άλλα πράγματα, λιπάσματα. Είναι τεράστια τα κόστη και τα εφόδια για τους αγρότες. Κι έρχεται, λοιπόν, το θέμα και με το «ΓΑΙΑ» και χάνει και το «ΓΑΙΑ».

Σας ενημερώνω ότι μεγάλος αριθμός αγροτών πλέον δεν έχει ανοίξει, φέτος δεν έσπειρε, γιατί δεν μπορούσε να δώσει ήδη την προκαταβολή, προκειμένου να ενταχθεί. Και έτσι είμαστε χωρίς ηλεκτρισμό και μ' αυτά τα προβλήματα.

Και τι ζητάμε; Το ίδιο σύστημα να ξεκινήσει. Γι' αυτό το λέγαμε από τον μήνα Απρίλη, κύριε Υπουργέ. Πέρασαν τόσοι μήνες και δεν έγινε τίποτα. Αγρότες μείνανε χωρίς να καλλιεργούν και υπάρχει το ζήτημα που επανέρχεται. Πρέπει να ενταχθούν ξανά πάλι στο «ΓΑΙΑ», όπως είναι το σύστημα. Πόσο ακόμα θα μελετηθεί; Έστω το άμεσο να το δείτε άμεσα και όποιες άλλες περιπτώσεις είναι, μια επόμενη συνθήκη.

Θα τα πω και στη δευτερολογία μου. Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Τσάφο, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ακούσατε την απάντησή μου. Θα σας δώσω μια παρόμοια απάντηση. Χαίρομαι για την τοποθέτησή σας, για το πόσο χρήσιμο ήταν το τιμολόγιο του «ΓΑΙΑ» και πόσο σημαντικό ήταν, για να δώσει λύσεις στους αγρότες μας. Όπως κάθε πρόγραμμα έχει και αυτό τις δυσκολίες του. Μία από αυτές ήταν, όπως αναφέρατε κι εσείς, ότι υπήρχε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα για τις δόσεις και όταν έχανε κάποιες δόσεις, απεντασσόσταν από το πρόγραμμα. Είναι κάτι που βλέπουμε. Υπάρχει αρκετά υψηλό ποσοστό των αγροτών που είχαν αυτόν τον διακανονισμό και δεν κατάφεραν το χρονικό διάστημα που χρειαζόταν να καλύψουν τις οφειλές τους. Είναι κάτι που στο Υπουργείο το εξετάζουμε.

Σας είπα ότι κοιτάζουμε μια σειρά από θέματα που αφορούν τους αγρότες. Έχουμε πλήρη επίγνωση ότι αυτό είναι μάλλον το πρώτο που πρέπει να δούμε και έχουμε την επίγνωση αυτή με τον Υπουργό να δούμε τι και ποια λύση μπορούμε να δώσουμε. Η διάθεσή μας, η προθυμία μας είναι να βρούμε ένα συνολικό πλαίσιο λύσεων στα ερωτήματα που έχουν οι αγρότες, που δεν είναι μόνο η επανένταξη στο «ΓΑΙΑ». Τα είπαμε και πριν. Είπατε και εσείς ότι δεν είναι θέμα η επανένταξη, αλλά ποιοι είναι οι όροι επανένταξης, αν είναι από το 60%, αν είναι κάτι άλλο, η μεταφορά του τιμολογίου σε άλλα πρόσωπα και η πιθανή ένταξη νέων μελών. Είναι μια σειρά από θέματα στο «ΓΑΙΑ», τα οποία συζητάμε, αλλά έχουμε την επίγνωση ότι ειδικά το θέμα της επανένταξης των ατόμων που βγήκαν από το πρόγραμμα είναι κάτι που προσπαθούμε να βρούμε μια λύση όσο πιο σύντομα γίνεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μουλκιώτη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε τώρα κάτι; Με τον τρόπο που λειτουργήσε αυτό το σύστημα ήταν τιμωρητικό για τους αγρότες. Είναι ντροπή αυτό. Η ερώτηση αυτή είχε κατατεθεί και για εσάς και για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Απάντησε το Υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης. Ακούστε τη δυσκολία: «Είμαστε αναρμόδιοι». Ε και; Τι να το κάνω; Ο αγρότης δεν θέλει την αναρμοδιότητα. Θέλει τη διαλειτουργικότητα, θέλει να εξυτηρηθεί.

Και εν πάση περιπτώσει, να σας πω και κάτι; Είπατε για το 60%. Τόσο δύσκολο είναι να αφήσετε όλα τα άλλα θέματα και να μελετήσετε, να πείτε τι θα κάνετε, να πάρετε μια απόφαση, πολιτική απόφαση; Όχι 60%, αλλά 20%.

Να μπορείς να σπείρεις, να μπορείς να λειτουργήσεις, να μπορείς να δουλέψεις, να κάνεις κάτι. Τον απομονώσατε τον αγρότη, του κάνετε ζημιά. Δεν είναι λαϊκισμός να πω «καταστροφή».

Ακούσατε τι είπε ο συνάδελφος, της Πλειοψηφίας είναι. Κατάλαβε ότι δεν έχετε σχέση με τον αγροτικό κόσμο. Σας το λέω, με τον τρόπο που λειτουργείτε ως Κυβέρνηση -φοβάμαι και το λέω αυτό- δεν έχετε σχέση με την ουσία. Δεν είναι αυτά τα οποία φαίνονται. Πηγαίνετε να δείτε πώς είναι έξω η κατάσταση, να δείτε πόσες ώρες πάνε να θερίσουν σήμερα και είναι κάτω από 20 λεπτά το κιλό το σιτάρι. Τι να αγοράσει και τι να πληρώσει ο άλλος; Ξέρετε τι σημαίνει αυτό που σας λέω τώρα; Καταλαβαίνετε σε ποια κατάσταση είναι ο αγροτικός κόσμος; Και είναι πολύ συγκεκριμένο το θέμα.

Ήθελα, κύριε Υπουργέ -και σας μιλάω έντιμα- χθες να το λύνατε. Το θέμα της ηλεκτροδότησης, της ενέργειας του αγρότη έπρεπε χτες να το λύσετε. Είχατε τη δυνατότητα, απόφαση θέλει, αφήστε τις γραφειοκρατίες. Δεν κινείται διαφορετικά. Κατεστράφη κόσμος, μεγάλος αριθμός, άλλοι δανείστηκαν, είχαν προγραμματίσει και έκαναν μειωμένη καλλιέργεια, προκειμένου να δώσουν το 60%, για να έχουν ρεύμα, αλλά με τη λιγότερη καλλιέργεια, λιγότερο εισόδημα, λιγότερα χρήματα, τι κάνουν; Τι κάνουν ως Κυβέρνηση πάνω σε αυτό το δεδομένο και με δεδομένο -ποιο άλλο;- αυτό που σας είπα, το μέτρο 23; Αναγνωρίζει η Κυβέρνηση και λέει «ναι, μέτρο 23 και αίτηση για να ενταχθώ», σωστά προβλέπεται. Τι κάνατε, όμως; Τίποτα! Αυτή είναι η αντίφαση μέσα στην ίδια την Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ**)

Θέλω να γίνει αντιληπτό, σας παρακαλώ πολύ, άμεσα αυτό, όχι αύριο, χτες! Βρείτε τρόπους και λύσεις, δεν είναι ο αγροτικός κόσμος όπως κάθε άλλη επαγγελματική κατάσταση και κατηγορία. Αυτό πρέπει να το αντιληφθείτε και να κινείστε με αυτήν τη λογική. Πιστεύω ότι δεν δεσμεύεστε με τίποτα και σε σχέση με τον χρόνο, «θα γίνει» λέτε, το «θα» είναι κάτι στο μέλλον. Μας δίνετε μια ικανοποίηση κατ' αρχάς, θα πω ότι το εξετάζετε. Εγώ καλόπιστα το λέω, ναι, πιστεύω ότι το εξετάζετε.

Πότε το βλέπετε, κύριε Υπουργέ μου; Δεν πρέπει κάποια στιγμή να δοθεί και αυτό, κάτι να ξέρετε και ο άλλος για το τι θα κάνει, για να κάνει και αυτός τον προγραμματισμό του με τον τρόπο που μπορεί να προγραμματίσει;

Με αυτά τα δεδομένα τα οποία, όμως, σας είπα βρείτε λύσεις! Είναι μεγάλο το πρόβλημα και μην οδηγείτε έναν κλάδο ολόκληρο όχι σε καταστροφή, σε αφανισμό θα σας πω. Φεύγουν από την καλλιέργεια αγρότες. Ασύμφορη η καλλιέργεια! Πού είναι, λοιπόν, οι ΑΠΕ που λέγαμε προηγουμένως που δίνουν φτηνό ρεύμα στον αγρότη; Και ποια είναι η εύνοια που δίνεται; Με καλή έννοια το λέω «εύνοια», γιατί δεν έχει τα δεδομένα που έχουν όλοι οι άλλοι επιχειρηματικοί κλάδοι και συστήματα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μουλκιώτη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, το «ΓΑΙΑ» -θα κάνω πάλι ένα βήμα πίσω- ήταν μια πάρα πολύ σημαντική ρύθμιση, κάλυψε ένα τεράστιο ποσοστό των αγροτών. Μέσα σε αυτό το πρόγραμμα υπήρχε μια συγκεκριμένη ρύθμιση για τις οφειλές που έδειξε την πρόθεση της πολιτείας να βοηθήσει αυτούς τους ανθρώπους που είχαν οφειλές να ενταχθούν στο πρόγραμμα. Καταλαβαίνουμε ότι αυτό έχει δουλέψει για κάποιο κόσμο, κάποιοι αγρότες δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν και σας μεταβιβάζω και πάλι την πρόθεσή μας να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε για αυτούς τους αγρότες, έτσι

ώστε να εξασφαλίσουμε και σε αυτούς πρόσβαση στους ευνοϊκούς όρους που είχε το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ». Αυτή είναι η πρόθεσή μας, είναι μέρος μιας συνολικής συζήτησης για το θέμα των αγροτών. Αναγνωρίζουμε ότι έχει έναν χρονικό ορίζοντα στον οποίο χρειάζεται να βρεθούν άμεσες λύσεις και με αυτό το πνεύμα θα συνεχίσουμε να κινούμαστε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την πέμπτη με αριθμό 1057/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Σερρών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνου Μπούμπα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του Ελαιοκομικού Μητρώου».

Ορίστε, κύριε Μπούμπα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, καλησπέρα σας. Εδώ είμαστε πάλι για ζητήματα που αφορούν τον πρωτογενή τομέα, αφορούν τον αγροτικό ή κτηνοτροφικό κλάδο και δη τώρα τους ελαιοπαραγωγούς οι οποίοι βρίσκονται σε μία αναστάτωση πραγματικά. Και μάλιστα, η τιμή του ελαιολάδου φέτος είναι συρρικνωμένη λόγω διεθνών συγκυριών, αλλά αυτό είναι μια άλλη παράμετρος. Είμαστε εδώ για αυτό το οποίο έχετε θεσπίσει και έχετε να το ανανεώσετε από το 2005, δηλαδή, είκοσι ολόκληρα χρόνια.

Μπαίνουν πολλά προβλήματα στους ελαιοπαραγωγούς. Εξάλλου, συναντηθήκαμε μαζί και στην πρωτεύουσα της Μεσσηνίας, στην Καλαμάτα, στο φεστιβάλ τότε και ζητάτε επικαιροποίηση του Ελαιοκομικού Μητρώου μετά από είκοσι χρόνια μέσα σε ένα χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το άρθρο 6 –αν θυμάμαι καλά- του ν.5035, προκειμένου -ακούγεται καλό- να υπάρχει μία ευταξία σε ό,τι αφορά τους πραγματικούς ελαιοκαλλιεργητές και ελαιοπαραγωγούς, γιατί σίγουρα στα ελαιοτριβεία έχουν γίνει πολλά τα τελευταία αυτά χρόνια, πάνω από είκοσι, όμως, τον αριθμό, αφού –επαναλαμβάνω- η ανανέωση έχει να γίνει από το 2005.

Το θέμα είναι ότι τα πρόστιμα που караδοκούν είναι πολύ υψηλά. Είναι περίπου 60 ευρώ ανά δένδρο και 100 ευρώ φτάνει στον επιτραπέζιο καρπό. Είναι εξοντωτικά, αλλά σίγουρα θα πρέπει οι έκνομοι να τιμωρηθούν.

Το θέμα είναι άλλο: Δημιουργούνται και γεννώνται πολλά προβλήματα εξατομικευμένα ιδιαίτερων περιπτώσεων και θα το δούμε, αλλά το ζήτημα είναι ότι έχετε βάλει καταληκτική ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου. Αυτό σημαίνει ότι είναι φύσει αδύνατο στο χρονικό περιθώριο και πλαίσιο που έχετε βάλει να μπορέσουν να διεκπεραιώσουν όλα αυτά που ζητάτε και τις απαιτούμενες δηλώσεις, για να γνωρίζουμε τις δηλώσεις ανά δένδρο στην ελαιοκαλλιέργεια, η οποία αποτελεί έναν πραγματικό θησαυρό για την Ελλάδα μας σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή τομέα.

Άρα, λοιπόν, πώς μπορεί να γίνει αυτό, όταν οι κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής –οι λεγόμενες ΔΑΟΚ- μέσω των δηλώσεων ΟΣΔΕ είναι υποστελεχωμένες; Αυτό το ξέρουν όλοι. Είναι δυνατόν μέσα σε ένα τρίμηνο σχεδόν από σήμερα να προλάβουμε να έχουμε επικαιροποιήσει ένα Ελαιοκομικό Μητρώο που έχει να ανανεωθεί είκοσι ολόκληρα χρόνια και να περιμένουμε από τις κατά τόπους διευθύνσεις, οι οποίες έχουν ελλείψεις από προσωπικό και δη από γεωπόνους, να μπορέσουν να διεκπεραιώσουν όλα αυτά τα οποία ζητάτε, προκειμένου να υπάρξει ένα ξεκάθαρο Ελαιοκομικό Μητρώο;

Το Ελαιοκομικό Μητρώο καλώς ακούγεται, από την άλλη, όμως, σε κάθε τομή που θέλετε να επιφέρετε σας πιάνει μια πρεμούρα, μια σπουδή να το διεκπεραιώσετε σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, που οι άνθρωποι αυτήν τη στιγμή –αντιλαμβάνεστε- πρέπει να προσκομίσουν όλη αυτήν τη χαρτούρα σε διευθύνσεις οι οποίες είναι υποστελεχωμένες.

Πρέπει, λοιπόν, πρώτον, τα πρόστιμα να είναι λελογισμένα, τα θεωρούμε υπερβολικά.

Δεύτερον, πρέπει να δοθεί μία χρονική παράταση εύλογη, κύριε Σταμενίτη, κύριε Υπουργέ, για να μπορέσουν και οι ΔΑΟΚ να εξυπηρετήσουν και να διεκπεραιώσουν όλα αυτά που ζητάτε

από τους ελαιοπαραγωγούς, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να δηλωθούν χωρίς άγχος τη νέα καλλιεργητική σεζόν, που τους λέτε ότι πρέπει να δηλώνονται μέχρι και τα τέλη Μαΐου. Καλώς όλα αυτά, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι όταν ένα Ελαιοκομικό Μητρώο έχει να επικαιροποιηθεί από το 2005 –είκοσι χρόνια- τα ζητάτε τώρα μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, για να μπορέσουμε να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα. Δεν φταίνε, όμως, οι ελαιοπαραγωγοί με την υποστελέχωση των κατά τόπους Διευθύνσεων Γεωργίας να τα τραβήξουν όλα αυτά και σύμφωνα και με τον νόμο να πληρώνουν αυτά τα υπέρογκα πρόστιμα, αν δεν μπορέσουν μέχρι την 1^η Οκτωβρίου να τα δηλώσουν.

Δείτε, λοιπόν, μία λογική και μία κατανόηση και μία κοινωνική ευαισθησία στους ελαιοπαραγωγούς, πέρα από τα άλλα προβλήματα που έχουμε, αν τα βάλουμε κάτω, όπως για παράδειγμα με τη δασολόγηση ελαιολάδου από τρίτες χώρες, που ενώ μπορούμε να το κάνουμε ως Ευρώπη, ως Ελλάδα, ως Κομισιόν, δεν το πράττουμε.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης) Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μπούμπα.

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Διονύσιος Σταμενίτης.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πριν μπω στην ουσία του θέματος της ερώτησης, να κάνω σαφές ότι η στελέχωση των ΔΑΟΚ δεν είναι σε καμία περίπτωση αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Οι ΔΑΟΚ είναι υπηρεσίες του δεύτερου βαθμού, άρα του Υπουργείου Εσωτερικών. Επίσης, το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών είναι αρμόδιο γενικά για το σύστημα πιλοτικού στρατηγικού προγραμματισμού προσλήψεων σε όλους τους φορείς του Δημοσίου.

Επομένως, θα κάνω μια γρήγορη μόνο αναφορά και σύμφωνα με την ενημέρωση που είχαμε από το Εσωτερικών, ο ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων από το 2021 και εντεύθεν βασίζεται πρωτίστως σε αιτήματα των ίδιων των υπηρεσιών και συνδιαμορφώνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών και Οικονομικών.

Για τα έτη 2020-2025 συγκεκριμένα για τις ΔΑΟΚ εγκρίθηκαν εξακόσιες τριάντα επτά προσλήψεις, αριθμός που αυξάνει το δυναμικό τους κατά 29%. Παράλληλα, προβλέπονται και προσλήψεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και προσλήψεις ΙΔΟΧ διμήνου, αλλά και στελέχωση μέσω της κινητικότητας.

Περνών τώρα στην ουσία για το Ελαιοκομικό Μητρώο και τις δηλώσεις συγκομιδής, που ουσιαστικά είναι και η ουσία της ερώτησής σας. Το Μητρώο φτιάχτηκε από το 2005 ως κανονιστική απαίτηση με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ήταν σημαντικό έργο, καθώς εμπεριέχει όλη τη γεωχωρική και αλφαριθμητική πληροφορία των ελαιοτεμαχίων και των κατόχων τους. Σκοπός του είναι δηλαδή να αποτυπώσει με πληρότητα την εικόνα και την κατάσταση της καλλιέργειας της ελιάς. Ωστόσο, η μη υποχρεωτικότητα εγγραφής σε αυτό, είχε ως αποτέλεσμα, κατά κάποιο τρόπο, τη μη επαρκή επικαιροποίησή του ή τα μη επαρκή στοιχεία. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν επικαιροποιούνται και ότι δεν έχουμε στοιχεία ακριβέστερα σε όλη την Ελλάδα. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο.

Με μια νομοθετική πρωτοβουλία στρατηγικής σημασίας για την ελιά ως καλλιέργεια και ως προϊόν -αναφέρομαι στον ν.5035/2023- ψηφίσαμε διάταξη, με το άρθρο 49, σύμφωνα με την οποία καθίσταται υποχρεωτική για τους παραγωγούς, για τους μεταποιητές, για τους τυποποιητές και τους εμπόρους προϊόντων ελιάς, η υποβολή δηλώσεων συγκομιδής.

Με την υπ' αριθμόν 77977/2025 εφαρμοστική απόφαση του Υπουργείου μας θεσπίζεται το γενικό -επαναλαμβάνω- πλαίσιο της υποβολής των δηλώσεων συγκομιδής, σύμφωνα με το οποίο οι δηλώσεις συγκομιδής θα διασταυρώνονται με το Ελαιοκομικό Μητρώο, καθιστώντας ουσιαστικά την υποχρεωτική εγγραφή σε αυτό και την ενημέρωσή του. Σε αυτό συμφωνούμε όλοι. Δεν υπάρχει κάποιος που να διαφωνεί. Νομίζω και εσείς. Έτσι; Το δε Μητρώο εκσυγχρονίζεται τεχνολογικά με τη σύμβαση που υπογράφηκε τον Απρίλιο του 2025 και θα διασταυρώνεται και θα

παίρνει και στοιχεία από το ΟΣΔΕ.

Νομίζω ότι είναι περιττό να πω ότι πρέπει αυτές οι τρεις βάσεις δεδομένων, δηλαδή το ΟΣΔΕ, το Ελαιοκομικό Μητρώο, αλλά και το Αμπελουργικό Μητρώο, να ελέγχονται διασταυρωτικά και να συμπίπτουν και να ταυτοποιούνται, για να έχουμε σωστά αποτελέσματα.

Σε συγκεκριμένη υπουργική απόφαση περιγράφονται επίσης οι διαδικασίες, οι προθεσμίες και οι ποινές. Πιο συγκεκριμένα, η ενημέρωση του Ελαιοκομικού Μητρώου θα γίνεται με ευθύνη των κατόχων των ελαιοτεμαχίων. Οι δηλώσεις συγκομιδής θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ψηφιακής πλατφόρμας που θα αναπτυχθεί για τον σκοπό αυτόν, και νομίζω ότι είναι ήδη σε διαδικασία λειτουργίας, είναι δηλαδή σε δοκιμαστικό στάδιο, αλλά είναι έτοιμοι. Και θα υποβάλλονται κάθε έτος από 1^η Οκτωβρίου μέχρι 31 Μαΐου του επόμενου έτους, δηλαδή σε διάστημα οκτώ μηνών.

Όπως σας εξήγησα και νωρίτερα, οποιαδήποτε στιγμή πριν τη δήλωση συγκομιδής –δηλαδή και μία και δύο ημέρες πριν- πρέπει να γίνει ενημέρωση του Ελαιοκομικού Μητρώου. Άρα, δεν προκύπτει από πουθενά η υποχρέωση των παραγωγών να δηλώσουν και να επικαιροποιήσουν το μητρώο ως τις 30 Σεπτεμβρίου, όπως αναφέρατε στην ερώτησή σας και όπως το είπατε και εσείς. Άρα, επαναλαμβάνω ότι αυτό που περιγράφετε στη μία, είναι ότι πρέπει να έχουν ενημερώσει το Μητρώο πριν υποβάλουν τη δήλωση συγκομιδής, και η δήλωση συγκομιδής γίνεται από 1^η Οκτωβρίου μέχρι 30 Μαΐου. Τα δε υπόλοιπα για τις ποινές και για το πώς θα λειτουργήσει το σύστημα, θα σας τα αναφέρω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Μπούμπα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακριβώς αυτό λέω, κύριε Υπουργέ, λέω ότι δεν θα προλάβουμε. Ακούστε με. Δεν είστε εσείς υπεύθυνοι για την πλήρωση θέσεων στις κατά τόπους ΔΑΟΚ. Αυτές οι θέσεις τις οποίες προαναγγείλατε δεν επαρκούν. Υπάρχουν πάρα πολλά κενά στις ΔΑΟΚ. Και εσείς από αγροτική περιοχή είστε, από την Πέλλα, και εγώ από τις Σέρρες είμαι, και τα ξέρουμε αυτά. Έπρεπε να το λάβετε υπ' όψιν σας, όμως, ότι δεν είναι απαιτούμενο στις προσλήψεις. Ούτε εποχικού χαρακτήρα προσλήψεις μπορούν να το λύσουν. Έχουν να ασχοληθούν με πάρα πολλά πράγματα οι γεωπόνοι και οι κτηνίατροι για να κάνουν τους απαιτούμενους δειγματοληπτικούς ελέγχους. Τα έχουμε δει στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μην τα επαναλαμβάνω.

Υπάρχουν ιδιάζουσες περιπτώσεις, εξατομικευμένες, όπως οι εξής. Υπάρχουν πολλά χωράφια με ελαιόδεντρα τα οποία είναι εξ αδιαρέτου αυτήν την ώρα. Και υπάρχουν κάτοχοι καλλιεργήσιμης γης γενικότερα ελαιόδεντρων, οι οποίοι είναι κάτοικοι εξωτερικού. Εγώ δεν λέω να μην υπάρχει μια ευταξία επ' αυτού, αλλά οι άνθρωποι αυτοί δεν θα προλάβουν. Δεν θα προλάβουν γιατί, πρώτον, μπορεί να είναι εξ αδιαρέτου, και ίσως να προκύψουν προβλήματα νομικής φύσης, αλλά, δεύτερον, λόγω του ότι είναι κάτοικοι του εξωτερικού.

Άρα, το χρονικό διάστημα αυτών των τριών μηνών αντιλαμβάνετε ότι θα αναδείξει πάρα πολλά προβλήματα. Κάποιοι άνθρωποι θα θέλουν να δηλώσουν, αλλά δεν θα προλάβουν. Και φυσικά δεν μπορούμε να αποτρέψουμε και ανθρώπους οι οποίοι επίσημα και νόμιμα θα δηλώνουν ελαιοκαλλιέργεια, άσχετα αν κάνανε και μια δεύτερη δουλειά. Δεν θα τους αποτρέψουμε αυτούς. Διότι το ελαιόλαδο αποτελεί έναν θησαυρό και έναν ακρογωνιαίο λίθο πραγματικά οικονομικής ευμάρειας για την Ελλάδα, άσχετα αν δεν το έχουμε αναπτύξει σωστά. Όμως, κυρίως πρέπει να δώσουμε βαρύτητα στους «καθαροίαιμους» ελαιοπαραγωγούς.

Άσχετο με το Ελαιοκομικό Μητρώο, αυτήν τη στιγμή τα προβλήματα τα οποία βιώνουν οι ελαιοπαραγωγοί είναι η ονομασία προέλευσης, η ονομασία ΠΟΠ, είναι οι τιμές με βάση τις διεθνείς συγκυρίες, όπου οι Ισπανοί και οι Ιταλοί έχουν κάνει άλλου είδους κοινοπραξίες. Χρειάζομαστε από το «myDATA» τα δεδομένα. Θα μπορούσαμε να θεσπίσουμε φόρο, όπως για παράδειγμα φόρο διοξειδίου του άνθρακα. Μας δίνει η Ευρώπη

αυτήν τη δυνατότητα στα τελωνεία για τις αθρόες εισαγωγές από τρίτες χώρες. Αλλά εδώ πρέπει να πούμε κατάματα στους αγρότες ότι από τη στιγμή που η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συνθήκη GAP, δεν μπορούμε να το αποτρέψουμε αυτό. Η συνθήκη GAP αυτό προβλέπει, αθρόες εισαγωγές από τρίτες χώρες.

Άρα, όταν η τιμή σήμερα από τον ελαιοπαραγωγό φεύγει στα 4,21 ευρώ και το κόστος είναι 4 ευρώ και μετακυλιέται μέσω των μεσαζόντων στον καταναλωτή που ξεπερνάει τα 12 ευρώ, αντιλαμβάνεστε ποιοι κερδίζουν. Δεν κερδίζουν οι ελαιοπαραγωγοί, κερδίζουν οι μεσάζοντες, οι ενδιάμεσοι καρχαρίες, τα τρωκτικά και τα πιράνχας. Να τα λέμε όπως πρέπει. Και έρχεται μια άλλη τιμή στο ράφι στο σουπερμάρκετ γιατί υπάρχει αισχροκέρδεια, καιροσκοπία και κερδοσκοπία.

Εν πάση περιπτώσει, αυτό είναι μια άλλη παράμετρος, για αυτό λέω ότι οι ελαιοπαραγωγοί αποτελούν έναν ακρογωνιαίο λίθο που μπορεί να φέρει την οικονομική ανάπτυξη στην Ελλάδα, αρκεί να οργανωθούμε κατά τα ιταλικά και ισπανικά πρότυπα, για να έχουμε και τα ελαιοτριβεία που χρειάζεται με τις προδιαγραφές ISO, για να έχουμε και ένα μάρκετινγκ που πρέπει να γίνει και μια διαφήμιση του ελληνικού ελαιόλαδου που είναι ασύγκριτο σε ποιότητα.

Όμως, επανέρχομαι εν κατακλείδι για το Ελαιοκομικό Μητρώο. Πρώτον, δεν επαρκεί το προσωπικό στις κατά τόπους ΔΑΟΚ -το ξέρουν όλοι, το έχουμε δει- και σε κτηνιάτρους και σε γεωπόνους, σε επαίοντες και σε επιστημονικό προσωπικό που χρειάζεται. Δεύτερον, το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται από 1^η Οκτωβρίου μέχρι τέλη Μαΐου για φέτος είναι πολύ μικρό για να προλάβουμε, διότι είχε να ανανεωθεί -το είπατε και εσείς- από το 2005, δηλαδή είκοσι ολόκληρα χρόνια. Μην μας πιάνει τώρα ένας πανικός για ένα τρίμηνο.

Το άλλο είναι ότι τα πρόστιμα, κύριε Σταμενίτη, είναι πολύ υψηλά. Από τη μια πρέπει να αποτρέψει τους παράνομους και τους πονηρούς -θα συμφωνήσω- αλλά 60 ευρώ τώρα και 100 ευρώ ανά δένδρο για έναν μικρό παραγωγό, αντιλαμβάνεστε ότι είναι πάρα πολλά τα έξοδα.

Επαναλαμβάνω και ζητώ να δείξετε λίγη κατανόηση. Μπορείτε να το κάνετε. Επιμηκύνετε το χρονικό διάστημα ή δείξτε μια ειδικία για να μπορέσουν οι άνθρωποι σιγά-σιγά να οργανωθούν. Δείτε και για αυτό που λέω για τις εξατομικευμένες ιδιάζουσες περιπτώσεις, τις εξ αδιαρέτου και των κατοίκων οι οποίοι είναι εκτός Ελλάδας, διότι δεν θα προλάβουν αυτοί οι άνθρωποι.

Σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ συνάδελφε, προτού απαντήσω, απλώς να επαναλάβω ότι καταληκτική ημερομηνία δεν είναι η 30^η Σεπτεμβρίου, αφού υπάρχει αυτό που αναφέρεται στην απόφαση, ότι πριν τη δήλωση συγκομιδής θα πρέπει να γίνει ενημέρωση του Ελαιοκομικού Μητρώου και αυτά θα διασταυρώνονται με τη δήλωση ΟΣΔΕ, η οποία τελειώνει 30 Ιουνίου. Άρα, και στη δήλωση ΟΣΔΕ έχουμε συγκεκριμένα στοιχεία. Άρα, δεν έχουμε τρεις μήνες, έχουμε περισσότερους μήνες.

Πράγματι θα πρέπει να αποφασίσουμε όλοι, γιατί νομίζω ότι ο αγώνας είναι κοινός, να κάνουμε μια αρχή και να επικαιροποιήσουμε όλοι τα αρχεία μας, αν θέλετε, όπως είπατε, να γίνουμε όπως οι χώρες οι προηγμένες.

Τώρα πάμε στα πρόστιμα γιατί οφείλω να απαντήσω συγκεκριμένα. Τα πρόστιμα που προβλέπονται σε περίπτωση ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης, έχουν προκύψει με βάση την αξία παραγωγής και είναι υπολογισμένα ώστε να έχουν νόημα, αλλά να μην είναι εξοντωτικά, και να έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης.

Σε κάθε, όμως, περίπτωση -που μάλλον αυτό δεν έχει γίνει κατανοητό- το γράφει η ίδια υπουργική απόφαση στο άρθρο 7, οι κυρώσεις δεν επιβάλλονται πριν την 1^η Οκτωβρίου του 2026. Δηλαδή γίνεται μια περίοδος χάριτος για ένα έτος εφαρμογής, προκειμένου να μεσολαβήσει ικανό χρονικό διάστημα εξοικείωσης με τις διαδικασίες και την αντιμετώπιση οποιωνδήποτε προβλημάτων μπορεί να προκύψουν, όπως αυτά που αναφέρατε εσείς,

στο πρώτο διάστημα εφαρμογής τους.

Πέραν αυτού, όμως, θα εφαρμοστεί απαρεγκλίτως το εκδοθέν και υπό έκδοση ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για να προστατευθεί η πλειοψηφία των έντιμων παραγωγών, μεταποιητών, τυποποιητών και εμπόρων έναντι της μειοψηφίας των επιτηδείων.

Έχει νόημα και αποτέλεσμα αυτή η πρωτοβουλία μας, διότι ακριβώς αυτός είναι ο σκοπός της, η διασφάλιση του Έλληνα ελαιοπαραγωγού και των συμφερόντων τους. Με την οργάνωση, τη διαφάνεια, τη διαλειτουργικότητα με βάσεις δεδομένων άλλων Υπουργείων και απλούστερους αλλά ουσιαστικότερους ελέγχους, ενδυναμώνεται τελικά η θέση του προϊόντος και του παραγωγού στην αγορά. Παράλληλα, γίνεται και ένα σημαντικό βήμα κατά της ελληνοποίησης και της παρανομίας γενικότερα.

Θέλω δε να επισημάνω ότι το Ελαιοκομικό Μητρώο θα αναπτυχθεί με την ίδια λογική που έγινε το αμπελουργικό. Άλλωστε και τα δύο αποτελούν τμήματα του ίδιου συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και το οποίο λειτουργεί από χρόνια. Δηλαδή, θα είναι εξίσου απλό και εύχρηστο. Περαιτέρω, το επόμενο διάστημα θα εκδοθούν και διευκρινιστικές εγκυκλίαι με τις λεπτομέρειες εφαρμογής των διαδικασιών, οι οποίες θα βασίζονται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αλλά θα είναι στη λογική της μέγιστης δυνατής απλοποίησης για υπηρεσίες και υπόχρεους, ώστε να μην υπάρχει καμία περιττή ταλαιπωρία. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου ήδη εργάζονται πάνω σε αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, όλες οι αποφάσεις μας και οι κινήσεις μας θα προκύπτουν ως αποτέλεσμα συνεχούς συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς όπως η ΕΘΕΑΣ, η Διεπαγγελματική Οργάνωση Επιτραπέζιας Ελιάς και η υπό σύσταση Διεπαγγελματική Οργάνωση για το Λάδι.

Θα ενημερωθήκατε, φαντάζομαι, για την τελευταία σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με θέμα το «Ελαιοκομικό Μητρώο και τις δηλώσεις συγκομιδής», πριν από λίγες μέρες με συμμετοχή όλων των παραπάνω, γιατί μόνο μέσα από συνεργασία ξεπερνιούνται τα προβλήματα και προκύπτουν ωφέλιμα και ρεαλιστικά αποτελέσματα.

Κλείνοντας, όμως, θα πρέπει να εκφράσω μία απορία, κύριε συνάδελφε. Αλήθεια, πώς είναι δυνατόν να εναντιωνόμαστε σε μια διαδικασία που μόνο ωφέλιμη μπορεί να είναι για τους παραγωγούς και την οικονομία; Άλλωστε, νομίζω είναι βέβαιο, ότι και εσείς και εμείς είμαστε ενάντια και θέλουμε να πατάξουμε το παράνομο εμπόριο και τις ελληνοποιήσεις. Και εσείς φωνάζετε και πάρα πολύ για τους ανεπαρκείς ελέγχους. Κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση, την οργάνωση του χώρου της ελιάς, την ισχυροποίηση των ελέγχων με νέα μέσα, με νέες μεθόδους, με σκοπό την πάταξη της παρανομίας, την προστασία, όπως είπατε και εσείς, του εμβληματικότερου ελληνικού προϊόντος.

Προφανώς, δεν μας λέτε όχι στο γενικό, αλλά φέροντε ζητήματα στην εφαρμογή. Όμως, δεν γίνονται και τα δύο. Για να μπορέσουμε να πετύχουμε τον σκοπό, πρέπει να οργανωθεί ο χώρος και οργανώνεται μόνο με τη δική μας πρόταση, εκτός αν έχετε να προτείνετε κάτι καλύτερο και παρακαλώ θα θέλαμε να το ακούσουμε, πραγματικά. Άρα, λοιπόν, αφού έχουμε κοινό στόχο -όπως λέτε-, θα πρέπει να προτείνετε κάτι συγκεκριμένο για το πώς θα το πετύχουμε.

Εμείς έχουμε αποφασίσει να οργανώσουμε τον χώρο, να προχωρήσουμε να πάμε μπροστά και να πάμε στο αύριο. Είμαστε αποφασισμένοι και σίγουροι ότι κάθε βήμα που κάνουμε, οι παραγωγοί το αντιλαμβάνονται και το επικροτούν. Την ίδια θέση είχαν και οι Διεπαγγελματίες Ελιάς και οι υπό σύσταση, του λαδιού. Γιατί; Διότι όλα αυτά τα βήματα είναι προς το συμφέρον των έντιμων παραγωγών και της πραγματικής αγροτικής παραγωγής.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε τώρα με τη δέκατη τρίτη με αριθμό 1067/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Λακωνίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παναγιώτα Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Αδικαιολόγητη εξαίρεση

των συκοπαραγωγών της Λακωνίας από το Μέτρο 23».

Παρακαλώ, κυρία Γρηγοράκου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είμαι σίγουρη ότι γνωρίζετε τις αντιδράσεις και τα ερωτήματα τα οποία έχουν προκύψει μετά από την απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης να εξαιρέσει τους συκοπαραγωγούς Λακωνίας από την ένταξη τους στο Μέτρο 23, που αφορά την αποζημίωση για ζημιές στην παραγωγή λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων.

Σήμερα στη Λακωνία καλλιεργούνται περίπου τέσσερις χιλιάδες στρέμματα σύκων, ενώ οι παραγωγοί είναι ενεργά μέλη της Οργάνωσης Παραγωγών της Συκικής. Παρ' όλα αυτά, το Υπουργείο επέλεξε να εντάξει στο Μέτρο 23 μόνο τις Περιφερειακές Ενότητες Μεσσηνίας και Ευβοίας, αφήνοντας εντελώς εκτός τη Λακωνία, χωρίς φυσικά επαρκή αιτιολόγηση, παρότι οι ζημιές από τα ίδια καιρικά φαινόμενα επηρέασαν εξίσου την παραγωγή. Η εξαίρεση, βέβαια, αυτή συμπληρώνει μια σειρά αποφάσεων από την πλευρά του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που υπονομεύουν το αίτημα δικαιοσύνης μεταξύ των παραγωγών.

Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με το ΦΕΚ του Φεβρουαρίου 2025 και το de minimis ύψους 11.165.000 ευρώ, διατέθηκαν μεταξύ άλλων σε παραγωγούς νωπών σύκων σε ανατολική Αττική, Μεσσηνία και σε άλλες περιοχές με ενίσχυση που σε κάποιες περιπτώσεις ανήλθε και σε 650 ευρώ ανά στρέμμα, την ώρα που οι παραγωγοί της Λακωνίας για ακόμα μία φορά δεν έλαβαν ούτε ευρώ αποζημίωσης. Επίσης, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οι ζημιές στα σύκα επήλθαν πριν την αποξήρανσή τους, άρα επηρεάστηκε το ακριβώς ίδιο στάδιο παραγωγής για όλους τους παραγωγούς νωπών σύκων, ανεξαρτήτως από την περιοχή.

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι εδώ έχουμε μια κατάφωρη αδικία σε βάρος των Λακώνων συκοπαραγωγών, που δημιουργείται φυσικά και με μεγάλα ερωτήματα για τα κριτήρια τα οποία επελέγησαν οι άλλες περιφερειακές ενότητες και όχι η Λακωνία.

Επομένως, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, θα θέλαμε να μας απαντήσετε στα εξής ερωτήματα: Για ποιον λόγο οι συκοπαραγωγοί της Λακωνίας εξαιρέθηκαν από την ένταξη τους στο Μέτρο 23, παρότι υπέστησαν αντίστοιχες ζημιές με παραγωγούς άλλων περιοχών οι οποίοι αποζημιώθηκαν; Και δεύτερον, εάν προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα στην ένταξη και των Λακώνων συκοπαραγωγών στα μέτρα ενίσχυσης για το 2024, αποκαθιστώντας αυτήν την πρωτοφανή αδικία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Γρηγοράκου.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, να ξεκινήσουμε κάνοντας ξεκάθαρο τι είναι και τι δεν είναι το Μέτρο 23 και πώς λειτουργεί. Δεν είναι εθνικό μέτρο ενίσχυσης που υλοποιείται με κριτήρια και προϋπολογισμό που καθορίζει η χώρα μας. Γνωρίζετε, άλλωστε, ότι τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν τέτοιο περιθώριο να παίρνουν πρωτοβουλίες ενίσχυσεων, εκτός του πλαισίου της ΚΑΠ. Το Μέτρο 23 είναι μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα έναντι των συνεπειών της κλιματικής κρίσης. Είναι ένα έκτακτο μέτρο, διέπεται από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και έχει αυστηρά καθορισμένο όριο ενωσιακής χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένα, οι καλλιέργειες που μπορούν να ενισχυθούν για τα καταστροφικά αίτια που έχουν λάβει χώρα είναι για το διάστημα από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2024, να υπάρχει πλήρης τεκμηρίωση των αιτίων και των μειωμένων αποδόσεων, ο προϋπολογισμός του μέτρου να μην ξεπερνά το 10% της συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης για τα έτη 2021-2022 και να προκύπτει από πόρους του ΠΑΑ που παρουσιάζουν υπό εκτέλεση. Αυτό το 10% πρακτικά μεταφράζεται για την Ελλάδα σε 142.800.000 ευρώ. Αυτός είναι ο μέγιστος ενωσιακός προϋπολογισμός.

Σε αυτήν τη βάση, λοιπόν, αποφασίσαμε να κατευθύνουμε την ενίσχυση σε καλλιέργειες που ζημιώθηκαν στα σημαντικότερα

φαινόμενα του 2024, που είναι τα εξής: συνδυασμός καύσωνα και ξηρασίας, συνδυασμός καύσωνα, βροχοπτώσεων, έντονων και άκαιρων, χαλάζι σε προανθικό ή ανθικό στάδιο για την Πιερία. Να αξιοποιήσουμε τα πλέον επίσημα και μη αμφισβητούμενα στοιχεία των εκθέσεων των Περιφερειακών Επιτροπών, των ΚΟΕ, και των αιτημάτων που μας υπέβαλαν οι περιφερειακές επιτροπές, να κάνουμε μια αξιολόγηση και ιεράρχηση των καλλιεργειών που χρήζουν ενίσχυσης, λόγω των περιορισμένων πόρων.

Είναι δεδομένο ότι τα 142 εκατομμύρια δεν φτάνουν για όλες τις ζημιές που υπέστησαν οι καλλιεργείες το 2024. Αυτό είναι κατανοητό από όλους μας και μακάρι να ήταν μόνο 142 εκατομμύρια. Δυστυχώς, δεν είναι. Η κλιματική κρίση είναι εδώ και επηρεάζει πάρα πολύ τις καλλιεργείες. Φυσικά, αποφασίσαμε να αυξήσουμε τον ενωσιακό προϋπολογισμό των 142 εκατομμυρίων με εθνική συμμετοχή, ώστε να φτάσουμε στα 178 εκατομμύρια.

Να επισημάνω, ότι για προφανείς δημοσιονομικούς λόγους ότι ούτε η εθνική συμμετοχή θα μπορούσε να είναι απεριόριστη. Μακάρι να υπήρχε αυτή η δυνατότητα να μπορούμε να διαθέσουμε τόσα χρήματα, για να καλύψουμε όλες τις ζημιές, γιατί το άθροισμα είναι πάρα πολύ ψηλά.

Από τα παραπάνω, λοιπόν, καθίσταται σαφές και αντιληπτό ότι δεν μπορούσαν να ενταχθούν στο μέτρο αυτό όλες οι καλλιεργείες ανά επικράτεια. Θυμίζω, για να κάνουμε μια σύγκριση, ότι στο παρελθόν ενεργοποιήσαμε αντίστοιχα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας και του ρωσο-ουκρανικού πολέμου. Παραδείγματος χάριν, το Μέτρο 21 για την ελιά που πήρε 125 εκατομμύρια, όπως και το Μέτρο 22 για την εκτροφεία που πήρε 95 εκατομμύρια. Και τότε, όταν ενεργοποιήσαμε τα μέτρα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είχαμε, δηλαδή, τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τότε αναγκαστήκαμε να κάνουμε μία επιλογή μεταξύ περισσότερου κλάδων που είχαν επηρεαστεί.

Οι υπόλοιποι κλάδοι είχαν στηριχτεί με άλλα εργαλεία, που είχαμε τότε βρει και είχαμε στη διάθεσή μας σύμφωνα με αυτά που μας επέτρεπαν ο εθνικός και ο ενωσιακός προϋπολογισμός ή κανονισμός.

Στη δευτερολογία μου θα αναφερθώ στο συγκεκριμένο πρό-
ϊόν, που είπατε, με συγκεκριμένα στοιχεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε κι εμείς, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κυρία Γρηγοράκου, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (ΝΑΓΙΑ) ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ: Η αλήθεια είναι, κύριε Υπουργέ, ότι θα περιμέναμε στην πρωτολογία σας να μας αναφέρετε σχετικά με τα σύκα, διότι αυτό είναι το ερώτημα, το οποίο θέσαμε και για το οποίο σας καλέσαμε εδώ στη Βουλή να μας απαντήσετε.

Μας είπατε, λοιπόν, ότι τα κριτήρια για να δούμε αν κάποια παραγωγή μπορεί να μπει στο Μέτρο 23 είναι ο καύσωνας και η ξηρασία. Ξεκάθαρα συμβαίνει αυτό, ειδικά στη Λακωνία, ειδικά στην ανατολική Πελοπόννησο, η οποία πλήττεται από ξηρασία και από ανομβρία. Δυστυχώς, αυτήν τη στιγμή που μιλάμε έχουμε και μία πυρκαγιά σε εξέλιξη στον Δήμο Μονεμβασίας, στην Πλύτρα, όπου γνωρίζουμε ότι έχουν καεί και δασικές, αλλά και καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Αυτό το οποίο, όμως, έχω να πω είναι το εξής. Στις 13 Ιουνίου, τέσσερις ημέρες, δηλαδή, πριν κλείσει η πλατφόρμα, στην οποία θα υποβάλλονταν οι αιτήσεις, είδαμε ότι προχωρήσατε σε τροποποίηση η οποία δεν αφορούσε μόνο την παράταση η οποία δόθηκε, αλλά προσθέσατε και τα ακτινίδια της Πιερίας. Τα σύκα όμως, της Λακωνίας δεν μπορέσατε τελικά να τα εντάξετε μέσα, αν και γνωρίζατε πάρα πολύ καλά το πρόβλημα, το οποίο υπήρχε. Είχατε ενημερωθεί καταλλήλως και από τον Δήμαρχο της Μονεμβασίας, τον κ. Ηρακλή Τριχειλή, ο οποίος σας έχει στείλει και σχετική επιστολή, την οποία θα προσκομίσω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Βλέπουμε, όμως, δυστυχώς ότι δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα

σε μία περιοχή η οποία, όπως σας είπα, δοκιμάζεται από την κλιματική αλλαγή, σε μια περιοχή αγροτική, που όλοι γνωρίζουμε αυτήν τη στιγμή τι ανασφάλεια έχει υπάρξει από τους χειρισμούς της Κυβέρνησης στον αγροτικό κόσμο για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε δεύτερο χρόνο γνωρίζουμε όλοι τα προβλήματα που υπάρχουν με την αύξηση του κόστους παραγωγής και δεν ξέρουμε και πώς οι διεθνείς εξελίξεις θα έχουν περισσότερα αποτελέσματα επάνω σ' αυτό. Ξέρουμε, επίσης, το πρόβλημα με τους εργάτες γης. Ξέρουμε το πρόβλημα, το οποίο υπάρχει με την ανομβρία και το θέμα που αντιμετωπίζουμε με την έλλειψη υποδομών για το νερό ακόμα και το άγχος και την ανασφάλεια, που υπάρχει σχετικά με την επερχόμενη ΚΑΠ για το 2027.

Άρα, λοιπόν, εμείς εδώ, κύριε Υπουργέ, από τη στιγμή που μας λέτε ότι δεν μπορούσατε να εντάξετε τους συκοπαραγωγούς στο Μέτρο 23, αναμένουμε να μας πείτε σε ποιο μέτρο θα μπορούσατε να τους εντάξετε ή τι θα κάνει το Υπουργείο προκειμένου αυτοί οι άνθρωποι να αποζημιωθούν, διότι όπως αντιλαμβάνεστε με τις ενέργειές σας το Υπουργείο, δυστυχώς, δημιουργεί αγρότες δύο ταχυτήτων, κάνει διακρίσεις ανάμεσα στους συκοπαραγωγούς της Μεσσηνίας, της Εύβοιας, της Ανατολικής Αττικής και της Λακωνίας, οι οποίοι δεν λαμβάνουν τελικά αποζημίωση. Είναι κάτι το οποίο αντιλαμβάνεστε ότι δεν το ζητάμε σαν δώρο ή σαν χάρη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Θεωρούμε ότι είναι μια πολιτική απόφαση, την οποία πρέπει να πάρετε και αναμένουμε τις ενέργειές σας επάνω σ' αυτό, προκειμένου να μπορέσουμε τελικώς να έχουμε δικαιοσύνη ανάμεσα στους συκοπαραγωγούς όλης της χώρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε και εμείς την κ. Γρηγοράκου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα ήθελα, προτού απαντήσω στο ειδικό θέμα για τα σύκα να σας πω ότι αυτή η Κυβέρνηση -νομίζω το γνωρίζετε, αλλά προφανώς δεν το σχολιάζετε θετικά- είναι που πήρε μέτρα για το κόστος παραγωγής. Ήμασταν αυτοί που πήραμε το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ» και έχουμε τιμές από 9,3 λεπτά στον παραγωγό, εμείς που δημιουργήσαμε το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ», άρα, λοιπόν ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ, δήμοι που έχουν άρδευση μπορούν να συνδεθούν με εγκεκριμένα φωτοβολταϊκά πάρκα και χρηματοδοτήσαμε από το Ταμείο Ανάκαμψης την εγκατάσταση μικρών φωτοβολταϊκών για ιδιωτικές γεωτρήσεις. Ταυτόχρονα ήμασταν εμείς, οι οποίοι ψηφίσαμε την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο 100% και μάλιστα αυτόματα σε πέντε πληρωμές μέσω του «myDATA».

Άρα, λοιπόν και βλέπουμε το πρόβλημα του κόστους παραγωγής και ταυτόχρονα παίρνουμε και μέτρα. Δεν κάνουμε απλώς καταγραφή, ενεργούμε κίολας. Πράγματι, τα προβλήματα, που είχαμε με το «ΓΑΙΑ» με κάποιους λογαριασμούς ερχόμενα να το αντιμετωπίσουμε, όπως απαντήθηκε και από τον προηγούμενο Υφυπουργό.

Είπατε κάτι για τα ακτινίδια. Έγινε μια συμπλήρωση από λάθος, δεν συμπληρώθηκε νέα καλλιεργεία. Για τα ακτινίδια αναφερόμαστε στις ζημιές που έγιναν από το χαλάζι σε προανθικό και ανθικό στάδιο, όπως είπα στην πρωτομιλία μου. Εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν τα ακτινίδια σε αυτό και μπήκαν τα ακτινίδια, γιατί έπρεπε να μπου, δηλαδή, όταν είχαν πάθει ζημιά από το χαλάζι που είναι ζημιόγνοο και έπρεπε να συμπληρωθούν, γι' αυτό και συμπληρώθηκαν. Δεν μπήκε καμία άλλη πρόσθετη καλλιεργεία.

Τώρα έρχομαι στο θέμα των σύκων Λακωνίας. Σε ό,τι αφορά τα σύκα Λακωνίας πρέπει να σας πω ότι από την έκθεση της Περιφερειακής Επιτροπής ΚΟΕ προέκυψε ότι η μείωση είναι μικρότερη του 30%. Όπως σας είπα και πριν εμείς πήραμε τα στοιχεία των Περιφερειακών Επιτροπών ΚΟΕ, δεν λειτουργήσαμε μόνοι μας, για να υπάρχει δικαιοσύνη, ότι καταγράψαμε με συγκεκριμένα αίτια. Αν έβγαине παραπάνω ο αριθμός από αυτά που είχαν καταγράψει οι περιφερειακές επιτροπές, κάναμε την αξιολόγησή μας. Άρα, λοιπόν, στηριχθήκαμε στις περιφερειακές επιτροπές ΚΟΕ και στο τι κατεγράφησαν.

Όσον αφορά τα σύκα της ανατολικής Αττικής είναι μια άλλη κατηγορία σύκων, γι' αυτό και μπήκαν στο πρόγραμμα de minimis. Όπως βλέπετε δεν μπορούσαν να εισαχθούν ψηλά προς ένταξη αυτές οι καλλιέργειες, γιατί υπήρχε το ζήτημα, που μας εισηγήθηκαν, ότι είναι κάτω από 30%.

Παρ' όλα αυτά, εμείς αναγνωρίζουμε ότι τα προϊόντα αυτά είναι προϊόντα που σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο είναι πάρα πολύ μεγάλη η σημασία τους. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι και στους νομούς σας μπήκανε καλλιέργειες στο Μέτρο 23, όπως είναι τα κάστανα Λακωνίας.

Σ' αυτό το σημείο, όμως, για να ξεκαθαρίσουμε το ζήτημα, δεν μπορούμε να προσθέσουμε νέες καλλιέργειες, γιατί το πρόγραμμα έχει ήδη προχωρήσει, έχουν ολοκληρωθεί οι δηλώσεις και μέχρι 30-6-25 θα πρέπει να έχει γίνει αξιολόγηση και μέχρι 31-12-25 θα πρέπει να έχουμε την πληρωμή. Δηλαδή, επαναλαμβάνω την έγκριση μέχρι 30-6-2025 και την πληρωμή μέχρι 31-12-2025.

Επομένως, σ' αυτήν τη διαδικασία εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε αλλαγές στο τεχνικό δελτίο για ένταξη νέων μέτρων. Άλλωστε είναι πολύ περιορισμένος ο ορίζοντας του Μέτρου 23 και όπως σας είπα θα πρέπει να ολοκληρωθεί στις 30 Ιουνίου του 2025.

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι εμείς, όπως κάναμε και άλλες φορές στο παρελθόν και κάθε χρόνο κάνουμε, σηκώνουμε τα χέρια ψηλά για τους παραγωγούς, που οι καλλιέργειές τους έχουν μείνει εκτός. Το Μέτρο 23 δεν είναι το μοναδικό μας εργαλείο. Άρα, λοιπόν, όπως κάνουμε κάθε χρόνο, θα αξιοποιήσουμε τα μέσα ενίσχυσης της εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης εντός πάντοτε του δημοσιονομικού ορίου, προκειμένου να μπορέσουμε να διερευνήσουμε, ώστε να καλύψουμε όσο το δυνατόν περισσότερους παραγωγούς και πάντοτε για καλλιέργειες, οι οποίες πληρούν τις οριζόμενες κάθε φορά προϋποθέσεις, όπως έχει γίνει πάρα πολλές φορές στο παρελθόν και έχουν ενταχθεί στις ΚΟΕ ή σε άλλες ενισχύσεις και άλλες παραγωγές.

Γιατί; Είναι πάρα πολύ απλό. Εμείς, οι κυβερνήσεις ενός Πρωθυπουργού που με προσωπική του διαπραγμάτευση εξασφάλισε το μέγιστο ποσό για το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ -19,3 δισεκατομμύρια ευρώ- είναι αυτονόητο ότι έχουμε τον πρωτογενή τομέα ψηλά στην στρατηγική μας ατζέντα και είναι αυτονόητο ότι δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη του. Εξαντλούμε, όπως θα κάνουμε και τώρα, όλες τις δυνατότητες που μας δίνει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και φυσικά τα χρηματοδοτικά εργαλεία για να μπορέσουμε να καλύψουμε και άλλους παραγωγούς. Όπως είπα και στην πρωτολογία μου, μακάρι να ήταν 143 εκατομμύρια οι ζημιές στην πρωτογενή παραγωγή και αυτά τα συγκεκριμένα αίτια. Δεν είναι, όμως. Είναι πολύ περισσότερα. Ψάχνουμε να βρούμε τρόπους να τα αντιμετωπίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την δέκατη ένατη με αριθμό 1076/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ροδόπης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ιλχάν Αχμέτ, προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Αδίκος και αναίτιος αποκλεισμός από το Μέτρο 23 των καπνοπαραγωγών της Ροδόπης. Υπαγωγή τους σε χρηματοδοτικά εργαλεία για αποζημιώσεις μετά από πιστοποίηση ζημιών από θεομηνίες, έκτακτα γεγονότα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες της Π.Ε. Ροδόπης κατά την περίοδο από 1-8-2024 έως 31-12-2024».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσω την παρουσίαση της ερώτησής μου, θα ήθελα να εκφράσω από το Βήμα της Βουλής σήμερα τον σεβασμό μου στη μνήμη του ηγέτη του ΠΑΣΟΚ, τον Ανδρέα Παπανδρέου, που σαν σήμερα έχασε τη ζωή του στις 23 Ιουνίου του 1996.

Κύριε Υπουργέ, βρισκόμαστε εδώ για το Μέτρο 23 και εγώ και η συνάδελφος του ΠΑΣΟΚ από τη Λακωνία και άλλοι. Ποιο είναι το ζητούμενο; Ότι υπάρχουν κάποια κριτήρια σαφέστατα στο Μέτρο 23, που μιλάει για μια κλιματική καταστροφή λόγω αυξη-

μένης ζέστης, η οποία συνοδεύεται με διάφορα φαινόμενα. Και βέβαια, όπως πολύ σωστά είπατε, πρέπει να είναι η ζημία πάνω από 30%, γιατί αυτός είναι και ο γενικός όρος, που είναι και για τις ΚΟΕ, τις κρατικές οικονομικές ενισχύσεις. Δεν αμφιβάλλουμε γι' αυτό.

Εδώ όμως, υπάρχει μια πολύ μεγάλη αδικία όσον αφορά τον Νομό Ροδόπης. Τα καπνά του Νομού Ροδόπης, τα οποία είναι πάρα πολύ λίγα και μειώνονται κάθε χρόνο, όπως καταγράφεται και στην περιφερειακή έκθεση που σας προσκομίστηκε λέει πως είναι πολύ πάνω από 30%. Άρα, η βασική προϋπόθεση υπάρχει.

Δεύτερον είναι, λέει, εξαιτίας συνεχόμενων καυσώνων που οδήγησαν στη μείωση της απόδοσης της παραγωγής από το αρχικό στάδιο της μεταφύτευσης. Αργότερα, όμως, αφού δηλαδή λόγω του καύσωνα παρουσιάστηκε το πρόβλημα και επήλθε η μείωση, το προϊόν προσβλήθηκε και από φθοριμαία και πράσινο σκουλήκι. Δηλαδή, το πράσινο σκουλήκι και η αρρώστια δεν ήταν πρωτογενής αιτία της ζημιάς, αλλά ήταν το επακόλουθο. Ακολούθησε λόγω της κλιματικής πίεσης. Παρά ταύτα όμως, οι φτωχοί άνθρωποι στην περιοχή έμειναν εκτός από το Μέτρο 23, για το οποίο είχατε ενημερωθεί τόσο από την Κοινοπραξία Καπνοπαραγωγών Ροδόπης σε εύλογο χρόνο, αλλά πολύ περισσότερο βέβαια από δύο εκθέσεις και από την ΔΑΟΚ Π.Ε. είπαμε, καθώς όμως και από την υπηρεσία του ΕΛΓΑ.

Στην δευτερολογία μου θα αναπτύξω, αφού ακούσω και τον δικό σας ισχυρισμό πώς μπορεί να βοηθηθούν αυτοί οι άνθρωποι. Κατ' αρχάς όλοι οι καπνοπαραγωγοί, περισσότεροι από τη μουςουλμανική μειονότητα, ασχολούνται με αυτό το θέμα και ρωτάνε γιατί εξαιρέθηκαν οι καπνοπαραγωγοί της Ροδόπης παρά το γεγονός ότι αποδεδειγμένα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις και καλόπιστα θέλουμε να μάθουμε και πώς μπορούμε να διορθώσουμε αυτήν την ατυχία.

Δεύτερον, σε ποια χρηματοδοτικά εργαλεία σκοπεύετε να εντάξετε τους καπνοπαραγωγούς Ροδόπης για την αποζημίωσή τους για την απώλεια παραγωγής και απώλεια εισοδήματος εν τέλει, γιατί η απώλεια παραγωγής οδηγεί στην απώλεια εισοδήματος για το 2024, που, ήδη, εκκρεμεί αίτημα για ένταξή τους στις ΚΟΕ, μετά από προηγούμενη επίκαιρη ερώτησή μου τον Μάρτιο του 2025 ή με κάποιον άλλο τρόπο σκέφτεστε να αποκαταστήσετε την αδικία αυτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Ιλχάν Αχμέτ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, να ξεκαθαρίσω κάτι. Επειδή και η δική σας ερώτηση και της προηγούμενης συναδέλφου αφορούν ακριβώς το Μέτρο 23, θα αναγκαστώ να επαναλάβω σε μεγάλο ποσοστό τα ίδια που απάντησα για να είμαι απόλυτα συγκεκριμένος και δίκαιος απέναντι και στους δύο και θα διαφοροποιηθώ όσον αφορά το συγκεκριμένο της ερώτησής.

Άρα, λοιπόν, να πούμε τι είναι το Μέτρο 23 και πώς λειτουργεί. Δεν είναι εθνικό μέτρο και δεν υλοποιείται με κριτήρια του προϋπολογισμού, που καθορίζει η κάθε χώρα. Και επίσης γνωρίζετε ότι τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν περιθώριο να παίρνουν πρωτοβουλίες εκτός του πλαισίου της ΚΑΠ. Το Μέτρο 23 είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα στα πλαίσια της κλιματικής κρίσης. Είναι ένα έκτακτο μέτρο που διέπεται από συγκεκριμένες προϋποθέσεις: έχει αυστηρά καθορισμένο όριο της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, οι καλλιέργειες που μπορούν να ενταχθούν είναι αυτές που έπαθαν ζημιά από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2024, να υπάρχει πλήρης τεκμηρίωση των αιτίων και των μειωμένων αποδόσεων και στο σύνολο, αλλά και του κάθε παραγωγού και ο προϋπολογισμός του μέτρου να μην περνά το 10% της συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης για τα έτη 2021-2022, το οποίο μεταφράζεται για την Ελλάδα το 10% σε 142,8 εκατομμύρια. Αυτός είναι ο ενωσιακός προϋπολογισμός.

Σε αυτήν τη βάση, λοιπόν, αποφασίσαμε να ενισχύσουμε καλλιέργειες που τηρούν αυτά τα τρία κριτήρια, που ζημιώθηκαν από τα σημαντικότερα φαινόμενα του 2024 και που ήταν ο συν-

δυσασμός καύσωνα-ξηρασίας, συνδυασμός καύσωνα, έντονων βροχοπτώσεων και άκαιρο και εντάξαμε και τις ζημιές στο Προ-ανθικό Στάδιο στην Πιερία που δεν μπορούσαν λόγω της χρονικής στιγμής να ενταχθούν στον ΕΛΓΑ.

Επίσης, αξιοποιήσαμε απόλυτα τα επίσημα στοιχεία και ζητήσαμε στοιχεία των περιφερειακών επιτροπών ΚΟΕ. Κάναμε την αξιολόγηση και την ιεράρχηση λόγω του περιορισμού των πόρων και αυξήσαμε τον ενωσιακό προϋπολογισμό από 143 στα 178.

Είναι απόλυτα κατανοητό ότι δεν μπορούσε η εθνική συμμετοχή να είναι απεριόριστη, δηλαδή να αυξηθεί απεριόριστα. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο όριο του κρατικού προϋπολογισμού, που μπορεί να συμμετέχει σε αυτό. Άρα, λοιπόν, καθίσταται σαφές γιατί δεν μπορούσαν να ενταχθούν στο μέτρο αυτό όλες οι καλλιέργειες από επικράτεια. Επαναλαμβάνω αυτό που είπα και στην προηγούμενη απάντησή μου, ότι όταν ενεργοποιήσαμε στο παρελθόν το Μέτρο 21 για την ελιά, με 125 εκατομμύρια και το Μέτρο 22 για την κτηνοτροφία τα 95 εκατομμύρια πράγματι είχαμε αναγκαστεί και τότε, όπως και τώρα να κάνουμε επιλογές καλλιεργειών γιατί και τότε είχαν επηρεαστεί οι περισσότεροι κλάδοι. Προφανώς για τις ζημιές σε καλλιέργειες που δεν εντάσσονται στο Μέτρο 23, όπως το ξέρετε πάρα πολύ καλά και εσείς θα αναζητήσουμε από τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία μια προσπάθεια να δούμε αν μπορούμε, αν μας το επιτρέπει ο εθνικός και ο ενωσιακός κανονισμός και φυσικά ο εθνικός προϋπολογισμός, να τα αντιμετωπίσουμε.

Θα γίνω πιο συγκεκριμένος για τα καπνά της Ροδόπης στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Παρακαλώ, κύριε Αχμέτ, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Αν και μαντεύω τη δευτερολογία σας, που θα αναφερθείτε στα καπνά ειδικότερα, δεν θα έχω την ευκαιρία να σας απαντήσω. Όμως, σας λέω από τώρα ότι πιθανώς θα πείτε ότι η ζημία στα καπνά δεν οφείλεται μόνο και μόνο στον καύσωνα ή στις κλιματολογικές συνθήκες. Μπορείτε να επικαλεστείτε ένα τέτοιο αφήγημα. Όμως, κύριε Υπουργέ, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι αυτό δεν είναι αλήθεια. Και μάλιστα, αυτό το αφήγημα το διαψεύδει -καλόπιστα συζητάμε- η ίδια η έκθεση, όπου μιλάει για μείωση της ποιότητας εκ των υστέρων, λόγω της ασθένειας. Δηλαδή μείωση ποιότητας, αλλά και μείωση παραγωγής λόγω των καιρικών συνθηκών. Άρα εκεί, όντως, το Μέτρο 23, οι συνθήκες, οι προϋποθέσεις του μέτρου υπάρχουν και συγκεκριμένα του καπνού. Πάει αυτό.

Εμείς καταλαβαίνουμε και σαφώς θέλουμε όλοι οι αγρότες μας στην Ελλάδα να αποζημιωθούν, όπως και αυτοί που είναι κάτω από 30%, τα σύκα ή οποιοδήποτε. Άλλα πώς το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα τηρήσει τη δικαιοσύνη, όταν πασιφανώς αδικεί έναν κλάδο, ο οποίος κλάδος όπως είναι ο ανατολικός τύπος του μπασιμά, μόνο στη Ροδόπη διατηρεί και βοηθάει στην εθνική οικονομία, με αυτόν τον τρόπο παράγοντας αυτό το πολιτιστικό, αν θέλετε, όχι μόνο οικονομικό προϊόν.

Κύριε Υπουργέ, οι καπνοπαραγωγοί -εγώ θα το πω- ήταν ικανοποιημένοι το 2022 και 2021 από το Υπουργείο σας από την προηγούμενη Κυβέρνηση, που τότε κάτω από δύσκολες συνθήκες βοηθήθηκε δύο φορές και με 80 ευρώ και με μια βοήθεια 90 ευρώ. Αυτά οι καπνοπαραγωγοί δεν τα ξέχασαν και ήταν σε δύσκολες στιγμές που, όντως, και τότε είχαν ζημιές.

Κύριε Υπουργέ, εγώ θέλω να δείτε με ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον αυτούς τους καπνοπαραγωγούς, αυτήν την περίοδο. Διότι πραγματικά υπάρχει αυτή η ζημία και είναι τεκμηριωμένη. Μπορεί να μην μπήκε στο Μέτρο 23, καθώς όπως είπατε έγινε μια επιλογή και για τον Α ή Β λόγο δεν μπήκε, αλλά αυτήν τη στιγμή να ξέρετε ότι από δώδεκα χιλιάδες οι καπνοπαραγωγοί μειώθηκαν κατά 40% σε σχέση με πέρυσι. Δηλαδή, μιλάμε ήδη για μια πολύ μικρή ομάδα καπνοπαραγωγών περίπου 5,6 με 6 χιλιάδες παραγωγούς, που ενώ για εσάς -για το Υπουργείο Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης- δεν αποτελεί ένα πάρα πολύ μεγάλο ποσό, αυτή η βοήθεια θα είναι πάρα πολύ σημαντική για να συνεχίσουν αυτοί που υπάρχουν εκεί αυτήν την παραγωγή, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν και επιδοτήσεις. Άρα αυτά τα 70, 80, 90

ευρώ που, ίσως, έπαιρναν ανά στρέμμα για απώλεια εισοδήματος να τους κρατούσε στην παραγωγή στην ύπαιθρο, να βοηθήσουν στο δημογραφικό πρόβλημα και να βοηθήσουν και την εθνική οικονομία.

Εγώ θέλω αυτά τα δύο πορίσματα -και κλείνω με αυτό-, δηλαδή την περιφερειακή έκθεση την οποία θα προσκομίσω και την έκθεση του ΕΛΓΑ να τα δουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες εκ νέου και βάσει αυτών των δύο πορισμάτων, όπως είπατε με άλλα χρηματοδοτικά μέσα που διαθέτει το Υπουργείο και ξέρουμε ποια είναι αυτά, να κάνετε το καλύτερο για τους καπνοπαραγωγούς μας, προκειμένου και πάλι να έρθουμε και εμείς εδώ, να σας ευχαριστήσουμε, όπως είχαμε ευχαριστήσει -εγώ, προσωπικά- για τη βοήθεια που είχαν πάρει κατά την περίοδο 2022-2023 στην προηγούμενη Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιλχάν Αχμέτ καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Αχμέτ.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, έρχομαι τώρα στο θέμα του καπνού της Ροδόπης. Στην έκθεση, όπως πραγματικά είπατε, στην έκθεση της Επιτροπής ΚΟΕ για τη Ροδόπη προέκυπτε μείωση παραγωγής λόγω λειψυδρίας οριακά πάνω από το 30%. Το κυριότερο, όμως, πρόβλημα -αυτό αναφέρει η έκθεση- είναι εντομολογική προσβολή από φθοριμαία και πράσινο σκουλήκι. Άρα, λοιπόν, καταλαβαίνετε ότι με αυτή την έκθεση που έκανε η Περιφερειακή Επιτροπή ΚΟΕ, δεν μπορούσαμε να τον ιεραρχήσουμε ψηλά στις προς ένταξη καλλιέργειες.

Αφορά πράγματι είκοσι χιλιάδες στρέμματα. Είναι καταγεγραμμένο στις επιτροπές ΚΟΕ. Έχει ζητηθεί η ένταξή τους στο Πρόγραμμα ΚΟΕ. Αυτό, όμως, είναι κάτι διαφορετικό, διότι ισχύουν διαφορετικά πράγματα στις ΚΟΕ από το Μέτρο 23.

Προφανώς είναι δεδομένο -το αναφέρατε και εσείς, το αναφέρουμε κι εμείς, το έχουμε κάνει και πράξη στα προϊόντα αυτά της πρωτογενούς παραγωγής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο- ότι η σημασία τους είναι πάρα πολύ μεγάλη. Φυσικά, για να λέμε το σύνολο της κατάστασης, και άλλες καλλιέργειες του νομού σας εντάχθηκαν στο Μέτρο 23. Το αναφέρω, όχι για να δικαιολογηθώ, αλλά για να καταγράψουμε την πραγματικότητα. Αυτές είναι το βαμβάκι και ο αραβόσιτος στη Ροδόπη.

Τώρα, επαναλαμβάνω ό,τι απάντησα και στη δευτερολογία μου στη συνάδελφό σας. Αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να γίνει προσθήκη νέων καλλιεργειών στο Μέτρο 23, έχει υποβληθεί επίσημα η πρόταση της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της επίσημης διαπραγματεύσεως και αναμένεται η τελική της έγκριση. Άρα, λοιπόν, σε αυτό το επίπεδο δεν μπορούμε να κάνουμε τροποποίηση του τεχνικού δελτίου και να εντάξουμε νέες καλλιέργειες. Ο χρονικός ορίζοντας είναι συγκεκριμένος. Στις 30 Ιουνίου θα πρέπει να έχει εγκριθεί η πρότασή μας. Έχει ολοκληρωθεί και η διαδικασία της υποβολής των ερωτήσεων.

Όμως, το ξέρετε καλά, το ξέρουν και οι παραγωγοί ότι αυτό δεν σημαίνει ότι σηκώνουμε τα χέρια ψηλά και τους παραγωγούς που είχαν υποστεί ζημιές το έτος 2024.

Το Μέτρο 23 δεν είναι το μοναδικό μας εργαλείο, υπάρχουν, όπως αναφέρατε, τα ΚΟΕ. Φυσικά και εκεί οι αιτήσεις είναι πάρα πολύ μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό των 16,5 εκατομμυρίων ευρώ. Εμείς θα αξιοποιήσουμε όλα τα διαθέσιμα μέτρα ενίσχυσης, εθνικής ή ενωσιακής χρηματοδότησης, πάντοτε εντός του δημοσιονομικού ορίου, προκειμένου να μπορέσουμε να καλύψουμε, αν μας δοθεί η δυνατότητα, περισσότερους παραγωγούς, περισσότερες καλλιέργειες. Άλλωστε το έχουμε κάνει και στο παρελθόν. Από το 2019 μέχρι και πέρυσι κάναμε τέτοιες παρεμβάσεις, για να μπορέσουμε να αμβλύνουμε τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης ή επιπτώσεις που είχαν οι παραγωγοί από άλλους εξωγενείς παράγοντες, όπως ήταν η εισβολή της Ρωσίας

στην Ουκρανία ή η αύξηση των τιμών της ενέργειας.

Και στην Ευρώπη, όπως τώρα στη Ροδόπη, όπως το αναφέρατε, καλλιέργειες στο παρελθόν εντάχθηκαν στις ΚΟΕ. Θα περιμένουμε την Κεντρική Επιτροπή ΚΟΕ να αποφασίσει. Αυτή είναι υπηρεσιακή, δεν είναι πολιτική.

Πάντως είναι δεδομένο ότι είμαστε η Κυβέρνηση ενός Πρωθυπουργού, ο οποίος έκανε μια σημαντική διαπραγμάτευση και έτσι η χώρα μας είχε τα 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ για το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ. Η μοναδική χώρα που διατήρησε το ίδιο ποσό. Είναι δεδομένο ότι αυτή η Κυβέρνηση κάνει τα πάντα για τον πρωτογενή τομέα και ο πρωτογενής τομέας είναι πολύ ψηλά στην ατζέντα.

Άλλωστε οι παρεμβάσεις για τη μείωση του κόστους παραγωγής και με το αφορολόγητο πετρέλαιο, αλλά και με το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», και το «Απόλλων» για τα φωτοβολταϊκά στο χωράφι, είναι πράξεις που επιβεβαιώνουν και αποδεικνύουν αυτή την επιλογή μας.

Προφανώς τίποτα δεν αφήνουμε στην τύχη μας. Θα ψάξουμε να βρούμε τι μπορούμε να κάνουμε καλύτερο, πάντοτε σύμφωνα με αυτά που μας επιτρέπει η εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και πάντοτε στα όρια του κρατικού προϋπολογισμού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Προχωρούμε τώρα στη δέκατη όγδοη με αριθμό 1078/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του δευτέρου κύκλου της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ασημίνας Διγενή προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Να παρθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφαλή λειτουργία του Ειδικού Γυμνασίου και Λυκείου Αθηνών και να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού».

Παρακαλώ, κυρία Διγενή.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να θίξουμε σήμερα, κύριε Υπουργέ, τα σοβαρά ζητήματα που υπάρχουν στις κτιριακές υποδομές του Ειδικού Γυμνασίου και Λυκείου Αθηνών στην Ηλιούπολη, που τόσο η Διεύθυνση όσο και ο Σύλλογος Γονέων έχουν αναδείξει επανειλημμένως και στο Δημοτικό Συμβούλιο Ηλιούπολης και παντού.

Τα κτίρια είναι παλαιά, με ανεπάρκεια αιθουσών και αναγκαίων υποδομών και δεν καλύπτονται οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των μαθητών. Για το νέο σχολικό έτος 2025-2026, ήδη καθίσταται αδύνατη η εγγραφή του συνόλου των μαθητών που έχουν ανάγκη να φοιτήσουν, καθώς ο αριθμός τους, με βάση τα μέχρι σήμερα δεδομένα, θα αυξηθεί και δεκαπέντε παιδιά.

Σοβαρά ζητήματα υπάρχουν και στη συντήρηση του σχολικού συγκροτήματος. Το κτίριο δεν έχει ελεγχθεί ως προς τη στατικότητά του, ενώ κάποιοι χώροι δεν είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι για την απρόσκοπτη και ασφαλή προσβασιμότητα των μαθητών, καθώς οι κτιριακές υποδομές δεν πληρούν τις βασικές προδιαγραφές για μαθητές με αναπηρία. Ειδικά σε περίπτωση σεισμού, καθώς οι μαθητές χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να εγκαταλείψουν το κτίριο με ασφάλεια σε σχέση με το τυπικό σχολείο, υπάρχουν σοβαρότατοι κίνδυνοι.

Επιπλέον, εντοπίζεται στην ταράτσα του κτιρίου έλλειψη συντήρησης, υγρασία στις αίθουσες, ενώ απουσιάζουν μέτρα ασφαλείας όπως προστατευτικά κιγκλιδώματα σε παράθυρα. Το δάπεδο στην αυλή και στους εξωτερικούς χώρους είναι ανισόπεδο και ακατάλληλο για παιδιά με κινητικά προβλήματα, καθώς δεν έχει επικαλυφθεί με αντιολισθητικό υλικό. Ταυτόχρονα, υπολείπεται και σε μία σειρά βασικών παρεμβάσεων συντήρησης, όπως βαψίματα τοίχων, κάγκελων και μεταλλικών στηριγμάτων, συντήρηση εξωτερικής ράμπας και άλλα.

Επίσης, διαρκώς επανέρχεται το πρόβλημα στη μεταφορά των μαθητών, καθώς και αυτή τη στιγμή δεν έχει εξασφαλιστεί η μεταφορά τους, αφού το λεωφορείο που τους μεταφέρει έχει βλάβη. Μεγάλες ελλείψεις υπάρχουν, επίσης, και σε βοηθητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό, ο αριθμός των οποίων δεν καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών. Η κατάσταση που διαμορφώνεται απέχει πολύ από τις σύγχρονες ανάγκες που έχουν τα παιδιά με αναπηρία για να φοιτούν σε ένα σχολείο αντάξιο των αναγκών τους.

Το ΚΚΕ διαρκώς και επανειλημμένα και με πρόσφατη ερώτηση τον Μάρτιο του 2025 στη Βουλή, έχει αναδείξει την απαράδεκτη κατάσταση στην οποία βρίσκονται αυτά τα ειδικά σχολεία. Βέβαια, αυτή η απαράδεκτη και εγκληματική κατάσταση συνεχίζει να υπάρχει στην ειδική αγωγή. Εντάσσεται στη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Κυβέρνησης και των προηγούμενων κυβερνήσεων, που στο όνομα της συμπερίληψης και της λογικής του «πάμε και όπου βγει», απαξιώνει τα ειδικά σχολεία.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο κύριος Υπουργός: Τι μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση για να δοθεί έκτακτη χρηματοδότηση προς τον Δήμο Ηλιούπολης, προκειμένου να υλοποιηθούν άμεσα όλες οι αναγκαίες συντηρήσεις, ανακατασκευές στο Ειδικό Γυμνάσιο Λύκειο Αθηνών, ώστε να είναι έτοιμο να υποδεχθεί τα παιδιά με ασφάλεια με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς και για να υπάρξει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ανέγερσης νέου Ειδικού Γυμνασίου-Λυκείου σύγχρονου, ασφαλούς, που να ανταποκρίνεται στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες φοίτησης μαθητών και το παιδαγωγικό επιστημονικό έργο να υποστηρίζεται ολοκληρωμένα από τις κτιριακές υποδομές και εγκαταστάσεις; Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Διγενή.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος Σπανάκης.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία συνάδελφε, κατ' αρχάς, ευχαριστώ πάρα πολύ που καταθέτετε αυτήν την επίκαιρη ερώτηση, που αφορά το Ειδικό Γυμνάσιο και Λύκειο Αθηνών που εδρεύει στην Ηλιούπολη. Όπως γνωρίζετε, η Ηλιούπολη είναι και μέρος της εκλογικής μου περιφέρειας, οπότε καταλαβαίνετε ότι έχω μια καθημερινή σχέση, χρόνια τώρα, με την ευρύτερη περιοχή.

Επιτρέψτε μου να σας πω και να καταθέσω στα Πρακτικά, επειδή θέσατε το ερώτημα: «τι έχει κάνει η Κυβέρνηση και ποιο είναι το ενδιαφέρον της κ.λπ.», ότι σε εκείνο το σχολείο έχει γίνει ανακατασκευή. Καταθέτω στα Πρακτικά συγκεκριμένο φωτογραφικό υλικό και από διάφορους χώρους και από τις τουαλέτες για τις ανακατασκευές που έχουν γίνει το τελευταίο διάστημα στο σχολείο αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος-Πέτρος Σπανάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φωτογραφίες, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερον, θέλω να σας πω ότι υπάρχει μία ουσιαστική συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, της ΚΤΥΠ, του Δήμου Ηλιούπολης και του Υπουργείου Παιδείας και μάλιστα την εβδομάδα αυτή θα υπάρξει και συνάντηση στην οποία θα συμμετέχω και εγώ προσωπικά, για να λύσουμε –το ξέρετε και χάρομαι– και θέματα όπως αυτά που έχουν τεθεί από τον σύλλογο γονέων τα οποία τα βλέπουμε πολύ αναλυτικά, αλλά και άλλα ζητήματα που έχουν τεθεί από την πλευρά του δήμου και εντάσσονται σε ένα πλαίσιο γενικότερο και αφορούν τα σχολεία της Ηλιούπολης.

Επιτρέψτε μου, όμως, να σας πω μερικά στοιχεία. Στη δευτερολογία μου θα έχω την ευκαιρία να πω και αναλυτικά. Η εκπαιδευτική πολιτική ξέρετε ότι αποτελεί κυβερνητική προτεραιότητα. Ιδίως για τα παιδιά με αναπηρίες, η εύκολη πρόσβαση στα σχολεία διασφαλίζει ότι οι μαθητές θα έχουν και ίσες ευκαιρίες αλλά και θα κοινωνικοποιηθούν ομαλά. Το Υπουργείο Εσωτερικών στηρίζει έμπρακτα μέσα και από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους την προσπάθεια αυτή.

Επειδή αυτά τα οποία λέμε γράφονται και Πρακτικά, στο πλαίσιο αυτό, στον Δήμο Ηλιούπολης έχει προγραμματιστεί να κατανεμηθεί από τους ΚΑΠ για το 2025, ποσό ύψους 477.000 ευρώ για κάλυψη δαπανών εκτέλεσης έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων και ποσό ύψους 164.000 ευρώ για την επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων του δήμου. Υπενθυμίζεται ότι τα ίδια ποσά είχαν δοθεί και πέρυσι.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού του προγράμματος, έχει εκδώσει συγκεκριμένες προσκλήσεις,

όπως για παράδειγμα: συντήρηση δημοτικών ανοιχτών χώρων, σχολικών μονάδων, προσβασιμότητα ΑμεΑ. Υπάρχει πρόσκληση για χρηματοδότηση έργων επισκευής σχολικών κτιρίων, αύλειων χώρων, καθώς και κάθε άλλης συναφούς δράσης που στόχο έχει τη βελτίωση των υποδομών προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της εκπαίδευσης.

Στην πρόσκληση αυτή που σας ανέφερα, ο Δήμος Ηλιούπολης έχει υποβάλει συγκεκριμένα για το έργο που αφορά τη «Συντήρηση δημοτικών ανοικτών αθλητικών χώρων σχολικών μονάδων, προσβασιμότητα ΑμεΑ Δήμου Ηλιούπολης», όπως είναι ο τίτλος, με προϋπολογισμό 2,51 εκατομμύρια ευρώ, το οποίο έχει ενταχθεί στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών και περιλαμβάνει δύο υποέργα. Το πρώτο υποέργο είναι προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και εξυπηρέτηση ΑμεΑ στο Δημοτικό Κολυμβητήριο Ηλιούπολης προϋπολογισμού 46.000 ευρώ περίπου. Και το δεύτερο υποέργο αφορά συντήρηση και επισκευή σχολικών κτιρίων και αύλειων χώρων Δήμου Ηλιούπολης προϋπολογισμού 2,5 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

Στην δευτερολογία μου θα μπορώ να πω περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κυρία Διγενή, έχετε τον λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Να ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι την ερχόμενη Πέμπτη εγώ θα σας πάρω τηλέφωνο, για να μου πείτε τι έγινε με αυτή την περιβόητη συνάντηση που θα γίνει. Και βεβαίως, να πω ότι όλα αυτά που ακούμε που έχουν μπροστά το «θα» είναι κάτι που δεν μας ικανοποιεί και δεν μας καθυστεράει.

Ακούγοντάς σας προσεκτικά, θέλω να επισημάνω πως αυτή η απaráδεκτη και εγκληματική κατάσταση στον χώρο της ειδικής αγωγής, δεν είναι ούτε τυχαία ούτε συγκυριακή. Είναι αποτέλεσμα μιας διαχρονικής πολιτικής επιλογής που πηγάζει ακριβώς από τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιείται με θρησκευτική ευλάβεια από όλες τις κυβερνήσεις μέχρι τώρα, με επίκεντρο τη λογική κόστους-οφέλους.

Χαίρομαι που η Ηλιούπολη είναι η αφορμή για να αναφερθούμε στα γενικότερα προβλήματα της ειδικής εκπαίδευσης. Ξέρουμε πολύ καλά πως η λειτουργία των ειδικών σχολείων στοιχίζει, είναι πιο σύνθετη, απαιτεί πολλαπλό και εξειδικευμένο προσωπικό, απαιτεί μεταφορές με ασφάλεια. Μόνο που όλα αυτά για εσάς, όλες τις κυβερνήσεις διαχρονικά, θεωρούνται μη επιλέξιμα. Και τι κάνετε; Επικαλείστε την ένταξη και τη συμπερίληψη, έννοιες προσημαστικές που οδηγούν σε εγκατάλειψη και απαξίωση των ειδικών σχολείων, περιορισμό εγγραφών, συγχώνευση τμημάτων, κλείσιμο δομών και άλλα.

Ξέρετε, τα παιδιά με τις ειδικές μαθησιακές ανάγκες, επειδή ακριβώς ξεκινούν από άνιση βάση σε σχέση με τα υπόλοιπα παιδιά, χρειάζονται από το εκπαιδευτικό σύστημα προνομιακή μεταχείριση. Ακούγεται αυτονόητο, αλλά σε αυτή τη χώρα χρειάζεται να επαναλαμβάνουμε ότι το παιδί με αναπηρία δεν είναι βάρος ούτε για το σχολείο ούτε για την κοινωνία. Είναι ισότιμο μέλος. Και αυτή η κοινωνία θέλει να λέγεται πολιτισμένη, θα κριθεί πρώτα και κύρια από το πώς στέκεται απέναντι στους ευάλωτους.

Ακούστε μόνο κάποια παραδείγματα, που μπορεί και να τα ξέρετε. Αν ήδη τα ξέρετε, ακόμα χειρότερα. Σχολείο στο ΕΛΕΠΑΠ στο Παγκράτι στεγάζει παιδιά με εγκεφαλική παράλυση στον 3^ο όροφο και με μοναδική έξοδο κινδύνου μια σκάλα υπηρεσίας. Είναι ανύπαρκτη η ασφάλεια ανών των παιδιών! Στη ρόδο και στα πέντε ειδικά σχολεία του νησιού -δημοτικά, νηπιαγωγεία, πειραματικά- οι εγκαταστάσεις είναι με πολύ κακή υγιεινή, στάσιμα νερά, επικίνδυνα κτίρια, υπεράριθμα τμήματα και έλλειψη νοσηλευτή-ψυχολόγου. Το Ειδικό Σχολείο του Βύρωνα παραμένει δεκαπέντε χρόνια χωρίς στέγη, ενώ έναν μήνα μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς παραμένουν κενά σε λογοθεραπευτές, εργο-θεραπευτές, φυσιοθεραπευτές και άλλους.

Πάνω από τριάντα χρόνια παρακολουθώ ρεπορτάζ στον «Ριζοσπάστη» και αλλεπάλληλες παρεμβάσεις του στη Βουλή για διεκδίκηση ειδικής αγωγής στο ύψος των καθημερινών τεράστιων αναγκών. Εμείς κάθε μέρα είμαστε δίπλα στον αγώνα μιας σειράς φορέων της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης του αναπη-

ρικού κινήματος των εργαζομένων και άλλων, όμως, τα προβλήματα αντί να λύνονται, διογκώνονται.

Η Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα Αναπήρων, κύριε Υπουργέ, με προχθεσινό υπόμνημά της, μεταξύ άλλων ζητά: Να ανοίξει κανονικά από την πρώτη μέρα η ειδική αγωγή τον Σεπτέμβρη με μεταφορά των ακατάλληλων και επικίνδυνων ειδικών σχολείων σε ασφαλή κτίρια. Να λυθεί το θέμα της ασφαλούς μεταφοράς των παιδιών και όλο το απαραίτητο προσωπικό να είναι στη θέση του. Να σταματήσει το απaráδεκτο φαινόμενο παιδιά να μην μπορούν να πάνε στο σχολείο τους, ιδιαίτερα τα βαριά ανάπηρα είτε επειδή δεν υπάρχει το αναγκαίο προσωπικό είτε επειδή οι ιδιώτες μεταφορείς διαθέτουν τα λεωφορεία τους για τις ανάγκες της τουριστικής περιόδου.

Επίσης, δεν είναι σπάνιο παιδιά να αποκλείονται είτε επειδή δεν είναι συνεργάσιμα, όπως ισχυρίζονται οι εταιρείες είτε επειδή πολλές από τις γειτονιές τους χαρακτηρίζονται μη προσβάσιμες. Μόνο την προηγούμενη σχολική χρονιά, έκλεισαν έξι ειδικά σχολεία ως άκρως επικίνδυνα, τα Ειδικά Εργαστήρια Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κωφών στην Αθήνα, τα τρία ειδικά σχολεία στην Πυλαία, στη Θεσσαλονίκη, το ΕΕΕΕΚ και το Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Λύκειο του Ηρακλείου της Κρήτης.

Την ίδια στιγμή ακόμη και τα λίγα ειδικά σχολεία που πληρούν κάποιες προδιαγραφές, καθίστανται στην πράξη επικίνδυνα λόγω του υπεράριθμου των μαθητών, της φύσης της αναπηρίας, αλλά και την τεράστια έλλειψη και την προσωρινότητα του προσωπικού. Χρειάζεται επείγοντως ο πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος αντισεισμικός έλεγχος όλων των σχολείων.

Τελειώνοντας, ζητάμε: Να ανοίξουν εδώ και τώρα την ΕΕΕΕΚ Αθηνών σε ασφαλές κτίριο από τον Σεπτέμβρη και τα υπόλοιπα ειδικά σχολεία. Να ολοκληρώνονται όλες οι αναγκαίες θεραπείες για τα παιδιά με αναπηρίες και μαθησιακές δυσκολίες, για να μην αναγκάζονται οι γονείς και τα παιδιά να προσπεύτουν ως πελάτες στα διάφορα ιδιωτικά κέντρα.

Στο μεταξύ, κύριε Υπουργέ, η συνεχιζόμενη απαξίωση κάθε δημόσιας δομής, με βάση τη στρατηγική των κυβερνήσεων και τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ευθύνεται για τη γιγάντωση της ιδιωτικής αγωγής. Η εκπαίδευση, όμως, είναι δικαίωμα. Δεν είναι πολυτέλεια, είναι υποχρέωση του κράτους. Δεν είναι κόστος. Κόστος είναι η αδιαφορία και η εγκατάλειψη που την πληρώνουμε όλοι, αλλά κυρίως αυτά τα παιδιά και οι οικογένειές τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Διγενή.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία συνάδελφε, ξέρετε, και λόγω προηγούμενων ιδιοτήτων, ότι όταν υπάρχει ένα διεκδικητικό πλαίσιο και όταν υπάρχουν αιτήματα, πάντα τα αναλύω, τα επεξεργάζομαι και θέλω να είμαι πολύ συγκεκριμένος.

Αναφερθήκατε προηγουμένως στις μεταφορές των μαθητών του ειδικού σχολείου, το οποίο θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα. Θέλω να διαβεβαιώσω την Ολομέλεια ότι το Υπουργείο Εσωτερικών συμβάλλει σημαντικά για την κάλυψη της μεταφοράς των μαθητών. Θέλω, επίσης, να σας πω ότι όσον αφορά το ειδικό σχολείο που αναφερθήκατε, κυρία Διγενή, τα οχήματα σήμερα που μιλάμε είναι όλα λειτουργικά. Άρα, λοιπόν, δεν τίθεται κανένα τέτοιο ζήτημα.

Στην πρωτολογία μου αναφέρθηκα στη χρηματοδότηση που έχει λάβει ο Δήμος Ηλιούπολης αναλυτικά για τα σχολεία του, η οποία αφορά και το ειδικό γυμνάσιο και λύκειο. Συγκεκριμένα, το συγκρότημα αυτό βρίσκεται Ύδρας 2 στην Ηλιούπολη, απέναντι από το Άλσος Ηλιούπολης -για όσους γνωρίζουν την περιοχή- και κατασκευάστηκε τη δεκαετία του 1960. Έχει λειτουργήσει ως παιδικός σταθμός, ως ιδιωτικό εκπαιδευτήριο, ενώ από το 1985 λειτουργεί ως Ειδικό Γυμνάσιο-ΓΕΛ Αθηνάς.

Η αρμόδια εταιρεία του δημοσίου με την επωνυμία «Κτιριακές Υποδομές» μέχρι σήμερα είναι σε ανοιχτή επικοινωνία με τον δήμο για να καλυφθούν θέματα που υπάρχουν σε όλα τα σχολεία, αλλά και σε αυτό το σχολείο. Εδώ υπάρχουν διάφορες απόψεις, όμως, επιτρέψτε μου να πω ότι δεν μπορείς γι' αυτά τα

παιδιά να πάρεις μια πρόχειρη απόφαση.

Χρειάζεται μία μελέτη για τη στέγασή τους, γιατί αναφερθήκατε στα δεκαπέντε παιδιά. Για αυτά τα δεκαπέντε παιδιά τα πρόσθετα και γενικότερα για τις ανάγκες αυτού του σχολείου είναι και η συνάντηση της Πέμπτης όπου θα υπάρξουν συγκεκριμένες απαντήσεις.

Τα ζητήματα συντήρησης τώρα του σχολείου που αναφέρετε συζητήθηκαν και στο δημοτικό συμβούλιο της 10^{ης} Ιουνίου του 2025 πριν από λίγες μέρες, όπου αναλύθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και η λειτουργία του γενικότερα. Το σημαντικότερο ζήτημα είναι η αύξηση του μαθητικού πληθυσμού που καθιστά αναγκαίο να δημιουργηθούν δύο νέες αίθουσες με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Αυτό είναι το θέμα το οποίο θέτει και ο σύλλογος.

Από τη συνεργασία του Δήμου Ηλιούπολης με την ΚΤΥΠ προτάθηκε η προσωρινή λύση της τοποθέτησης δύο προκάτ αιθουσών με οριστική ημερομηνία τοποθέτησης στα μέσα Ιουλίου και με την προϋπόθεση να κατασκευαστεί βάση σκυροδέματος. Από το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, το χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών, ο δήμος προχώρησε σε σημαντικές βελτιώσεις στις υποδομές -είναι οι φωτογραφίες που σας κατέθεσα και στα Πρακτικά-, όπως είναι η αντικατάσταση επικάλυψης του πάνελ οροφής του γυμναστηρίου, του ειδικού γυμνασίου και λυκείου, ένα έργο που αναδεικνύει την προτεραιοποίηση της ασφάλειας των ατόμων με αναπηρία και της αντιμετώπισης χρόνιων προβλημάτων του ειδικού σχολείου.

Πέραν της χρηματοδότησης που λαμβάνει ο δήμος για τη συντήρηση του κτιρίου και τα έργα βελτίωσης και επιδιόρθωσης, μια ιδιωτική εταιρεία με χορηγία της, που έχει να κάνει και με τα είδη αυτά, προχώρησε στο να ανακατασκευαστούν οι τουαλέτες του σχολείου. Η αποδοχή της δωρεάς πραγματοποιήθηκε και μετά από απόφαση της δημοτικής επιτροπής και η αποπεράτωση ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2024 και ολοκληρώθηκε μέσα σε λίγες εβδομάδες και, φυσικά, με προδιαγραφές κατάλληλες που εξασφαλίζουν την πλήρη εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία και φυσικά μια καλύτερη ποιότητα ζωής των μαθητών.

Επιπλέον, η αρμόδια Διεύθυνση Παιδείας της Περιφέρειας Αττικής θα διενεργήσει στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα διαγωνισμό για δρομολόγια μεταφοράς μαθητών, πριν την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς δηλαδή, για να μην υπάρξει κενό όσον αφορά τη μεταφορά. Είναι ένα θέμα το οποίο το έχει θέσει ο σύλλογος γονέων και είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Αυτό γιατί συνέβη; Γιατί υπάρχουν κάποια τα οποία λειτουργούν και κάποια τα οποία μισθώνονται. Έχουμε δύο κατηγορίες. Μάλιστα, για τον σκοπό αυτό έχουν ζητηθεί στοιχεία από τη διεύθυνση του σχολείου για να σχεδιαστούν τα δρομολόγια αυτά. Άρα, εδώ και η Περιφέρεια προχωρά τις διαδικασίες.

Και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ πολύ για την ανοχή σας, σύμφωνα με τα στοιχεία από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια ο αριθμός των μόνιμων μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση έχει αυξηθεί. Είναι και αυτό ένα σημαντικό ζήτημα. Συγκεκριμένα, από επτακόσια οχτώ που ήταν τον Μάρτη του 2020 έχει ανέλθει σε τρεις χιλιάδες τετρακόσια είκοσι ένα κατά την τρέχουσα περίοδο. Άρα, έχουμε μια αύξηση.

Το Υπουργείο Εσωτερικών γνωρίζει και παρακολουθεί την εξέλιξη της πορείας του ζητήματος που θέσατε και στηρίζει σε κάθε βήμα την προσπάθεια του δήμου με σεβασμό, ευαισθησία για όλα τα παιδιά και πολύ περισσότερο για εκείνα με ιδιαίτερες ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την όγδοη με αριθμό 4076/20-3-2025 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων της Βουλευτού Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Έλενας Ακρίτα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Κενό γράμμα οι προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου για την ευζωία των ζώων συντροφιάς».

Παρακαλώ, κυρία Ακρίτα, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλησπέρα,

κύριε Υπουργέ.

Δεν θέλω να αντιδικήσουμε, κύριε Υπουργέ. Θέλω πραγματικά να βρούμε μια λύση για τα αδέσποτα ζώα, αυτά τα δυστυχισμένα πλάσματα που ζουν και πεθαίνουν ανάμεσά μας, χωρίς βοήθεια και χωρίς στήριξη. Μακάρι, εσείς και εγώ να πηγαίναμε σε ένα από τα κυνοκομεία-κολαστήρια που υπάρχουν στην Ελλάδα, για να δείτε πραγματικά την τραγική κατάσταση.

Έχω επανειλημμένα μιλήσει και με τον κ. Λιβάνιο, που είναι εγνωσμένης φιλοζωίας -οφείλω να το ομολογήσω-, και πραγματικά προβληματίζομαι από τις καταγγελίες που υπάρχουν από την Τρίπολη, από τη Χίο, από την Αγία Μαρίνα Κορωπίου, από τον Βόλο όπου συμβαίνουν ένα σωρό πράγματα, την Καρδίτσα, την Τρίπολη και λοιπά.

Θυμάστε ίσως, κύριε Υπουργέ, τον ΧΥΤΑ Ξάνθης, όπου πεντακόσια σκυλιά νεκροζώντανα κυριολεκτικά χωρίς φαγητό, νερό και σίτιση και τίποτα βρήκαν τον τραγικό θάνατο. Υπάρχουν φρικτές φωτογραφίες σκυλίσσας με κουταβάκια, τα οποία -συγγνώμη που θα το πω- τρώει το πώμα του διπλανού σκύλου, προκειμένου να ταίσει τα μωρά της. Αυτά είναι εικόνες ούτε καν τριτοκοσμικής ζώας.

Κύριε Υπουργέ, τα ζώα σήμερα ζουν σε μικρά κλουβιά, ζουν και πεθαίνουν σε μικρά κλουβιά, χωρίς φαγητό, χωρίς νερό στην ουσία. Τα νερά βράζουν το καλοκαίρι και είναι γεμάτα σκουπίδια. Ζουν εκεί πέρα με καύσωνα σαράντα βαθμών.

Ζουν εκεί πέρα μέσα στην παγωνιά και τα χιόνια, χωρίς στην ουσία ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, προσπαθώντας να ζήσουν μέσα στα κόπρανά τους, κύριε Υπουργέ, μέσα στη βρώμα και μέσα στην τραγωδία αυτή, που η κοινωνία μας τους έχει καταδικάσει.

Θα ήθελα, λοιπόν, πραγματικά να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό και οι πρώτες ερωτήσεις που θα ήθελα να σας θέσω είναι οι εξής: Ποιες συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου υλοποιούνται και πότε θα εφαρμοστεί πλήρως ο νόμος; Ποιο είναι το ύψος της χρηματοδότησης για δημοτικές δράσεις και τι έχει αποδώσει μέχρι τώρα;

Πότε θα ολοκληρωθεί το εθνικό μητρώο, γιατί καθυστερεί αυτό, κύριε Υπουργέ; Και κυρίως πώς θα εξασφαλιστεί, επιτέλους, η συμμόρφωση των δήμων ενδεχομένως με την αυστηροποίηση κάποιων προστίμων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Ακρίτα.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία συνάδελφε, έχετε θέσει αρκετές ερωτήσεις και οφείλω να τοποθετηθώ και να απαντήσω συγκεκριμένα αυτές τις ερωτήσεις.

Τα θέματα της φιλοζωικής πολιτικής είναι ένα θέμα που, όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορεί κανείς να το απαντήσει μέσα από μια επίκαιρη ερώτηση. Όμως, να παραδεχθούμε όλοι στην Αίθουσα αυτή ότι η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έφερε ένα συγκεκριμένο νόμο, έχει ανοίξει έναν ουσιαστικό διάλογο με όλες τις φιλοζωικές οργανώσεις, με την τοπική αυτοδιοίκηση που έχει ένα καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή, με όλους εκείνους που εμπλέκονται στην εφαρμογή μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής φιλοζωικής πολιτικής.

Ο έλεγχος που πραγματοποίησε το Ελεγκτικό Συνέδριο αφορούσε -στην πρώτη ερώτησή σας απαντώ- την περίοδο 2018-2022. Σήμερα που διανύουμε το 2025 το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειές του για την προστασία των ζώων συντροφιάς και την προώθηση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας τους.

Η Ειδική Γραμματεία Ζώων Συντροφιάς, που συστάθηκε το 2021 για πρώτη φορά στην Ελλάδα, συμβάλλει στο έργο του Υπουργείου και φυσικά των δήμων της χώρας. Με τις διατάξεις του ν.4830/2021 προβλέφθηκε η χρηματοδότηση των δήμων για την υλοποίηση προγραμμάτων περισυλλογής και διαχείρισης αδέσποτων ζώων.

Το Υπουργείο Εσωτερικών στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης με την ονομασία «Φιλόδημος II» -δηλαδή ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα- προχώρησε στην έκδοση συγκεκριμένων προκηλξεων και αποφάσεων. Το 2021 δημοσιεύθηκε πρό-

σκληση με τίτλο: «Κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, εξοπλισμός εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, εξοπλισμός για την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων» του άρθρου 10 του ν.4830/2021 με προϋπολογισμό 40.000.000. Αυτό απαντών στην ερώτησή σας που λέτε για τις χρηματοδοτήσεις.

Το 2022 εκδόθηκε απόφαση του τότε Υπουργού Εσωτερικών με τίτλο: «Προμήθεια εμβολίων, λοιπών φαρμακευτικών ουσιών για τον εμβολιασμό ζώων συντροφιάς, για την άμεση περίθαλψή τους σε περίπτωση δηλητηριάσεων», σύμφωνα με τις υποχρεώσεις των δήμων που απορρέουν από τον ν.4830/2021. Δηλαδή, η βάση μας είναι ο νόμος. Το δεύτερο πρόγραμμα είναι συνολικού προϋπολογισμού 3 εκατομμύρια ευρώ.

Το 2023 εκδόθηκε με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών επιχορήγηση για δαπάνες σήμανσης και στείρωσης αδέσποτων σκύλων και γατών συνολικού προϋπολογισμού 15 εκατομμυρίων ευρώ. Το 2022 εκδόθηκε κοινή υπουργική απόφαση Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, με την οποία καθορίστηκαν οι πόροι, η διαδικασία των κριτηρίων, ο τρόπος χρηματοδότησης για την παροχή φροντίδας από τους δήμους, την περισυλλογή, τη διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς, ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις του ν.4830/2021.

Οι δήμοι της χώρας χρηματοδοτήθηκαν κατά τα έτη 2022, 2023 και 2024 από τις πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορούν στους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους με συνολικό ποσό ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ.

Τα χρήματα αυτά αποδόθηκαν, προκειμένου να καλύψουν αναγκαίες δαπάνες για κτηνιατρική φροντίδα των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, στείρωσεις, εμβολιασμούς, θεραπείες, ηλεκτρονική σήμανση, καταγραφή στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, εύρεση αναδόχου και υιοθεσία, μεταφορά σε καταφύγια, αναδόχους σε κτηνιατρεία, περισυλλογή, ταφή αποτέφρωσης νεκρών ζώων, κάλυψη κόστους συμβάσεων με κτηνιάτρους και λοιπό προσωπικό, καθώς και σε κάθε άλλη δαπάνη αναγκαία για τη συμμόρφωση των δήμων με τις υποχρεώσεις του ν.4830/2021.

Η χρηματοδότηση που παρέχει το Υπουργείο Εσωτερικών φέρνει μετρήσιμα αποτελέσματα, σύμφωνα -όχι με αυτά που λέω εγώ- με τα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, το 2015 οι αδέσποτες γάτες αριθμούσαν 6.373 και οι αδέσποτοι σκύλοι 43.259. Το 2021 με τη δημοσίευση του νόμου, οι γάτες έφταναν τις 85.900 περίπου και οι σκύλοι 144.000.

Όμως, από το έτος 2022 και έπειτα και σύμφωνα με τα στοιχεία της Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, τα καταγεγραμμένα αδέσποτα σκυλιά και γάτες μειώνονται θεαματικά. Μάλιστα, μεταξύ των ετών 2023 και 2024 ο πληθυσμός των αδέσποτων γατών μειώθηκε κατά 51,4% περίπου, ενώ ο αντίστοιχος πληθυσμός των σκύλων μειώθηκε κατά 46,9%.

Το νέο θεσμικό πλαίσιο, με τις όποιες αδυναμίες του, είναι μια βάση, τις όποιες αδυναμίες είμαστε σε ανοιχτό διάλογο να λύσουμε, όπου υπάρχουν προβλήματα και να βελτιώσουμε όπου υπάρχουν ζητήματα.

Σε αυτό το πλαίσιο, είπατε ότι δεν θέλετε να πάμε σε μια αντιπαράθεση, γιατί δεν είναι θέματα για αντιπαράθεση, όμως είμαστε εδώ για να ακούσουμε και προτάσεις υλοποιήσιμες. Θέτει αυτό το πλαίσιο τάξη και κανόνες σε ένα πεδίο, αυτό της ευζωίας των ζώων συντροφιάς, στο οποίο ουδέποτε υπήρχε συντονισμένη πλήρης νομοθετική αντιμετώπιση ούτε τόσα πολλά χρηματοδοτικά εργαλεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κυρία Ακρίτα, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ: Κύριε Υπουργέ, ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα εδώ; Ότι αν τα πράγματα ήταν ακριβώς έτσι, θα ζούσαν τα σκυλιά σε έναν παράδεισο. Και δεν ζουν σε έναν παράδεισο! Γι' αυτό σας προκαλώ και σας προσκαλώ να πάμε μαζί σε ένα κυνοκομείο και να δείτε την πραγματική κατάσταση.

Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να δευτερολογήσω κάπως ανορθόδοξα, μιλώντας επί προσωπικού. Στην οικογένειά μας φιλοξενούμε πάρα πολλά αδέσποτα και κακοποιημένα ζώα. Θα

ήθελα να σας μιλήσω για τη Μυρτώ μας, για να προσωποποιήσουμε -αν και είναι σκυλάκι- το πρόβλημα.

Τη Μυρτώ την πήραμε από το ΔΙΚΕΠΑΖ που είχε πάει εκεί από το φρικαλέο κολαστήριο της Σπάρτης. Ήταν το κλασικό σκυλάκι που δεν θα υιοθετούσε ποτέ κανείς. Ήταν ηλικιωμένη, μεγαλόσωμη και καθόλου εντυπωσιακή στην εμφάνιση. Όπως ξέρετε, οι περισσότεροι προτιμάνε τα μικρά χνουδωτά, ρατσάτα σκυλάκια. Όταν πήγαμε από το ΔΙΚΕΠΑΖ, η Μυρτώ είχε το κεφάλι της σκυμμένο με μια στωικότητα, γιατί πίστευε και περίμενε ότι θα τη χτυπήσουμε, ότι θα την κακοποιήσουμε. Δύο χρόνια μετά, αυτή η ηλικιωμένη σκυλίτσα έχει γίνει ένα κουταβάκι, το οποίο μας τρώει τις παντόφλες και παίζει και είναι ευτυχισμένο.

Πρέπει, λοιπόν, σε αυτά τα υπέροχα πλάσματα να σκύψουμε πραγματικά και να σκύψουμε επί της ουσίας. Παρά τη χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης, τα αποτελέσματα είναι πενιχρά και τα βλέπουμε παντού. Το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς παραμένει στην πράξη ανενεργό, ενώ οι συνθήκες στα δημοτικά καταφύγια απέχουν δραματικά από τα πρότυπα της ευζωίας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λοιπόν, προτείνει κάποιες συστάσεις: Πρώτον, στελέχωση του τμήματος προστασίας ζώων συντροφιάς στο Υπουργείο σας. Καθορισμό δεικτών απόδοσης. Κατάρτιση και εφαρμογή των επιχειρησιακών σχεδίων από τους δήμους. Τακτικές απογραφές του πληθυσμού αδέσποτων από τους ΟΤΑ. Λειτουργία επιτρόπων. Παρακολούθηση. Ενίσχυση συνεργασίας με φιλοζωικές οργανώσεις. Δείκτες απόδοσης και εντατικούς ελέγχους.

Παρά τις προβλέψεις του νόμου για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων, οι δήμοι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις. Εκεί πρέπει πραγματικά -σας κάνω έκκληση- να σπάσετε αυγά, γιατί πρέπει να αυστηροποιήσετε τα πρόστιμα για τους δήμους που δεν συμμορφώνονται και που αδιαφορούν. Συνεχώς δίνονται παρατάσεις για συμμόρφωση και λήγουν τώρα τον Δεκέμβριο του 2021, όπου πολύ φοβάμαι ότι θα δοθεί και νέα παράταση.

Επιπλέον, η χρηματοδότηση των δήμων σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των ζώων, ενώ δεν έχει γίνει ακόμα -και είναι πολύ σοβαρό αυτό- επίσημη καταγραφή των άστεγων ζώων.

Οι ερωτήσεις λοιπόν, που θα ήθελα να προσθέσω -αν μου επιτρέψετε- είναι οι εξής: Κατ' αρχάς, θα ήθελα πολύ σοβαρά να δούμε -έχω ήδη καταθέσει πολλές ερωτήσεις για το θέμα- τι θα γίνει με τα «βαρελόσκυλα». Μιλάμε για μια τραγωδία χωρίς τέλος.

Να ρωτήσω λοιπόν, αν η επιμόρφωση των διοικητικών υπαλλήλων των δήμων -που έχει ανατεθεί, όπως ξέρουμε, σε ορισμένες ΜΚΟ- αποδίδει και αν θα υπάρξει αυστηρότερος έλεγχος και επιβολή κυρώσεων στους δήμους που δεν συμμορφώνονται. Ποια είναι τα σχέδια της Κυβέρνησης για την ενίσχυση της χρηματοδότησης των δήμων, αν υπάρχουν; Θα αυστηροποιηθούν -όπως προείπα- οι ελεγκτικοί μηχανισμοί στα δημοτικά κυνοκομεία και θα γίνει μια επίσημη καταγραφή των άστεγων ζώων;

Θα θέλαμε πραγματικά να σκύψετε πάνω σε αυτό. Δεν ξέρω αν εσείς ο ίδιος έχετε σκυλάκι ή γατάκι ή είστε ένας άνθρωπος ζωόφιλος, αλλά πραγματικά πρέπει όλοι μαζί να συνεργαστούμε. Σας μιλά όχι μόνο ως Βουλευτής Επικρατείας, αλλά και ως εθελόντρια, για να εξασφαλίσουμε την ευζωία στα αδέσποτα γατάκια και σκυλάκια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Ακρίτα.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανακής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία συνάδελφε, θέλω να σας πω πολύ απλά ότι οι χρηματοδοτήσεις που έχουν δοθεί -γιατί το επαναλάβατε στο δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας- μόνο από το Υπουργείο Εσωτερικών προς τους δήμους ξεπερνούν τα 70 εκατομμύρια ευρώ τα τελευταία χρόνια.

Με βάση και με άξονα τον νόμο που προαναφέρθηκα, οι χρηματοδοτήσεις από το Υπουργείο Εσωτερικών προς την τοπική αυτοδιοίκηση, ξεπερνούν τα 70 εκατομμύρια. Αυτό να γίνει ξε-

κάθαρο, το ποιες είναι οι χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου Εσωτερικών για τα θέματα της εφαρμογής της φιλοζωικής πολιτικής.

Ως προς τις υπόλοιπες συστάσεις της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αναφερθήκατε, σας αναφέρω ότι επί των θεμάτων προσωπικού, στο τμήμα προστασίας ζώων συντροφιάς στο Υπουργείο Εσωτερικών υπηρετούν δέκα υπάλληλοι και συγκεκριμένα: Έξι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ, ένας υπάλληλος ΠΕ. Οι έξι είναι διοικητικό-οικονομικό και ο ένας έγινε γεωτεχνικών και ειδικότητας κτηνιάτρων. Δύο υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ κλάδου ειδικότητας διοικητικού-λογιστικού και ένας υπάλληλος κατηγορίας ΔΕ κλάδου και ειδικότητας διοικητικού-λογιστικού. Επίσης, είναι δεσμευμένες τρεις θέσεις κατηγορίας ΠΕ κλάδου γεωτεχνικών και ειδικότητας κτηνιάτρων. Η μία από αυτές προκύπτει να καλυφθεί με μετάταξη μέσω του πρώτου κύκλου κινητικότητας του 2025, τώρα δηλαδή.

Για τα επιχειρησιακά προγράμματα, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εκδώσει εγκυκλίους για τα έτη 2024 και 2025, ώστε να διευκολύνει το έργο των δήμων στην κατάρτιση επιχειρησιακών προγραμμάτων, να παραθέσει το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων τους, όπως για παράδειγμα η τροποποίηση του οργανισμού εσωτερικής λειτουργίας, με σκοπό την ενσωμάτωση μονάδας διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε κάθε δήμο.

Επιπλέον, εκδόθηκε εγκύκλιος στις 28 Μαΐου του 2025 με διευκρινίσεις για τη συγκρότηση και λειτουργία επιτροπών του άρθρου 10 του ν.4830/2021.

Σχετικά με το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, στο οποίο αναφέρατε στην τρίτη ερώτησή σας, έχει ολοκληρωθεί από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Όλα τα υπομητρώα και οι ψηφιακές υπηρεσίες του Εθνικού Μητρώου βρίσκονται σε παραγωγική λειτουργία και είναι προσβάσιμα μέσω της ενιαίας πύλης της δημόσιας διοίκησης και στο pet.gov.gr. Το τμήμα προστασίας ζώων συντροφιάς είναι αρμόδιο για την εξέταση των αιτήσεων, για την εγγραφή στα υπομητρώα καταφυγίων φιλοζωικών σωματείων και εκτροφών.

Ειδικότερα, από 1-1-2024 ως 19-6-2025 εξετάστηκαν οκτακόσιες πέντε αιτήσεις φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων, καταφυγίων και εκτροφών. Από αυτές εγκρίθηκαν εξακόσιες δεκατέσσερις αιτήσεις, δηλαδή το 76% των αιτήσεων, ενώ σαράντα πέντε αιτήσεις, δηλαδή το 6% των αιτήσεων, εκκρεμούν ή επανεξετάζονται. Τέλος, οι εκατόν εβδομήντα έξι από τις αιτήσεις, δηλαδή το 22%, απορρίφθηκαν. Υπάρχει και το γραπτό κανάλι εξυπηρέτησης ερωτημάτων των χρηστών του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς και των πολιτών μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας «Κατάθεση ερωτημάτων» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Εθνικού Μητρώου.

Για το χρονικό διάστημα από 1-1-2024 έως 19-6-2025 οι υπάλληλοι του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς απάντησαν στο σύνολο των διακοσίων έξι ερωτημάτων που δέχτηκαν σχετικά με ζητήματα αρμοδιότητάς τους. Τα επιχειρησιακά προγράμματα και οι διοικητικές πράξεις από το τρέχον έτος θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του pet.gov.gr στο Σύστημα Διαχείρισης Έργου Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Για την εξοικείωση υπαλλήλων χρηστών των δήμων με τις εφαρμογές, τα υπομητρώα και τις ψηφιακές υπηρεσίες του Εθνικού Μητρώου υλοποιούνται κλειστού τύπου σεμινάρια. Μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί περίπου διακόσιοι εξήντα υπάλληλοι δήμων -να σημειωθεί ότι έχουμε τριακόσιους τριάντα δύο δήμους σε όλη τη χώρα- και έχουν υποβληθεί τριάντα επιχειρησιακά προγράμματα δήμων.

Επιπλέον, για την παρακολούθηση της εφαρμογής και των δράσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων των δήμων, το 2024 με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς έχουν προσδιοριστεί βασικοί δείκτες απόδοσης.

Αρα, λοιπόν, για να έχουμε μετρήσιμα αποτελέσματα, οι δείκτες αυτοί τίθενται σε ισχύ από το έτος 2025 και τα συγκριτικά στοιχεία από το προηγούμενο έτος θα εφαρμοστούν από το 2026 και θα αποτελέσουν χρήσιμα εργαλεία από τα οποία θα ελέγχεται η μείωση του αριθμού των αδέσποτων ζώων και η δυνατότητα

ανεύρεσης και διαχείρισης περιφερόμενων μη σημασμένων και μη καταχωρημένων ζώων. Είναι κάτι που αναφέρατε στην ερώτησή σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα.

Σχετικά με τις δράσεις σήμανσης, καταγραφής και παρακολούθησης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς έχει προβλεφθεί η τρίμηνη παρακολούθηση πληθυσμιακών δεδομένων των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, τα οποία να ξέρετε ότι θα λαμβάνονται αυτοματοποιημένα από το υπομητρώο καταγραφής και παρακολούθησης του μητρώου μέσω ειδικής πλατφόρμας επιχειρησιακής ευφυΐας. Αυτή η εφαρμογή θα δοθεί σε παραγωγική λειτουργία στις αρχές του φθινοπώρου.

Σχετικά με την ανάγκη των ελέγχων στα καταφύγια, αρμόδιες αρχές ελέγχου είναι οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των περιφερειών και περιφερειακών ενοτήτων, ενώ έχει προβλεφθεί η πρόσβαση των υπαλλήλων των περιφερειών στο υπομητρώο καταφυγίων και στο υπομητρώο καταγραφής-παρακολούθησης ζώων συντροφιάς.

Επίσης, όλα τα λειτουργούντα καταφύγια δήμων, φιλοζωικών σωματείων, οργανώσεων, φυσικών προσώπων οφείλουν να ζητήσουν την εγγραφή τους στο υπομητρώο καταφυγίων του Εθνικού Μητρώου.

Επιπλέον, παραιτείται έως την 31^η Δεκεμβρίου του 2025 η υποχρέωση για την αδειοδότηση των καταφυγίων. Είναι κάτι το οποίο μας έχει ζητηθεί και είναι και το λογικό και το έχουμε εφαρμόσει. Οι αποφάσεις σφράγισης αναστέλλονται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2027, εκτός των περιπτώσεων -προσέξτε- που απειλείται η ζωή των φιλοξενομένων ζώων στο καταφύγιο. Στόχος της εν λόγω ρύθμισης είναι η αποφυγή της άμεσης σφράγισης καταφυγίων και να δοθεί ένας εύλογος χρόνος προκειμένου να συμμορφωθούν μετά και τη θέση σε λειτουργία του υπομητρώου καταφυγίων ζώων συντροφιάς.

Μέχρι τις 19 Ιουνίου του 2025, δηλαδή προχθές, από τα εκατόν είκοσι εννέα καταφύγια που έχουν καταγραφεί έως σήμερα, τα ενενήντα επτά προήλθαν από το υπομητρώο καταφυγίων και τα υπόλοιπα τριάντα δύο από τις άλλες πηγές άντλησης πληροφοριών. Επίσης, από τα εκατόν είκοσι εννέα καταφύγια τα είκοσι επτά, δηλαδή το 21%, είναι αδειοδοτημένα, ενώ τα υπόλοιπα καταφύγια δεν έχουν αδειοδοτηθεί ή έχουν υποβάλει αίτηση αδειοδότησης, δηλαδή βρίσκονται στη διαδικασία. Στο υπομητρώο φιλοζωικών οργανώσεων και σωματείων έχουν κατατεθεί τριακόσιες ενενήντα πέντε αιτήσεις και έχουν εγγραφεί και ενταχθεί στο υπομητρώο διακόσιες εξήντα τρεις οργανώσεις και σωματεία, δηλαδή το 67% των αιτήσεων.

Οι δήμοι συνεργάζονται με τα εγγεγραμμένα φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις μέσω της συμμετοχής εκπροσώπων των σωματείων οργανώσεων της πενταμελούς επιτροπής μέσω της σύναψης έγγραφης συμφωνίας.

Οι κύριοι στόχοι αυτής της συνεργασίας των δήμων είναι οι εξής και εδώ κλείνω, κύριε Πρόεδρε: Η υλοποίηση προγραμμάτων περισυλλογής, η έκδοση εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας, ο εμβολιασμός, η στείρωση, η σήμανση αδέσποτων ζώων, η μέριμνα για υιοθεσία τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ή για την επανένταξή τους στο οικείο περιβάλλον, η υλοποίηση κάθε σχετικής δράσης αναφορικά με τις συστάσεις για τη χρηματοδότηση. Απάντησα σε αυτό στην πρωτολογία μου.

Τέλος, όσον αφορά στη συμμόρφωση των δήμων, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ενισχύσει τον εποπτικό του ρόλο μέσω της παρακολούθησης του υποσυστήματος όπου υποβάλλονται και τα επιχειρησιακά σχέδια, της αξιολόγησης των δεικτών απόδοσης, της πρόβλεψης για αυτοματοποιημένη εξαγωγή και επεξεργασία δεδομένων από το υπομητρώο καταγραφής και παρακολούθησης ζώων συντροφιάς.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι οι χρηματοδοτήσεις για τη φιλοζωική πολιτική που δίδει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ξεπερνούν τα 73 εκατομμύρια, σύμφωνα με τα στοιχεία. Τώρα έκανα τη σχετική άθροιση. Αρα, λοιπόν, πάνω από 73 εκατομμύρια ευρώ από το Υπουργείο Εσωτερικών για την ενίσχυση των δήμων και την εφαρμογή μιας ουσιαστικής φιλοζωικής πολιτικής,

σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε και εμείς τον κύριο Υπουργό.

Θα συζητηθεί η εικοστή με αριθμό 1079/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Απουσία ενημέρωσης, αδυναμία αντιμετώπισης των κρουσμάτων ευλογιάς και καθυστέρηση της προκήρυξης το νέου μέτρου 5.2. αφανίζουν την ελληνική κτηνοτροφία».

Κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, περί τα τέλη του 2024 εμφανίστηκε στη χώρα μας η ζωνοδόσος «ευλογιά των αιγοπροβάτων». Ήδη ένα μήνα νωρίτερα υπήρχε και η πανώλη. Η ευλογιά εμφανίστηκε πρώτα στον Έβρο και μετά δυστυχώς επεκτάθηκε σε όλη την Ελλάδα, σε Αιτωλοακαρνανία, Θεσσαλία και σε άλλες περιοχές.

Όπως είναι γνωστό, όπως το συνηθίζετε ως Κυβέρνηση, μετά από δύο μήνες εκδηλώσατε την αισιοδοξία σας ότι θα πάνε καλά τα πράγματα, με τη διαφορά όμως ότι όχι απλά δεν πήγαν καλά, αλλά δεν πήγαν καθόλου μα καθόλου καλά.

Στις 20 Ιουνίου είχαμε πεντακόσια επιβεβαιωμένα κρούσματα, περίπου δεκαπέντε τις τελευταίες ημέρες, σύμφωνα με τον πίνακα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την υγεία των ζώων. Στις 13 Ιουνίου είχαμε τετρακόσια εβδομήντα ένα κρούσματα, δηλαδή είχαμε σχεδόν τριάντα παραπάνω μέσα σε επτά ημέρες. Είναι ενδεικτικό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει αρκετές εκτελεστικές αποφάσεις, νομίζω πέντε ή έξι.

Είναι απορίας άξιον ότι την ώρα που εξεδίδετο η από 31 Οκτωβρίου του 2014 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδίδετε ως Υπουργείο εγκύκλιο για μετακίνηση αιγοπροβάτων με προϋποθέσεις. Θα πει κάποιος: «Δεν το γνωρίζαμε. Στις 5 Νοεμβρίου κοινοποιήθηκε». Άραγε αυτή η εγκύκλιος ανακλήθηκε; Όσοπου, κύριε Υπουργέ, ήρθε επίσημα για έλεγχο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η SBGB, η οποία -προφανώς το γνωρίζετε, 28 Μαΐου, θα την προσκομίσω στα Πρακτικά- αναφέρει:

Πρώτον, τα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να είναι επαρκή και απαιτούνται αυστηρότερα και πρόσθετα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού.

Δεύτερον, απαιτούνται αυστηρότερες κυρώσεις, αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και με τη συνοδεία, ακόμα και με την υποστήριξη -ακούστε- αστυνομικών αρχών.

Τρίτον, απαιτεί τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα μέτρα βιοασφάλειας στις εκμεταλλεύσεις και τα σφαγεία, καθώς και κατά τις διαδικασίες μεταφοράς ζωικού κεφαλαίου.

Τέταρτον, οι περιοχές βόσκησης πρέπει να ρυθμίζονται ώστε να αποφεύγεται η επικάλυψη.

Πέμπτον, πρέπει να οριστικοποιηθούν -αυτό που ζητούσαμε από την αρχή και εμείς με τόσες ερωτήσεις- λεπτομερείς επιδημιολογικές έρευνες για τη διερεύνηση της πηγής της μόλυνσης και των τρόπων μετάδοσης της ευλογιάς.

Έκτον, η προσπάθεια ευαισθητοποίησης για τις ασθένειες θα πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχυθεί σε όλη τη χώρα, ώστε να βελτιωθεί η έγκυρη αναφορά τυχόν ύποπτων συμβάντων.

Όπως καταλαβαίνετε, με αυτήν την έκθεση καταρρέει εντελώς το επικοινωνιακό σας αφήγημα. Είναι μια έκθεση ουσιαστικά κόλαφος.

Εκτός αυτού, έχετε εφαρμόσει και άλλες επιστημονικές μεθόδους; Σίγουρα θα έχουν προταθεί. Δεν είναι μόνο η τυπική δερματική αλλοίωση, αλλά και το δείγμα σιέλου με βύσματα, το οποίο προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αναφοράς, αλλά έπρεπε να γίνει δεκτό και από το Εθνικό Κέντρο Αναφοράς. Πρόκειται για μια διαδικασία η οποία είναι πολύ πιο γρήγορη στην ανίχνευση των ύποπτων κρουσμάτων.

Συνεπώς, και ο πλέον καλόπιστος κριτής, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί παρά να παραδεχτεί ότι εδώ είχαμε μια παταγώδη αποτυχία στην αντιμετώπιση της ευλογιάς των αιγοπροβάτων.

Δεύτερον, αναφορικά με τη ζημία -διότι τη νύφη την πληρώνουν πάντα οι κτηνοτρόφοι- πριν από έναν μήνα σε αυτήν εδώ την Αίθουσα είπατε για το μέτρο 5.2. Ποιο είναι το μέτρο 5.2;

Είναι η δωρεάν αντικατάσταση όλου του ζωικού κεφαλαίου του οποίο θανατώθηκε λόγω της ευλογιάς. Είπατε ότι επίκειται άμεσα -στις 18 Μαΐου το είπατε αυτό- εντός των επόμενων ημερών η έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης και θα ακολουθήσει η έκδοση της πρόσκλησης. Και κλείσατε με την άποψη ότι με αυτά τα μέτρα ικανοποιούνται οι κτηνοτρόφοι. Νομίζω, μάλιστα, ότι είπατε πως ικανοποιούνται και οι ερωτήσεις μας.

Το μόνο σίγουρο είναι ότι ούτε οι κτηνοτρόφοι ικανοποιούνται, αλλά ούτε και οι ερωτήσεις μας. Σήμερα θα επαναλάβετε ότι αυτό θα γίνει εντός των επόμενων ημερών, εντός των επόμενων μηνών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Άρα, ανακεφαλιώνω. Η επιδημιολογική διερεύνηση ήταν πολύ ισχυρή, παρά τις φιλότιμες και δυνατές προσπάθειες του κτηνιατρικού προσωπικού της χώρας μας. Δεν το αμφισβητούμε. Όμως, εκ των πραγμάτων, η διαχείριση την οποία κάνατε ήταν αποτυχημένη, κύριε Υπουργέ.

Κατά δεύτερον, τι σκοπεύετε να κάνετε με το μέτρο 5.2; Να δεσμευτείτε τότε θα ανακοινωθεί και τότε θα υλοποιηθεί η δωρεάν αντικατάσταση του ζωικού κεφαλαίου για τους κτηνοτρόφους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κόκκαλη.

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστος Κέλλας.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ συνάδελφε, καταγόμεστε από την ίδια αγροτική κτηνοτροφική περιοχή, αλλά ξέρετε και πολύ καλά τα θέματα από τη θητεία σας στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η ευλογιά των αιγοπροβάτων, όπως και οποιαδήποτε άλλη ζωνοδόσος, δεν εξαφανίζεται από τη μία μέρα στην άλλη. Τελειώσαμε με την πανώλη μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα με τα αυστηρά μέτρα που πήραμε και τη γιγαντιαία κτηνιατρική επιχείρηση, όπως και εσείς είπατε ότι έγινε, σε όλη τη χώρα και με τη συνδρομή βεβαίως και των κτηνιατρικών υπηρεσιών, αλλά και των κτηνιάτρων. Βεβαίως, υπάρχει μια τεράστια ουσιαστική διαφορά μεταξύ πανώλης και ευλογιάς. Ο ιός της πανώλης διατηρείται στο περιβάλλον, κύριε Κόκκαλη, για μόλις εβδομήντα δύο ώρες. Ο ιός της ευλογιάς διατηρείται στο περιβάλλον επί έξι μήνες. Κι εκεί είναι η μεγάλη διαφορά.

Η εξάλειψη, λοιπόν, της ευλογιάς -γιατί με την πανώλη τελειώσαμε γρήγορα- απαιτεί χρόνο, συντονισμένη προσπάθεια, επιμονή, υπομονή, συνεργασία, αλλά και πειθαρχία από όλους τους εμπλεκόμενους. Και αυτό γιατί η ευλογιά είναι ένα νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης και έχει υψηλή νοσηρότητα, αλλά και θνητότητα. Όπως είπα, μάλιστα, ο ιός διατηρείται στο περιβάλλον επί εξαμήνο και παράλληλα, βεβαίως, μεταφέρεται πάρα πολύ εύκολα με τα αυτοκίνητα, με τα ρούχα, με τον εξοπλισμό, κ.λπ.. Η εν λόγω ασθένεια ενδημεί σε εκτροφές εκτατικού τύπου, όπως είναι οι περισσότερες εκτροφές αιγοπροβάτων στη χώρα μας.

Τώρα, η μη τήρηση αυστηρών μέτρων βιοασφάλειας, ο συγχρωτισμός των ζώων σε κοινά βοσκοτόπια και άλλοι παράγοντες κινδύνου, όπως είναι η μεταφορά ζώων με διαφορετικές εκτροφές με το ίδιο φορτηγό, συντέλεσαν στη συνέχιση της επιζωοτίας μέχρι σήμερα, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες του Υπουργείου και των κτηνιάτρων μας στις περιοχές οι οποίες πλήττονται.

Από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε η πανώλη το 2024, τηρήσαμε απарέγκλιτα όλα τα προβλεπόμενα μέτρα. Σχετικά με τις ενέργειες που έχουν γίνει για την αποτελεσματική καταπολέμηση της ευλογιάς και την αποτροπή της περαιτέρω εξάπλωσης στις μολυσμένες εκτροφές, εφαρμόστηκαν επίσης όλα τα μέτρα τα οποία προβλέπονται στον Κανονισμό 687/2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και στο «Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών» του παραρτήματος 1 του προεδρικού διατάγματος 138/1995.

Πιο συγκεκριμένα, προβήκαμε σε θανάτωση και υγειονομική ταφή των ζώων, καθαρισμό και απολύμανση των εγκαταστά-

σεων, οριοθέτηση ζωνών προστασίας, επιτήρησης και περαιτέρω απαγορευμένες ζώνες, οι οποίες ήταν τρία, πέντε και δέκα χιλιόμετρα. Σε ζώνες προστασίας και επιτήρησης πραγματοποιούνται επισκέψεις από κτηνιάτρους στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων, κατά τις οποίες διενεργούνται απογραφή του ζωικού κεφαλαίου, κλινική εξέταση όλων των αιγοπροβάτων ή και βοοειδών, συλλογή δειγμάτων για εργαστηριακή εξέταση, όπου απαιτείται, επαλήθευση της τήρησης των μέτρων βιοασφάλειας στις εκτροφές, επαλήθευση της τήρησης των απαγορεύσεων μετακίνησης αιγοπροβάτων και της ορθής διαχείρισης των ζωικών υποπροϊόντων, αλλά και διεξαγωγή λεπτομερούς διερεύνησης για τον εντοπισμό τυχόν επιδημιολογικά συνδεόμενων εγκαταστάσεων.

Τώρα, ως προς την οικονομική στήριξη των κτηνοτρόφων, οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Έχουμε ήδη καταβάλει, κύριε Κόκκαλη, 330 εκατομμύρια ευρώ για αποζημιώσεις σε θανατωθέντα ζώα και ενισχύσεις κτηνοτρόφων, αλλά έχουμε προβεί και σε κτηνιατρικά μέτρα εξυγίανσης των ζωικών κεφαλαίου της χώρας για το 2025. Εντός των επόμενων ημερών επίκειται η καταβολή επιπλέον 3.400.000 ευρώ για τον ίδιο ακριβώς λόγο, εκ των οποίων 970.000 ευρώ είναι για την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Βεβαίως, θα ακολουθήσει και η αποζημίωση και των υπόλοιπων κτηνοτρόφων.

Στη δευτερολογία μου θα αναφερθώ στην πορεία των κρουσμάτων, αλλά και στο μέτρο αντικατάστασης του ζωικού κεφαλαίου 5.2, στο οποίο αναφερθήκατε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, η διαδικασία τελειώνει πάντα με τη δική σας την απάντηση και δεν θα έχω τον λόγο μετά. Εάν θεωρείτε ότι τα 4 και 5 ευρώ ζωοτροφία για το ζώο επαρκούν, τα συμπεράσματα είναι για τον κόσμο και συγκεκριμένα για τους κτηνοτρόφους. Από την απάντηση κατάλαβα ότι προφανώς σκοπίμως αγνοείτε την πραγματικότητα.

Η πραγματικότητα είναι ότι είναι πεντακόσια τα κρούσματα, δηλαδή πριν δεκατρείς ημέρες τετρακόσια εβδομήντα. Αυξάνεται. Η πραγματικότητα είναι η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ρίξατε κλασικά όλο το φταίξιμο στους κτηνοτρόφους. Όχι ότι δεν έχουν υποχρέωση. Είναι υποχρέωση των κτηνοτρόφων αυτό που λέει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι πρέπει να οριστικοποιηθούν λεπτομερείς επιδημιολογικές έρευνες; Εάν είναι αυτό υποχρέωση των κτηνοτρόφων, να τους το πούμε. Είναι υποχρέωση των κτηνοτρόφων η έγκαιρη αναφορά τυχόν ύποπτων συμβάντων; Όχι. Είναι υποχρέωση των κτηνοτρόφων να επιλέξουν και άλλο τρόπο που σας έχουν προτείνει; Σας το έχουν προτείνει αυτό. Αποδέκτης ήταν ο Υπουργός. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας, αποδέκτης ο Υπουργός, τέλη του 2024, προκειμένου, είπε, να μη χρειαστεί το Υπουργείο να πληρώνει αποζημιώσεις, υπάρχει κι άλλος τρόπος. Προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αναφοράς. Απλά έπρεπε να γίνει αποδεκτός αυτός ο τρόπος ο επιστημονικός και από το Εθνικό Κέντρο Αναφοράς.

Και τι ακούσαμε στην πρωτολογία; Κάναμε αυτό, κάναμε το άλλο. Όχι, κύριε Υπουργέ, δεν είναι έτσι. Προφανώς, έγιναν και λάθη, σοβαρά λάθη. Προφανώς, έχουν και υποχρέωση οι κτηνοτρόφοι. Στην ενημέρωση των κτηνοτρόφων, με εξαίρεση τις τελευταίες δεκαπέντε ημέρες, πείτε μου μία προσπάθεια, πείτε μου μία συγκεκριμένη κίνηση ενημέρωσης των κτηνοτρόφων. Με εξαίρεση τις δεκαπέντε ημέρες που κινητοποιηθήκατε με κάποιες συσκέψεις, κατά τους τελευταίους πέντε μήνες γιατί το Υπουργείο δεν ενημέρωνε, αλήθεια, στην ιστοσελίδα που είναι τα κρούσματα, πού είναι οι ζώνες; Υπήρχε αυτή η ενημέρωση;

Αυτά σας λέει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σας τα λέει τώρα, τέλη Μαΐου. Θα το προσκομίσω. Δεν τα λέει ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε ο Κόκκαλης, να το ξεκαθαρίσουμε. Λέει ότι οι επιδημιολογικές έρευνες πρέπει να είναι πιο αναλυτικές, για να εντοπίζεται η πηγή της μόλυνσης. Αυτά περιμένει σήμερα να ακούσει ο κόσμος. Το μέτρο 5.2 έπρεπε ήδη χθες να είχε ανακοινωθεί.

Κύριε Υπουργέ, συγγνώμη, επειδή έχουν γίνει, όχι απλά καθυστερήσεις, αλλά τραγικά λάθη, είστε αφενός ως Κυβέρνηση ανίκανοι να υπερασπιστείτε το συμφέρον της κτηνοτροφίας -αποδεικνύεται από την πραγματικότητα- αλλά και επικίνδυνοι,

διότι οδηγείτε σε πρόωρη συνταξιοδότηση εκατοντάδες κτηνοτρόφους. Τους οδηγείτε να αλλάξουν επάγγελμα, που είναι και αυτό πολύ δύσκολο πράγμα. Τουλάχιστον, στοχεύστε και προσπαθήστε αφενός να αυξήσετε το ποσό των ζωοτροφών, αφετέρου, εγκαίρως, να προκηρύξετε το μέτρο της δωρεάν αντικατάστασης του ζωικού κεφαλαίου. Δεν είναι θέμα, πλέον, κομματικό, κύριε Υπουργέ, είναι θέμα επιβίωσης. Αφανίζεται η ελληνική κτηνοτροφία.

Προσκομίζω στα Πρακτικά τα έγγραφα, τα οποία επικαλέστηκα: Και το έγγραφο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο το γνωρίζετε, αλλά και το έγγραφο των κτηνιάτρων. Σας είπα -όχι εσάς προσωπικά- ότι υπάρχει και άλλος επιστημονικός τρόπος, για να διαγιγνώσκεται εγκαίρως η ευλογία. Δοκιμάστε και αυτόν. Προφανώς, κρίθηκε ότι δεν ήταν σκόπιμο. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Τα κρούσματα παίρνουν την ανιούσα συνεχώς, δυστυχώς!

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κόκκαλης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Κόκκαλη.

Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Κόκκαλη, μιλάτε και στην ερώτησή σας και εδώ για μη ενημέρωση, για έλλειψη ενημέρωσης κ.λπ.. Δεν καταλαβαίνω τι εννοείτε. Πραγματικά, δεν καταλαβαίνω τι εννοείτε. Η ενημέρωση του Υπουργείου για την ακριβή επιδημιολογική κατάσταση της ευλογιάς στη χώρα είναι και διαρκής και αναλυτική. Δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτα απολύτως. Δεν υπάρχει τακτική σιωπής. Παρέχουμε όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, όποτε αυτά ζητηθούν και είναι και αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά, λοιπόν, για να τα δείτε και εσείς, κύριε Κόκκαλη τις δύο εικόνες, στις οποίες αποτυπώνεται αφενός μεν ο αριθμός των κρουσμάτων ανά περιφερειακή ενότητα από τις αρχές του 2025 έως και σήμερα και αφετέρου, η πορεία της επιζωοτίας με τη μορφή της επιδημιολογικής καμπύλης. Αυτός είναι ο αριθμός των κρουσμάτων, κύριε Κόκκαλη, μέσα στο 2025 και εδώ είναι η καμπύλη των κρουσμάτων.

Δεν ξέρω γιατί μιλάμε για παταγώδη αποτυχία, όταν τους τρεις μήνες πριν τον Απρίλιο, πριν το Πάσχα, είχαμε μηδέν κρούσματα, κύριε Κόκκαλη. Επί τρεις μήνες!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Τώρα έχουμε πεντακόσια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν έχουμε πεντακόσια τώρα. Τα πεντακόσια, στα οποία αναφέρεστε, είναι από πέρυσι το καλοκαίρι πιθανότατα. Είναι τα κρούσματα αναγεγραμμένα σε όλη τη χώρα από την 1^η Ιανουαρίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ορίστε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν είναι από την 1^η Ιανουαρίου αυτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: ...Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν είναι τα κρούσματα αυτά, κύριε Κόκκαλη, κάνετε λάθος. Ίσως είναι ο αριθμός των θανατωθέντων, ίσως είναι από πέρυσι το καλοκαίρι. Αυτός είναι ο αριθμός των κρουσμάτων από την 1^η Ιανουαρίου και θα δείτε ξεκάθαρα ότι Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο τα κρούσματα είναι μηδέν. Και αρχίζει μετά το Πάσχα, όπου επιτράπηκαν οι μετακινήσεις, η αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων.

Εδώ είναι και η επιδημιολογική καμπύλη. Τα καταθέτω στα Πρακτικά για να τα δείτε.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστος Κέλλας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο αριθμός των εστιών της ευλογιάς το 2025 είναι -να σας τα αναφέρω κιόλας- στην Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδας σαράντα πέντε καταγεγραμμένα κρούσματα, στην Ξάνθη τριάντα έξι, στην

Αιτωλοακαρνανία είκοσι τρία, στη Μαγνησία είκοσι τρία, στη Χαλκιδική δεκατρία και στη Λάρισα δώδεκα κρούσματα μέχρι σήμερα. Καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, για να περιορίσουμε τις εστίες και να προστατεύσουμε το ζωικό κεφάλαιο της χώρας και έχουμε ήδη αυξήσει και σκληρύνει τα μέτρα, σύμφωνα με τις συστάσεις των επιστημόνων και των Ευρωπαίων.

Όσον αφορά την ενημέρωση που λέτε, οι συσκέψεις και η ενημέρωση είναι διαρκείς από την πρώτη ημέρα της επιζωοτίας. Τις τελευταίες δεκαπέντε ημέρες που λέτε ότι γίνονται συσκέψεις, ναι, ξαναγίνονται για ενημέρωση των κτηνοτρόφων, για σκλήρυνση των μέτρων.

Σας ακούω που λέτε, γιατί καθυστερούμε. Αφενός μεν, έχουμε τεράστιο αριθμό κρουσμάτων, όπως λέτε, από την άλλη μεριά μιλάτε για μέτρο ανασύστασης 5.2. Το μέτρο 5.2 είναι έτοιμο, κύριε Κόκκαλη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Προκηρύξτε το.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να ανασυστήσουμε το ζωικό κεφάλαιο. Λέτε, δηλαδή, να φέρουμε ζώα τώρα που καίγονται οι περιοχές; Αυτό λέτε τώρα εσείς; Αυτό λέτε; Διότι έχουν απαγορευθεί, κύριε Κόκκαλη, οι μετακινήσεις στις περιοχές που έχουν πολλά κρούσματα. Πώς θα ανασυστήσουμε; Είναι δυνατόν σε μια περιοχή, η οποία φλέγεται, όπως Αιτωλοακαρνανία, Θεσσαλία, Λάρισα, Μαγνησία, Ξάνθη, Χαλκιδική, να ανασυστήσουμε το ζωικό κεφάλαιο να φέρουν καινούργια ζώα και να έχουμε νέες μετακινήσεις, δηλαδή νέα κρούσματα;

Είμαστε έτοιμοι για το 5.2, το 5.2 είναι έτοιμο. Σύμφωνα με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τις οποίες επικαλείστε όπου θέλετε, μέσα λέει αναστολή εφαρμογής του 5.2. Το αποκρύπτετε, όμως, δεν το λέτε και δεν χρειάζεται και πολύ μυαλό, αλλά κοινή λογική. Και βεβαίως θα το εφαρμόσουμε το 5.2 και βεβαίως είμαστε έτοιμοι για το 5.2 και θα είναι με απλό τρόπο, αλλά πρέπει να έχουμε μείωση των κρουσμάτων.

Η ανασύσταση των εκτροφών που βρίσκονται μέσα στις απαγορευμένες ζώνες καθίσταται απαγορευτική στην παρούσα φάση, λόγω της ανθεκτικότητας του ιού στο περιβάλλον, αλλά και του αυξανόμενου αριθμού των νέων εστιών.

Τώρα, όσον αφορά τα ζώα που είχε ο καθένας, θα επιτραπεί η ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου με δωρεάν επιχορήγηση 100% από το ευρωπαϊκό μέτρο. Όσον αφορά τις ζωτροφές, βεβαίως και είχαμε εγκλεισμό των ζώων. Τουλάχιστον, αυτή ήταν η εντολή του Υπουργείου για το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Βεβαίως και ήταν αυξημένο το ύψος του κόστους ζωοτροφών σε όλες τις μονάδες που είχαν τα αιγοπρόβατα έξω και το Υπουργείο από την πρώτη στιγμή ό,τι ακριβώς είπε, το τήρησε. Οι αποζημιώσεις των αιγοπροβάτων τα οποία θανατώθηκαν, ήταν αυξημένες πάνω από 100%, όπως εξ αρχής δεσμευθήκαμε, γιατί θέλουμε να κρατήσουμε την κτηνοτροφία, γιατί θέλουμε να στηρίξουμε την κτηνοτροφία και τον πρωτογενή τομέα και θα δώσουμε ζωοτροφές από πρόγραμμα «De Minimis», ύψους 63 εκατομμυρίων ευρώ.

Θα μπορούσατε να μου πείτε γιατί καθυστερήσαμε να το δώσουμε. Ναι, καθυστερήσαμε, κύριε Κόκκαλη και θα σας πω γιατί. Γιατί έχει προκύψει τον τελευταίο μήνα το μεγάλο θέμα με τους μετακινούμενους κτηνοτρόφους, οι οποίοι, λόγω των απαγορεύσεων, δεν μπορούν να μετακινηθούν. Και θέλουμε σε αυτή την ΚΥΑ, που θα βγει με το «De Minimis», να περιλάβουμε μέσα και τους μετακινούμενους κτηνοτρόφους, οι οποίοι δεν μπορούν να μετακινηθούν, άρα χρειάζονται ζωοτροφές. Επίκειται άμεσα η έκδοση της ΚΥΑ για την κατανομή της χρηματοδότησης, η οποία θα είναι ανά περιοχή και ανάλογα με τον χρόνο εγκλεισμού των ζώων.

Τόσο εγώ προσωπικά, όσο και όλη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, έχουμε κατ' επανάληψη επισκεφθεί τις πληγείσες περιοχές. Λόγω των επιζωοτιών, βρισκόμαστε σε στενή επαφή και δίπλα στους κτηνοτρόφους μας και με πράξεις και με διαρκείς συσκέψεις και με αποφάσεις και με δίκαιες αποζημιώσεις και όχι με λόγια και υποσχέσεις. Ό,τι ακριβώς είπαμε, ισχύει. Καθένας κτηνοτρόφος δεν θα μείνει χωρίς στήριξη. Το είπαμε και το αποδεικνύουμε καθημερινά εμπράκτως.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 20-6-2025 σχέδιο νόμου: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Συνεχίζουμε τώρα με τη δεύτερη με αριθμό 1052/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηλείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχάλη Κατρίνη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Επικίνδυνη επιβάρυνση του οδικού δικτύου της Αμαλιάδας από την έλλειψη περιμετρικού δρόμου σύνδεσης της πόλης με τον οδικό άξονα Πάτρα - Πύργος».

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σε έναν μήνα περίπου από τώρα σύμφωνα με τα δημοσιεύματα θα γίνουν τα εγκαίνια του οδικού άξονα Πάτρα - Πύργος, τουλάχιστον το τμήμα Αλυσός - Πύργος. Είναι ένα έργο πνοής για την Ηλεία το οποίο οι κάτοικοι περιμένουν πάνω από είκοσι χρόνια και υπήρχαν πάρα πολλές και αναπαισιωχτικές καθυστερήσεις.

Παρά, λοιπόν, τη δικαιολογημένη προσμονή όλων των κατοίκων της Ηλείας για το έργο αυτό, το οποίο ελπίζουμε ότι θα συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής μας, υπάρχει και μία δικαιολογημένη αναστάτωση των φορέων και των κατοίκων διαφόρων πόλεων της Ηλείας - σήμερα το ερώτημα αφορά τον Δήμο Ήλιδας και την Αμαλιάδα - λόγω της έλλειψης της σύνδεσης του οδικού άξονα με τα τοπικά δίκτυα μέσα από σύγχρονα και κατάλληλα έργα υποδομής.

Αυτήν τη στιγμή, λοιπόν, στην Αμαλιάδα εκκρεμεί η ανατολική είσοδος της πόλης, η οποία θα συνδεθεί και με τον οδικό άξονα, αλλά και με τον περιμετρικό δρόμο ο οποίος, όπως γνωρίζετε, έχει δημοπρατηθεί από το 2022 με ποσό δημοπράτησης 3,075 εκατομμύρια ευρώ αλλά βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, με ορατό τον κίνδυνο μετά την παράδοση του οδικού άξονα Αλυσός - Πύργος όλη η κυκλοφοριακή κίνηση να διέρχεται μέσα από τον αστικό ιστό της Αμαλιάδας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται - νομίζω καταλαβαίνετε - και για την ασφάλεια των οδηγών, αλλά και των πολιτών.

Ενώ, λοιπόν, είναι εξασφαλισμένη η χρηματοδότηση του έργου του έργου, δεν έχουν δεσμευτεί χρήματα για την πληρωμή των απαλλοτριώσεων και την απομάκρυνση του δικτύου ηλεκτροδότησης, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση του έργου. Έχει στείλει και σχετικό υπόμνημα και ο Δήμος της Ήλιδας εδώ και δύο τουλάχιστον μήνες.

Ερωτάσθε, λοιπόν:

Πρώτον, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα κατασκευής της ανατολικής εισόδου της Αμαλιάδας, το οποίο είναι έργο προαίρεσης, και πώς θα στηριχθεί ο δήμος, γιατί μέχρι να κατασκευαστεί και αυτό το έργο, αλλά και ο περιμετρικός δρόμος, θα πρέπει να υπάρχει μία διαπλάτυνση, μία διευκόλυνση του δήμου σε κάποια έργα, ώστε να μπορέσει να ελαχιστοποιήσει τα προβλήματα από την υπερβολική φόρτωση του υπάρχοντος δικτύου;

Δεύτερον, έχετε να μας απαντήσετε κάτι για το πώς θα εξευρεθούν οι απαραίτητοι πόροι για πληρωμή απαλλοτριώσεων, ώστε να κατασκευαστεί ο περιμετρικός δρόμος σύνδεσης του οδικού Πάτρα - Πύργος με την είσοδο της Αμαλιάδας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Κατρίνη.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Νι-

κόλαος Ταχιάος.

Κύριε Ταχιάο, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, κατ' αρχάς θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό και πραγματικά πολύ ενθαρρυντικό γι' αυτήν τη Βουλή το γεγονός ότι επιτέλους κάνουμε ερωτήσεις για τις συνέπειες του οδικού άξονα Πάτρα - Πύργος, για την επόμενη μέρα του οδικού άξονα Πάτρα - Πύργος, διότι έχουμε φτάσει σε αυτό το σημείο.

Μιλάμε για ένα θέμα το οποίο προφανώς είναι γνωστό. Η σύνδεση της Αμαλιάδας με το έργο του οδικού άξονα Πάτρα - Πύργος είναι ένα θέμα το οποίο εκκρεμεί. Έχει εξευρεθεί λύση από τη μεριά του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Θα υπάρξει μία σύνδεση προσωρινή την 31^η Ιουλίου, οπότε και θα παραδοθεί το τμήμα αυτό του δρόμου, με την επαρχιακή οδό Γεράκι - Αμαλιάδα. Βεβαίως αυτή είναι μια προσωρινή λύση. Υπάρχει ένα αίτημα του Δήμου Αμαλιάδας με την ολοκλήρωση της προαίρεσης, που σκοπός είναι να έχει ολοκληρωθεί στα τέλη του Φεβρουαρίου του 2026 -θα προχωρήσει αυτή η προαίρεση των οκτακοσίων περίπου μέτρων για τη σύνδεση με την περιμετρική της Αμαλιάδας- να υπάρξει μια διαφορετική λύση, να κατασκευαστεί ένα μήμα δρόμου, αν έχω καταλάβει καλά, της περιμετρικής για το οποίο υπάρχουν απαλλοτριώσεις και το οποίο θα το συνδέει πάλι και αυτό με το οδικό δίκτυο της Αμαλιάδας, αλλά ναι, η αλήθεια είναι ότι δεν έχουν βρεθεί οι πόροι, δεν υπάρχουν πόροι στον δήμο ακόμα για την κατασκευή του συνόλου της περιμετρικής οδού, που είναι ένα έργο που έχει δημοπρατηθεί από το 2022.

Βεβαίως είναι ένα ερώτημα πώς χωρίς να υπάρχει ορατή χρηματοδότηση έχει δημοπρατηθεί το έργο. Αυτό είναι ένα θέμα το οποίο ο Δήμος Αμαλιάδας οφείλει να το αντιμετωπίσει.

Γνωρίζετε ότι δεν είναι το δικό μας Υπουργείο αυτό το οποίο επισπεύδει αυτά τα έργα, τα έργα που γίνονται εντός σχεδίου πόλεως ή τα έργα που γίνονται από τους δήμους και τις περιφέρειες. Είναι σαφές ότι αποτελεί ένα αντικείμενο για το οποίο υπάρχουν Υπουργεία τα οποία είναι καταλληλότερα ημών για να δώσουν τη σχετική απάντηση. Εμείς θα εξασφαλίσουμε την προσωρινή λύση. Σας διαβεβαιώνω, όμως, από τις συζητήσεις που έχω κάνει με τους τους άλλους αρμόδιους Υπουργούς, ότι γίνεται μια πολύ μεγάλη προσπάθεια να διασφαλιστούν οι πόροι στον Δήμο Αμαλιάδας, ώστε να προχωρήσει και η περιμετρική οδός γιατί καταλαβαίνουμε πάρα πολύ καλά πόσο αναγκαία είναι για τη λειτουργία της πόλης.

Βεβαίως δεν είναι καθόλου ορατό ότι αυτό θα μπορέσει με κάποιο τρόπο να προλάβει τη λειτουργία της οδού μεταξύ Πάτρας και Πύργου. Είναι σαφές ότι δεν πρόκειται να συνοδεύσει την παρόδοση. Όταν κατασκευαστεί η περιμετρική όμως, θα υπάρχουν όλες εκείνες οι λύσεις, ώστε να υπάρχει άμεση σύνδεση της περιμετρικής με τον οδικό άξονα Πάτρα - Πύργος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, όπως είπατε και εσείς, ο οδικός άξονας Πάτρα - Πύργος θα παραδοθεί μέχρι το τέλος του 2025. Μάλιστα το Υπουργείο προχώρησε και στην καταβολή επίπλεον 27 εκατομμυρίων ευρώ, για να υπάρχει μία τρίμηνη επίπλευση του έργου. Πιθανότατα κάποιους από αυτούς τους πόρους θα μπορούσατε να τους διαθέσετε στο κομμάτι και των έργων προαίρεσης ή να υπάρχει μια συνεργασία, έτσι ώστε να υπάρχει μία καλύτερη σύνδεση, γιατί τώρα παραδίδεται ένα έργο χωρίς συνδέσεις με κομβικές περιοχές του Νομού Ηλείας, όπως η Αμαλιάδα που είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του νομού, το λιμάνι της Κυλλήνης, η περιοχή της Γαστούνης, της Ανδραβίδας.

Θα πω για το λιμάνι της Κυλλήνης -το ξέρετε πολύ καλά- ότι μόνο μέσα στο καλοκαίρι σύμφωνα με εκτιμήσεις θα υπάρχουν πάνω από τριακόσιες σαράντα χιλιάδες διελεύσεις ιδιωτικών οχημάτων -περίπου δέκα χιλιάδες λεωφορεία, εξήντα χιλιάδες φορτηγά- και όλοι αυτοί θα πρέπει να έρχονται από το καινούργιο οδικό δίκτυο στον κόμβο των Λεχαινών, να κάνουν τρία χιλιόμετρα στο παλιό οδικό δίκτυο, που είναι ήδη επιβαρυνμένο με μία λωρίδα κυκλοφορίας, για να μπαίνουν έντεκα χιλιόμετρα προς το λιμάνι της Κυλλήνης. Άρα δεν είναι μόνο η Αμαλιάδα, είναι γενικότερο το πρόβλημα της σύνδεσης του οδικού άξονα Πάτρα -

Πύργος με πάρα πολλά κομβικά σημεία της Ηλείας.

Στην ανατολική είσοδο της Αμαλιάδας ξέρετε πολύ καλά ότι ως έργο προαίρεσης απεντάχθηκε τον Δεκέμβριο του 2021 επί δικής σας κυβέρνησης. Υπάρχει έγγραφη απάντηση από τον προηγούμενο Υπουργό Υποδομών στον Δήμο 'Ηλιδας που λέει ότι δεν συμφωνεί με την ένταξη της ανατολικής εισόδου της Αμαλιάδας ως έργο προαίρεσης του οδικού άξονα Πάτρα - Πύργος. Στις 27 Μαρτίου 2025 έρχεται υπουργική απόφαση από τον σημερινό Υπουργό Υποδομών, τον Δήμο, που εντάσσει την ανατολική είσοδο ως έργο προαίρεσης, αλλά, προσέξτε, τι λέει απόφαση; Ότι για να κατασκευαστεί το Υπουργείο το έργο προαίρεσης, πρέπει πρώτα ο δήμος να ολοκληρώσει την περιμετρική οδό. Για να ολοκληρώσει, όμως, ο δήμος την περιμετρική οδό πρέπει να υπάρχουν χρήματα για να πληρωθούν οι απαλλοτριώσεις.

Και εδώ υπάρχει το εξής παράταιρο: Ενώ έχουν πληρωθεί οι απαλλοτριώσεις για το κομμάτι της ανατολικής εισόδου και απομένει η κατασκευή, το Υπουργείο λέει ότι για να το κατασκευάσει, πρέπει ο δήμος να φτιάξει τον περιμετρικό δρόμο, για τον οποίο υπάρχει χρηματοδότηση, αλλά που δεν μπορεί να γίνει, αν δεν βρεθούν χρήματα και για τις απαλλοτριώσεις, αλλά και για την απομάκρυνση του δικτύου ηλεκτροδότησης, για το οποίο υπάρχει μια πρόχειρη εκτίμηση.

Άρα εδώ οδηγούμαστε σε ένα πλήρες αδιέξοδο. Δηλαδή ενώ υπάρχουν περίπου παραπάνω από 3 εκατομμύρια διασφαλισμένα για το έργο της περιμετρικής, λέει η Κυβέρνηση ότι «εγώ δεν κάνω τη σύνδεση του οδικού άξονα με την περιμετρική πριν φτιάξει ο δήμος τον δρόμο», τον οποίο όμως δεν έχει χρήματα να φτιάξει, γιατί δεν έχει χρήματα για τις απαλλοτριώσεις.

Άρα εδώ επιτρέψτε μου να πω ότι είμαστε σε ένα αδιέξοδο. Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή σαφές χρονοδιάγραμμα. Γιατί το λέω αυτό, κύριε Υπουργέ; Γιατί εφόσον δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα να βρεθούν τα χρήματα για τις απαλλοτριώσεις για να κατασκευαστεί ο περιμετρικός δρόμος, που ξέρετε ότι θέλει τουλάχιστον δεκαοκτώ μήνες η κατασκευή για να γίνει, εφόσον σήμερα η Κυβέρνηση δεν λέει ότι: «Εγώ το επόμενο τρίμηνο, εξάμηνο θα βρω τα χρήματα ώστε ο δήμος να κατασκευάσει τον περιμετρικό» και όχι μόνο αυτό, αλλά επιμένει η Κυβέρνηση και λέει ότι «εγώ δεν θα φτιάξω την ανατολική σύνδεση μέχρι να κατασκευάσει ο δήμος τον περιμετρικό δρόμο», άρα ουσιαστικά βρισκόμαστε στο σημείο μηδέν.

Τα ερωτήματα λοιπόν -και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή- είναι τα εξής δύο: Πρώτον, αν θα αναθεωρήσετε την απόφαση που λέει ότι θα κατασκευάσετε την ανατολική είσοδο με την προϋπόθεση κατασκευής του περιμετρικού δρόμου. Είναι υποχρέωση της πολιτείας η ανατολική είσοδος ως σύνδεση του οδικού άξονα με έναν δρόμο ο οποίος θα κατασκευαστεί και θα διευκολύνει την αποσυμφόρηση όλου αυτού του οδικού φορτίου που θα έρχεται από έναν κεντρικό άξονα σε ένα τοπικό δίκτυο.

Και το δεύτερο είναι εάν η Κυβέρνηση -μπορεί να μην αφορά το Υπουργείο το δικό σας- έχει σκεφτεί κάποιον τρόπο ώστε να βρεθούν τα χρήματα για τις απαλλοτριώσεις, που είναι προϋπόθεση για να γίνει ο περιμετρικός δρόμος. Χρήματα έχει ο δήμος να το φτιάξει. Δεν έχει χρήματα για τις απαλλοτριώσεις. Υπάρχει κάποια λύση, κάποια διέξοδος, κάποια απόφαση δική σας που σε αυτό το σαφές και προφανές αδιέξοδο θα δώσει λύση με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ή απλά θα πάμε τέλη Ιουλίου να εγκαινιάσουμε ένα έργο πολύ σημαντικό -εγώ δεν υποτιμώ την αξία του έργου- μόνο και μόνο για τα εγκαίνια και για να πούμε ότι παραδώσαμε ένα έργο, αλλά από εκεί και πέρα η Κυβέρνηση δεν έχει χρονοδιάγραμμα για το πώς θα συνδεθεί αυτό το έργο με την Αμαλιάδα, με το λιμάνι της Κυλλήνης, με κομβικά σημεία του Νομού Ηλείας;

Θεωρώ λοιπόν ότι θα πρέπει άμεσα να δώσετε απαντήσεις -αν όχι σήμερα, γιατί καταλαβαίνω ότι σήμερα δεν υπάρχει σαφές χρονοδιάγραμμα, πέρα από την προσωρινή λύση- για το πώς αυτό το μεζονος σημασίας έργο για την Ηλεία θα συνδεθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με τα αστικά κέντρα, αλλά και με το λιμάνι της Κυλλήνης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κατρίνη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, δεν ξέρω αν είναι καταληπτός στην αρχή, κατανοητός, αλλά σε κάθε περίπτωση εμείς θα προχωρήσουμε στην κατασκευή της οδού της σύνδεσης. Η απόφαση εξεδόθη κατά τον τρόπο που λέτε για έναν πολύ απλό λόγο, διότι το πλέον ορατό μέχρι αυτή τη στιγμή είναι να κατασκευαστεί ένας δρόμος στο πουθενά. Η λέξη «αδιέξοδο», την οποία χρησιμοποιήσατε, μάλλον θα ταίριαζε σε αυτή την περίπτωση.

Γι' αυτό έχουμε πει το εξής, ότι, πρώτον, το έργο της προαίρεσης θα προχωρήσει. Το έργο της προαίρεσης θα συνδεθεί σε αυτή τη φάση με τον τρόπο που σας είπα, Γεράκι - Αμαλιάδα με την επαρχιακή οδό. Σε επόμενη φάση, δηλαδή μέχρι και τον Φλεβάρη, θα έχει κατασκευαστεί μέχρι το σημείο εκείνο όπου θα συναντά στο μέλλον την περιμετρική, όταν κατασκευαστεί η περιμετρική και προφανέστατα αυτό που θα μας προτείνει ο δήμος, τα εκατόν πενήντα μέτρα που προτείνει επιπλέον κατασκευής είναι τμήμα αυτής της περιμετρικής, το οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται στη σύμβαση την οποία έχει με τον ανάδοχο που έχει ξεκινήσει την κατασκευή της οδού.

Από εκεί και πέρα, αυτήν τη στιγμή εγώ δεν μπορώ να μιλήσω συγκεκριμένα για το ζήτημα της χρηματοδότησης της περιμετρικής οδού διότι δεν είναι θέμα του δικού μας Υπουργείου. Μπορώ, όμως, να σας διαβεβαιώσω ότι ως Κυβέρνηση εξαντλούμε όλες εκείνες τις ενέργειες που είναι απαραίτητες ώστε να μπορέσει να προχωρήσει και η περιμετρική της Αμαλιάδας και πιστεύω ότι συντομότερα θα υπάρχουν νέα σχετικά με αυτό, τα οποία ο Δήμαρχος Ήλιδος θα τα πληροφορηθεί αρμοδίως.

Τώρα, εκείνο που είναι σημαντικό είναι αυτό που είπατε, ότι τελειώνει το έργο Πάτρα - Πύργος, τουλάχιστον, το μεγάλο τμήμα, το τμήμα από τον Αλισσό μέχρι τον Πύργο. Παραδίδεται και παραδίδεται πλήρες, δηλαδή στις συμπληρωματικές εργασίες που έχουμε δώσει εντολή να γίνουν περιλαμβάνονται όλα εκείνα τα υδραυλικά έργα τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά για να μπορέσουμε να αποφύγουμε πλημμύρες στην περιοχή. Το ξέρετε πολύ καλά ότι μια από τις πιο ύποπτες περιοχές για φαινόμενα πλημμύρας είναι η Βάρδα. Είναι περιοχές στις οποίες, πραγματικά, θα προχωρήσουμε σε σημαντικές υδραυλικές παρεμβάσεις, σε έργα προστασίας όχι μόνο της οδού, αλλά και των κατάντη τμημάτων, καθώς και των ανάντη. Θα προχωρήσουμε σε κόμβους οι οποίοι δεν είχαν προβλεφθεί και οι οποίοι διευκολύνουν την οικονομική ζωή της περιοχής. Θα προχωρήσουμε στις ασφαλτοστρώσεις των παράπλευρων οδών, που δεν συμπεριλαμβάνονταν στο αρχικό έργο.

Πρέπει να γίνει σαφές -και νομίζω ότι αυτό κάθε καλόπιστος μπορεί να το καταλάβει- ότι το να χρηματοδοτήσει ένα έργο μέσω μιας παραχώρησης έχει να κάνει εν πολλοίς και με το κόστος του έργου και με το πώς αυτό μπορεί να εξασφαλίσει χρηματοδοτήσεις από τις τράπεζες. Έργα συνοδά, τα οποία μπορεί να είναι αναγκαία, δεν είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται εξ αρχής σε αυτό το έργο όταν αρχίζει και χτυπάει το χρηματοδοτικό μοντέλο. Θα πρέπει και η περιφέρεια, που έχει την κύρια αρμοδιότητα για το περιφερειακό δίκτυο, για το επαρχιακό δίκτυο, να έρθει και εκείνη αρωγός, με τον δικό της σχεδιασμό και δρόμους συνδετήριους, οι οποίοι είναι απολύτως απαραίτητοι, χωρίς αμφιβολία, για την καλύτερη λειτουργία των πόλεων και των λιμανιών της περιοχής, να έρθουν να «κουμπώσουν» πάνω στον Πάτρα - Πύργος.

Σας ξαναλέω όμως, το σημαντικό είναι ότι 31 Ιουλίου, το πρώτο Σαββατοκύριακο, πρακτικά, του Αυγούστου, το πρώτο Σαββατοκύριακο των εξοδούχων του Αυγούστου, όπως συνηθίζουν να το λένε στα τηλεοπτικά δίκτυα, ένα τεράστιο τμήμα της οδού μεταξύ της Πάτρας και του Πύργου θα είναι απολύτως λειτουργικό ώστε να διευκολύνει τη μετάβαση με ασφάλεια σε μερικές από τις ωραιότερες περιοχές της Ελλάδας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε τώρα με την τρίτη με αριθμό 1063/13-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία

κ. Χαράλαμπος (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Θολός ορίζοντας για το αεροδρόμιο Καστελλίου. Εκτός χρονοδιαγράμματος η υλοποίησή του».

Παρακαλώ, κύριε Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Εκτός χρονοδιαγράμματος η υλοποίησή του» είπατε στον τίτλο της τοποθέτησης και δράττομαι της ευκαιρίας προτού εισέλθω στο θέμα μας, κύριε Ταχιάο, να πω ότι βλέπουμε εδώ τον συνάδελφο Βουλευτή Λασιθίου κ. Πλακιωτάκη και θυμήθηκα τώρα, συγκυριακά, ότι έχει παρέλθει ενάμισης μήνας από τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, από το Ηράκλειο, για την ωρίμανση για την εκπόνηση των μελετών και τη χρηματοδότηση αυτών όσον αφορά στον δρόμο για τη Σητεία. Παραμένει ανατιστοιχία λόγων και πράξεων. Ακόμη δεν έχουν δει τίποτα οι Λασιθιώτες και άκουσα και τον δήμαρχο της περιοχής.

Πάμε τώρα στο θέμα μας: Καστέλλι, αεροδρόμιο Καστελλίου. Νομίζω ότι είναι ένα κομβικό έργο, ένα έργο - σηματορός για την ευρύτερη περιοχή, ένα έργο που φέρει, όμως, και τη σφραγίδα της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ -οφείλω πάντοτε να το παραθέτω και ένα έργο με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ένα χρονοδιάγραμμα το οποίο, βεβαίως, έχει επιμηνυθεί λόγω των επιπρόσθετων εργασιών, της συμπληρωματικής ουσιαστικής σύμβασης που πέρασε από τη Βουλή πριν από δύο χρόνια, ένα έργο, όμως, το οποίο φαίνεται -εξού και η παρέμβασή μου σήμερα, κύριε Ταχιάο και θα το συζητήσουμε φαντάζομαι και στη δευτερολογία μου- ότι καθυστερεί -αυτό, τουλάχιστον, δηλώσατε κι εσείς στις 11 Απριλίου του 2025, πριν από δυόμισι μήνες, όταν ήρθατε στην Κρήτη για συνάντηση με τους φορείς, με τον περιφερειάρχη, τον Δήμαρχο Μινώα Πεδιάδος και εκφράσατε να μην την ικανοποιήσή σας για την πρόοδο, από την άλλη, όμως, εκφράσατε την εκτίμηση, προαναγγείλατε δηλαδή, ότι θα έχουμε την καθυστέρηση παράδοσής του-, την ώρα που ο προκάτοχος κ. Σταϊκούρας εν πάση περιπτώσει και ο κ. Μητσοτάκης, ουσιαστικά, μας έλεγαν ότι «τρέχει» με ταχύτατους ρυθμούς και ότι είμαστε εντός των χρονοδιαγραμμάτων.

Επειδή ξέρετε την κατάσταση που επικρατεί στο νυν αεροδρόμιο στο Ηράκλειο, στο αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης», που δεν περιποιεί τιμή για ευρωπαϊκή χώρα, πολλώ δε μάλλον για μία πόλη που προσελκύει τόσο μεγάλο πλήθος τουριστών και επειδή είναι μια ιστορική εκκρεμότητα αν μη τι άλλο το αεροδρόμιο Καστελλίου, θέλω να ρωτήσω το εξής: Τι μέλλει γενέσθαι; Ποία θα είναι αυτή ουσιαστικά η καθυστέρηση;

Και επειδή πραγματικά η Κυβέρνηση, εσείς οι ίδιοι δηλαδή, με τα λεγόμενά σας θέτετε εαυτόν έκθετο, επειδή τα αναπτυξιακά έργα υποδομών έχουν επισημανθεί προφανώς και προσφάτως από τους τοπικούς φορείς και επειδή τόσο οι εμπλεκόμενοι φορείς όσο και οι κάτοικοι του νησιού απαιτούν πλέον ξεκαθάρες απαντήσεις, ερωτάσθε, λοιπόν, κύριε Ταχιάο: Σε τι ποσοστό ολοκλήρωσης βρίσκεται αυτήν τη στιγμή που μιλάμε το αεροδρόμιο Καστελλίου, σύμφωνα με τα στοιχεία του αναδόχου, δεδομένου ότι και εσείς κάνετε λόγο για εντυπωσιακή πρόοδο, αλλά την ίδια ώρα η τελική ημερομηνία παράδοσης του έργου είναι ασαφής;

Σχετίζεται η παράταση ολοκλήρωσής του με την απαιτούμενη και απαραίτητη ενίσχυση -φαντάζομαι θα συμφωνήσετε- του αερολιμένα «Νίκος Καζαντζάκης»;

Και, βέβαια, το δεύτερο σκέλος της ερώτησης είναι ποια συγκεκριμένα συμπληρωματικά έργα από αυτά που έχουν επισημανθεί από τους τοπικούς φορείς προτίθεστε να ωριμάσετε και να εκτελέσετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μαμουλάκη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, πραγματικά το Καστέλλι είναι ένα έργο το οποίο τρέχει πάρα πολύ γρήγορα. Τρέχει κυριολεκτικά και είναι ένα έργο πολύ μεγάλης σημασίας για την Κρήτη.

Θα μου πείτε, λοιπόν, ότι έχει καθυστερήσεις, τουλάχιστον,

αυτό είπα. Αυτό το οποίο είπα είναι ότι υπάρχουν συγκεκριμένα αντικείμενα του έργου τα οποία πραγματικά είναι ενδεικτικά μελλοντικών καθυστερήσεων. Ποια είναι αυτά; Υπάρχουν στοιχεία τα οποία προκύπτουν από την κρίσιμη διαδρομή αυτού του χρονοδιαγράμματος.

Ξέρετε πολύ καλά ότι στον λόφο 24, στον οποίο πρόκειται να εγκατασταθεί το σύστημα αεροναυτιλίας, το ραντάρ πρακτικά του αεροδρομίου, έχουν βρεθεί αρχαία πολύ σημαντικά, σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού, τα οποία επιβάλλουν μια σημαντική τροποποίηση και των συστημάτων αεροναυτιλίας και του τρόπου τοποθέτησής τους.

Αυτό το θέμα θα κλείσει μέσα στις προσεχείς ημέρες. Αν δεν κάνω λάθος, την πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου θα γίνει σχετική συζήτηση στο ΚΑΣ, οπότε θέλω να πιστεύω ότι μέσα στον επόμενο μήνα θα έχει κλείσει η υπόθεση του λόφου 24. Αυτό, λοιπόν, θα επιτρέψει αμέσως μετά να προχωρήσει η δημοπράτηση των συστημάτων αεροναυτιλίας, τα οποία χρειάζονται για την προσέγγιση, αλλά και για τις απογειώσεις προς και από το αεροδρόμιο του Καστελλίου, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό για τη λειτουργία του.

Από την πορεία αυτού του διαγωνισμού και την πορεία του χρονοδιαγράμματος προμήθειας των συστημάτων θα προκύψει και η τυχόν καθυστέρηση που πρέπει με κάποιον τρόπο είτε να απομειωθεί από το έργο, επιτρέποντας μια μεταβατική λειτουργία με τα συστήματα του «Καζαντζάκης», είτε να οδηγήσει σε μια παράταση της παράδοσης του έργου. Αυτό δεν είναι κάτι το οποίο έχει κριθεί αυτήν τη στιγμή. Σίγουρα, όμως, ο λόφος 24 είναι ένα θέμα το οποίο βρίσκεται στην κρίσιμη διαδρομή.

Το δεύτερο ζήτημα το οποίο θα έλεγε κανένας ότι δεν αφορά στο ίδιο το αεροδρόμιο, αλλά συνδέεται με το αεροδρόμιο, είναι το θέμα της πρόσβασης από τον ΒΟΑΚ, το θέμα της οδού σύνδεσης του ΒΟΑΚ με το αεροδρόμιο.

Όπως ξέρετε, στην περιοχή του Πετρινού Λάκκου έχουμε ζητήματα και περιβαλλοντικά, αλλά και ζητήματα επίσης αρχαιολογικά, τα οποία και αυτά έχουν οδηγήσει σε σημαντικές καθυστερήσεις. Στην εβδομάδα αυτή, την εβδομάδα που διατρέχουμε, περιμένουμε ότι θα έχουμε πάρει τις υπογραφές για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία έρχεται ως επακόλουθο της αδυναμίας να προχωρήσουμε στις εργασίες μέσα στον χρόνο που απαιτείται για τη συγκεκριμένη διέλευση από το σημείο το οποίο σας περιγράφω και οι οποίες επιβάλλουν σήραγγες συνολικού μήκους περίπου τριών χιλιομέτρων, δίδυμες σήραγγες.

Καταλαβαίνετε ότι αυτό το έργο δεν είναι κάτι το οποίο μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα στον χρόνο στον οποίο περιμένει κάποιος ότι πρέπει να παραδοθεί το αεροδρόμιο. Κατά συνέπεια, αυτό που πρέπει να μελετηθεί είναι οι εναλλακτικές οδεύσεις από την περιοχή του Αρκαλοχωρίου, από τον γνωστό δρόμο με τον οποίο το Αρκαλοχώρι σήμερα συνδέεται με το Ηράκλειο και το Αρκαλοχώρι με το Καστέλλι.

Αυτά είναι ζητήματα τα οποία αυτήν τη στιγμή αντιμετωπίζουμε, τα οποία δεν μπορούν να προσδιορίσουν πόσο θα χρειαστεί, αν χρειαστεί, να υπάρξουν καθυστερήσεις στο έργο. Συνεχίζουμε να παραμένουμε στο χρονοδιάγραμμα της 6^{ης} Φεβρουαρίου 2026, το οποίο έχει υποβάλει η παραχώρηση και ο κατασκευαστής του έργου, με τις επιφυλάξεις τις οποίες σας ανέφερα προηγουμένως.

Σε ό,τι αφορά στα συμπληρωματικά έργα, θα σας πω στη δευτερολογία μου, για να μην τρώω χρόνο από τη δική σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ, κύριε Μαμουλάκη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επί ζω να λάβετε υπ' όψιν σας την παρέμβαση και παρατήρηση περί Σητείας, γιατί νομίζω ότι πρέπει να έχουμε μια απάντηση προτού προχωρήσουμε σε επίκαιρη ερώτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): ... (Δεν ακούστηκε)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Όχι, ευκαιρίας δοθείσης. Ξέρετε ότι η συγκυρία με ευνόησε μάλλον, για να έχω μια διττή προσέγγιση στην παρέμβασή μου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών):

ρών): Εισπήδηση...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ναι, νομίζω θετική εισπήδηση.

Λοιπόν, πάμε τώρα στην ουσία.

Ο λόφος Παπούρα που αναφέρατε, δηλαδή ο λόφος 24, το Ομφάλιο Πεδίο κατά άλλους, η μινωική φρυκτωρία, ένα πραγματικό εξαιρετικό εύρημα το οποίο φαίνεται να είναι και καινοφανές για τα ιστορικά δεδομένα της περιοχής, το γνωρίζουμε, ξέρετε, κύριε Ταχιάο. Εδώ και ενάμιση χρόνο έχει βρεθεί αυτό.

Τώρα τι έρχεστε και λέτε στην Εθνική Αντιπροσωπεία; Ότι ενάμιση χρόνο μετά θα το φέρετε στο ΚΑΣ. Αυτό συντελεί από μόνο του μια ξεκάθαρη καθυστέρηση με δική σας υπαιτιότητα. Και λέτε τώρα ότι παραμένετε σταθεροί στην άποψη περί 6^{ης} Φεβρουαρίου του 2026 παράδοση του έργου. Προφανώς, και αυτό δεν μπορεί να σταθεί πουθενά γιατί δεν μπορεί να παραδοθεί το έργο σε οκτώ μήνες από σήμερα. Το γνωρίζουμε πολύ καλά.

Αναφέρετε τη σύνδεση του αεροδρομίου, τα 13,12 χιλιόμετρα με τον ΒΟΑΚ. Ξέρετε ότι αυτό είναι υποχρέωση του κοινοπρακτικού σχήματος, δηλαδή της ΤΕΡΝΑ εν προκειμένω, υποχρέωση στη σύμβαση παραχώρησης η ολοκλήρωση, κατασκευή και λειτουργία του τμήματος αυτού. Τώρα πώς βρέθηκαν οι Έλληνες φορολογούμενοι να πληρώνουν και 100 εκατομμύρια παραπάνω για μια υποχρέωση της εταιρείας είναι μεγάλη ιστορία που δεν είναι της παρούσης, αλλά οφείλω να το επισημαίνω κάθε φορά που μου δίνεται ευκαιρία.

Τώρα πάμε στη ουσία. Μου λέτε, λοιπόν, ότι δεν είστε σε θέση με ακρίβεια να το υπολογίσετε. Θα ακούσω και τη δευτερολογία, γιατί πράγματι τα συμπληρωματικά είναι απαραίτητα. Αναφέρομαι στην αντιπλημμυρική θωράκιση, στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων που είναι ακόμη λίγο ασαφές το πλαίσιο με το οποίο θα κινηθεί το κοινοπρακτικό σχήμα που θα είναι και παραχωρησιούχος πρακτικά του αεροδρομίου, αλλά και πολλά ζητήματα που η ίδια η τοπική κοινωνία, ο οικείος δήμος, αλλά και η περιφέρεια έχουν επισημάνει. Κι έχουν επισημάνει ευλόγως και εύστοχα θεωρώ, διότι τώρα που κατασκευάζεται ένα τόσο σημαντικό έργο για την ευρύτερη περιοχή και τη νότια Ελλάδα, θα έλεγα, είναι σημαντικό να υπάρχουν και οι πρόνοιες.

Γι' αυτό και έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές την αναγκαιότητα του προαστιακού Ηρακλείου, του μέσου σταθερής τροχιάς, για το οποίο, δυστυχώς, κωφεύετε, προφανώς για να μη χάσει διόδια ο παραχωρησιούχος. Γι' αυτό και έχουμε επισημάνει πάρα πολλές φορές το σημαντικό της ολοκλήρωσης του ειδικού χωρικού σχεδίου που διέπει την ευρύτερη περιοχή περίξ του αεροδρομίου. Θεωρούμε πολύ σημαντικά τα έργα ωρίμανσης, τα οποία τώρα πρέπει να ολοκληρωθούν, κυρίως, ρυμοτομικού χαρακτήρα.

Τα έργα υποδομής τα ανέφερα προηγουμένως. Θα σας ακούσω και στη δευτερολογία.

Τι λέω, λοιπόν; Αυτό που θα ήθελα σήμερα -και δεν είναι προσωπικό το ζήτημα, αλλά είναι της τοπικής κοινωνίας- είναι να γνωρίζουν οι πολίτες πότε θα ολοκληρωθεί, επιτέλους, με ένα βέβαιο χρονικό γεγονός που θα αναφέρετε εσείς ή εν πάση περιπτώσει, μέσες άκρες, γιατί, όπως καταλαβαίνετε, από την τοποθέτησή σας παραδέχεστε ότι η 6^η Φεβρουαρίου του 2026 δεν είναι ρεαλιστικός στόχος ολοκλήρωσης που προβλέπει η σύμβαση.

Πότε, λοιπόν, θα ολοκληρωθεί, διότι έχουμε και ένα αεροδρόμιο που, δυστυχώς, μας εκθέτει διαρκώς, ημερησίως και για χρόνια που είναι το αεροδρόμιο στο Ηράκλειο αυτήν τη στιγμή, στο «Καζαντζάκης»; Άρα, θα ενισχυθεί, τουλάχιστον, σε αυτό το χρονικό μεσοδιάστημα το αεροδρόμιο Ηρακλείου που προσφέρει τόσο σημαντικά οφέλη στο εθνικό ΑΕΠ, στην ελληνική οικονομία ή θα έχει αυτήν την εικόνα;

Και κλείνω. Θέλω σήμερα, κύριε Ταχιάο, πραγματικά μια ημερομηνία, να ξέρουμε ακριβώς τι συμβαίνει και πού πηγαίνουμε. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μαμουλάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Νομίζω ότι ειδικά στο τελευταίο έχω απαντήσει: 6 Φεβρουαρίου 2027, δεν υπάρχει άλλη ημερομηνία. Άλλη ημερομηνία θα υπάρξει, αν υπάρξει σχετικό αίτημα του παραχωρησιούχου, ο οποίος έχει αναλάβει την εκτέλεση του έργου.

Τώρα με ρωτήσατε για τη Σητεία, θα σας πω. Αν και τώρα λιγοστέψατε οι Κρητικοί, έχουμε γίνει περισσότεροι Θεσσαλονικείς εδώ τώρα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Έφυγε ο κ. Πλακιωτάκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Έφυγε ο κ. Πλακιωτάκης. Αν και δεν κάνατε εισπήδηση στον κ. Πλακιωτάκη. Κάνατε, γενικώς, σε όλους τους Βουλευτές του Λασιθίου.

Επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι για τη Σητεία, εντός των ημερών, θα διαβάσατε για τη σχετική ανάθεση των τριών μελετών, οι οποίες εκκρεμούν. Έχει προχωρήσει η διαδικασία. Αυτές είναι αναθέσεις, οι οποίες, ξέρετε, δεν γίνονται από τη μία ημέρα στην άλλη και το καταλαβαίνετε αυτό.

Τώρα, να γυρίσουμε λίγο στο αεροδρόμιο, γιατί θέλω να σας απαντήσω. Δεν θα σας αφήσω έτσι. Λοιπόν, υπάρχει εντολή εκπόνησης προκαταρκτικών μελετών και ερευνών, περιλαμβανομένων των αναγκών περιβαλλοντικών μελετών, καθώς και των μελετών οριοθέτησης για την αντιμετώπιση δυσμενών επιπτώσεων από πλημμυρικά φαινόμενα της ευρύτερης περιοχής πέριξ του νέου Διεθνούς Αεροδρομίου Ηρακλείου Κρήτης. Αυτή δόθηκε στις 11-5-2022. Είναι και οι εργασίες μέσα. Αυτά είναι τα συμπληρωματικά έργα που ξέρετε, οι συμπληρωματικές εργασίες. Στο επιπλέον τμήμα, το οποίο έχετε ακούσει, περιλαμβάνονται και αυτές οι εργασίες.

Έχει δοθεί εντολή εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών για την αναβάθμιση του βιολογικού καθαρισμού του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης, έτσι ώστε να υποδεχθεί και τα λύματα του οικισμού του Καστελλίου και τη σύνδεση του βιολογικού καθαρισμού αυτού με τους όμορους οικισμούς Θραψάνου, Αρχαγγέλου, Γαλενιανού, Σκαβεροχωρίου, Ευαγγελισμού, Λιλιανού, Αγίας Παρασκευής, Ρουσσοχωρίων, Καστελλίου του Δήμου Μινώα Πεδιάδας. Η εξασφάλιση υδροδότησης οικισμών της περιοχής και σύνδεσης οικισμών με τον βιολογικό καθαρισμό, είναι επίσης υπουργική απόφαση του 2022. Όλα αυτά έρχονται στη συμπληρωματική σύμβαση.

Έχει, επίσης, δοθεί εντολή εκπόνησης ερευνών και μελετών για την υδροδότηση του νέου διεθνούς αερολιμένα. Στο πλαίσιο αυτών των μελετών, θα εξασφαλιστεί η βελτίωση υδροδότησης οικισμών πέριξ του νέου διεθνούς αερολιμένα και μελλοντική αυξημένη ανάγκη υδροδότησης του Δήμου Μινώα Πεδιάδας. Αυτά για τα έργα επιρροής στην περιοχή του δήμου. Είναι κάτι το οποίο έχει ζητήσει και ο κ. Κεγκέρογλου. Έχουμε κάνει συνάντηση μαζί του στο αεροδρόμιο και έχει συμφωνήσει σε αυτά. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, δεν θα αφήσουμε την περιοχή του αεροδρομίου εκτεθειμένη. Θα γίνουν όλες εκείνες οι συμπληρωματικές εργασίες, οι οποίες είναι απολύτως απαραίτητες.

Σε ό,τι αφορά στη σήραγγα, η σήραγγα δεν προβλέπεται στη μελέτη την οποία είχε αναλάβει η ΤΕΡΝΑ, ο παραχωρησιούχος. Δεν προβλέπεται σε καμία περίπτωση. Είναι ένα έργο, το οποίο έρχεται ως μεταβολή νομοθεσίας από την ώρα που η περιβαλλοντική μελέτη επιβάλλει να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα για την προστασία του Πετριανού Λάκκου, αλλά και από την ώρα που οι αρχαιολογικές εργασίες θα είχαν ως αποτέλεσμα πάρα πολύ μεγάλη καθυστέρηση του έργου.

Η σήραγγα, λοιπόν, είναι ένα αναγκαίο έργο, το οποίο ως μη προβλεπόμενο από τη σύμβαση, θα αντιμετωπιστεί συμβατικά με τις εξαιρετικές διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται από την παρὰχρήση.

Θέλω να ξέρετε ότι αυτήν τη στιγμή βαδίζουμε με στόχο, όσο μπορούμε, να καλύψουμε τυχόν καθυστερήσεις που προκύπτουν στο έργο, καθυστερήσεις οι οποίες -όπως καταλάβατε από όσα είπα προηγουμένως- είναι αυτές οι οποίες οφείλονται σε ανωτέρα βία και όχι, πάντως, σε οποιαδήποτε αβελτηρία είτε του Δημοσίου είτε του παραχωρησιούχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ

τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συζητήσουμε τώρα τη δέκατη με αριθμό 1071/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Λέσβου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρίας Κομνηνάκα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Σοβαρές ελλείψεις ασφαλείας στον νέο οδικό άξονα Καλλονής-Σιγρίου».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός, ο κ. Ταχιάος.

Κυρία συνάδελφε, παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κύριε Υπουργέ, σε σχεδόν έναν χρόνο μετά από τις κυβερνητικές φιέστες, με την παρουσία του Πρωθυπουργού, για τα εγκαίνια του επί έντεκα και πλέον χρόνια κατασκευαζόμενου οδικού άξονα Καλλονής-Σιγρίου, οι κάτοικοι της Λέσβου βρισκόμαστε άλλη μια φορά αντιμέτωποι με την πολιτική του «πάμε και όπου βγει», σε πολύ κρίσιμες υποδομές και για τα νησιά.

Από τα μέσα Δεκέμβρη του 2024, με την πρώτη κακοκαιρία, ουσιαστικά, τμήμα του δρόμου από τη Μονή Λειμώνας μέχρι τα Φίλια έκλεισε λόγω κατολισθήσεων και αυτό το τμήμα παραμένει μέχρι σήμερα κλειστό, μετά από τέσσερις διαδοχικές παρατάσεις για την αποκατάστασή του υποτίθεται και τελευταία προβλεπόμενη ημερομηνία την 31^η Ιουλίου. Θα δούμε αν θα δοθεί τότε.

Ταυτόχρονα, πέρα από μια σειρά ελλείψεις ασφαλείας -στις οποίες έχουμε αναφερθεί και με προηγούμενες ερωτήσεις και οι οποίες στην πλειοψηφία τους παραμένουν, όπως προβλήματα ορατότητας, έλλειψη ηλεκτροφωτισμού στην Ανεμώτια και αλλού- προκαλεί ιδιαίτερα αλγεινή εντύπωση, αλλά και σοβαρά ερωτήματα, σε σχέση με τις προδιαγραφές του έργου, το κατά πόσο αυτές έχουν τηρηθεί και το γεγονός ότι σε όλο το μήκος του οδικού άξονα δεν υπάρχουν ποθενά κρασπεδόρειθρα για απορροή ομβρίων υδάτων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια και αντοχή της κατασκευής, ενώ το πάχος του ασφαλτοτάπητα είναι ελάχιστο.

Επιπλέον, η πρόσφατη κατηγορηματική άρνηση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου να παραλάβει το έργο αν δεν αποκατασταθούν οι κακοτεχνίες, αποδεικνύει και το μέγεθος των προβλημάτων, επιβεβαιώνοντας για άλλη μια φορά ότι τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας λογίζονται ως κόστος, ακόμα και σε τέτοιου σπουδαιότητας έργα, παίζοντας τη ζωή και την ασφάλεια του λαού κορώνα-γράμματα, αφήνοντας άθικτα τα κέρδη των διαφόρων κατασκευαστικών ομίλων.

Αυτό, μάλιστα, που απογειώνει τον εμπαιγμό και κάνει ακόμα πιο προκλητικές τις τυμπανοκρουσίες με τις οποίες έγιναν τα εγκαίνια του έργου είναι το γεγονός ότι μόνο ένα μέρος από τους πεντακάσιους ογδόντα πέντε ιδιοκτήτες των απαλλοτριωθέντων ακινήτων έχει λάβει μόλις το 70% της οφειλόμενης αποζημίωσης, ενώ σε όλους τους άλλους -με μια παντελώς απαράδεκτη και πρωτάκουστη για τα δεδομένα των απαλλοτριώσεων δικαιολογία- το Υπουργείο αρνείται παντελώς την αποζημίωσή τους, λόγω αυτοδίκαιης άρσης της απαλλοτρίωσης, μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας από την πλευρά του Υπουργείου να καταβάλλει την οφειλόμενη αποζημίωση. Θα αναφερθώ εκτενέστερα στην δευτερολογία μου γι' αυτό.

Σας ρωτάμε, λοιπόν: Τι μέτρα θα πάρετε, προκειμένου να αποκατασταθούν όλες οι επικινδυνότητες και οι ελλείψεις και να αποδοθεί ξανά το σύνολο του οδικού άξονα σε κυκλοφορία, για ασφαλή, βεβαίως, διέλευση των κατοίκων και των επισκεπτών και για να αποζημιωθούν στο 100% όλοι οι δικαιούχοι των απαλλοτριωθέντων ακινήτων για την κατασκευή του οδικού άξονα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κομνηνάκα.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Πρέπει να σας πω ότι το έργο του δρόμου Καλλονής-Σιγρίου είναι ένα έργο, το οποίο δεν μελετήθηκε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών παρέλαβε μια μελέτη της περιφέρειας για να την εκτελέσει, με βάση τις πιστώσεις που διασφάλισε ακριβώς γι' αυτή τη μελέτη και χωρίς να προβεί σε παρεμβάσεις επί της μελέτης.

Είναι μια μελέτη που την αποδέχθηκε, όπως την πήρε, από την

περιφέρεια και τη δημοπράτησε όπως την πήρε και την κατασκεύασε όπως την πήρε. Αποδείχθηκε, εκ των υστέρων, ότι η μελέτη αυτή έχει κάποια κενά. Ναι. Γιατί; Διότι δεν επενέβαινε σε όλο το εύρος της επιρροής της οδού και αυτό -έχετε δίκιο- έγινε αντιληπτό από τα φαινόμενα αυτά, τα οποία ενέσκηψαν στο νησί, νομίζω τον προηγούμενο Φεβρουάριο.

Σε πρώτη φάση βρήκαμε, από έγγραφό που μας έκανε η ανάδοχος κοινοπραξία, ότι: Στη χιλιομετρική θέση 35+500 είχαμε μια αστοχία, με αποτέλεσμα την πτώση βράχων -όμως, αστοχία στο πρηνές, όχι αστοχία στο έργο- και την πρόκληση τροχαίου ατυχήματος με υλικές ζημιές. Και στις 17 Φεβρουαρίου του 2025 έγιναν νέες πτώσεις βράχων στην ίδια θέση, λόγω έντονων καιρικών φαινομένων, ισχυρές βροχοπτώσεις και ο οδικός άξονας από το ύψος του κόμβου Μονής Λειμώνος έως το ύψος του κόμβου Φιλίας έκλεισε και παραμένει και έως σήμερα αποκλεισμένος.

Η πρόθεση του Υπουργείου -και μάλιστα, σε αυτήν προστίθεται και σχετική εντολή που έχει δώσει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός- σε αυτό που εσείς λέτε «εγκαίνια μετά βαΐων και κλάδων», είναι να προχωρήσει και στην αποκατάσταση των αιτιών που προκάλεσαν αυτές τις κατακραυμνίσεις βράχων, δηλαδή παρεμβάσεις επί των πρηνών και γι' αυτό έχουμε δώσει εντολή στην ανάδοχο κοινοπραξία να προχωρήσει σε σχετική μελέτη, ώστε κι εμείς να βρούμε τους χρηματοδοτικούς εκείνους πόρους που είναι απαραίτητοι για το σχετικό έργο. Όμως, και μετά από εντολή του ίδιου του Πρωθυπουργού, όπως σας είπα, θα προβεί και σε παρεμβάσεις σε κάποιους κόμβους που πραγματικά αποδεικνύεται ότι όπως είχαν σχεδιαστεί από την περιφέρεια, μπορεί να είναι επικίνδυνοι -είναι δυνητικά συζητήσιμοι-, όπου θα υπάρξει ένας ειδικός ηλεκτροφωτισμός. Αυτή είναι η λύση, την οποία θα δώσουμε για το έργο Καλλονής-Σιγρίου.

Όσον αφορά στις απαλλοτριώσεις, θα απαντήσω στη δευτερολογία μου για να μην αναλώσω τον χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας. Πάντως, πρέπει να ξέρετε ότι έχουν προχωρήσει οι σχετικές διαδικασίες για να γίνει η αποπληρωμή των δικαιούχων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρία Κομνηνάκα, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ξέρετε, νομίζω δεν θα μπορούσατε να μην παραδεχτείτε τις αστοχίες γιατί είναι απανωτές. Έχουν να κάνουν, βεβαίως, και με τις καταλοφθές που έχουν να κάνουν με τα πρηνή κ.λπ., έχουν να κάνουν με την ασφάλεια των κόμβων που είναι γνωστά.

Λέτε ότι είναι μια μελέτη που έγινε από την περιφέρεια και όχι από το Υπουργείο. Θα ήθελα ένα σχόλιο και να απαντήσετε αν γνωρίζετε τις προδιαγραφές, επειδή υπάρχει και ανάλογη εμπειρία, αν είναι ποτέ δυνατόν σε μια εθνική οδό σε όλο το μήκος σαράντα και πλέον χιλιομέτρων να μην υπάρχει ούτε για δείγμα κρασπεδόρειο, να υπάρχει μια επάλειψη ασφάλτου -γιατί μιλάμε για ασφαλτοτάπητα ενός, δύο εκατοστών, παραπάνω δεν είναι- και αν αυτές είναι οι προδιαγραφές με τις οποίες μελετήθηκε το έργο. Εγώ θα δώσω για τα Πρακτικά και φωτογραφία που φαίνεται η εικόνα ενός τέτοιου δικτύου. Αν αυτές είναι οι προδιαγραφές με τις οποίες μελετήθηκε η χάραξη του δρόμου, αν τηρήθηκαν οι προδιαγραφές και αν, πράγματι, τηρήθηκαν, γιατί, τελικά, η περιφέρεια αρνείται να το παραλάβει.

Άκουσα τη δέσμευση ότι θα αποκατασταθούν. Από την περιφέρεια υπάρχει δήλωση ότι έχετε δεσμευθεί για εκταμίευση 3 εκατομμυρίων προκειμένου να διορθωθούν οι κακοτεχνίες. Δεν ξέρω αν ισχύει. Να μας το πείτε. Βέβαια, σε κάθε περίπτωση θα θέλαμε να γνωρίζουμε σε ποιον οφείλονται οι κακοτεχνίες. Δηλαδή, με βάση τις προδιαγραφές του έργου έγινε αυτή η μελέτη, αυτά τα κατασκευαστικά λάθη και τώρα θα αποζημιωθεί ξανά η ανάδοχος εταιρεία για να διορθώσει τις κακοτεχνίες που, ενδεχομένως, εκείνη έκανε ή όχι; Σε ποιον οφείλονται αυτές οι αστοχίες ενός έργου που επαναλαμβάνω ότι επί δώδεκα χρόνια το περιμένει ο λεσβιακός λαός να παραδοθεί.

Και, βεβαίως, την ίδια στιγμή είναι προκλητικό, ενώ γνωρίζετε την κατάσταση και τα προβλήματα που υπάρχουν, να βγαίνει σε άλλη εκδήλωση του Υπουργείου Εσωτερικών ο κ. Λιβάνιος και να αποδίδει στην παράδοση του οδικού άξονα Καλλονής-Σιγρίου, με μια αμφιβόλου αξιοπιστίας έρευνα, την άνοδο της θέσης της

οδικής ασφάλειας της Λέσβου λόγω αυτού του έργου. Αν είναι έτσι τα πρότυπα έργα, πώς είναι άραγε τα υποδεέστερα.

Τώρα για το κομμάτι των απαλλοτριώσεων, επειδή λέτε ότι έχουν δρομολογηθεί αποζημιώσεις. Η εικόνα που έχουμε εμείς είναι άλλη. Θα ξεκινήσω αναφερόμενη σε επίκαιρη ερώτηση που είχα κάνει τον Δεκέμβριο του 2023 όπου πήραμε την απάντηση από τον Υφυπουργό Οικονομικών: «Πρέπει να γίνει το γρηγορότερο και να καταβληθούν οι αποζημιώσεις. Το γνωρίζουμε όλοι. Θα συνεννοηθούμε με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να δούμε πώς μπορεί να επιτευχθεί η καταβολή».

Πέρα του ότι αυτή η εκδήλωση έγινε τον Δεκέμβριο του 2023 και σήμερα έχουμε Ιούνιο του 2025 κι ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί η αποζημίωση των δικαιούχων, τον Ιούλιο του 2024 βγαίνει μια πραγματικά πρωτάκουστη απόφαση στο ΦΕΚ που λέει ουσιαστικά ότι για ορισμένους μόνο από τους δικαιούχους θα διατηρηθεί η απαλλοτρίωση. Μάλιστα, η απόφαση λέει «μερικώς θα διατηρηθεί η απαλλοτρίωση» γιατί υπάρχει -υποτίθεται- αυτοδίκαιη άρση, αν μετά από δεκαοκτώ μήνες δεν καταβληθούν οι αποζημιώσεις. Και λέτε ότι για τους υπόλοιπους -μιλάμε για την πλειοψηφία των ιδιοκτητών, πρέπει να είναι περίπου τριακόσιοι, αν δεν κάνω λάθος- η διατήρηση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δεν θα γίνει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Και, μάλιστα, υπάρχει και σχετικό έγγραφο -αν θέλετε να σας το προσκομίσω να το δείτε- απάντηση σε ερώτηση μερίδας δικαιοούχων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών ότι δεν πρόκειται να εξοφληθείτε, να αποζημιωθείτε γιατί αυτή η παράταση της απαλλοτρίωσης αφορά σε ορισμένους μόνο από τους δικαιούχους, αυτούς για τους οποίους είχε γίνει μια προκαταβολή, σε ένα μέρος, τέλος πάντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Και, μάλιστα, ενώ η ίδια η απόφαση, το ίδιο το ΦΕΚ στο σημείο 7, λέει ότι δεν μπορεί το Υπουργείο -και ορθά το λέει- να επικαλείται την πάροδο του δεκαοκτάμηνου για την άρση της απαλλοτρίωσης. Μόνο οι «καθ' ου η απαλλοτρίωση» μπορούν να το επικαλεστούν αυτό προς όφελος τους και όχι, βεβαίως, το κράτος να λέει εγώ καθυστέρησα να σας καταβάλω τις αποζημιώσεις και τώρα αίρεται η απαλλοτρίωση και δεν θα πληρωθείτε γι' αυτά τα ποσά.

Θα καταθέσω σχετικά έγγραφα για να δείτε ότι δεν αφορά στο σύνολο των δικαιούχων η λύση που υποτίθεται έχει προβλεφθεί. Και το λέω αυτό γιατί αν ακολουθηθεί μια τέτοια πρακτική, να ξέρετε ότι δυναμιτίζεται το σύνολο των έργων, ιδιαίτερα όταν μιλάμε για ιδιοκτήτες ακινήτων που για άλλα μεγάλα έργα που ετοιμάζονται να γίνουν στη Λέσβο είναι ήδη στα κάγκελα λόγω της μη λήψης υπ' όψιν των καταστροφικών συνεπειών που θα έχει για εκείνους η απαλλοτρίωση των ακινήτων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Πείτε μας, λοιπόν, με ποιον τρόπο θα αποζημιωθεί το σύνολο των περίπου εξακοσίων ιδιοκτητών των ακινήτων και σε ποιο χρονοδιάγραμμα, τότε θα παραδοθεί ξανά το σύνολο του οδικού άξονα σε κυκλοφορία, αφού έχουν αποκατασταθεί οι όποιες βλάβες του δικτύου και αν η εικόνα αυτού του οδικού δικτύου, οι προδιαγραφές δηλαδή, χωρίς κρασπεδόρειο κ.λπ. είναι οι προβλεπόμενες για οποιαδήποτε εθνική οδό στη χώρα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Μαρία Κομνηνάκα καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κομνηνάκα.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κατ' αρχάς, εγώ δεν μίλησα για κακοτεχνίες. Δεν είπα ότι το έργο έχει κακοτεχνίες. Είπα ότι υπάρχουν αστοχίες οι οποίες αφορούν σε περιοχές εκτός του εύρους του έργου. Νομίζω ότι σε αυτό πρέπει να είμαι σαφής.

Οι εργασίες για τις οποίες μιλάμε είναι συμπληρωματικές εργασίες οι οποίες θα έρθουν στον ανάδοχο κατασκευής τώρα, εκ των υστέρων, όσο ακόμα είναι η σύμβαση ζωντανή, μολονότι για τις εργασίες τις οποίες έχει εκτελέσει έχει ήδη πάρει τις σχετικές βεβαιώσεις ότι το έργο εκτελέστηκε σύμφωνα με τους κανόνες που επέβαλε η συγκεκριμένη μελέτη.

Βέβαια, ένα εκατοστό άσφαλτος δεν υπάρχει, μην το συζητάμε. Και δεν μιλάμε για αυτοκινητόδρομο ούτε μιλάμε για εθνικό δίκτυο. Μιλάμε για επαρχιακό δίκτυο. Άρα, οι προδιαγραφές με τις οποίες αυτό το έργο είχε ξεκινήσει από την περιφέρεια ήταν εντελώς διαφορετικές από αυτές που πιθανόν έχουμε στο μυαλό μας από άλλα έργα τα οποία συναντάμε.

Τώρα, σε ό,τι αφορά στις απαλλοτριώσεις, επειδή αυτό είναι ένα θέμα που το έχω χειριστεί. Ο ίδιος δεν έχω διέλθει τον δρόμο για τον οποίον μιλάμε την ημέρα των εγκαίνιων, γιατί έμεινα και συναντήθηκα με τους εκπροσώπους των θιγόντων από τις απαλλοτριώσεις στην Καλλονή. Τι έχει συμβεί εκεί; Εκεί βγήκε μια δικαστική απόφαση το 2018 βάσει της οποίας έπρεπε να καταβληθούν οι σχετικές τιμές. Αυτή ουδέποτε κοινοποιήθηκε, προφανώς, από παράλειψη του αρμόδιου γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Και ξαφνικά, το 2022 αποφάσισε το γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους να κάνει αίτηση αναιρέσης κατά της προηγούμενης απόφασης και να πει ότι ξέρετε, ήρθε η απαλλοτρίωση επειδή παρήλθε το δεκαοκτάμηνο από την έκδοση της απόφασης για τον προσδιορισμό της τιμής μονάδος.

Ζητήθηκε από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών η σχετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και εξεδόθη η υπ' αριθμόν 10/2023 απόφαση, τον Δεκέμβριο του 2023, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό τον Μάρτιο του 2024, σύμφωνα με την οποία αναγνωρίζεται ότι δικαίωμα για να επικαλεστούν άρση της απαλλοτρίωσης έχουν μόνο οι «καθ' ου», όχι δηλαδή το Δημόσιο, το οποίο πρέπει να προχωρήσει στη διαδικασία των απαλλοτριώσεων.

Μετά από αυτό ξεκίνησε μία διαδικασία διαβούλευσης, συζήτησης με τους θιγομένους οι οποίοι υποβάλλουν σχετικές αιτήσεις για να προχωρήσουν οι απαλλοτριώσεις και έχουν ξεκινήσει και γίνονται κανονικά οι σχετικές αναλήψεις από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων όπου έχουν ήδη καταβληθεί τα λεφτά. Τα χρήματα έχουν καταβληθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα.

Εμείς θέλουμε ο κόσμος να πάρει τα λεφτά του και, προφανώς, θέλουμε και την αξιοπιστία του Δημοσίου. Κι εδώ υπάρχει λάθος του Δημοσίου. Ήταν μία καθ' υπερβολή ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων η οποία διορθώθηκε με τη σχετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Δεν νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει ανησυχία ούτε διόγκωση του γεγονότος. Αν υπάρχουν συγκεκριμένοι οι οποίοι δεν έχουν βρει λύση, σας διαβεβαιώ ότι εμείς και η υπηρεσία και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών διευκολύνουμε την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Πριν συνεχίσουμε θα κάνω μία ανακοίνωση προς το Σώμα. Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Κύρωση της Τροποποιημένης Συμφωνίας Κοινοπραξίας ELIXIR για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής Βιολογικών Δεδομένων στον τομέα της βιοεπιστήμης (ELIXIR)».

Θα συνεχίσουμε με τη συζήτηση της εικοστής πρώτης με αριθμό 1080/16-6-2025 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Καθυστερήσεις και στασιμότητα στην υλοποίηση του έργου “Οδική σύνδεση Βόνιτσας-Λευκάδας”».

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρό-

εδρε.

Κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστώ που για μια ακόμα φορά έρχεστε να δώσετε απαντήσεις σε σχέση με ζητήματα υποδομών στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Αναφέρομαι και στις προηγούμενες ερωτήσεις που αφορούν στην κάθετη σύνδεση του Αγρινίου με την Ιόνια Οδό, το φράγμα των Αχυρών, τον περιήγιο δρόμο Πλατυγιάλι-Αγρίνιο-Καρπενήσι-Λαμία, τα ζητήματα των επαρχιακών οδικών δικτύων ανά τον Νομό της Αιτωλοακαρνανίας.

Σήμερα, έχουμε επίσης ένα σημαντικό και οξύ ζήτημα καθυστέρησης ενός έργου που αφορά στον δρόμο Βόνιτσα-Λευκάδα, όπου η οδική σύνδεση, κύριε Υπουργέ Βόνιτσας-Λευκάδας είναι εκ των ων ουκ άνευ ένα έργο ζωτικής σημασίας, ένα έργο στρατηγικής σημασίας και για τη δυτική Ελλάδα και για τα Ιόνια Νησιά.

Δεν μιλάμε, επί της ουσίας, για έναν απλό δρόμο. Μιλάμε για έναν αναπτυξιακό διάδρομο, αμφίδρομο και για τη δυτική Ελλάδα και για την Αιτωλοακαρνανία και για τη Λευκάδα. Αφορά, προφανώς, στην ασφάλεια των πολιτών, αφορά στην προσβασιμότητα των περιοχών της Αιτωλοακαρνανίας και της Λευκάδας. Αφορά, όμως, κυρίως στην οικονομική κινητικότητα ολόκληρης της περιοχής.

Είναι ένα έργο συνολικού προϋπολογισμού 52,4 εκατομμυρίων ευρώ, που αφορά επί της ουσίας δύο υποέργα, δύο υποσύνολα: Βόνιτσα-Λευκάδα, δεκαέξι χιλιόμετρα και Άκτιο-Άγιος Νικόλαος, που χρηματοδοτείται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2014-2020».

Εγώ βρέθηκα στο εργοτάξιο αυτό πριν λίγες ημέρες, κύριε Υπουργέ, και είχα σταματήσει εντελώς το έργο. Τα μηχανήματα ήταν αραγμένα, δεν υπήρχε εκεί ένας άνθρωπος που να εκτελεί εργασίες. Και αυτό συμβαίνει εδώ και πάρα πολύ καιρό.

Τώρα ακούμε -αλλά θέλω την επίσημη απάντηση από εσάς, από τον καθ' ύλην αρμόδιο- ότι θα ξεκινήσει το έργο. Να θυμίσω ότι το έργο ήταν να τελειώσει τον Μάρτη του 2025. Ξεκίνησε το 2020. Έχουμε Ιούνιο. Λένε τώρα ότι θα τελειώσει τέλη Ιούλη, με βάση τα χρονοδιαγράμματα, αλλά κάτι τέτοιο, επειδή μπαίνουμε στον Ιούλη σε λίγες ημέρες, δεν φαίνεται να προκύπτει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άρα, αυτό που θα ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, τουλάχιστον, στην πρωτολογία -και μετά θα μπορούμε και σε επιμέρους στοιχεία- είναι για ποιον λόγο έχει καθυστερήσει το έργο. Είμαστε σε μια, κατά την άποψή μου, αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οφείλετε να απαντήσετε, πρώτον, πού οφείλεται η κωλυσιεργία, ποια εμπόδια έχουν ανακύψει στην υλοποίηση του έργου, ποιος αναλαμβάνει, προφανώς, την ευθύνη από πλευράς της πολιτείας ότι αυτήν τη στιγμή το έργο δεν προχωράει και δεν τελειώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Και κλείνω με το εξής, κύριε Υπουργέ -γιατί το έχουμε ξαναπεί πολλές φορές και στις διά ζώσης κουβέντες που έχουμε κάνει με τη μορφή επίκαιρων ερωτήσεων- ότι η Αιτωλοακαρνανία στο επίπεδο των υποδομών συνεχίζει να είναι ο φτωχός συγγενής της περιφέρειας. Πολλά έργα αυτήν τη στιγμή καρκινοβατούν, πολλά έργα έχουν μείνει σε εκκρεμότητα και θα ήθελα μια σαφή απάντηση σε σχέση με την ολοκλήρωση του εν λόγω έργου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ζαμπάρα.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, χαίρομαι που άνθρωπος ο οποίος προέρχεται από την Αιτωλοακαρνανία κρίνει το συγκεκριμένο έργο ως σημαντικό και για τη δυτική Ελλάδα, διότι για τη Λευκάδα είναι σίγουρα σημαντικό. Για τη δυτική Ελλάδα δεν είμαι σίγουρος ότι συμφωνούν όλοι, όχι τόσο για λόγους που έχουν να κάνουν με τον σχεδιασμό του έργου όσο για λόγους που έχουν να κάνουν με τη χρηματοδότηση του έργου.

Εν πάση περιπτώσει, είναι ένα έργο το οποίο, πραγματικά, είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είναι ένα έργο το οποίο χρηματοδο-

τείται, όπως ξέρετε, από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας και εκτελείται από το Υπουργείο μας και είναι ένα έργο το οποίο δεν είναι εύκολο. Είναι δύσκολο έργο.

Γνωρίζετε ότι για να μπορέσει να κατασκευαστεί το έργο, κατά διαστήματα -ο ίδιος έχω πάει στο εργοτάξιο- χρειαζόταν να κλείνει ο δρόμος της Λευκάδας, γιατί έπρεπε να γίνονται ανατινάξεις βράχων, έπρεπε να γίνουν διάφορες παρεμβάσεις, οι οποίες είναι οχληρές και οι οποίες έχουν και πολλά απρόβλεπτα γεγονότα.

Ο ανάδοχος πραγματικά έκανε μια δήλωση διακοπής εργασιών. Η υπηρεσία έκρινε ότι δεν υπάρχει λόγος συνέχισης και ζήτησε την άρση της διακοπής των εργασιών και επέβαλε στον ανάδοχο να ξεκινήσει το συντομότερο τις εργασίες. Η διαβεβαίωση την οποία έχουμε είναι ότι από σήμερα, ήδη, ξεκίνησαν οι πρώτες εργασίες επανακινητοποίησης του εργοταξίου. Εκκρεμεί αίτημα παράτασης της συγκεκριμένης σύμβασης, το οποίο όντως μας πηγαίνει στο πρώτο τρίμηνο του 2026. Η διευθύνουσα υπηρεσία έχει πει ότι σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπει το πέρας αυτού του έργου μετά το τέλος του τρέχοντος έτους. Δηλαδή, πρέπει μέσα στα όρια του χρηματοδοτικού προγράμματος από το οποίο χρηματοδοτείται το συγκεκριμένο έργο να έχει περαιωθεί.

Σας ξαναλέω ότι και στην περίοδο την οποία διατρέχουμε, επειδή είναι μια τουριστική περίοδος και θέλουμε όλοι η τουριστική κίνηση να μείνει ζωντανή, η εκτέλεση των εργασιών δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Το συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο ήταν επαναλαμβανόμενο σε όλο το χρονικό διάστημα αυτής της σύμβασης, δικαιολογεί σε κάποιο μέτρο τις καθυστερήσεις, τις οποίες μόλις η διευθύνουσα υπηρεσία εξετάσει τις αιτιολογήσεις του αναδόχου, θα κρίνει και το μέτρο της παράτασης το οποίο μπορεί να επιτρέψει στον ανάδοχο, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης σύμβασης.

Πάντως, σε κάθε περίπτωση ο ίδιος είμαι βέβαιος ότι δεν θα πάμε για να παραδώσουμε την οδό αυτή -που είναι εξίσου σημαντική με την άλλη, Άκτιο-Αμβρακία, με την οποία συνδέεται πέρα από το τέλος του τρέχοντος έτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σύντομα, κύριε Υπουργέ, δεν κατάλαβα από την πρωτολογία σας για ποιον λόγο ο ανάδοχος σταμάτησε τις εργασίες και αυτό είναι σημαντικό να το γνωρίζουμε, γιατί, όπως είπατε και εσείς, είναι ένα έργο που έχει σταματήσει όχι σε μια νεκρή περίοδο μέσα στον χρόνο. Δηλαδή, δεν είναι ότι έχουμε αυτή τη στιγμή χειμώνα, οπότε η κίνηση είναι σχετικά μειωμένη. Είμαστε στο καλοκαίρι, είμαστε εν μέσω τουριστικής περιόδου για δύο όμορες τουριστικές περιοχές. Άρα, το να σταματάει ένα τέτοιο έργο αυτή τη στιγμή δεν είναι προφανές και η καλύτερη εξέλιξη.

Και με βάση το ιστορικό του έργου, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να πούμε ότι, ενώ ξεκίνησε το 2020, υπήρχαν και άλλες φορές καθυστερήσεις στις πληρωμές. Υπήρχαν οικονομικά προβλήματα, υπήρχαν γραφειοκρατικές διαδικασίες. Από το 2024 μέχρι τις αρχές του 2025 υπήρχαν οφειλές προς τον ανάδοχο, που οδήγησαν ξανά στην παύση των εργασιών. Τον Μάιο του 2025 κάποια στιγμή ξεκίνησαν ξανά, μετά από την εξόφληση των οφειλών και την έγκριση νέων πιστώσεων 3,8 εκατομμυρίων ευρώ και έχουμε από τον Μάιο, στην ουσία, του 2025 και εδώ και καιρό το σταμάτημα του έργου.

Δίνεται παράταση τώρα, αλλά, προφανώς, για το συγκεκριμένο ζήτημα υπάρχουν και ευθύνες. Δεν γίνονται, δηλαδή, εν κενώ. Κάποιος φταίει που αυτήν τη στιγμή το έργο έχει σταματήσει. Και ξαναλέω ότι μιλάμε για μια περιοχή τουριστική και μια περιοχή που θέλει και επιδιώκει και πασχίζει να βγει από το αδιέξοδο.

Ξαναλέω ότι ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας, κύριε Υπουργέ, είναι ένας τεράστιος νομός, ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της χώρας. Στερείται, σε σχέση με άλλους περιφερειακούς νομούς -δεν μιλάω για την Αθήνα-, υποδομών και θα πρέπει τέτοιας σημασίας έργα και όχι μόνο αυτό, αλλά και τα υπόλοιπα που έχουμε

συζητήσει να προχωρήσουν, να υλοποιηθούν, για να μπορέσουν να βγάλουν τον νομό από την απομόνωση.

Εγώ θα ήθελα μία συγκεκριμένη απάντηση για ποιον λόγο είχαμε όλη αυτήν την κωλυσιεργία και ποιος ευθύνεται γι' αυτό το ζήτημα. Να είστε σίγουρος ότι θα επανέλθουμε και με άλλες ερωτήσεις που αφορούν σε έργα υποδομής στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Σας έχω ξαναπεί ότι η βασικότερη προϋπόθεση για ανάπτυξη σε μία περιοχή είναι τέτοια έργα υποδομής. Ξαναλέω ότι είμαστε πάρα πολύ πίσω σε σχέση με άλλους νομούς ενώ θα έπρεπε αυτά να τα είχαμε λύσει χρόνια πριν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ζαμπάρα.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Νομίζω ότι περιγράψατε πάρα πολύ καλά ο ίδιος την περίπτωση αυτού του έργου διότι πραγματικά αυτό το έργο έχει περάσει από πολλά στάδια. Ο ίδιος περιγράψατε τις δυσκολίες τις οποίες βρήκε. Καταλαβαίνετε ότι πολλές φορές -έτσι ερμηνεύω εγώ με βάση όσα γνωρίζω ότι έχουν υποβληθεί στα σχετικά αιτήματα διακοπής εργασιών- με βάση όσα περιγράψατε, η ευστάθεια των σχέσεων σε μία κατασκευή δεν είναι πάντοτε αυτή η οποία θέλουμε. Προφανώς, υπάρχουν εσωτερικές τριβές στο σχήμα το οποίο προχωρά στην κατασκευή του έργου οι οποίες υπέβαλαν αυτή τη διακοπή. Γι' αυτό δεν έχουν γίνει δεκτοί και οι λόγοι αυτοί από την υπηρεσία και δόθηκε σχετική εντολή να επανεκκινήσουν αμέσως οι εργασίες. Σας λέω ότι σήμερα επικοινωνήσα σχετικά και μου είπαν ότι από σήμερα επανεγκαταστάθηκε εκεί ο εργολάβος. Απλώς, χρειάζεται ένας πολύ μικρός χρόνος κινητοποίησης και σε αυτήν τη φάση.

Θα δεχθώ τον διεκδικητικό χαρακτήρα σχετικά με τα έργα της Αιτωλοακαρνανίας. Έχετε απόλυτο δίκαιο. Είναι μια πολύ σωστή στάση και πραγματικά πολλές φορές τη ζηλεύω. Νομίζω ότι οι Θεσσαλονικείς που είμαστε εδώ πρέπει να τη ζηλεύουμε γιατί σε αυτό έχουμε μείνει πίσω. Βλέπω πως διεκδικούν τα έργα, όσο κι αν φαίνεται περίεργο, Βουλευτές από διάφορους νομούς της Ελλάδος και εσείς πραγματικά ανήκετε σε αυτούς που είναι από τους πλέον κινητικούς.

Θέλω σας πω ότι στην Αιτωλοακαρνανία παραδώσαμε ένα από τα μεγαλύτερα έργα το οποίο έγινε σε χρόνο ρεκόρ, το Άκτιο - Αμβρακία. Αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο. Ήταν ένα έργο που ήταν στοιχειωμένο. Ένα έργο το οποίο πέρασε από δέκα κύματα όπως από δέκα κύματα πέρασε και το έργο αυτό για το οποίο μιλάμε. Κι εμείς το παραδώσαμε. Και το παραδώσαμε σε έναν χρόνο ρεκόρ τριών ετών. Και παραδόθηκε ένα έργο το οποίο δεν είναι απλώς άρτιο. Είναι ένα έργο το οποίο είναι πρότυπο και κατασκευαστικά. Και ένα έργο το οποίο πρέπει να μεριμνήσουμε να τύχει συντήρησης στο προσεχές διάστημα που θα το κρατήσει στην ποιότητα με την οποία παραδόθηκε. Καταλαβαίνω. Όλοι θέλουμε το περισσότερο. Όλοι θέλουμε το καλύτερο. Και καλά κάνουμε και το θέλουμε. Και καλά κάνετε και το θέλετε αλλά θα σας παρακαλούσα να γυρίσετε πίσω για να δείτε ότι παραδίδουμε έργα τα οποία είναι πραγματικά πολύ σημαντικά. Η γέφυρα στο Ευηνοχώρι στην Αιτωλοακαρνανία δεν είναι; Είναι έργα τα οποία παραδίδονται από τη σημερινή Κυβέρνηση.

Θα θέλαμε κι εμείς να ανοίξουμε μεγάλους δρόμους, να ανοίξουμε και άλλους δρόμους. Να ανοίξουμε τον δρόμο που είπατε από το Πλατυγιάλι μέχρι το Καρπενήσι και τη Λαμία. Αλλά σας ξαναλέω ότι όλα τα πράγματα προτεραιοποιούνται με βάση τους πόρους οι οποίοι είναι διαθέσιμοι. Και οι πόροι οι οποίοι είναι διαθέσιμοι προτεραιοποιούν αναγκαστικά έργα όπως αυτά για τα οποία απάντησα προηγουμένως, το Πάτρα - Πύργος, τον ΒΟΑΚ. Όλα τα πράγματα παίρνουν τη σειρά τους. Η Αιτωλοακαρνανία και πάρα πολλοί νομοί της χώρας με ένα κολοσσιαίο έργο, το οποίο είναι η Ιονία Οδός, με έργα όπως η γέφυρα διαχρονικά προχώρησαν, έχουν περάσει στο επόμενο στάδιο της ανάπτυξης και νομίζω ότι αυτό πρέπει να το εκμεταλλευτούμε. Η Κυβέρνηση σήμερα έρχεται να προσθέσει με βάση τους διαθέσιμους πόρους τα έργα στα οποία, ναι, δεν είναι αποδεκτές οι καθυστερήσεις αλλά είναι μια πραγματικότητα την οποία τουλάχιστον εμείς προσπαθούμε όσο είναι δυνατόν να βελτιώσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συζητήσουμε τώρα τη δεύτερη με αριθμό 1050/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παύλου Χρηστίδη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Πλήρης αποτυχία της Κυβέρνησης η Εταιρεία Ακινήτων ΕΦΚΑ».

Θα απαντήσει η κυρία Υφυπουργός Εργασίας, η κ. Άννα Ευθυμίου.

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Ευθυμίου, κυρία Υφυπουργέ, ευχαριστώ πολύ που είστε σήμερα εδώ. Αν και χωρίς καμία διάθεση παρεξήγησης ή αγένειας οφείλω να πω ότι θα έπρεπε να είναι εδώ η κυρία Υπουργός, διότι θα έπρεπε να είναι εκείνη η οποία έχει την αρμοδιότητα του θέματος της επίκαιρης ερώτησης. Από αυτά τα οποία βλέπω και διαβάζω από το σχετικό ΦΕΚ δεν ανήκει η εταιρεία ακινήτων του ΕΦΚΑ στις δικές σας αρμοδιότητες. Όμως ας μείνουμε στο θέμα.

Το 2022, κύριε Πρόεδρε, ο μέγας μεταρρυθμιστής Χατζηδάκης, γνωστός για τη στοχοποίηση εργαζομένων και τη συστηματική εκποίηση δημόσιας περιουσίας -Ολυμπιακή, ΔΕΗ, ΛΑΡΚΟ- δηλώνει: ο ΕΦΚΑ είναι ο πιο προβληματικός οργανισμός του δημόσιου. Οι δε υπάλληλοι του, είναι «γραφειοκράτες και στενοκέφαλοι». Μοτ à μοτ. Και ποια ήταν η λύση, σύμφωνα με τον κ. Χατζηδάκη; Η ενίσχυση, πάλι μοτ à μοτ, «από ικανά στελέχη από τον ιδιωτικό τομέα». Έτσι με τον ν.4892/2022 συστάθηκε η εταιρεία αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας ε-ΕΦΚΑ. Έχουμε αναφέρει στην επίκαιρη ερώτηση ποια άρθρα αναφέρονται στις προβλέψεις. Αποστολή είχε την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ που μέχρι τότε ασκούσε το διοικητικό συμβούλιο του ΕΦΚΑ με τη σοβαρή τεχνοκρατική συνδρομή της διεύθυνσης αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας η οποία έχει εξασφαλίσει στον ΕΦΚΑ σοβαρότατα ετήσια έσοδα από μισθώματα.

Με τον νόμο της Νέας Δημοκρατίας, επί υπουργίας Χατζηδάκη, λοιπόν, προσλαμβάνεται διευθύνων σύμβουλος από τον ιδιωτικό τομέα, διορίζεται εννεαμελής διοικητικό συμβούλιο και όπως λέει και το ηλεκτρονικό site της εταιρείας «η εταιρεία ε-ΕΦΚΑ, εταιρεία ακινήτων διοικείται από έμπειρα στελέχη της αγοράς που προέρχονται από τον επιχειρηματικό τομέα με βαθιά γνώση στον τομέα των ακινήτων ενώ ανά περίπτωση η εταιρεία συμβουλευέται πεπειραμένους συμβούλους για κάθε έργο». Τόσο βαθιά είναι η γνώση που από την ψήφιση του ν. 4892/1922, εδώ και περίπου τριετήμια χρόνια δηλαδή, δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Μηδέν. Τριετήμια χρόνια απραξίας, αντιμετώπιση του κράτους ως λάφυρο και κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος. Αυτό το οποίο βλέπουμε, καθώς και από μια σειρά ακόμα περιπτώσεων, η απραξία και η αντιμετώπιση του κράτους ως λάφυρο είναι αυταπόδεικτη, κύριε Πρόεδρε.

Για να λειτουργήσει η εταιρεία επί ακινήτων, απαιτείται έκδοση διαπιστωτικής πράξης στο άρθρο 12. Αυτή η πράξη δεν εκδόθηκε ποτέ από τον αρμόδιο Υπουργό. Άρα, τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας συνεχίζει να την κάνει το ΔΣ του ΕΦΚΑ με τη συνδρομή των υπαλλήλων του ΕΦΚΑ που ο κ. Χατζηδάκης έλεγε άχρηστους.

Το δεύτερο έχει να κάνει με την κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος. Και αυτή είναι αυταπόδεικτη. Η εταιρεία επιδοτήθηκε από τον ΕΦΚΑ με 1 εκατομμύριο ευρώ από τα οποία τα περισσότερα δαπανήθηκαν για παχυλές αμοιβές γαλάζιων αρίστων, καφετιέρες, δημόσιες σχέσεις και το μηδενικό έργο στο οποίο αναφερθήκαμε.

Επομένως, ρωτάμε και θα θέλαμε να ενημερώσετε την Εθνική Αντιπροσωπεία, τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους της χώρας των οποίων είναι χρήματα αυτό το 1 εκατομμύριο ευρώ, ποιοι είναι οι λόγοι που ζητήθηκαν οι παρατήσεις του ΔΣ της εταιρείας πριν από λίγο καιρό από την κ. Κεραμώως. Έχει δίκιο τελικά η πρώην διευθύνουσα σύμβουλος η οποία έλεγε ότι δεν είχε καμία συνδρομή στο έργο της από το Υπουργείο; Τελικά ποιος είναι ο σχεδιασμός για την αξιοποίηση της ακίνητης περι-

ουσίας; Η δεύτερη ερώτηση έχει να κάνει με το πόσα χρήματα στερήθηκαν οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της χώρας από τη μη λειτουργία της εταιρείας. Πόσα χρήματα έχουν απομείνει από το ένα εκατομμύριο ευρώ με το οποίο ο ΕΦΚΑ κάλυψε ως μοναδικός μέτοχος εταιρείας και γιατί δεν εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός που κατέθεσε η εταιρεία για το έτος 2025;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Χρηστίδη. Αν θέλετε, να είστε πιο σύντομος στη δευτερολογία σας.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Χρηστίδη, θέλω να υπογραμμίσω ότι το ζήτημα για το οποίο συζητάμε σήμερα είναι πάρα πολύ σοβαρό. Δεν είναι απλό. Αλλά είναι και ένα ζήτημα που η διαχείρισή του δεν μετρά δεκαετίες.

Βέβαια, πολιτικά θα ήθελα να επισημάνω ότι ξεκινάμε ότι από μια κοινή αφετηρία. Εσείς, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, προφανώς μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου θέλετε να διαφανεθεί η περιουσία του ΕΦΚΑ και του κάθε Έλληνα φορολογούμενου και εμείς, από τη δική μας πλευρά ως Κυβέρνηση, ως κύριο μέλημά μας έχουμε, μέσω της αξιοποίησης της περιουσίας του ΕΦΚΑ με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, να προσφέρουμε στους Έλληνες πολίτες ένα ασφαλιστικό σύστημα ευρωπαϊκού επιπέδου, δηλαδή τη βελτίωση της καθημερινότητάς τους.

Η αποστολή της εταιρείας αυτής, όπως ορίστηκε στο άρθρο 11 του ν.4892 του 2022, δεν είναι μία εύκολη αποστολή, δηλαδή η διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας και της υγιούς επιχειρηματικής λογικής. Είναι εύκολα αντιληπτό ότι αυτή η αποστολή είναι πολύ δύσκολη και σίγουρα δεν επιτυγχάνεται χωρίς εμπόδια και χωρίς προβλήματα.

Βλέποντας μάλιστα κανείς το χρονοδιάγραμμα της εταιρείας, του κύκλου ζωής της εταιρείας, θα διαπιστώσει ότι αυτή συστάθηκε το 2022, ότι ο κανονισμός λειτουργίας, που εκεί ρυθμίζεται ό,τι απαραίτητο, ό,τι χρειάζεται για να λειτουργήσει, έγινε το 2024. Ψηφίστηκε δηλαδή από τη γενική συνέλευση. Επομένως, γίνεται αντιληπτό ότι από το 2024 και εφεξής επιχειρεί η εταιρεία να αρχίσει τη λειτουργία της, αλλά όλο αυτό το χρονικό διάστημα δεν ήταν ένα νεκρό χρονικό διάστημα. Παράχθηκε δουλειά.

Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο στάδιο λειτουργίας αφορούσε τις οργανωτικές και λειτουργικές δομές, το πλαίσιο λειτουργίας, την προετοιμασία του προγράμματος και της στοχοθεσίας με όρους σύγχρονου μανάτζμεντ, με τη μελέτη του πλαισίου αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ, με τη συγκριτική ανάλυση με την αγορά και τις αντίστοιχες εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, με την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και γενικότερα με τον σχεδιασμό του στρατηγικού προγράμματος του νέου οργανισμού. Επομένως, είναι μια εταιρεία που συστήθηκε από το μηδέν για πρώτη φορά με ένα τέτοιο αντικείμενο.

Και σε αυτό το σημείο θέλω να τονίσω πως μια εταιρεία διαχείρισης ακινήτων όπως αυτή, η οποία εντάσσεται παράλληλα και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σίγουρα -πραγματικά το ξέρετε αυτό- αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες στην προσπάθειά της να ασκήσει τις αρμοδιότητές της με όρους σύγχρονης διαχείρισης ακινήτων.

Άρα -και απαντών στην ερώτησή σας- από τα παραπάνω γίνεται με σαφήνεια κατανοητό ότι δεν υφίσταται προφανώς κανένα ζήτημα μη λειτουργίας της εταιρείας. Αυτό άλλωστε καταδεικνύεται και από τον πολυεπίπεδο στρατηγικό σχεδιασμό της εταιρείας για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ. Και εδώ απαντάω στο επόμενο ερώτημά σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υφυπουργού)

Πολύ λίγο χρόνο θα πάρω, κύριε Πρόεδρε.

Στην ατζέντα λειτουργίας της βρίσκεται η καταγραφή, η αποτίμηση και η κατηγοριοποίηση όλων των ακινήτων του ΕΦΚΑ και στη συνέχεια η ανάδειξη και η εμπορική αξιοποίηση των ακινήτων του, αλλά και η ανάπτυξη έργων ανακαίνισης, ανακατασκευής και εκμετάλλευσης εγκαταλελειμμένων ή υποαξιοποιημένων ακι-

νήτων.

Επίσης, στόχος είναι η αύξηση εσόδων του ΕΦΚΑ προς ενίσχυση της κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και η αντικατάσταση ανενεργών ή χαμηλής απόδοσης ακινήτων με κερδοφόρες χρήσεις.

Τέλος, στρατηγικό στόχο αποτελεί και η ψηφιακή καταγραφή και διαφάνεια μέσω της συγκρότησης και ψηφιακής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου ακινήτων. Μας ενδιαφέρει η διαφάνεια και γι' αυτό δημιουργείται ένας σταθερός μηχανισμός παρακολούθησης των εισπράξεων, αλλά πλέον δημιουργείται και η ηλεκτρονική πλατφόρμα για προβολή και αξιολόγηση ακινήτων.

Κλείνοντας, να πω ότι στον σχεδιασμό της εταιρείας εντάσσεται και η χρήση ακινήτων για κοινωνικούς σκοπούς, αλλά και για υλοποίηση αναπτυξιακών έργων που θα ωφελήσουν τον ΕΦΚΑ και την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε την κ. Ευθυμίου.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πιο σύντομος στη δεύτερή μου τοποθέτηση.

Θέλω να πω προς την κυρία Υπουργό ότι θα ήθελα να μου διευκρινίσει στη δεύτερη τοποθέτησή της, όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένα γίνεται, γιατί ζούμε σε περίεργες εποχές όπου τα πράγματα για τη χώρα μας έρχονται το ένα πίσω από το άλλο και μιλάμε για χρήματα των Ελλήνων πολιτών, του ελληνικού λαού, πόσα από το 1.000.000 ευρώ που δόθηκαν ως προίκα στη συγκεκριμένη εταιρεία, υπάρχουν σήμερα στο απόθεμά της. Αυτό είναι κάτι για το οποίο περιμένω μία απάντηση, για να ξέρουμε τι γίνεται με τα χρήματα του ελληνικού λαού.

Δεύτερον, σας άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή να αναλύετε όσα καταστατικά προβλέπονται από την εταιρεία. Εδώ όμως πρέπει να δοθεί και μία απάντηση -και προφανώς εσείς μπορείτε να μην είστε σε θέση να δώσετε την απάντηση αυτή- στο για ποιο λόγο, ενώ κατά τα δικά σας δεδομένα έχει γίνει όλο αυτό το οποίο περιγράφετε, ζητά η κυρία Υπουργός την αλλαγή φρουράς στην Εταιρεία Ακινήτων. Μιλάει για αναγκαίο restart, ώστε να αξιοποιηθεί η περιουσία. Υπάρχουν άλλα δημοσιεύματα τα οποία είναι και ακόμα πιο σκληρά, λέγοντας ότι ξηλώθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας των Ακινήτων του ΕΦΚΑ.

Εξηγούμαι γιατί ο χρόνος είναι περιορισμένος και δεν θέλω να τον υπερβώ ξανά. Έξι χρόνια μετά την ανάληψη διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας δεν έχουν προχωρήσει ούτε στο ελάχιστο οι ενιαίοι κανονισμοί ασφάλισης και παροχών ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ ούτε ο ενιαίος κανονισμός αναπηρίας. Ο ΕΦΚΑ παρανομεί εφαρμόζοντας δύο μέτρα και δύο σταθμά. Εφαρμόζει αλλού τις περικοπές μετά την πρώτη τριετία στις συντάξεις χηρείας του δημοσίου, ενώ σε άλλα σημεία δεν τις εφαρμόζει στις συντάξεις χηρείας του ιδιωτικού τομέα. Και θα έρθετε μια μέρα και θα ζητάτε από τους συνταξιούχους χηρείας του ιδιωτικού τομέα αναδρομικά δεκάδες χιλιάδες ευρώ ως οφειλές. Και πρέπει να το δείτε αυτό τώρα.

Επομένως, εμείς σας ρωτάμε ευθέως να μας πείτε τι είναι αυτό το οποίο σας οδήγησε να ζητήσετε την παραίτηση, διότι η δική μας ανάλυση είναι ότι για ακόμα μια φορά ο κ. Χατζηδόκης χρησιμοποίησε επικοινωνιακά φούμαρα περί εκσυγχρονισμού. Στην πραγματικότητα επιβεβαιώνεται η χρήση του κράτους ως λάφυρο στα δικά σας χέρια.

Και εδώ θέλω να μου διευκρινίσετε -το ξαναλέω για τρίτη φορά- τι έχει γίνει με τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων. Είναι 1.000.000 ευρώ το οποίο δόθηκε ως προίκα. Αυτά τα χρήματα είναι χρήματα Ελλήνων ασφαλισμένων. Θέλω να μου πείτε πού δόθηκαν, πόσα έχουν μείνει και πώς σκοπεύετε να τα αξιοποιήσετε από εδώ και πέρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Χρηστίδη.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Χρηστίδη, πραγματικά στον πολύ περιορισμένο χρόνο που έχω και εγώ να απαντήσω, γιατί θέσατε πάρα

πολλά ερωτήματα, σας λέω ότι στην πρωτολογία μου απάντησα ότι δεν υφίσταται θέμα μη λειτουργίας της εταιρείας και ποιος είναι ο σχεδιασμός, όχι ο καταστατικός, αλλά ο ουσιαστικός σχεδιασμός που δικαιολογεί και όλο αυτό το χρόνο που μπορεί αυτή η εταιρεία πραγματικά να λειτουργήσει.

Πάμε τώρα να απαντήσω σε κάποια επιμέρους ερωτήματα που θέσατε. Να σημειώσουμε ότι η εταιρεία αποτελεί έναν ζωντανό οργανισμό. Δηλαδή καθημερινά εξελίσσεται, καθημερινά διαμορφώνεται, προσαρμόζεται στα εκάστοτε ισχύοντα δεδομένα και προφανώς έχει να αντιμετωπίσει και εγγενείς δυσκολίες. Και εμείς επικεντρωνόμαστε από εδώ και πέρα στο πώς αυτή η εταιρεία θα λειτουργήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Πάμε λοιπόν να σας δώσω κάποιες απαντήσεις. Θα αναφερθώ στα επόμενα βήματα και μέσα από εκεί θα πάρετε τις απαντήσεις. Με το από 19-6-2025 πρακτικό της γενικής συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας του ΕΦΚΑ, που είναι ο ΕΦΚΑ, εγκρίθηκε η σύνθεση των νέων μελών του ΔΣ. Άρα έχουμε έγκριση νέων μελών ΔΣ. Αυτά θα προταθούν στον Υπουργό για έγκριση και με υπουργική απόφαση θα λειτουργήσει η νόμιμη συγκρότηση και θα ξεκινήσει η λειτουργία του νέου ΔΣ.

Με την ολοκλήρωση λοιπόν της διαδικασίας για την τοποθέτηση του νέου ΔΣ προχωράμε και στα επόμενα βήματα. Ξέρετε -δεν ξέρω μάλλον, αν το ξέρετε- ότι μετά την έκδοση του κανονισμού λειτουργίας που εγκρίθηκε το 2024, ο ΕΦΚΑ θα πρέπει να υπογράψει και με την εν λόγω εταιρεία και προγραμματική σύμβαση. Σε αυτή την προγραμματική σύμβαση θα ορίζονται οι επιμέρους όροι της διαχείρισης, εκμετάλλευσης και διάθεσης της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ.

Δεν είναι κάτι απλό. Πραγματικά δεν είναι καθόλου απλό. Είναι ένα πολυεπίπεδο και σύνθετο ζήτημα και στόχος είναι να βρεθεί ο πιο επωφελής και ασφαλής τρόπος αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ προς όφελος των ασφαλισμένων Ελλήνων πολιτών.

Όπως ενημερώθηκα από την Υπουργό, με την τοποθέτηση του καινούργιου διοικητικού συμβουλίου, που θα γίνει άμεσα, θα προχωρήσει στη συνέχεια και η προγραμματική σύμβαση μεταξύ του νέου διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και του ΕΦΚΑ. Μετά την προγραμματική σύμβαση θα ακολουθήσει και η έκδοση διαπιστωτικής πράξης για τη λειτουργία της.

Επίσης, με την κατάρτιση και την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης θα καταστεί εφικτή και η έγκριση του προϋπολογισμού της εταιρείας για το 2025. Όλες οι δαπάνες της εταιρείας, όπως αυτές προβλέπονται στους προϋπολογισμούς 2023 και 2024, ήταν νομίμως θεσμικά προβλεπόμενες. Να πω βέβαια ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα από το 2022 και μετά δεν σημαίνει ότι ο ΕΦΚΑ δεν είχε τη δυνατότητα αξιοποίησης των ακινήτων. Ο ΕΦΚΑ αξιοποίησε ακίνητα, ένα σημαντικό αριθμό. Με βάση την αξιοποίηση αυτή οδήγησε και σε αύξηση των εσόδων του και έχω τη λίστα όλων των ακινήτων την οποία ο ΕΦΚΑ αξιοποίησε.

Τώρα, ως προς τον σχεδιασμό για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ, σαφώς οι στρατηγικοί στόχοι μιας εταιρείας ακινήτων του ΕΦΚΑ θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τον δημόσιο χαρακτήρα της αποστολής της για τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας προς όφελος της κοινωνικής ασφάλισης και του δημοσίου συμφέροντος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Θα συζητηθεί η έβδομη με αριθμό 5305/13-5-2025 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Να αρθεί η ανισότητα εις βάρος των ελεγκτών στα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης (Π.Ε.Κ.Α.)».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, στις 13 Μαΐου του τρέχοντος έτους μαζί με τον παριστάμενο συνάδελφό μου, τον Παύλο Χρηστίδη, καταθέ-

σαμε μια γραπτή ερώτηση για μια προφανή δυσμενή διάκριση για την οποία θα μιλήσω, της οποίας η προθεσμία για απάντηση παρήλθε άπρακτη, γι' αυτό και χωρίς καμία δεύτερη σκέψη την κατέστησα επίκαιρη κι έτσι σήμερα είμαστε εδώ, στην Ολομέλεια της Βουλής, για να ακούσουμε και γιατί δεν απαντήθηκε, αλλά και ποια είναι η απάντησή σας τελικά επί της ουσίας γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα.

Κατ' αρχάς έχω υποχρέωση να θυμίσω ότι το ζήτημα σχετίζεται με την ελλιπή διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν.4647/2019, όπου έχει προβλεφθεί ρητά συγκεκριμένο επίδομα για τους επιθεωρητές εργασίας για ελέγχους που έχουν σχέση με το αντικείμενό τους και έχουν παραλειφθεί εκατόν σαράντα ελεγκτές των περιφερειακών κέντρων. Είναι ήδη μια δυσμενής διάκριση στα όρια του ακατανόητου και φεύγει πέρα από το όριο του ακατανόητου, όταν στην ίδια διάταξη πριν από πέντεμισι χρόνια έχει προβλεφθεί να δίνεται το συγκεκριμένο επίδομα ελέγχου και στην αντίστοιχη κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου. Εάν δηλαδή έμενε το επίδομα μόνο στο Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, θα μπορούσε κανείς να δει διαφορετικά αντικείμενα, αν υπάρχουν, όμως δεν υπάρχει καμία διαφορά στο αντικείμενο. Έχει προβλεφθεί –ξαναλέω– το συγκεκριμένο επίδομα για την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου και για το Σώμα Επιθεωρητών και έχουν παραλειφθεί ανατίως οι επιθεωρητές που υπηρετούν, οι ελεγκτές που υπηρετούν στα περιφερειακά κέντρα, στα Π.Ε.Κ.Α. Είναι μια δυσμενής διάκριση –το επαναλαμβάνω για μία ακόμα φορά– της οποίας η μη αντιμετώπιση ήδη βρίσκεται στον έκτο χρόνο.

Δεν πρέπει να μένουμε στις διαπιστώσεις. Πρέπει να αρθρεί αυτή η αδικία εις βάρος τους, πόσω μάλλον που το δημοσιονομικό της κόστος είναι λιγότερο από μισό εκατομμύριο ευρώ, όταν με βάση δημοσιεύματα που δεν έχουν τύχει απάντησης από τη μεριά σας, ισχύουν δηλαδή, είναι είκοσι πέντε φορές περίπου πάνω από το ποσό της δαπάνης το ποσό που έχουν φέρει στα ταμεία του ΕΦΚΑ οι συγκεκριμένοι επιθεωρητές το έτος '23 μόνο απολογιστικά. Το '24, ενδεχομένως και το '25 να είναι και μεγαλύτερο το ποσό.

Πολύ δε πιο σημαντικό από το δημοσιονομικό ζήτημα –που έτσι κι αλλιώς δεν είναι το κύριο– είναι αφενός το καθεστώς της διάκρισης που πρέπει να καταργηθεί, κυρίως όμως η βελτίωση η αναμενόμενη μιας υπηρεσίας που σχετίζεται με ένα από τα πιο ευαίσθητα ζητήματα ως αποστολή αυτής της υπηρεσίας που είναι η προστασία των εργατικών δικαιωμάτων, γιατί είναι ταγμένο αυτό το σώμα των επιθεωρητών και όσο περισσότερη και καλύτερη και πιο αποτελεσματική είναι οι έλεγχοι, τόσο καλύτερα είναι για την κοινωνία μας, για τους εργαζόμενους και για τα νόμιμα δικαιώματά τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουκουλόπουλο.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Κουκουλόπουλε, κύριε Χρηστίδη, κατ' αρχάς καταννοούμε απόλυτα, με απόλυτη ενσυναίσθηση την ευαισθησία, όπως είπατε, του θέματος αυτού και το πόσο σημαντικό ρόλο παίζει στη διασφάλιση της τήρησης της ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας προς υπεράσπιση και προάσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Σ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα αντιμετωπίζουμε με αυτό και με άλλες κινήσεις, όπως θα σας πω, το ζήτημα αυτό. Δεν μας αφήνει καθόλου αδιάφορους το ζήτημα αυτό και είμαστε πρόθυμοι να το εξετάσουμε, να συνεχίσουμε να το εξετάζουμε, ώστε να βρεθεί η καταλληλότερη λύση, βέβαια υπό τη βάση πάντα των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας.

Να πούμε βέβαια ότι τα Π.Ε.Κ.Α., τα περιφερειακά ελεγκτικά κέντρα, αποτελούν τον βασικό μηχανισμό ελέγχου για την εφαρμογή της κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή την εφαρμογή των ασφαλιστικών και εργασιακών διατάξεων, όπως προείπα. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητές τους περιλαμβάνουν τον έλεγχο της ασφαλιστικής κάλυψης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, τη διενέργεια ελέγχων σε επιχειρήσεις και χώρους εργασίας για την τήρηση των προϋποθέσεων ασφάλισης και ως εκ τούτου τον εντοπισμό παραβάσεων σχετικών με την ασφάλιση και τη μη κα-

ταβολή εισφορών.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει ψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων της την προστασία όλων των εργαζομένων και την ίση μεταχείρισή τους. Στη βάση αυτή, εκτιμώντας τον σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζουν οι υπάλληλοι ελεγκτές των Π.Ε.Κ.Α. αυτήν τη στιγμή ήδη έχει θεσπιστεί και ως κινητροδότηση να αποδίδονται σε αυτούς, πέραν των τακτικών αποδοχών, απογευματινές υπερωρίες, όπως επίσης υπερωρίες νυχτερινών και εξαιρέσιμων ως πρόσθετες αμοιβές, σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις που κάθε φορά εκδίδονται ανά έτος από τον διοικητή του ΕΦΚΑ, για παρεχόμενη φυσικά εργασία τους. Αυτή λοιπόν η παροχή των πρόσθετων αμοιβών αποτελεί μια αύξηση των αποδοχών που αντιστοιχεί σε δεδουλευμένα, σε παρεχόμενη εργασία, παρέχει ένα σταθερό πλαίσιο αποζημίωσης και αποτελεί παράλληλα μια σαφή αποτύπωση της εργασίας τους.

Έτσι λοιπόν παρέχουμε στους ελεγκτές των Π.Ε.Κ.Α. για τη σπουδαία συμβολή τους στον έλεγχο της εφαρμογής της ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σε περιφερειακό επίπεδο, υλικές απολαβές σημαντικές που είπα ότι αντιστοιχούν σε δεδουλευμένη εργασία, αλλά μέσω των υπερωριών είναι ένα κίνητρο για να μπορέσουν να αυξήσουν τους ελέγχους και τον ελεγκτικό τους ρόλο.

Βέβαια, δεν απορρίπτουμε, όπως είπα ξανά, την εξέταση και της εκδοχής της παροχής ελεγκτικής αποζημίωσης για την οποία συζητάμε σήμερα, κάνοντας από την πλευρά του Υπουργείου μία προσπάθεια στην κατεύθυνση αυτή, ανάλογα –ξαναλέω– και με τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Υπουργέ, να δηλώσω κατ' αρχάς μία μερική ικανοποίηση από την απάντησή σας και να πω ότι θα ασκήσουμε έντονη πίεση και στο Υπουργείο Εργασίας και στο Υπουργείο Οικονομικών, δεδομένου ότι οριοθέτησα, κατόνομασά ποια είναι η δημοσιονομική δαπάνη. Κυριολεκτικά δεν είναι άξια λόγου και εξήγηση για ποιον λόγο.

Όμως, θέλω να μείνω σ' αυτό με το οποίο έκλεισα, κυρία Υπουργέ. Έχετε υποχρέωση να προχωρήσετε γρήγορα στην παροχή άμεσα αυτού του επιδόματος των 30 ευρώ ανά έλεγχο και κατά μέγιστο 30 ευρώ μηνιαίως –περί αυτού γίνεται η κουβέντα και αυτό είναι το αντικείμενο της ερώτησης– για λόγους ισονομίας. Το είπαμε αυτό, να μην το επαναλαμβάνω. Κυρίως όμως υπάρχουν ζητήματα που δίνουν κατεπείγοντα χαρακτήρα στην πρωτοβουλία μας αυτή και στην αποδοχή της πρωτοβουλίας μας αυτής, κυρία Υπουργέ.

Η πρόσφατη έκθεση της ΓΣΕΕ ανέδειξε αυτό που είχαμε συζητήσει πριν από λίγους μήνες, όταν γινόταν η φοβερή κουβέντα εδώ για τον αλγόριθμο για τον βασικό μισθό. Είχαμε μιλήσει τότε. Εισηγητή είχαμε πάλι τον παριστάμενο σήμερα συνάδελφο κ. Παύλο Χρηστίδη. Είναι σχεδόν 80% οι εργαζόμενοι που δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Γι' αυτήν την αγορά εργασίας μιλάμε. Αντιλαμβάνεστε ότι το ευαίσθητο του χαρακτήρα της αποστολής που έχουν οι επιθεωρητές και μόνο απ' αυτό το ζήτημα λαμβάνει γιγαντιαίες διαστάσεις.

Κατά την ταπεινή μου γνώμη, αν θέλετε, το κορυφαίο θέμα σήμερα της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας είναι αυτό. Η επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων είναι το πρώτο ζητούμενο στη χώρα, με πρώτο, κεντρικό ζητούμενο την επαναφορά της εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας, τις τριετίες, γιατί οι νέοι που ήταν από είκοσι δύο έως τριάντα πέντε ετών το 2012, όταν υπήρξε το «πάγωμα» των τριετιών, σήμερα, δεκατρία χρόνια μετά, είναι τριάντα πέντε με σαράντα οκτώ ετών και βλέπουν τους νεοπροσλαμβανόμενους να παίρνουν ίδιο μισθό με αυτούς.

Τους κρατήσαμε κλειδωμένους για δεκατρία ολόκληρα χρόνια και είναι ένα από τα νευραλγικά κεντρικά ζητούμενα. Περιπτεύει να πω ότι πρόσφατα η Διεθνής Συνομοσπονδία Συνδικάτων σε σχετική έκθεσή της μας κατέταξε στη θέση «4», καθόλου τιμητικά, ελάχιστα πάνω από χώρες με αυταρχικά καθεστώτα σε ό,τι αφορά τα εργατικά δικαιώματα. Η Ευρώπη ολόκληρη χειροτέ-

ρεψε κι αυτή τη θέση της, καθώς πήγε από τον δείκτη «2,73» στον δείκτη «2,78», ανησυχητικό μήνυμα για την Ευρώπη συνολικά γιατί είναι γενικότερα ένας χώρος στον οποίο τα εργατικά δικαιώματα πραγματικά αναγνωρίζονται, στη μεταπολεμική Ευρώπη τουλάχιστον και μέχρι σήμερα. Όμως, η Ελλάδα παραμένει κολλημένη σε μια από τις τελευταίες θέσεις των ανεπτυγμένων, των πολιτισμένων –όπως θέλετε πείτε το– κρατών, κάτι λίγο πάνω από χώρες στις οποίες αναζητείται η δημοκρατία, όχι τα εργατικά δικαιώματα. Αναζητούνται τα δικαιώματα γενικώς, πόσω μάλλον τα εργατικά δικαιώματα.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, κυρία Υπουργέ, ότι αυτό ξεπερνάει το επίδομα εκατόν σαράντα ανθρώπων, το οποίο σας προτείνουμε ως πρωτοβουλία, αλλά δίνει μία σηματοδότηση, έναν βηματισμό, μια χαραμάδα ελπίδας ότι μπορούμε να προχωρήσουμε συλλογικά, με μία συλλογική συμφωνία μέσα στη Βουλή Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση, για να πάμε στην επανασύσταση, επιτέλους, της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Και σας είπαμε ποιο είναι το πρώτο και κεντρικό ζητούμενο. Είναι αυτό που αφορά τους νέους ανθρώπους, τους σημερινούς νέους τριάντα πέντε έως σαράντα οκτώ ετών, που έχουν υποστεί αυτήν την τεράστια ταλαιπωρία δεκατρία χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουκουλόπουλο.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Κουκουλόπουλε, δεν υπάρχει χαραμάδα ελπίδας. Υπάρχει πραγματική ελπίδα με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Το κρατάω και θα επανέλθω, για να απαντήσω στην ερώτησή σας στη δευτερολογία μου και να εισφέρω το γεγονός ότι η Κυβέρνηση στο πλαίσιο της συστηματικής στήριξης των εργαζομένων των ΠΕΚΑ με το άρθρο 139 του ν.5078/2023 τροποποίησε το άρθρο 2 του ν.4336/2015 και επέκτεινε την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην καταβολή προσαυξημένων εξόδων διανυκτέρευσης στους υπαλλήλους των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης, δηλαδή των Π.Ε.ΚΑ., του ΕΦΚΑ.

Στόχος, λοιπόν, προφανώς είναι να υπάρχει μια ενιαία αντιμετώπιση και εμείς όπως βλέπετε ως Κυβέρνηση κάνουμε βήματα σε αυτήν την κατεύθυνση. Γίνονται διαρκώς κινήσεις σε αυτήν την κατεύθυνση, γιατί θέλουμε οι ελεγκτές των Π.Ε.ΚΑ. πράγματι να νοιώθουν υποστηριζόμενοι, αξιοκρατικά αμειβόμενοι και προστατευόμενοι στο έργο τους.

Σας διαβεβαιώ, λοιπόν, ότι αφογκραζόμενοι το σπουδαίο έργο που επιτελούν οι ελεγκτές του Π.Ε.ΚΑ., που είναι οι θεματοφύλακες της ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σε περιφερειακό επίπεδο, με σταθερά βήματα και με ουσιαστική μελέτη θα εξετάσουμε το ζήτημα, ώστε να δοθεί μια πρόσφορη λύση που θα διασφαλίζει την ισονομία μεταξύ των ελεγκτών σε υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου μας, υπό την προϋπόθεση –ξαναλέω– ότι το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές δυνατότητες.

Επανερχομαι στο θέμα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Μιλάτε με έναν άνθρωπο –δεν θα πω «πολιτικό»– που πάρα πολλές φορές έχει υπερασπιστεί την ύπαρξη και τη θεσμοθέτηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Να θυμίσω, βέβαια, ότι την ΠΥΣ 6/2012 που κατήργησε τις συλλογικές συμβάσεις και τη μετενέργεια και τις τριετίες και όλα αυτά, δεν την έφερε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό νομίζω ότι το θυμόμαστε όλοι σε αυτήν την Αίθουσα. Πώς καταλήξαμε εκεί; Από κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, έγινε η κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Λουκά Παπαδήμο και με βασική συμμετοχή του ΠΑΣΟΚ. Αυτά δεν μπορούμε να τα ξεχάσουμε, δεν παραγράφονται.

Όμως, ξαναλέω ότι υπήρξε μια μνημονιακή κρίση. Από το 2019 παραλάβαμε μια χώρα και προσπαθούμε σε σύγκριση με το 2019 να τη στήσουμε και πραγματικά να υποστηρίξουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ο μέσος μισθός έχει αυξηθεί 28%. Ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί 35% από το 2019 μέχρι σήμερα και έχει ανοίξει με νομοσχέδιο που ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο του 2024 ένας ουσιαστικός και γόνιμος διάλογος με τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, ώστε να μπορέσει να υιοθετηθεί η βέλτιστη

πρακτική που θα οδηγήσει στην επέκταση και αύξηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, εφαρμόζοντας την ευρωπαϊκή Οδηγία μέχρι το 80%. Είναι κάτι για το οποίο εργαζόμαστε συστηματικά στο Υπουργείο. Το προσπαθούμε παράλληλα με άλλα μέτρα ενίσχυσης των εργασιακών δικαιωμάτων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ευθυμίου.

Πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να κάνω ορισμένες ανακοινώσεις στο Σώμα αναφορικά με τις ερωτήσεις.

Δεν θα συζητηθούν λόγω αναρμοδιότητας οι εξής ερωτήσεις:

Η τρίτη με αριθμό 1055/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Η υπαγωγή του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ προϋποθέτει και απαιτεί την πιστή τήρηση του κανονιστικού πλαισίου, που διέπει τους Οργανισμούς Πληρωμών των ενωσιακών επιδοτήσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής».

Η έβδομη με αριθμό 1083/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Αλέξανδρου Καζαμία προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Η συνεχιζόμενη συσκότιση των διασυνδέσεων της Ομάδας Αλήθειας με το κυβερνών κόμμα και με ιδιωτικές εταιρείες που φέρεται να εισπράττουν δημόσιο χρήμα».

Η όγδοη με αριθμό 1049/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Ανεξάρτητης Βουλευτού Β3' Νοτίου Τομέα Αθηνών κ. Ραλλίας Χρηστίδου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Η πορεία των έργων του Ellinikon Project κι οι ενέργειες των επενδυτών πλήττουν το δημόσιο συμφέρον και υποβαθμίζουν ριζικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων της νότιας Αθήνας».

Δεν θα ζητηθούν κατόπιν συνεννόησης οι εξής ερωτήσεις:

Η τρίτη με αριθμό 1839/7-5-2025 αναφορά του κύκλου αναφορών και ερωτήσεων του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Αρκαδίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Οδυσσέα Κωνσταντινίδη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Η περαιτέρω κεντροποίηση των φορολογικών υπηρεσιών γίνεται εις βάρος των τοπικών κοινωνιών, των εργαζομένων, των επαγγελματιών και των τοπικών επιχειρήσεων, ειδικά στις περιοχές που οι ιδιαιτερότητες της γεωγραφίας της Ελλάδας καθιστούν πολύ δύσκολες τις μετακινήσεις».

Η πρώτη με αριθμό 1478/28-3-2025 αναφορά του κύκλου αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Θεόφιλου Ξανθόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Κλείνει τελικά η ΔΟΥ Δράμας».

Η τέταρτη με αριθμό 1069/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Για τα τέλη ελλειμνισμού που επιβάλλονται στους βιοπαλαιστές ψαράδες στο λιμάνι του Ηρακλείου».

Η δέκατη έβδομη με αριθμό 1066/13-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Βάλτωσε το "Ερευνώ Καινοτομώ"».

Η όγδοη με αριθμό 1053/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ουρανίας Θρασσιά προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Σχετικά με τη δημιουργία Υπηρεσίας Ψυχολόγων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας».

Η πέμπτη με αριθμό 1040/7-11-2024 ερώτηση του κύκλου αναφορών και ερωτήσεων της Βουλευτού Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Έλενας Ακρίτα προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Η ψυχική υγεία αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα. Σοβαρές ελλείψεις στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής».

Η δεύτερη με αριθμό 4258/27-3-2025 ερώτηση του κύκλου

αναφορών και ερωτήσεων του ανεξάρτητου Βουλευτή Δράμας κ. Δημήτριου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Παραχώρηση κατά χρήση του υπαίθριου πέτρινου θεάτρου στο Φαράγγι της Πετρούσας στον Δήμο Προσοτσάνης».

Η πρώτη με αριθμό 1059/11-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστράτιου Σιμόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Λειτουργία Φορέα Απόκτησης Επαναμίσθωσης και αύξηση ακατάσχετου τραπεζικού λογαριασμού για χρέη στις τράπεζες».

Η δέκατη έκτη με αριθμό 1068/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ελένης - Μαρίας Αποστολάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Στρεβλώσεις και αισχροκέρδεια στην τραπεζική αγορά, χωρίς αποτέλεσμα οι παρεμβάσεις της Κυβέρνησης».

Τέλος, δεν θα συζητηθούν, λόγω κωλύματος των Βουλευτών, οι εξής επίκαιρες ερωτήσεις:

Η ενδέκατη με αριθμό 1061/11-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ημαθίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Βασιλείου Κοτίδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Μη καταβολή αποζημιώσεων στους πληγέντες αγροτοπαραγωγούς της Ημαθίας και της Πέλλας λόγω καταστροφών από έντονα καιρικά φαινόμενα βροχοπτώσεων του Αυγούστου του 2024 με άγνωστο το αν θα συμπεριληφθούν οι πληγείσες καλλιέργειες ροδάκινων στις σχετικές προβλεπόμενες αποζημιώσεις από το Μέτρο 23».

Η πέμπτη με αριθμό 1058/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Παράσχου Παπαδόκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Ανάγκη αναβάθμισης του χερσαίου συνοριακού σταθμού Κήπων στον Ν. Έβρου».

Θα συνεχίσουμε τώρα με τη συζήτηση της τέταρτης με αριθμό 1070/16-6-2025 επίκαιρης ερώτησης του δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας» κ. Αφροδίτης Κτενά προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Για τις αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων».

Η κ. Κτενά έχει τον λόγο για την πρωτολογία της.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πρόσφατα ανακοινώθηκαν αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Ιωαννίνων και μάλιστα, χωρίς να προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις. Κυρίως, όμως, οι αλλαγές είναι το πρόβλημά μας, οι οποίες υποβαθμίζουν την ποιότητα σπουδών στην Ιατρική Σχολή. Συγκεκριμένα, ενώ μέχρι τώρα η θεωρία και η κλινική πρακτική γίνονταν σε κύκλους και ήταν συνδεδεμένες μεταξύ τους, ώστε τα τμήματα να περιλαμβάνουν το πολύ είκοσι φοιτητές, έγινε μια αλλαγή, προκειμένου να εξοικονομηθούν πόροι διδακτικού προσωπικού, όπως ρητά λέγεται, και διδάσκεται η θεωρία σε τμήματα των εβδομήντα φοιτητών και εξετάζεται μάλιστα και η ύλη συνολικά στο τέλος του εξαμήνου. Αυτές είναι και αντιεκπαιδευτικές πρακτικές και αποτελούν οπισθοχώρηση σε σχέση με το τι γίνεται μέχρι τώρα και με τη διεθνή πρακτική.

Επίσης, εισάγεται μια αντιδραστική πρακτική με τον τρόπο που εισάγεται το «lockbook», όπου σε αυτό καλούνται οι εκπαιδευτές τους να βεβαιώνουν ότι οι φοιτητές έχουν συγκεκριμένες δεξιότητες -θα το πω- στην ιατρική πρακτική. Με δεδομένες, όμως, τις ελλείψεις που υπάρχουν στη στελέχωση και δεδομένου ότι υπάρχει μόνο ένα πανεπιστημιακό νοσοκομείο στην πόλη, καθίσταται σχεδόν αδύνατο για πολλούς φοιτητές να αποκτηθούν αυτές οι δεξιότητες, ώστε να συμπληρωθεί σωστά το «lockbook». Γίνεται, δηλαδή, ατομική ευθύνη του κάθε φοιτητή το πώς και πού θα αποκτήσει αυτές τις δεξιότητες και δεν είναι, βέβαια, ευθύνη της σχολής, όπως θα έπρεπε, ειδικά στον ευαίσθητο τομέα των ιατρικών σπουδών και εδώ πέρα βέβαια είναι και ένα ζήτημα κατά πόσον πρέπει φοιτητές από διαφορετικές σχολές να ακολουθούν διαφο-

ρετικά προγράμματα, ειδικά σε ό,τι αφορά την ιατρική πρακτική.

Επειδή, λοιπόν, αυτού του τύπου οι αλλαγές συνδέονται με τις ελλείψεις σε μέλη ΔΕΠ, με την υποστελέχωση που υπάρχει -αυτό και στην αιτιολόγηση αυτών των αλλαγών διατυπώνεται- πραγματικά μας προκαλεί απορία -και θα έπρεπε να προκαλεί απορία και στον κόσμο εκτός πανεπιστημίου- αλλά αποκαλύπτει το πώς αντιλαμβάνεται η Κυβέρνησή σας τη διεθνοποίηση και την εξωστρέφεια των πανεπιστημίων, όταν αυτό αποδεικνύεται ότι γίνεται εις βάρος των δωρεάν προγραμμάτων σπουδών, ακόμη και όταν πρόκειται για έναν τέτοιο ευαίσθητο τομέα, όπως είναι αυτός των ιατρικών σπουδών. Και το λέμε αυτό, γιατί την ίδια στιγμή που η σχολή επικαλείται ανεπάρκεια στελέχωσης και ελλείψεις σε προσωπικό, σχεδιάζεται ένα πρόγραμμα σπουδών ξενόγλωσσο με δίδακτρα.

Ρωτάμε, λοιπόν, τι μέτρα θα πάρετε, ώστε να μην προχωρήσουν αυτές οι αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών και βέβαια, με κρατική ευθύνη και χρηματοδότηση να συγκροτηθεί ένα ενιαίο πανελλαδικό πρόγραμμα για τις κλινικές των ιατρικών σχολών με πρόσληψη των κατάλληλων κλινικών εκπαιδευτών και με κατάλληλη επιμόρφωση;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Βουλευτή, με βάση τα ερωτήματά σας, θα ήθελα να ξεκινήσω και να πω κάτι που είναι γνωστό σε όλους μας, ότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στα πανεπιστήμια ισχύει το αυτοδιοίκητο. Όσοι, λοιπόν, συζητούμε για τα θέματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο, να θυμόμαστε ότι εκεί ισχύει το αυτοδιοίκητο. Και τι σημαίνει, λοιπόν, αυτοδιοίκητο σε όλα όσα συζητάμε, γιατί πολλά άλλα θα μπορούσαμε να πούμε, ότι κάθε πανεπιστήμιο έχει την εξουσία να ρυθμίζει θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του, θέματα σπουδών, καθώς και τις ακαδημαϊκές υποθέσεις του, με αποφάσεις των οικείων οργάνων. Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με το άρθρο 70 του ν.4957/2022 είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι η ίδρυση, τροποποίηση, μετονομασία ή κατάργηση προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου εγκρίνεται με απόφαση της συγκλήτου του οικείου πανεπιστημίου, μετά από εισήγηση της γενικής συνέλευσης του τμήματος.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ίδιου νόμου, με απόφαση της συγκλήτου μετά από εισήγηση της συνέλευσης του τμήματος, μπορεί να ορίζεται σε κάθε πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου επιτροπή προγράμματος σπουδών με τετραετή θητεία και ανάλογα με το μέγεθος του τμήματος, αυτή η επιτροπή αποτελείται από πέντε ως εννέα μέλη. Το σημαντικό είναι ότι το αντικείμενο της επιτροπής προγράμματος σπουδών είναι η παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος και ο συντονισμός των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος. Επομένως, τα σχετικά με τα προγράμματα σπουδών ρυθμίζονται από την επιτροπή προγράμματος, τη συνέλευση του τμήματος και τέλος τη σύγκλητο.

Έρχομαι τώρα στην ειδικότερη περίπτωση της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που μας απασχολεί με την ερώτησή σας. Όπως, λοιπόν, μας ενημερώνει και ο πρόεδρος του τμήματος, δεν έχουμε αλλαγή του προγράμματος σπουδών. Δεν πρόκειται για αλλαγή προγράμματος σπουδών. Η επιτροπή προγράμματος πρότεινε στη γενική συνέλευση αλλαγές -και οι οποίες εγκρίθηκαν- στο ωρολόγιο πρόγραμμα του τετάρτου και πέμπτου έτους για καλύτερη κατανομή του χρόνου και ουσιαστικότερη κλινική εκπαίδευση.

Μέχρι τώρα τα μαθήματα γίνονταν ταυτόχρονα με την κλινική άσκηση στην εκάστοτε κλινική, με αποτέλεσμα πολλές φορές οι φοιτητές να ξεκινούν την κλινική τους άσκηση χωρίς να υπάρχει θεωρητικό υπόβαθρο.

Για παράδειγμα, λοιπόν, στην Καρδιολογία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων είναι δυνατόν ο φοιτητής να συμμετέχει στην κλινική καθημερινή άσκηση, ενώ οτιδήποτε έχει να κάνει, για παράδειγμα, με την καρδιακή ανεπάρκεια που μπορεί να αντιμετωπί-

ζεται ως κλινικό περιστατικό, να το διδάσκεται στην τελευταία μέρα της παρακολούθησης της κλινικής, κάτι το οποίο είναι καθαρά αντεκπαιδευτικό. Και στο τέλος της κλινικής υπήρχε η εξέταση και φυσικά ο αριθμός των «πόσες φορές εξετάζεται» μπορούσε να έφτανε μέχρι και εννέα φορές τον χρόνο.

Με τις προτεινόμενες, λοιπόν, αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα τα μαθήματα θα γίνονται στην αρχή του κάθε εξαμήνου. Είναι προφανές ότι αυτό δεν μπορεί κανένας άλλος να το επιβάλει, παρά η γενική συνέλευση του τμήματος και η σύγκλητος να το αποδεχθεί μετά από πρόταση της επιτροπής προγράμματος, ώστε οι φοιτητές να ακούσουν πρώτα τα βασικά θεωρητικά του κάθε μαθήματος και μετά να αρχίζουν τις κλινικές.

Τώρα, όσον αφορά το «lockbook» σε κάθε περίοδο, λοιπόν, κλινικής άσκησης σε ένα μάθημα πρέπει να συμπληρώνει αυτό το «lockbook», ώστε να πιστοποιείται ότι εκπαιδεύτηκε ή εκτέθηκε στις βασικές κλινικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται. Ο τρόπος, λοιπόν, που ο κάθε καθηγητής εξετάζει το μάθημά του, είναι αποκλειστικά δική του αρμοδιότητα. Είναι ευθύνη του καθηγητή να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να βεβαιωθεί ότι ο φοιτητής έχει τόσο τις θεωρητικές όσο και τις κλινικές γνώσεις.

Κλείνω την πρωτομιλία μου, λέγοντας ότι το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, όπως και τα άλλα πανεπιστημιακά νοσοκομεία, εκπαιδεύουν όλα αυτά τα χρόνια επάξια, νέες και νέους φοιτητές και φοιτητές, οι οποίοι αύριο, μεθαύριο και μετά τη λήψη της ειδικότητας, γίνονται πραγματικά πάρα μα πάρα πολύ καλοί γιατροί. Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Τον λόγο έχει η κ. Κτενά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Κύριε Υπουργέ, το ότι υπάρχουν ελλείψεις στη στελέχωση των πανεπιστημίων είναι γνωστό. Δεν προκύπτει μόνο από τη δική μας ερώτηση γι' αυτό το θέμα.

Είναι υποστελεχωμένα τα πανεπιστήμιά μας, έχουν περάσει από μία δεκαπενταετία -θα το πω ευγενικά- «διαίτας» και άδειασαν από προσωπικό είτε λόγω συνταξιοδότησης είτε λόγω brain drain, με παράλληλο πάγωμα των προσλήψεων. Αυτή τη στιγμή λείπουν από τα πανεπιστήμια ακόμα και συγκεκριμένες ειδικότητες. Το γνωρίζετε πολύ καλά αυτό γιατί έχετε υπάρξει και πρύτανης σε ένα μεγάλο πανεπιστήμιο της χώρας.

Αυτές, λοιπόν, οι ελλείψεις έχουν επηρεάσει και τις ιατρικές σχολές. Όταν φτάνει το ίδιο το όργανο, που εισηγείται τις αλλαγές αυτές, να μιλά για αποδέσμευση των μελών ΔΕΠ από τον φόρτο των τακτικών τους καθηκόντων, πραγματικά αυτό δεν μπορούμε να το προσπεράσουμε απλά με μια αναδιάρθρωση του τρόπου διδασκαλίας. Ο τρόπος που διδάσκονταν παλιά αυτά τα μαθήματα -και διδάσκονται ακόμα σε κάποιες ιατρικές σχολές και είναι ο σωστός και είναι και ο λογικός, ακόμη και για κάποιον που δεν είναι ειδικός- είναι να προηγείται η θεωρία σε ολιγομελές τμήμα, να ακολουθεί η κλινική άσκηση, να εξετάζεται ο φοιτητής και μετά να πηγαίνει στο επόμενο κομμάτι, στο επόμενο τμήμα θεωρίας, άσκησης, εξέτασης. Αυτό το σχήμα το κυκλικό είναι κάτι γνωστό στα πανεπιστήμια σε διάφορες σχολές, όχι μόνο στις ιατρικές. Είναι ο τρόπος που αποκτιούνται συγκεκριμένες πρακτικές δεξιότητες. Και στους μηχανικούς, με τους οποίους είναι πιο εξοικειωμένη εγώ, το ίδιο γίνεται. Το ότι αυτό δεν δούλεψε σωστά, είχε να κάνει με ελλείψεις. Αντί, λοιπόν, να θεραπευτούν αυτές οι ελλείψεις, γίνονται προτάσεις αλλαγής προγραμμάτων σπουδών. Και ξαναλέω ότι δεν είναι μόνο η ιατρική. Η ιατρική είναι, αν θέλετε, μια αφορμή για να συζητηθεί, να αναδειχθεί αυτό το πρόβλημα του πώς γίνονται αλλαγές στα προγράμματα σπουδών ή στον τρόπο που υλοποιούνται τα προγράμματα σπουδών με αντιδραστικό τρόπο, με αντεκπαιδευτικό τρόπο, ακριβώς γιατί υπάρχουν ελλείψεις και προσπαθούν στο πλαίσιο του αυτοδιοίκητου, όπως λέτε εσείς, να τα καλύψουν εκ των ενόντων και όπως όπως τα πανεπιστήμια.

Το αυτοδιοίκητο, θα μου επιτρέψετε, το επικαλείται η Κυβέρνησή σας -και το έχουμε ξανακούσει πολλές φορές εδώ πέρα και από προκατόχους σας- μόνο επιλεκτικά και μόνο σε ό,τι αφορά αλλαγές που πραγματικά βλάπτουν την ποιότητα σπουδών και τη φοιτητική μέριμνα συνολικά, το τι απολαμβάνουν οι φοιτητές

ως φοιτητές στα ελληνικά πανεπιστήμια. Σε αυτά τα πανεπιστήμια είναι αρμόδια να αποφασίζουν με ό,τι τους δίνει η πολιτεία, που όμως δεν τους δίνει αρκετά, οικονομικά δεν στηρίζονται επαρκώς και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Είναι επιλεκτική η χρηματοδότηση στα πανεπιστήμια και έχει «αριστεύσει» η Κυβέρνησή σας σε αυτό το «άθλημα» της επιλεκτικής χρηματοδότησης, επιλέγοντας συγκεκριμένες περιοχές και κυρίως αυτές που αφορούν την επιχειρηματική λειτουργία. Εκεί δίνει ή επιβραβεύει τα πανεπιστήμια με χρηματοδότηση, ενώ αντίθετα περικόπτει διαρκώς τα χρήματα που είναι διαθέσιμα για τα δωρεάν προγράμματα σπουδών.

Και στο πλαίσιο αυτού του αυτοδιοίκητου τι λέει η Κυβέρνησή σας; Φτιάξτε επιχειρήσεις, πάτε βρείτε ξένους φοιτητές, ανοιχτείτε στη διεθνή αγορά για να βρείτε λεφτά άμα θέλετε να λειτουργήσουν τα προγράμματά σας, να λειτουργήσει το πανεπιστήμιο σωστά. Ξέρουμε, όμως, και το βλέπουμε πια συνέχεια ότι αυτού του τύπου η εξωστρέφεια, η διεθνοποίηση έχει καταστροφικά αποτελέσματα και είναι εις βάρος των δωρεάν προγραμμάτων σπουδών.

Άρα το αυτοδιοίκητο, έτσι όπως το εννοεί η Κυβέρνησή σας, είναι ένας «κορσές» που έχετε φορέσει στα πανεπιστήμια μαζί με ένα απαράδεκτο θεσμικό πλαίσιο όπως έχει διαμορφωθεί και με το νόμο - πλαίσιο και με τον νόμο για τα ιδιωτικά -έχει μείνει γνωστός ως νόμος Πιερρακάκη- και μέσα σε αυτό το πλαίσιο λέτε στα πανεπιστήμια: Αυτοδιοικηθείτε.

Θεωρούμε ότι η Κυβέρνηση έχει τρόπο να παρέμβει, να διευκολύνει τα πανεπιστήμια, ώστε να μην καταλήγουν σε τέτοιες πρακτικές και ναι, για να γίνεται σωστά η κλινική εκπαίδευση, απαιτούνται προσλήψεις και οι προσλήψεις είναι θέμα του Υπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Κτενά, όπως σας είπα και στην πρωτολογία μου, τα θέματα τα σχετικά με τα προγράμματα σπουδών ρυθμίζονται από τα οικεία όργανα του κάθε πανεπιστημίου. Όμως πρέπει να τονίσω ότι σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν.4957 η ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσης, καθώς και της παρακολούθησης και της πιστοποίησης ανήκουν στην Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Άρα για τη συνέχιση της λειτουργίας τους απαιτείται περιοδική πιστοποίηση ανά πέντε έτη.

Αναφορικά, λοιπόν, με το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων να πω ότι έχει πιστοποιηθεί από την ΕΘΑΕ και συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του προτύπου ποιότητας προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών, αλλά και με τις αρχές διασφάλισης ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης για το Επίπεδο Σπουδών 6 του εθνικού και ευρωπαϊκού πλαισίου.

Η απόφαση, λοιπόν, και η έκθεση πιστοποίησης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της αρχής. Η πιστοποίηση ήταν για τα πέντε χρόνια 2020-2025 και για την επόμενη πενταετία αναμένεται εντός του 2025 να ξαναγίνει από το πανεπιστήμιο η υποβολή της αίτησης. Όσον αφορά την αλλαγή για την οποία μιλάτε στην ερώτησή σας και η οποία όπως είπα και στην πρωτολογία μου δεν είναι αλλαγή στο πρόγραμμα, αλλά αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα, δεν είναι καθόλου αιφνίδια, είναι αποτέλεσμα εκτεταμένων και μακροχρόνιων διαβουλεύσεων της Επιτροπής Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με τους υπεύθυνους των μαθημάτων του τετάρτου και πέμπτου έτους. Οι διαβουλεύσεις αυτές διήρκησαν πάνω από ένα έτος και κατά τη διάρκειά τους ακούστηκαν πολλές απόψεις για τη βελτίωση της εκπαίδευσης των νέων γιατρών. Όλη αυτή η διαβούλευση ολοκληρώθηκε και είχαμε αυτή την τροποποίηση του ωρολογίου προγράμματος. Η ύπαρξη μεταβατικών διατάξεων την οποία ζητάτε στην ερώτησή σας δεν έχει νόημα, αφού δεν αλλάζει τίποτα ουσιαστικά, αλλά με τις αλλαγές αυτές γίνεται καλύτερη η διεύθυνση του διδακτικού χρόνου.

Όσον αφορά την τελευταία σας παρατήρηση αναφορικά με τον αριθμό των διδασκόντων, εκείνο που θέλω να πω είναι ότι η

Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, αυτή η Κυβέρνηση φρόντισε για την έγκαιρη και σε μεγάλο αριθμό στελέχωση όχι μόνο των γνωστικών αντικειμένων ως μελών ΔΕΠ των υπολοίπων τμημάτων, αλλά και των ιατρών. Αρκεί να σας πω ότι μετά από απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Υγείας δόθηκαν πέρυσι διακόσιες εβδομήντα θέσεις μελών ΔΕΠ στις ιατρικές σχολές επιπλέον από τον αριθμό μελών ΔΕΠ που δόθηκαν για τις υπόλοιπες και άλλες διακόσιες τριάντα τρεις φέτος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Να σημειώσω ότι το 2024 αφυπνρήτησαν από όλα τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια περίπου τριακόσια τριάντα πέντε μέλη ΔΕΠ, συμπεριλαμβανομένων και των ιατρών. Πόσες νέες θέσεις δόθηκαν στα πανεπιστήμια; Δόθηκαν επτακόσιες πενήντα για όλα τα τμήματα συν τις διακόσιες τριάντα τρεις, οι οποίες είναι για τις κλινικές ειδικότητες των ιατρικών σχολών.

Επομένως, όχι απλώς αυτή η Κυβέρνηση φρόντισε για την ενίσχυση του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, αλλά και όσον αφορά τη χρηματοδότηση από τον τακτικό προϋπολογισμό -και θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε- είναι κάτι το οποίο συμβαίνει μετά την ίδρυση της εθνικής αρχής, κάτι το οποίο ξέρουν όλα τα πανεπιστήμια.

Τι συνέβαινε παλαιότερα; Μπορεί ο κάθε πρύτανης να είχε γνωστό τον Υπουργό Παιδείας και μέσα από τη γνωριμία να έπαιρνε άλφα ή βήτα χρήματα. Τώρα το τι παίρνει το κάθε πανεπιστήμιο είναι σαφές, το ξέρει ο κάθε πρύτανης, είναι καθαρό, γνωρίζουν τα πανεπιστήμια ποια είναι τα χαρακτηριστικά και σε ποια σημεία στηρίζεται η αξιολόγηση των πανεπιστημίων και έτσι έχουμε μία καθαρή και έντιμη αξιολόγηση προς όλα τα δημόσια ελληνικά πανεπιστήμια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Επομένως -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- νομίζω ότι το κάθε πανεπιστήμιο, η κάθε σχολή είναι εκείνη η οποία γνωρίζει τις ανάγκες του εκπαιδευτικού προγράμματος και σεβόμαστε απόλυτα τις αποφάσεις των οργάνων των πανεπιστημίων και της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό. Εάν θέλετε, να σέβεστε και τον χρόνο.

Θα συνεχίσουμε με τη δέκατη πέμπτη με αριθμό 1075/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αφροδίτης Κτενά προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Για το επίδομα βιβλιοθήκης των μελών διδακτικού επιστημονικού προσωπικού».

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, από 1^η Γενάρη του 2024 εφαρμόζεται νέο ειδικό μισθολόγιο για τους πανεπιστημιακούς και αυτό δεν σημαίνει μόνο τα μέλη ΔΕΠ, σημαίνει και όλους αυτούς των οποίων ο μισθός ορίζεται με βάση τον μισθό του καθηγητή. Κι εδώ μιλάμε για το ειδικό διδακτικό προσωπικό, τους ΕΔΙΠ, τους ΕΕΠ, τους εντεταλμένους, όλες τις κατηγορίες. Άλλαξε, λοιπόν, αυτό το ειδικό μισθολόγιο και μάλιστα έχει και αναδρομική εφαρμογή από 7 Οκτώβρη του 2022.

Σε αυτό το νέο μισθολόγιο επανήλθε το επίδομα βιβλιοθήκης, που είχε καταργηθεί τα χρόνια των μνημονίων και παρότι είναι επίδομα και αναφέρεται ως τέτοιο μέσα στο νέο μισθολόγιο, φορολογείται ωστόσο ως μέρος των τακτικών αποδοχών, παρότι υπάρχει σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας από το 2014. Σύμφωνα με καταγγελίες που έχουμε δεχτεί από συλλόγους ΔΕΠ, επειδή ακριβώς δεν έχει συμμορφωθεί η Κυβέρνηση με την παραπάνω απόφαση και φορολογεί το επίδομα της βιβλιοθήκης ως μέρος των τακτικών αποδοχών, εξωθούνται ουσιαστικά με τον τρόπο αυτό τα μέλη ΔΕΠ σε ατομικές προσφυγές στην Εφορία προκειμένου να επιστραφεί αυτός ο φόρος. Αυτό επιβαρύνει και τα μέλη ΔΕΠ με μια χρονοβόρα και γραφει-

οκρατική διαδικασία, αλλά επιβαρύνει και τις διοικητικές υπηρεσίες των πανεπιστημίων που πρέπει να βγάλουν μια σειρά βεβαιώσεις, προκειμένου να μπορέσουν να στοιχειοθετήσουν την προσφυγή τους τα μέλη ΔΕΠ.

Ρωτάμε, λοιπόν, τι μέτρα θα πάρει η Κυβέρνησή σας προκειμένου με ευθύνη της Κυβέρνησης να διορθωθεί αυτή η αδικία οριστικά για όλα τα μέλη ΔΕΠ, ανεξάρτητα από το εάν έχουν ή θα προσφύγουν στις Εφορίες και για όλους όσων ο μισθός ορίζεται με βάση τον μισθό του ΔΕΠ. Και δεύτερον, τι θα κάνετε προκειμένου να αναπληρωθούν επιτέλους όλες οι μνημονιακές απώλειες, ανεξάρτητα από το αν έχουν προσφύγει τα μέλη ΔΕΠ δικαστικά ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Κύριε Παπαϊωάννου, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Στον νόμο 5045/2023 και στο Κεφάλαιο Β' έχουμε τις μισθολογικές ρυθμίσεις για τα μέλη ΔΕΠ, ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και εργαστηριακού διδακτικού προσωπικού των ΑΕΙ της χώρας και συγκεκριμένα στα άρθρα 28 έως 33 ρυθμίζονται θέματα, που αφορούν το μισθολόγιο των μελών ΔΕΠ και των υπολοίπων συναδέλφων των άλλων ομάδων στο πανεπιστήμιο, καθώς και των εντεταλμένων διδασκόντων του άρθρου 17 του ν.4957.

Στο άρθρο 29 -και θα είμαι πολύ συγκεκριμένος- που ασχολείται με τη μισθολογική κατάταξη καθορίζονται τα μισθολογικά κλιμάκια των συγκεκριμένων λειτουργιών και των υπαλλήλων.

Στο άρθρο 30 καθορίζεται ο αναγκαίος χρόνος υπηρετήσεως σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο για τη μισθολογική εξέλιξη στο επόμενο κάθε φορά κλιμάκιο.

Στο άρθρο 31 καθορίζεται ο βασικός μισθός των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ ανά βαθμίδα και στο άρθρο 32, που ασχολείται με τα επιδόματα, καθορίζονται τα επιδόματα, οι παροχές και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται κατά μήνα στα μέλη αυτά, πέραν του βασικού μισθού του άρθρου 31.

Τα επιδόματα, λοιπόν, που λαμβάνουν τα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ και ΕΔΙΠ βάσει του άρθρου 32 διακρίνονται σε επίδομα διδασκαλίας και έρευνας και επίδομα βιβλιοθήκης. Επιπλέον, τα μέλη αυτά δικαιούνται οικογενειακών παροχών, εξόδων παραστάσεως, ενώ στα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ και ΕΔΙΠ που τοποθετούνται σε πανεπιστημιακές κλινικές, πανεπιστημιακά εργαστήρια ή ειδικές μονάδες κλινικών ή εργαστηρίων, που εγκαθίστανται σε νοσοκομεία του ΕΣΥ ή σε πανεπιστημιακά νοσοκομεία που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας καταβάλλεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του οικείου νοσοκομείου ειδική αμοιβή για το κλινικό και εργαστηριακό έργο.

Τέλος, στο άρθρο 33, που είναι οι επιμέρους μισθολογικές ρυθμίσεις, καθορίζεται το ύψος των μηνιαίων αποδοχών των εντεταλμένων διδασκόντων.

Εκτός, λοιπόν, από όλα τα γενικά που σας ανέφερα, να σας πω ότι με εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δίνονται αναλυτικές οδηγίες για την εφαρμογή των μισθολογικών διατάξεων για τα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ και ΕΔΙΠ και τους εντεταλμένους διδασκόντες του άρθρου 173.

Όσον αφορά τώρα στο ειδικό επίδομα βιβλιοθήκης για τα μέλη αυτά, ορίζεται ρητώς ότι το εν λόγω επίδομα περιλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές. Είναι στη σελίδα 21 της υπ' αριθμ. 2/97758/19-10-2023 εγκυκλίου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την οποία και καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τέλος, να σημειώσω ότι σύμφωνα με την απάντηση, που λάβαμε από την ΑΑΔΕ, στο πλαίσιο της ερώτησής σας, το ειδικό επίδομα βιβλιοθήκης που χορηγείται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν.5045/2023 δεν ταυτίζεται με την πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχή σε συνέδρια που χορηγούσαν οι διατάξεις των

νόμων 2530/1997 και 3205/2003, η φορολόγηση της οποίας κρίθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας ως αντίθετη με το Σύνταγμα. Έχω και καταθέτω τις σχετικές αποφάσεις της ολομέλειας του Συμβουλίου Επικρατείας στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για τα υπόλοιπα, λοιπόν, ζητήματα που θέτετε στην ερώτησή σας αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρία Κτενά, έχετε τον λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Κύριε Υπουργέ, πρέπει να πω ότι δεν περίμενα αυτή την απάντηση. Περίμενα να πείτε ότι ναι, αναφέρεται το επίδομα ως μέρος των τακτικών αποδοχών, αλλά μας λέτε ότι δεν είναι αρμόδιο το Υπουργείο σας; Μα, το Υπουργείο σας έχει φτιάξει αυτούς τους νόμους, το Υπουργείο σας εκδίδει τις εγκυκλίους. Φυσικά και είναι αρμόδιο το Υπουργείο σας. Ο νόμος που το Υπουργείο σας έχει φτιάξει το αναφέρει ως επίδομα και το επίδομα φορολογείται. Αυτά είναι ακροβασίες. Το να λέμε ότι το επίδομα που αναφέρει ο ν.5045 δεν είναι το ίδιο με το προηγούμενο και άρα δεν ισχύει η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, αυτά είναι πραγματικά ακροβασίες, που δεν ταιριάζουν αν θέλετε με ένα σύγχρονο αστικό σύστημα διακυβέρνησης. Θυμίζω άλλες εποχές.

Αλλά, πέρα από αυτό, επί της ουσίας εμείς αυτό που ζητάμε είναι: όπως η εγκύκλιος το περιλαμβάνει στις τακτικές αποδοχές με τον ίδιο τρόπο μπορεί να μην περιλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές και να μην φορολογείται. Ή μπορείτε να εκδώσετε μια εγκύκλιο που να λέει ρητά ότι δεν φορολογείται αυτή η προσθήκη στο εισόδημα. Στο δικό σας χέρι είναι, γι' αυτό απευθύναμε την ερώτηση σε εσάς και το Υπουργείο Οικονομικών θα απαντήσει αναλόγως. Αλλά από εσάς ζητάμε να διαμορφώσετε ένα μισθολόγιο σύγχρονο για το μέλος ΔΕΠ με όχι τέτοιες -θα μου επιτρέψετε- κουτοπονηριές κι ένα μισθολόγιο που πραγματικά να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις του ρόλου του ΔΕΠ και στις σημερινές απαιτήσεις επιστημονικής και εργασιακής εξέλιξής του, που είναι πάρα πολύ διαφορετικές από όταν κάποτε φτιάχτηκε το ειδικό μισθολόγιο του ΔΕΠ. Και ξέρετε, πάρα πολύ καλά, πόσο απαιτητική είναι και η ανάπτυξη αλλά και η εξέλιξη ενός μέλους ΔΕΠ.

Άρα, λοιπόν, αυτό που ζητάμε είναι αφενός να απαλλαγούν τα μέλη ΔΕΠ από αυτό τον φόρο, γιατί πραγματικά δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις και της ζωής. Είναι απαράδεκτα χαμηλές οι αποδοχές των μελών ΔΕΠ. Και το δεύτερο είναι ότι πρέπει επιπλέον να φτιαχτεί ένα σύγχρονο μισθολόγιο χωρίς επιδόματα, όλα τα επιδόματα να ενσωματωθούν στο μισθολόγιο. Το μισθολόγιο, με άλλα λόγια, να μην είναι άθροισμα αν θέλετε μισθού και επιδομάτων, αλλά να αντιπροσωπεύει ακριβώς τις απαιτήσεις και τον ρόλο ενός μέλους ΔΕΠ, ώστε να μπορούν να φέρουν εις πέρας αυτό για το οποίο ορκίστηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Κτενά, πραγματικά εκείνο που θέλω να πω είναι ότι μιλάτε με έναν άνθρωπο ο οποίος τριάντα πέντε έως τριάντα οκτώ χρόνια, αναλόγως από πότε το υπολογίζει ο καθένας, έχω περάσει τη ζωή μου στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Εκείνο που θέλω να πω επίσης είναι ότι για πρώτη φορά πέρυσι το Υπουργείο Παιδείας, αυτή η Κυβέρνηση έδωσε περί τα 82 εκατομμύρια για την ικανοποίηση όλων των αποφάσεων της Δικαιοσύνης σε σχέση με ό,τι είχε αποφασιστεί, πράγμα που σημαίνει ότι σεβόμαστε απολύτως την οποιαδήποτε απόφαση οποιουδήποτε δικαστηρίου.

Από εκεί και πέρα όμως, επειδή όπως σας είπα γνωρίζω, πολύ καλά, τα εσωτερικά των πανεπιστημίων και όσον αφορά το μισθολόγιο κανείς δεν λέει ότι όταν υπάρχει δημοσιονομικός χώρος δεν θα μπορούσε να έχουμε και καλύτερους μισθούς. Πάντα εχθρός του καλού είναι το καλύτερο. Από την άλλη, αναφορικά με το επίδομα αυτό το οποίο αποφάσισε το Σ.τ.Ε. είναι διαφορετικό, με την έννοια του επιδόματος το οποίο έχουν όλοι στο μυαλό τους. Άλλο πράγμα είναι να συστήσω βιβλιοθήκη, άλλο πράγμα είναι να ενημερώσω μια βιβλιοθήκη και άλλο πράγμα είναι επειδή υπάρχει βιβλιοθήκη να χρησιμοποιήσω την βιβλιοθήκη και αυτό σημαίνει παίρνω επίδομα βιβλιοθήκης.

Σε τελική ανάλυση, όπως πολύ καλά ενδεχομένως γνωρίζετε, είμαι σίγουρος ότι πλέον τα περισσότερα ή σχεδόν όλα τα μέλη ΔΕΠ, με τους τρόπους που έχουμε να ψάξουμε, να διερευνήσουμε την όποια σύγχρονη βιβλιογραφία, πολλές φορές οι βιβλιοθήκες ως βιβλιοθήκες με τα hard copies, με τα παλιά βιβλία, δεν έχουν καμία σχέση με τις σύγχρονες απαιτήσεις σε κάποιο γνωστικό αντικείμενο του κάθε μέλους ΔΕΠ.

Επομένως, υπό την έννοια αυτή λέω ότι -και είπα πριν και δεν έχω να προσθέσω κάτι άλλο- οποιαδήποτε τέτοια αλλαγή έχει να κάνει με το Υπουργείο Οικονομικών, παρά με το Υπουργείο Παιδείας, σεβόμενοι πάντα τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα ολοκληρώσουμε με τη δωδέκατη με αριθμό 1084/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Οι συνθήκες λειτουργίας της βιβλιοθήκης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης».

Έχετε τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, για την πρωτολογία σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ.

Η ερώτηση απευθύνεται στην κυρία Υπουργό Παιδείας. Βλέπω ότι έχει έρθει ο κ. Παπαϊωάννου ως Υφυπουργός Παιδείας. Έχετε διατελέσει, κύριε Παπαϊωάννου, και Πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οπότε δεν δικαιολογείται ούτε άγνοια ούτε υπεκφυγή.

Η επίκαιρη ερώτησή μου αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες καλούνται να δώσουν εξετάσεις οι φοιτητές στα πανεπιστήμια και αφορμή για την επίκαιρη ερώτηση στάθηκε το βίντεο που δημοσιοποίησε ένας φοιτητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ξεκινάει με τον σκωπτικό τίτλο: «Ξέρατε ότι στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο υπάρχει σάουνα;».

Μόνο που δεν υπάρχει σάουνα. Αναφέρεται στις συνθήκες υπό τις οποίες καλούνται να μελετήσουν στη βιβλιοθήκη και στο αναγνωστήριο οι φοιτητές, συνθήκες απάνθρωπες, συνθήκες όπου δεν υπάρχει ούτε κλιματισμός, δεν υπάρχει ούτε εξαερισμός, ουσιαστικά εκδιώκονται και από τη ζέστη και από τη δυσσομία, αλλά και τις γενικές συνθήκες πάρα πολύ μεγάλης υποβάθμισης που επικρατούν στο Αριστοτέλειο.

Βεβαίως προσκαλούσε και ο ίδιος και την κυρία Υπουργό να έρθει να επισκεφθεί το πανεπιστήμιο και ίσως θα έπρεπε και ο Πρωθυπουργός να κάνει μια τέτοια επίσκεψη. Βέβαια ο Πρωθυπουργός είναι πιο απασχολημένος να εμφανίζει και να παρουσιάζει τους φοιτητές των ελληνικών πανεπιστημίων, του δημοσίου πανεπιστημίου, που προστατεύεται από το άρθρο 16 του Συντάγματος, σαν να ήταν κάποιοι εγκληματίες. Τους παραληλίζει με ληστές, ζητάει να εκδιώξή τους, τους στοχοποιεί και γενικά θέλει να πείσει ο κ. Μητσοτάκης ότι για την υποβάθμιση των δημοσίων πανεπιστημίων φταίνε οι φοιτητές και δεν φταίνει η Κυβέρνηση, που έχει περιαγάγει σε αυτό το χάλι τα δημόσια πανεπιστήμια.

Βέβαια οφείλω να σχολιάσω, κύριε Παπαϊωάννου, και το λέω προκαταβολικά για να σας δώσω και τον χρόνο να απαντήσετε, το γεγονός ότι, έχοντας διατελέσει Πρύτανης στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, είχε με πολλούς τρόπους δημοσιοποιηθεί η θητεία σας και όταν φοιτητής έπεσε από το παράθυρο της Νομικής γιατί

παρακολουθούσε μάθημα από το περβάζι, επειδή δεν υπήρχε χώρος και το σχόλιό σας τότε ήταν ότι «Όλοι έχουμε βρεθεί στη θέση του». Αδιανόητα πράγματα. Επί των ημερών σας φοιτητής με αυτισμό σας έστειλε επιστολή ότι το πανεπιστήμιο τον διώχνει και επί των ημερών σας επίσης εθεάθητε να τραγουδάτε μαζί με τους φοιτητές της ΔΑΠ «Και α και ου και ΔΑΠ-ΝΔΦΚ».

Όταν, λοιπόν, πρόσωπα τα οποία καλούνται να αναπτύξουν θεσμικό ρόλο και να διαδραματίσουν θεσμική αποστολή που είναι η αποστολή ενός πρύτανη στο πανεπιστήμιο, να συγκροτήσουν υπόδειγμα και να εμπνεύσουν, συμπεριφέρονται με αυτόν τον τρόπον, απαξιώνοντας την ανθρώπινη ζωή του φοιτητή που έπεσε από το παράθυρο, και είπατε ότι έχουμε βρεθεί στη θέση του να στριμωχνόμαστε και να παρακολουθούμε από το περβάζι, με συγχωρείτε εγώ δεν έχω βρεθεί στη θέση αυτή.

Έχω βρεθεί σε θέση να προσπαθώ να βρω βιβλιοθήκη ή αναγνωστήριο στη Νομική της Αθήνας την ώρα που οι μισοί και πλέον καθηγητές ήταν σε κυβερνητικές επιτροπές και σε κυβερνητικές ομάδες. Έχω βρεθεί στη θέση που έχει βρεθεί κάθε φοιτητής. Αλλά το να ομαλοποιείται και να κανονικοποιείται ο κίνδυνος ζωής ενός παιδιού, που έφτασε να παρακολουθεί από το περβάζι και έπεσε από το παράθυρο, είναι κάτι το οποίο δεν βρίσκεται εντός των ορίων της λογικής.

Το γεγονός ότι επιχειρήσατε τότε να το κανονικοποιήσετε και σήμερα έχετε αμειφθεί γι' αυτήν τη στάση γιατί είστε σε θέση Υφυπουργού λέει πάρα πολλά. Το γεγονός ότι επί των ημερών σας εξωθούνταν φοιτητές, όπως προκύπτει από τη μαρτυρία του φοιτητή με αυτισμό, εκτός πανεπιστημίου, λόγω των συνθηκών και βρίσκεστε σήμερα στη θέση του Υφυπουργού επίσης κάτι λέει. Το γεγονός ότι τελικά πιο πολύ από όλα αυτά μέτρησε ότι λέγατε το σύνθημα «Και α και ου και ΔΑΠ-ΝΔΦΚ» για να βρεθείτε σε αυτή τη θέση λέει τα πάντα.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ δώστε μας μια απάντηση. Γιατί οι φοιτητές στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν και καλούνται να δώσουν εξετάσεις σε συνθήκες τέτοιας ακραίας απαξίωσης της ύπαρξής τους, των σπουδών τους, του κόπο τους, της αξιοπρέπειάς τους, της αξιοσύνης τους, της αγάπης τους για τη μάθηση, των ονείρων, των στόχων, των ελπίδων και της προοπτικής της ζωής τους;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, θα αρκεστώ, όπως ορίζει ο Κανονισμός, να απαντήσω στην επίκαιρη ερώτησή σας, γιατί όλα τα υπόλοιπα είναι ερωτήσεις, θέσεις και απόψεις -τις σέβομαι γιατί τις είπατε- που φυσικά δεν τις αποδέχομαι, διότι δεν ισχύει τίποτε από όλα όσα είπατε στην πραγματικότητα.

Αρα, λοιπόν, με αφορμή την επίκαιρη ερώτησή σας, όσον αφορά τον κλιματισμό, την Παρασκευή 13 Ιουνίου παρουσιάστηκε βλάβη στην κεντρική μονάδα, την κλιματιστική μονάδα του κτιρίου του κεντρικού αναγνωστηρίου του Αριστοτελείου. Την ίδια μέρα η διοίκηση του πανεπιστημίου προχώρησε σε ενέργειες για τη διευθέτηση του ζητήματος. Τι έκανε λοιπόν;

Έδωσε τη δυνατότητα με e-mail που απέστειλε την ίδια μέρα σε όλους τους φοιτητές να χρησιμοποιήσουν περιφερειακές βιβλιοθήκες του ιδρύματος από τις 8.00' το πρωί μέχρι τις 20.00' το βράδυ, όπου ο κλιματισμός και οι συνθήκες ήταν κανονικές. Για τη δυνατότητα αυτή της χρήσης, μπορούσαν να κάνουν χρήση των βιβλιοθηκών αυτών, όπως είπα, από την πρώτη μέρα. Παράλληλα, στην πορεία δόθηκε και η βιβλιοθήκη της Παιδαγωγικής Σχολής, ο γνωστός Πύργος για όσους ξέρουμε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο.

Στη συνέχεια, μέχρι τις 21 Ιουνίου αγοράστηκαν οκτώ νέες κλιματιστικές μονάδες, οι οποίες εγκαταστάθηκαν και το Σάββατο 21 Ιουνίου λειτούργησαν κανονικά.

Παράλληλα, πρέπει να τονίσω ότι έχει ήδη εξασφαλιστεί χρηματοδότηση 6.250.000 ευρώ για την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου της κεντρικής βιβλιοθήκης, κάτι το οποίο έχει ενταχθεί με κωδικό τάδε στο πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2021-

2027»...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με κωδικό τι; Κωδικό τάδε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κωδικό ΟΠΣ 6017497 στο πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2021-2027».

Φυσικά, για την οικονομία του χρόνου, να μην αναφέρω τι δράσεις θα γίνουν αναφορικά με την ενεργειακή αναβάθμιση. Το έργο αυτό θα συμβάλλει στη δημιουργία ενός πιο φιλικού προς το περιβάλλον κτιρίου, εξοικονομώντας ενέργεια, μειώνοντας το λειτουργικό κόστος και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των χρηστών στη Βιβλιοθήκη.

Καταθέτω στα Πρακτικά τη σχετική απόφαση ένταξης του έργου.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα απόφαση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επαναλαμβάνω, για τα υπόλοιπα τα οποία αναφέρατε -νομίζω ότι και ο χρόνος δεν φτάνει, θα με εγκαλέσει στον χρόνο ο Πρόεδρος-, θέλω να πω ότι είναι ανακριβή, όσον αφορά τα στοιχεία που δώσατε και τις χρονικές περιόδους που δώσατε και όταν θα υπάρχει συγκεκριμένο ερώτημα και συγκεκριμένος χρόνος επί αυτού, είμαι στη διάθεσή σας, να σας απαντήσω σε ένα προς ένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με λίγα λόγια, κύριε Υφυπουργέ, τώρα, το Σαββατοκύριακο, προχθές, βάλατε κλιματιστικά, επ' αφορμή του ότι σας κατέθεσα την επίκαιρη ερώτηση πριν από μία εβδομάδα. Διότι, σήμερα έχουμε 23 Ιουνίου 2025 και την επίκαιρη ερώτηση την κατέθεσα στις 16 Ιουνίου. Είχαν προηγηθεί οι διαμαρτυρίες των φοιτητών και το βίντεο αυτό, το σκωπτικό -πάρα πολύ εμπνευσμένο-, του φοιτητή.

Χαμογελάτε, βλέπω, αλλά δεν νομίζω ότι προσήκει στη δική σας θέση να χαμογελάτε. Το ότι τα παιδιά επινοούν τέτοιους τρόπους, για να επικοινωνήσουν την ακραία αδιαφορία της πολιτείας για τις συνθήκες των σπουδών τους, δεν είναι λόγος μειδιάματος.

Λέτε, λοιπόν, ότι έχει αποκατασταθεί -έστω προχθές- το πρόβλημα. Εγώ θα ήθελα να απαντήσετε: Πρώτον, γιατί χρειάστηκε να φέρουμε το πρόβλημα στη Βουλή, για να κάνετε ενέργειες; Δεύτερον, αν δεν το φέρναμε στη Βουλή, θα τα αφήνατε τα παιδιά έτσι; Διότι, είναι τραγικό να μας λέτε ότι μεριμνήσατε για κλιματιστικά στις 21 Ιουνίου, ενώ ο καύσωνας και η ζέστη ξεκινάνε κάθε χρόνο από τον Μάιο.

Τώρα, εγώ θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά, γιατί η Κυβέρνηση είναι οι masters -είστε οι masters- και του γκεμπελισμού και της παραποίησης. Όμως, εγώ έχω την κακή συνήθεια να στοιχειοθετώ και να απαντώ και να μην τα αφήνω τα πράγματα έτσι. Είπατε ότι είναι ανακριβή όσα αναφέρθηκαν.

Διαβάζω από δημοσίευμα στις 12 Φεβρουαρίου του 2024: «Και α και ου» από τον ΔΑΠίτη Πρύτανη του ΑΠΘ που αποθεώνει τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, με βίντεο. «Τον γύρο του διαδικτύου κάνει ένα παλαιότερο βίντεο, που ο Πρύτανης του ΑΠΘ Νίκος Παπαϊωάννου φαίνεται να τραγουδάει σύνθημα της φοιτητικής παράταξης της Νέας Δημοκρατίας ΔΑΠ-ΝΔΦΚ, σε εκδήλωση όπου τον πρώτο ρόλο έχει ο νυν Υπουργός Υγείας Άδωνις Γεωργιάδης». Θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Επίσης, από δημοσίευμα: «ΑΠΘ, πτώση φοιτητή. Ούτε συγγνώμη, ούτε απαντήσεις από τον Πρύτανη. Βγήκε και έκανε τον σχολιασμό». Αυτό στις 19 Οκτωβρίου του 2022, με την φωτογραφία σας. «Όσοι έχουμε υπάρξει φοιτητές, έχουμε βρεθεί στη θέση αυτού του παιδιού» είπε ο Πρύτανης του ΑΠΘ, μιλώντας στην ΕΡΤ. «Ο Νίκος Παπαϊωάννου», εσείς δηλαδή, «αρκέστηκε να πει πως το πρόβλημα υφίσταται εδώ και πάρα πολλά χρόνια».

Αρα πρέπει να το δεχόμαστε, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πέφτουν

οι φοιτητές από τα παράθυρα, γιατί είναι ένα χρόνιο πρόβλημα. Είναι αυτό που είπε ο κ. Μητσοτάκης ότι στα Τέμπη συγκρούστηκαν -λέει- οι χρόνιες αβελτηρίες και τα προβλήματα και οι στρεβλώσεις. Αυτά συγκρούστηκαν. Συνεχίζω: «Πρόβλημα που απέδωσε στην υποστολέγχωση του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού». Θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά.

«Το βακτήριο λεγιονέλλα εντοπίστηκε στο νερό της φοιτητικής εστίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών». Είναι και αυτό ανακριβές; Αυτό είναι από δημοσίευμα της «Lifo» στις 2 Νοεμβρίου του 2024. Γράφει: «Το βακτήριο λεγιονέλλα εντοπίστηκε στο νερό της φοιτητικής εστίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών», διότι φυσικά και δεν είναι μόνο ο κλιματισμός και φυσικά και δεν είναι μόνο το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά. Είναι επικίνδυνο βακτήριο που βλάπτει το αναπνευστικό.

Συνεχίζω: «Φοιτητής με αυτισμό καταγγέλλει, “Έχω απηυδήσει, επειδή το να είσαι ανάπηρος είναι εξαιρετικά επώδυνο.”». Το απευθύνει -διευκρινίζω για να μην κρυφτείτε πίσω από αυτό- σε εσάς ως Υφυπουργό Παιδείας και πρώην πρύτανη και στον νυν πρύτανη.

Διαβάζω: «Στην εγκατάληψη των σπουδών του φαίνεται να οδηγείται ένας φοιτητής με αυτισμό του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης». Και είστε στους αποδέκτες. Θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά.

Επίσης, προχωρώ: «Δεν έχει χρόνο ο Πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Νίκος Παπαϊωάννου για τους τραυματίες φοιτητές». Μιλάμε για τους άγριους ξυλοδαρμούς και κακοποίηση φοιτητών από αστυνομικές δυνάμεις, όπου εσείς αρνηθήκατε να προχωρήσετε σε δηλώσεις. Δημοσίευμα του «The Press Project» στις 31 Μαΐου του 2022.

Προχωρώ στο επόμενο: «Νέα δημοκρατία και ΕΛ.ΑΣ. ρίχνουν τις ευθύνες στους φοιτητές για τον τραυματισμό στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης», αυτό επί των ημερών σας. Με αυτά γίνεται Υφυπουργός. Αυτό είναι δημοσίευμα από τις 26 Μαΐου του 2022 και συνεχίζω: «Η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζει τον φοιτητή», αυτόν που φαίνεται να αιμορραγεί στις φωτογραφίες «“ιδιώτη” και ρίχνει την ευθύνη στους φοιτητές για τον τραυματισμό του.». Και αυτό θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Επόμενο δημοσίευμα: «Ο κ. Μητσοτάκης παρομοίασε τους φοιτητές με «ληστές», ενώ καλλιεργεί την ένταση για να αλλάξει την ατζέντα.». Δημοσίευμα από τις 30 Ιανουαρίου του 2024 από το «Documento News». «Μια συνέλευση φοιτητών δεν μπορεί να νομιμοποιεί την κατάληψη που από τη φύση της ως πράξη είναι παράνομη», είπε ο κ. Μητσοτάκης. Παράλληλα -ακούστε Πρωθυπουργός-προσέθεσε: «Γιατί μια, εντός εισαγωγικών, δημοκρατική διαδικασία, μια συνέλευση φοιτητών, δεν μπορεί να δικαιολογεί μια παράνομη πράξη. Είναι σαν να βρισκόμαστε εδώ, στο στούντιο, δέκα άτομα και να αποφασίζουμε δημοκρατικά να πάμε να ληστέψουμε το διπλανό μπακάλικο.».

Αυτά είπε ο κ. Μητσοτάκης που έχει καταχρεώσει τη χώρα. Έρχονται δικογραφίες, ορυμαγδός δικογραφιών, βροχή δικογραφιών για τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τα Τέμπη, για το Ταμείο Ανάπτυξης, για μια σειρά από αξιόποινες πράξεις και ο κ. Μητσοτάκης στοχοποιεί τους φοιτητές ότι αυτοί είναι ληστές. Θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά, για να μη μου πείτε εσείς σε μένα και οποιοσδήποτε από την Κυβέρνησή σας σε μένα, ότι λέω κάτι ανακριβές.

Ζητάει τη διαγραφή των φοιτητών, σε δημοσίευμα στις 19 Μαρτίου του 2024. Ο Πρωθυπουργός της χώρας, αυτόν τον εχθρό έχει. Βλέπει την κ. Σακελλαροπούλου στις 19 Μαρτίου του 2024 και ζητά να διαγραφούν οι φοιτητές. Αυτό έχει να συζητήσει με την Πρόεδρο Δημοκρατίας, πώς θα διαγράφονται φοιτητές.

Στις 10 Μαΐου του 2025: «Διαγραφή φοιτητών χωρίς δίκη και πρόστιμα με ΑΦΜ.». Στο δημοσίευμα του alfavita.gr του εκπαιδευτικού site, στις 10 Μαΐου του 2025, διαβάζουμε τις δηλώσεις του κ. Μαρινάκη ότι χωρίς δικαστική απόφαση θα γίνεται διαγραφή φοιτητών. Θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά.

Και έχω και άλλα, ατελείωτα, εδώ, ολόκληρο ανθολόγιο και για τον κ. Μητσοτάκη και για την κατάσταση στα πανεπιστήμια. Αυτά ήταν απλώς ένα δείγμα απάντησης σε αυτά, τα οποία είπατε, ότι

λέμε ανακριβείς.

Επειδή διατελέσατε Πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, θα ήθελα να σας θυμίσω -και θα πρέπει να απαντήσει και ο κ. Μητσοτάκης- ποια είναι τελικά τα κριτήρια. Διότι ο κ. Μητσοτάκης θέλει να αξιολογήσει τους εκπαιδευτικούς. Εσάς, πώς σας αξιολόγησε και σας έκανε Πρύτανη; Διότι βλέπω στις 15 Ιουνίου το 2022 πάλι στη βιβλιοθήκη. «Το ξέσπασμα της βροχής το απόγευμα της Τρίτης, εξήγη την εφευρετικότητα κάποιων, ώστε όταν στάζει μέσα στην κεντρική βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η λύση των κάδων για να μαζεύει νερά που πέφτουν από το ταβάνι να μοιάζει ιδανική». Τους κάδους έβαζαν κάτω από τα τρύπια ταβάνια επί των ημερών σας -θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά- για να στάζει μέσα στα σκουπίδια το νερό, πάλι σε εξεταστική περίοδο.

Σε εξεταστική περίοδο, το 2022, έτρεχαν τα νερά στους κάδους σκουπιδιών για τους φοιτητές του 2022, που κάποιοι είναι φοιτητές και το 2025. Το 2025, πάλι στην εξεταστική τη θερινή, καλούνται οι φοιτητές σε συνθήκες αποπνικτικές, σε συνθήκες σάουσας, να μελετάνε.

Κύριε Παπαϊωάννου, η υποβάθμιση των δημοσίων πανεπιστημίων από την Κυβέρνηση έχει χαρακτήρα υπονόμευσης του δημοσίου αγαθού και του συνταγματικού δικαιώματος στη δημόσια παιδεία. Δηλαδή, η στάση σας είναι ότι ήρθατε να μου πείτε ότι εγκρίνατε κάποιον κωδικό γι' αυτό το μεμονωμένο πρόβλημα, που το λύσατε, αφού σας έκανα επίκαιρη ερώτηση προχθές; Μα, αλήθεια, τα προβλήματα της παιδείας τελικά θα βάζουμε τους φοιτητές να τα βγάζουν στο διαδίκτυο, για να τα αλιεύουμε εμείς και να σας φέρνουμε προ των ευθυνών σας; Τσίπα δεν υπάρχει; Αίσθηση ευθύνης δεν υπάρχει καθόλου απέναντι στη νέα γενιά, που μόνο τη στοχοποιείτε, τη σκοτώνετε στα Τέμπη, την εκθέτετε σε κίνδυνο, τη λοιδορείτε και δεν τη σέβεστε;

Περιμένω τις απαντήσεις σας.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, αλήθεια πιστεύετε ότι η επερώτησή σας στις 16 Ιουνίου ήταν το έναυσμα, για να παραγγελθούν οι οκτώ νέες κλιματικές μονάδες;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Πιστεύετε ειλικρινά ότι μέσα σε τρεις ημέρες θα μπορούσαν να είχαν παραγγελθεί, να είχαν έρθει, να είχαν εγκατασταθεί και να είχαν λειτουργήσει; Αν είναι δυνατόν! Νομίζω ότι δεν έχει καμία σχέση το πότε έγινε η ερώτησή σας και το αν η ερώτησή σας ήταν το έναυσμα.

Στις 13 Ιουνίου, κυρία Πρόεδρε, διαπιστώθηκε το πρόβλημα και από τις 13 Ιουνίου μέχρι τις 21 Ιουνίου είχαν παραγγελθεί, είχαν τοποθετηθεί οκτώ νέες κλιματιστικές μονάδες και είχαν λειτουργήσει. Επομένως, δεν ήταν το έναυσμα η ερώτησή σας.

Από εκεί και πέρα, αναφορικά με τη λειτουργία των φοιτητικών βιβλιοθηκών, θέλω να πω ότι δεν είναι ενδεχομένως αυτά τα οποία αναφέρετε στην ερώτησή σας και τα οποία ό,τι έχουν να κάνουν με τεχνικά μέσα λύνονται άμεσα στο πλαίσιο του δυνατού. Θα πρέπει να εξάρουμε και το προσωπικό της Βιβλιοθήκης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου για όλες τις υπόλοιπες δράσεις αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τόσο στις φοιτήτριες και στους φοιτητές, όσο και στο επιστημονικό προσωπικό ή σε όποιον άλλο ήθελε να έρθει και να ανατρέξει στα βιβλία της βιβλιοθήκης.

Άρα, λοιπόν, προσφέρει πρόσβαση σε πλούσιες και συνεχώς εμπλουτιζόμενες ηλεκτρονικές συλλογές, που περιλαμβάνουν περίπου ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες έντυπα και ηλεκτρονικά βιβλία, περίπου τριάντα χιλιάδες και επτάμισι χιλιάδες

μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές, πλήρως ψηφιοποιημένο υλικό, περισσότερα από δεκατέσσερις χιλιάδες επιστημονικά περιοδικά, τριάντα δύο εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων σε όλα τα επιστημονικά πεδία.

Πρέπει να σας πω, κυρία Πρόεδρε, ότι σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία στη βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου, όσον αφορά στο 2024-2025, πάνω από τέσσερις χιλιάδες φοιτητές εκπαιδεύτηκαν, μέσω των σεμιναρίων της, για τη χρήση του νέου τρόπου και της πρόσβασης σε αυτές τις πλατφόρμες. Ικανοποιήθηκαν περισσότερα από οκτακόσια αιτήματα διαδανεισμού και ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης δέχτηκε περίπου διακόσιες εξήντα τρεις χιλιάδες ειρηνικές επισκέψεις.

Αυτά είναι τα ερωτήματα, τα οποία ετέθησαν από την ερώτησή σας. Δεν είναι δυνατόν στον χρόνο που μου δίνεται να τοποθετηθώ για όλα τα υπόλοιπα ζητήματα. Όμως, πολύ επιγραμματικά θα πω το εξής. Αναφορικά με τον φοιτητή με αυτισμό, θα πρέπει να διαβάσετε σήμερα σε όλα τα sites τις δηλώσεις του ίδιου του φοιτητή, το τι δήλωσε μετά την επαφή που είχα μαζί του, μετά τη συζήτηση που είχα μαζί του και πώς του πρότεινα ή συζητήσαμε ότι υπάρχουν λύσεις και ποιες λύσεις έχουν δρομολογηθεί από αυτή την Κυβέρνηση. Διαβάστε τις δηλώσεις του φοιτητή και μετά να δούμε αν αφήσαμε τον φοιτητή με αυτισμό να διακόψει τις σπουδές του.

Αναφορικά τώρα με όλα τα υπόλοιπα, τα οποία αναφέρατε, νομίζω ότι είναι μια ευρύτερη συζήτηση. Όσον αφορά για το αν υπήρχαν τραυματισμένοι ή μη τραυματισμένοι φοιτητές, εδραία μου πεποίθηση ήταν και είναι ότι το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο ανήκει στη φοιτητρία και στον φοιτητή, ανήκει στο ακαδημαϊκό και λοιπό προσωπικό και ο οποιοσδήποτε βρίσκεται εκεί, πραγματικά, δεν θα πρέπει να λειτουργεί κάτω από κανέναν φόβο και θα μπορεί ελεύθερα να εκφέρει την άποψή του και τη θέση του, χωρίς να φοβάται ότι θα υποστεί τον οποιονδήποτε τραμπουκισμό.

Άρα, όσον αφορά το εάν απέδωσα με τις ενέργειές μου και τις υπόλοιπες ενέργειες του Πρυτανικού Συμβουλίου και της Συγκλήτου τη βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου στο βιολογικό, μετά από τριάντα τέσσερα χρόνια κατάληψης, στην ακαδημαϊκή κοινότητα αποδόθηκαν χίλια τετρακόσια τετραγωνικά μέτρα, βιβλιοθήκη, αίθουσες πληροφορικής, ένα μικρό μουσείο του Τμήματος Γεωλογίας και δύο αίθουσες διδασκαλίας. Αν αυτή η ενέργεια θεωρείτε ότι δεν συνάδει με την ακαδημαϊκή υπόσταση ενός πρύτανη, τότε πραγματικά διαφωνούμε και έχουμε διαφορετική αντίληψη στο πώς πρέπει να είναι ένα σύγχρονο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Για όλες δε τις άλλες θέσεις, στις οποίες αναφερθήκατε και καταθέσατε, δείτε λίγο σε ποιες από αυτές τις χρονικές περιόδους ήμουν ή δεν ήμουν πρύτανης, το τι μπορώ να κάνω ως ιδιώτης και όχι ως πρύτανης. Διότι τίποτα από όσα είπατε δεν έγιναν επί περιόδου πρυτανείας μου. Δηλαδή, στις 12-2-2024 ήμουν πρύτανης; Όχι, κυρία Πρόεδρε, δεν ήμουν πρύτανης. Το πώς μπορώ εγώ να λειτουργώ στις ιδιωτικές μου στιγμές δεν είναι θέμα που εσείς θα κρίνετε. Είναι κάτι το οποίο, εάν δεν θίγω κανέναν και εάν δεν δημιουργώ πρόβλημα στον συνάνθρωπό μου, είναι δική μου υπόθεση το πώς θα λειτουργήσω.

Και τέλος, είμαι πραγματικά περήφανος γιατί αυτή η Κυβέρ-

νηση, γιατί αυτός ο Πρωθυπουργός, είναι η Κυβέρνηση εκείνη, είναι ο Πρωθυπουργός εκείνος, ο οποίος από τον Αύγουστο του 2019 με το ν.4623 έβαλε την έννοια του «ακαδημαϊκού ασύλου» στην πραγματική του βάση. Στη συνέχεια, με όλα τα υπόλοιπα νομοθετήματα -για να μην τρώω χρόνο- φτάσαμε σε ένα σημείο, έτσι ώστε να μην υπάρχουν σήμερα ενεργές καταλήψεις μέσα στα πανεπιστημιακά campuses...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μόνο ενεργές λοιμώξεις!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): ...και να έχουν μειωθεί στο ελάχιστο όλες εκείνες οι δράσεις, οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την ακαδημαϊκή ιδιότητα.

Πολύ σύντομα, έχει δεσμευτεί ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και η Υπουργός, η Σοφία Ζαχαράκη, ότι θα έρθει νομοθέτημα που θα συγκεκριμενοποιεί ακόμα περισσότερο τόσο τις πειθαρχικές όσο και τις ποινικές διώξεις. Το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Οτιδήποτε υπάρχει εκεί, το ξέρετε καλά, προέρχεται από το υστέρημα του ελληνικού λαού. Δεν είναι δυνατόν στο όνομα οποιασδήποτε «δημοκρατικής» λογικής να καταστρέφεται η δημόσια περιουσία και εμείς να μην πράττουμε, να μην κάνουμε τίποτα. Πολύ σύντομα θα δείτε και σε αυτό συμπλήρωση των νομοθετημάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα μας καταπλήξετε, δηλαδή, πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Έχουν αναρτηθεί ηλεκτρονικά στη διαδικτυακή ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων, όπως και διανεμηθεί στα Τμήματα Έκδοσης Πρακτικών και Εντύπων, απ' όπου μπορείτε να τα αναζητήσετε, τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής: ΞΓ' της Τρίτης 28 Ιανουαρίου 2025, ΞΔ' της Τετάρτης 29 Ιανουαρίου 2025, ΞΣΤ' της Δευτέρας 3 Φεβρουαρίου 2025 και ΞΖ' της Τρίτης 4 Φεβρουαρίου 2025 και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνει.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής: ΞΓ' της Τρίτης 28 Ιανουαρίου 2025, ΞΔ' της Τετάρτης 29 Ιανουαρίου 2025, ΞΣΤ' της Δευτέρας 3 Φεβρουαρίου 2025 και ΞΖ' της Τρίτης 4 Φεβρουαρίου 2025 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.09' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 24 Ιουνίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ